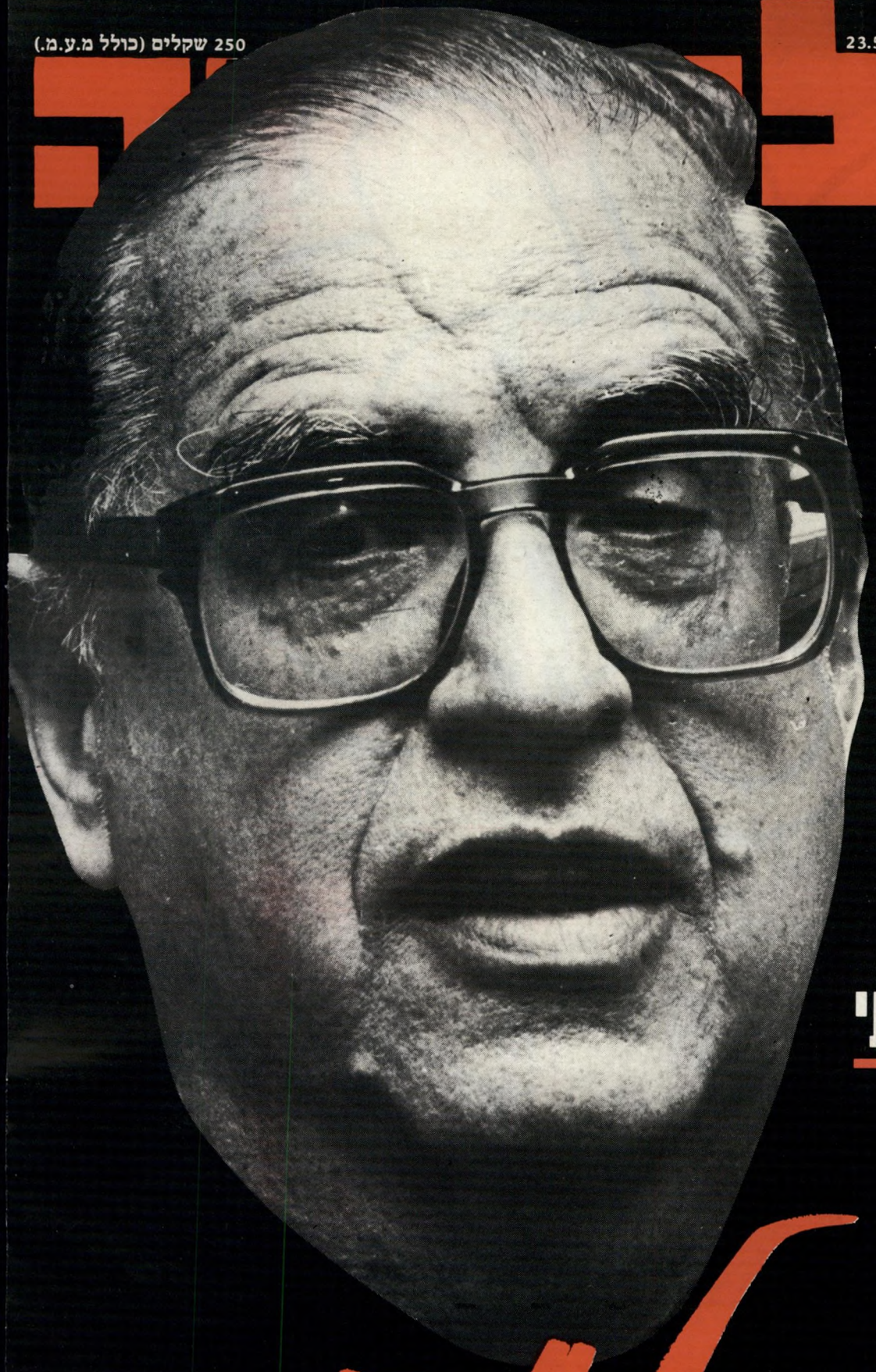
250 שקלים (כולל מ.ע.מ.)
כא' אייר, 23.5.84
מספר 2438

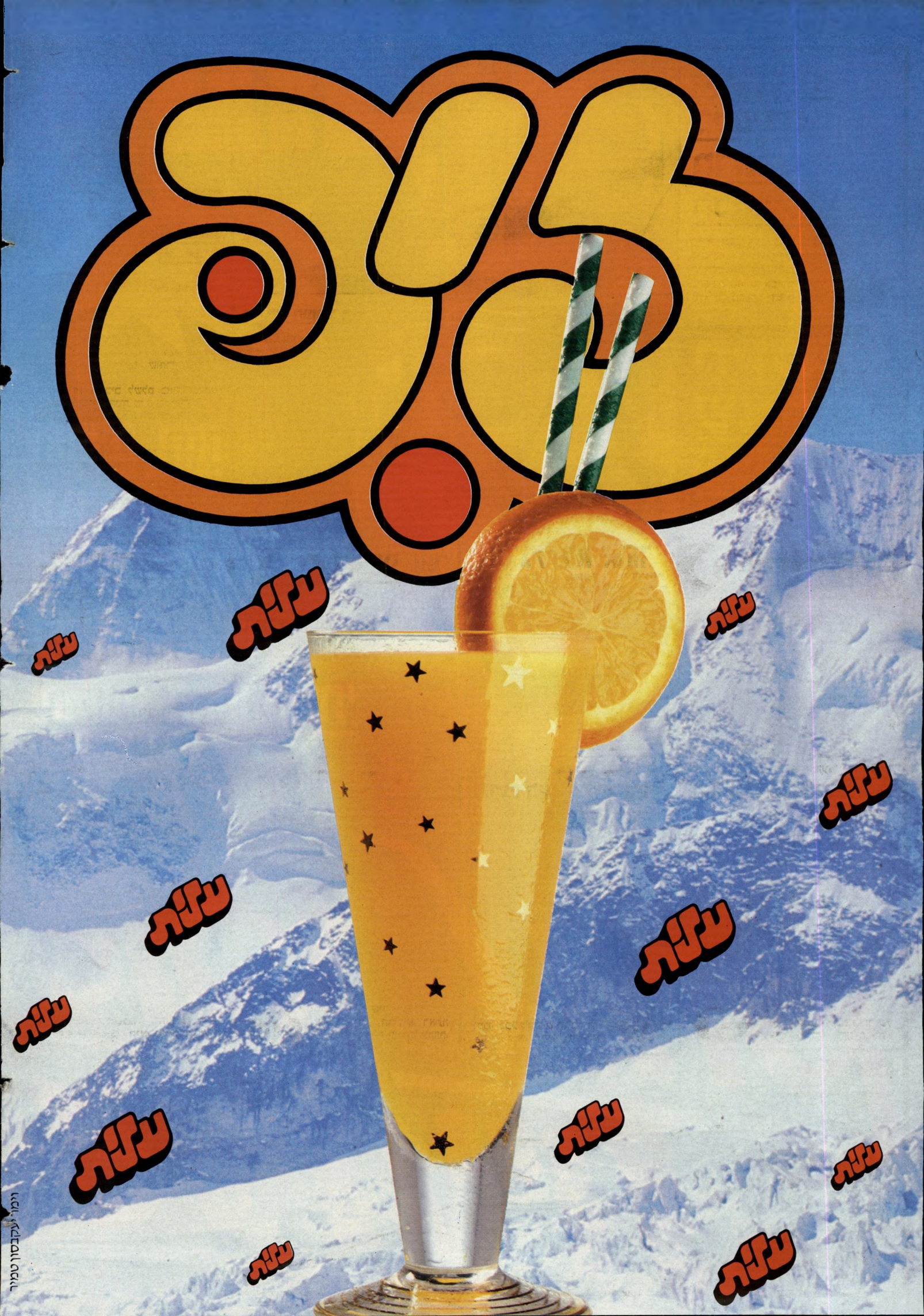
העולם הזה

סקופ

העולם הזה מגלה:
הסכם חשאי בין אבא אבן
והמשק ההסתדרותי

שלום עכשיו!

86

מכתבים

לעג לעומר

מדוע אומרים דווקא ל"ג בעומר, ולא ל"ג לעומר?

בספירה הרגילה אומרים: יוד לעומר, כף־גימל לעומר וכו'. אבל במיקרה של ל"ג, צירוף כזה היה מזכיר — אבוי — "לעג לעומר".

מנחם שפס, ירושלים

● ● ●

מקפחים את תל־אביב

מוותרים על הכבוד, אבל לא על התרבות – רוצים פסטיבל בתל־אביב!

פעם נהגו לקיים שני פסטיבלים גדולים — האחד פסטיבל ישראל והשני פסטיבל תל־אביב. הפסטיבל השני שבק חיים משום־מה, ונותר רק פסטיבל ישראל־ירושלים. טוב לירושלמים, אך מה עם שוחרי התרבות התל־אביביים?

מדוע אנחנו צריכים לשלם בזמן, במאמץ ובדמי־הנסיעה כדי ליהנות מן הפסטיבל?

כתושבת ותיקה של בירת השפלה, אני מוכנה לוותר על הכנסת, על הכותל, ועל הכבוד. אבל לא על פסטיבלים.

ציונה שמואלביץ, תל־אביב

● ● ●

לשלב את היושר בממשלה

ערב הבחירות הוא ההזדמנות להציע רעיונות חדשים ומפתיעים. כמו הרעיון הבא:

כדאי להקים מיניסטרי־ממשלתי ליושר והגינות, שיאחד בתוכו כמה גופים נוספים, כמו מישרד־המישפטים.

הפניות למישרד יהיו דומות לתוכנית הטלוויזיה כולבוטק, והוא יבדוק ויחקור בנושאים שהאזרח הקטן אינו מסוגל להתמודד איתם: כמו נוהלים שאינם צודקים, כמו השתוללות החברות הגדולות, כמו פיגועי הבנקים וכו'.

מיכל אלון, רמת־גן

● ● ●

דברים בשם אומרם

והפירושים מיותרים.

בראיון שהעניק ראש־ממשלת־ישראל, לגל־יונו המיוחד של עיתון במחנה ליום העצמאות תשמ"ד, אמר מר יצחק שמיר:

"ברור היה לנו מלכתחילה, כאשר נכנסנו ללבנון... שאנחנו הולכים כדי להרחיק את המחבלים מהגבול, להרוס את כוחם הרב... ולהביא לידי כך שהגבול עם לבנון יהיה גבול של שלום ושל שקט.

"בגלל התיסבוכות הפנימיות בלבנון, התמהמהה השגת המטרות האלה."

דברים בשם אומרם. הפירושים והמסקנות מכך — ברורים ומובנים מאליהם.

אהוד שפיגל — אחיו של יואב ז'ל, שנפל לשווא במילחמת הלבנון – רמת־גן

● ● ●

לא סלחו לו, כנראה

בראיון עימו אמר ויקטור שמוטב על הילל אשכנזי ("העולם הזה" 9.5.84): "אם הוא ייבחר, סימן שסלחו לו."

הו, לא! לא סלחו לו — ועל כך שימחתי.

ירמי שפיר, ניר־עוז

● *הילל אשכנזי, חבר מפ"ם, תמך במילחמת הלבנון בשלביה הראשונים. הוועדה הפרסונאלית של מפ"ם המליצה עליו לפני שבועיים לתפקיד של שר. אולם ההמלצה נדחתה בהצבעה במרכז מפ"ם.*

● ● ●

הבית"ר הלא־נכון

במדור הספורט ("העולם הזה" 16.5.84) התחלפו תמונותיהם של שני כדורגלנים.

שניהם בית"רים, שניהם כדורגלנים מצויינים, שמות־המישפחה של שניהם מתחילים באות אלף

(המשך בעמוד 4)

כתבת השער הקדמי:

סקופ

אבן למכירה

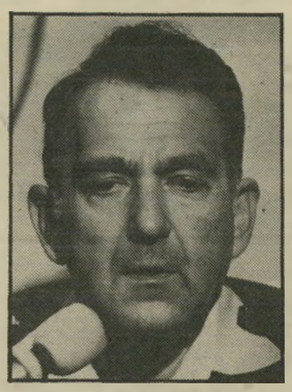

אבא אבן ידוע כנואם מוכשר, היודע להגן על כל עניין שנוי במחלוקת. תמורת הלוואה דולארית למוסד שבו הוא שולט, מוכן אבן לצאת למסע יחסי־ציבור לטובת חברת אמפל, הנמצאת העיקרית בשערוריית בנק הפועלים. מלבד הכספים שיתנו לו, יתמכו אילי המשק ההסתדרותי באיל־המילים במאבקו הנואש על תיק־החוץ.

16

כתבת השער האחורי:

שוטר בצרות

אילו העז מפכ"ל המישטרה, אריה איבצן (בתמונה), להתנגד לשינויים בצמרת שכפה עליו יוסף בורג ולאיים בהתי־פטרות, היתה התפטרותו מתקבלת מייד. מעמדו התערער באופן חמור בגלל שורה של פרשיות, וכעת כל יריביו מכופפים את ידו.

14

התפלחתי לישיבת מרכז הליברלים

היחידה מבין העיתונאים שהצליחה "להתפלח" לישיבת מרכז הליברלים היתה כתבת העולם הזה. על ההתרחשויות בישיבה שהיתה אמורה להיות גורלית, מספרת דפנה ברק.

7

היום שאחרי

ביום אחד עלו באש 30 שגרירויות אמריקאיות ● שדות־התנפץ של המיסרץ הפכו לסיד בוער ● הסיכה איסלאמית התחוללה בעשרות מדינות ● מנהיגי המערב דנו באולטימאטום לישראל: בינאום ירושלים מייד ● כל זה אינו סיפור דימיוני. זהו תיאור יבש של מה שעמד להתרחש אחרי מיצגיו מיסגדי הר־הבית עלידי מחתרת הקנאים.

8

הניצן של התיאטרון

"מגיל 9 ידעתי ש־אהיה בימאי," אומר עומרי ניצן, מנהלו האמנותי של תיאטרון חיפה, שבימים אלה מעלה את ההצגה האי — הראשונה בתי־אטרון ישראלי. "מימפרי" המשוחקת בער־בית עלידי שחקנים ערבים. איך הצליח התיאטרון להביא אליו את הקהל הערבי, מה יחסו לביקורת וכיצד עשה את דרכו בתיאטרון – על כך מספר עומרי ניצן.

69

תרגיל לא אהוד

כדי לעבור על **רוני מילוא**, בתור לכנסת, יזם **אהוד אולמרט** תרגיל, שקורבנו היה **יגאל כהן**. אולמרט ניסה כביכול להיפטר **מאליעזר שוסטק**, בעירת כהן, אך מי שנדחק לבסוף למקום הנמוך ברשימה לא היה אלא יגאל כהן התמים.

10

גיבור מקומי

"אני קודם כל פלסטיני, אחר־כך פלסטיני ולבסוף אני פלסטיני וכזה אהיה עד ש־תיפטר הבעיה הפלסטינית," אומר **צאלח ברנסי**, יליד טייבה שהפך גיבור כפרו.

72

עדות בשתיקה

השופטים כמעט לא האמינו למישמע אוזניהם כאשר הצהירו הסניגורים כי שני הנאשמים – **גיל בן־גל ורונן שני־שגיא** לא יעלו להעיד כעדי־הגנה במישפטם. כך הסתיימה השבוע שמיעת העדים במישפט רצח הברוקר התל־אביבי **יעקב אלטרוביץ**.

34

בגין לא גר כאן יותר

בדירה שבה התגורר מנחם בגין **כשהיה ראש המחתרת וחבר בכנסת, מתגוררות היום שתי צעירות. על בני מישפחת בגין כדיירים מספרת בעלת הדירה שלהם ומגלה כי ערב הבחירות לכנסת העשירית שיפצה עליזה בגין את הדיי־רה, בתיקווה שבעלה לא ייבחר עוד כראש־ממשלה.**

52

חנה כבר לא מצלמת!

במשך שני דורות צילמה חנה לנדס את יפה־פיות ישראל, עד שנאלצה לפרוש בדמעות. היא עצמה שונאת להצטלם, אך בעבודת הצילום ראתה מיקצוע יצירתי, שאותו אהבה.

46

מקאן לכאן

מפסטיבל הסרטים בקאן מדווחת **עדנה פיינרו**: התחיכות החשופות כבר לא עושות רושם על אף אחד, השמש פינתה את מקומה לאולמות הקולנוע, וסירטו של אורי ברבש זכה בהצלחה, וכמו בכל שנה יש הרבה הר־בה סרטים ומעט מדי זמן.

40

שיירים ממיטבחה של גולדה

מי שחשב כי מיפלגת העבודה נגמלה מגולדה, קיבל את ההתעקה: **שימחה דיניץ**, נושא־כליה של גולדה מאיר, הוצב במקום ה־37 ברשימת מיפלגת העבודה. **חיים ברעם** מספר על האיש **שמנחם בגין** כי־נה אותו פעם "פקידונצ'יק".

12

מרגמה בלב ניו־יורק

חוקרי המישטרה חזרו השבוע למקום צמיחתו של הפשע: הם נסעו לניו־יורק, כדי להתחקות על קשר אפשרי בין בריוני כהנא ואנשי־המחתרת. בינתיים מזכיר העולם הזה כיצד נהרגה צעירה יהודיה אמריקאית בהתקפת טרור של בריוני "הליגה להגנה יהודית".

24

לישון עם — להדגיש בלי

במה ישנות נשים אופנתיות? בבייבי־דול, בכותונת־משי, בחולצה זרוקה או בכלל בלי – האפשרויות מגוונות.

54

המדורים הקבועים:

מכתבים 3
קורא יקר 5
תשקיף 6
במדינה 7
הנדון – הצעות ערפאת 11
עלי הפנה 18
יומן אישי – חסן, מלך הישראלים 23
אנשים 27
בלונים 29
עולם קטן – פיליפינים, דרום־אפריקה 30
זה וגם זה 33
מה הם אומרים – חנוך סמית, משה רון, עמירם ניר, חייזל אריאלי, מיקי קאופמן, יואל בראנד 36
שידור 38
תמליץ – שידורי הטלוויזיה בישראל ובירדן 39
תמרורים 43
נמר של נייר – ויליאם גולדיג, לובה אליאב, דיויד תומסון, מאיר ויזלטיר 44
הורוסקופ 51
חלון ראווה – ביגדי שינה 54
הגיי 57
מיכתבים לרותי 57
תשבץ 58
אתה והשכל 63
רחל המרחלת 65
ספורט 75
לילות ישראל 76
זה הזה העולם הזה שהיה 78

מכתבים

(המשך מעמוד 3)

— אבל אלי אוחנה יש רק אחד. אז מדוע הרפסתם תמונה של חנן אזולאי, וכתבתם שזהו אלי?

משה פרסקי, ירושלים

כדורגלן אוחנה
גם אזולאי מתחיל באלף

● *עם הקורא פרסקי, עם הכדורגלנים אזולאי ואוחנה – הסליחה. התמונה הנכונה מופיעה בעמוד זה.*

● ● ●

פשע בלתי־משמעותי

הקוראה חולקת על דעתו של אורי אבנרי בעניין הרישת ימית (העולם הזה' 9.5.84).

ברשימתו פשע ושמו רצח עיר כתב העורך כי אילולא נהרסה ימית, היו חיים מאות אלפי מצרים סמוך לגבולות ישראל, ומעניקים את המירקם החי הדרוש לקיום היום־יומי של השלום. ברצוני להעיר:

דעתו של העורך כלל לא מחמיאה לשכנינו החביבים בדרום, משום שמשתמע ממנה כי המצרים מוכנים לבוא רק לבתים מוכנים, שאחרים הקימו, והם עצמם לא ייזמו הקמה או שיקום של עיר שנהרסה. האומנם?

אם אומנם נכונה ההנחה שהמצרים באים רק לבתים מוכנים, האם אין כאן סכנה שהתיאבון יבוא עם האכילה, כלומר — הם ייהנו מימית ויחשבו הלאה, על אשדוד, אשקלון ובאר־שבע?

מניין לנו ששכנות קרובה עם אוכלוסיה מצרית גדולה תתרום ליחסי־שלום דווקא, ולא לחיכוכים. לשינאה, לקינאה, לחרדה ולהסתננות?

בקיצור. לא שוכנעתי שכאן בוצע רצח של ממש. מתוך כלל מחדליו של שרון, דומה שהריסת ימית הוא הבלתי־משמעותי ביותר.

ציפי אלפרט, כפר מעש

● ● ●

בין משיחי למשיחיי

מה אמר ראש הממשלה? אל תגעו במשיחי או במשיחיי?

לשון הכתוב בתהילים קה ובגירסה החוזרת בדברי הימים א, טז היא במשיחי, אף כי בכתיב המנוקד שם יש רק י' אחת בסוף. בכתיב הרשמי הלא־מנוקד של ימינו כל איי שבסוף מלה צריכה שתי יודים בסופה: חבריי, ידידיי, תלמידותיי, אוהביי, שונאיי, ספריי, פניי, ידיי... וגם אחריי, עליי, אליי... זהו אחד הכללים היפים שבכתיב המלא. המלמדנו להבדיל על פי קוצו של י' בין יחיד לבין רבים. חבל שזונחים אותו (לא העולם הזה כפי שאני נוכח לאחרונה) ומרבים את מבוכת הקורא. תנו נא דעתכם ודעתכן לכך, קוראיי וקוראותיי.

ד"ר ראובן סיוון, ירושלים

● *על פי בקשתו, מתפרסם מיכתבו של הקורא הבלשן בכתיב המלא המיוחד לו.*

● ● ●

הגברים הגרושים כפושעים בכוח

השבוע הובאה ב"כלבוטק" כתבה שתיארה את סבלותיהן של גרושות אשר בעליהן־לשעבר אינם משלמים את דמי־המזונות כפי ש־חוייבו.

אין ספק שזוהי בעיה כאובה ושיש לפעול כדי שאותם גברים ימלאו חובותיהם כלפי גרושותיהם וילדיהם.

אך יש גם צד שני למטבע זו. ישנו ציבור גדול של גברים גרושים, הממלאים את חובותיהם כלפי הגרושות והילדים, מעל ומעבר לנדרש מהם ואף נתונים ללחצן של הגרושות, המשתמשות בילדים כבנשק ללחוץ על אותם גברים, לעיתים לצורך השגת הטבות ולעיתים מסיבות רגשיות.

החוק נוטה, משום מה, לצד הנשים ומתייחס אל הגברים הגרושים כאל פושעים־בכוח. כך, למשל, יכולה כל גרושה (שבעלה חייב בדמי־מזונות עבור ילדם המשותף) להוציא נגד הגרוש צו־עיכוב־יציאה מן הארץ, מחשש שמא לא יעמוד בתשלום המזונות. זאת, גם אם במשך תקופה ארוכה הוכיח הגרוש כי הוא ממלא את חובותיו הכלכליות והאחרות כהתאם לנדרש.

האין בכך משום פגיעה בחרותו ובזכותו של אילו ידע — בוודאי היה מסרב להופיע על בימה כזאת.

שימעון שטאובר, לוס אנג'לס

● *בעת כתיבת המיכתב, הקורא שטאובר לא ידע כי דויד לוי ביטל את השתתפותו בטקס, כשם שביטל את כל נסיעותיו לחו"ל. מאז שהוחלט על הקדמת הבחירות. הדבר לא מנע מהקונסוליה בלוס־אנג'לס להמשיך ולהפיץ את ההזמנה חודש אחרי שהיה ברור כי סגן־ראש הממשלה לא יבוא.*

● ● ●

תחזקנה ידיך, ציפורי

שר־התיקשורת הפסיד את מיש־רתו, אך זכה במעריץ.

אין ספק ששר־התיקשורת, מרדכי ציפורי, הוא תופעה חריגה בנוף הפוליטי בכלל ובתנועת החרות בפרט.

ציפורי

בימים טרופים אלה, בודדים הם הפוליטיק־אים שערכים של יושר, הגינות וממלכתיות עומדים אצלם מעל לכל אינטרס אישי או מיפ־לגתי.

על רקע זה יש לראות בתוצאות הבחי־רות במרכז תנועת־הח־רות בשבוע שעבר בכ־חינת תעודת־כבוד לדרכו ואומץ־ליבו של ציפורי, ותעודת־עניות לתנועת־החרות.

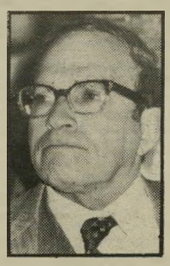
אראל אור, רמת־אביב

● ● ●

שר המדע והפצצות

יובל נאמן תומך במעשי־טרור.

במדינה מתוקנת תפקידה של הממשלה הוא לתפוס ולהעניש פושעים. במדינה מתוקנת אין זה מקובל כי שר בממשלה יביע בפומבי תמיכה במעשי־פשע חמורים ואחר־כך ימשיך לכהן בתפקידו כאילו לא קרה דבר.

נאמן

אך מדינת ישראל, כידוע, אינה מדינה ככל המדינות.

במדינת ישראל יכול שר המדע, יובל נאמן, להביע בפומבי תמיכה בנסיון לרצוח שלושה ראשי־עיריות ולהוסיף ולכהן בתפקידו. במדי־נת ישראל יכול שר, יכולים רבנים וראשי קיריית ארבע להביע תמיכה בכנופיה טרוריסטית מסוכנת, שתיכננה לרצוח מאות אנשים חפים מפשע, להוסיף ולקבל כספים ביד נדיבה מקופת המדינה הריקה, ואף להתלונן על „מסע שיסוי" המנוהל, כביכול, נגדם. לאזרחי ישראל לא נותר אלא לתהות אילו הפתעות מכינה לנו ממשלת הליכוד־התחיה בתחום של התנהגות ציבורית, וכמה זמן עוד נצטרך לסבול ממשלה זו?

דליה בקר, תל־אביב

הזמנת הקונסול שקיבל שימעון שטאובר
הרב מצפצף על היהודים

הזמנה לטמפל

הקונסול הכללי בלוס־אנג'לס ערך את הטקס בבית־כנסת מסויים. הקורא מתרעם על כך.

קיבלתי לביתי הזמנה מהקונסוליה הישראלית בלוס־אנג'לס, להשתתף בטקס אזכרה לחללי מילחמות־ישראל, שייערך ב„טמפל עדת אריאל". לכמה מישפחות כאן, כולל מישפחתי, היה נסיון מר עם מוסד זה, ורציתי שקוראי השבועון יידעו על כך.

בערב יום־הכיפורים תשמ"ד הגעתי לשערי ה„טמפל" עם אורחים מישראל. ידוע היה לנו שעבור מקומות ישיבה היה צורך לשלם תשלום מלא מראש, אולם אנחנו חשבנו להסתפק בהאזנה לחזן, באומרו את תפילת כל נידרי. ולכן נמנענו מקניית כרטיסים. כשבאנו למקום, עמדו בפתח השמש ורב הקהילה — צעיר בשנות ה־30 לחייו. נתבקשנו להציג כרטיסים. הסברנו שרצוננו הוא לעמוד בחדר־הכניסה — הלובי — ולא להיכנס פנימה. התשובה שקיבלנו מפי הרב היתה: „בלי כרטיסים לא תכנסו בשום אופן, אפילו לא ללוביי" כאשר שאלתי כיצד לדעתו יקבל הציבור בארץ את התנהגותו, הוא ענה: „אני מצפצף"

רב זה סיים את לימודיו והוסמך לרבנות בירושלים. אולי רב מושלם לא הצליחו לעשות ממנו בישראל, אבל לדבר כמו צבר הוא בהחלט למד בירושלים, ועור איך.

בעניין אחר, על אותו המוסד: ה„טמפל" מקיים גן־ילדים ובית־ספר עממי לילדי הישראלים והיהודים בעיר. אך אם אינך משלם מיס־חבר לבית־הכנסת, אין לך זכות לרשום את ילדיך. אם זו אינה סחיטה, ספרו לי מהי סחיטה.

אינני מבין מדוע מכל המקומות בחרו דווקא במוסד זה כדי לקיים את טקס ההתייחדות עם החללים. אני משוכנע כי סגן־ראש־הממשלה, דויד לוי, אינו מודע לרקע של ה„טמפל" הזה,

אריק
נגד ראומטיזם

המיכתב הבא, כלשונו וכצורתו, הגיע למערכת על נייר־מיכתבים רישמי, המשמש למירשמים של רופא:

להצלחת הליכוד,
הדרך של אריק שרון
דרכו היא דרכי!
תמוך כי ונתמוך ביחד.
לביטחון המדינה, לשלמות הארץ,
לשלום יציב, לצמיחה כלכלית,
ולחיסול העוני והפער העדתי.

שלך
ד"ר מרק קלדרון

● *בראש נייר־המירשמים מוצג הקורא קלדרון כמומחה למחלות פנימיות וראומטיות.*

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03־232262/3/4. תא־דואר 136, • העורך הראשי: אורי אבנרי • עורך־משנה: דוב איתן • עורך תבנית: יוסי שנון • עורכי ביתוב: ענת ישראלי וגיורא נוימן • צלמי מערכת: ציון צפריר ענת סרגוסטי ויצחק מנשה • עורכת דסק: אהובה קורן • ראש המינהלה: אברהם סיטון • מחלקת המודעות: רפי זכריני • המו"ל: „העולם הזה" בע"מ • הדפסה: „הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב • הסצה: „גד" בע"מ

קול קורא,

אחת התעלומות המיסתוריות ביותר בתולדות העולם הזה הגיעה השבוע לידי פיתרון — אולי.

זוהי פרשת „מיסמך דיין".

פרטי הפרשה הם, בקיצור, כך:

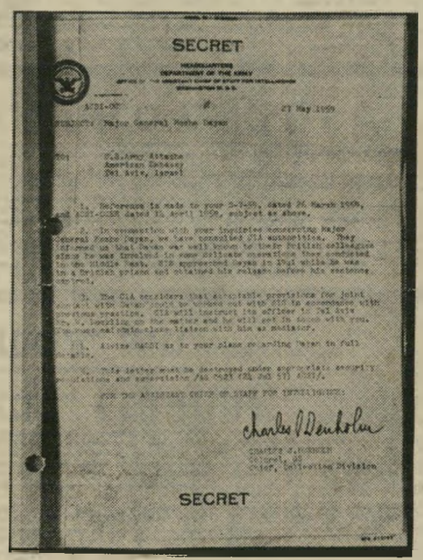
כמה ימים אחרי הבחירות של 1969 קיבלתי ברואר מפאריס מעטפה, שהכילה מיכתב ומיסמך. המעטפה נשלחה אל „מר אורי אבנרי, העולם הזה, תל־אביב, ישראל" — בצרפתית, ובלי כתובת מפורטת. היא גם לא נשאה את כתובת המוען.

לפי תאריך המיכתב והחותמת על המעטפה, הוא נשלח ב־24 באוקטובר 1969 — ארבעה ימים לפני הבחירות לכנסת השביעית. השולחים לא יכלו לקוות שפירסום הדברים בהעולם הזה יספיק להשפיע על הבחירות, אך יתכן כי קיוו שישפיע על הרכב הממשלה אחריהן.

המיכתב היה חתום על־ידי „דידיך וקוראיך בצרפת", ונאמר בו: „אדוני העורך הראשי, אדם שאפשר לבטוח בו העביר לנו, לפני זמן רב, תצלום של מיסמך סודי שעורר בנו, באותה שעה, כמה ספקות לגבי מהימנותו. אולם... (כאן באה השמצה שלא פירסמנו אותה.)

„אנו מכירים היטב את השבועון האובייקטיבי שלך, ומשום־כך משוכנעים אנו שאתה האיש העשוי להשתמש בצורה הטובה ביותר במיסמך זה, שאנו שולחים לך במצורף העתק ממנו.

„סלח לנו על כי אנו כותבים לך בצרפתית.

„מיסמך דיין"
סודי! סודי!

„קבל־נא, אדוני העורך הראשי, את הבעת רגשותינו הטובים ביותר."

המיסמך היה תצלום של מיכתב שנכתב על נייר־המיכתבים של „המיפקדה", מיניסטריון הצבא. מישרד עוזר ראש־המטה למודיעין, וושינגטון." הוא נשא את התאריך 27 במאי 1959 (כשמשה דיין היה אזרח פרטי) ונמען אל „ניספח צבא ארצות־הברית, השגרירות האמריקאית, תל־אביב, ישראל." בראש המיסמך התנוססה החותמת „סודי", ואותה החותמת הופיעה גם בתחתית המיכתב.

וזה נוסח המיסמך:

הנדון: מייג'ר־ג'נרל (אלוף) משה דיין.

1. אני מתייחס למיכתבך ס/59/7, מתאריך 26 במארס 1959 וכן (סימון־תיוק)... מתאריך 14 באפריל 1959, בנושא הנ"ל.

2. בקשר עם שאלותיכם לגבי מייג'ר־ג'נרל משה דיין, התייעצנו עם רשויות הסי־איי־איי. הם הודיעו לנו שדיין היה ידוע היטב לעמיתיהם הבריטיים, מכיוון שהיה מעורב במיבצעים עדינים מסויימים שניהלו במיזרח התיכון. אס־איי־אס (הביון הבריטי) בא בדברים עם דיין ב־1941, שעה שהיה כלוא בבית־סוהר בריטי, והשיג את שיחרורו לפני תום תקופת־מאסרו. •

• הכוונה להשתתפות דיין, בשליחות ההגנה, במיבצע הבריטי לשיחרור סוריה מידי הצבא של ממשלת־צרפת הפרו־גרמנית. במיבצע זה איבד דיין את עינו.

3. הסי־איי־אי סבור כי אפשר למצוא צורה נאותה של מגעים משותפים עם דיין, תוך שיתוף הסי־איי־אי, בהתאם לנוהג במיקרים קודמים. הסי־איי־י יתן הוראה לשליחו בתל־אביב, מר ו. לוקלינג, בעניין זה, והלה יבוא איתך במגע. עליך לקיים מגע הדוק עימו, בתור מתווך.

4. הודע למישרד עוזר ראש־המטה למודיעין פרטים מלאים על תוכניותיך לגבי דיין.

5. יש להשמיד מיכתב זה, בהתאם להוראות־הביטחון המתאימות ותחת הפיקוח המתאים. (כאן בא מיספר סידורי של ההוראות הנדונות).

חתום: בשם עוזר ראש־המטה למודיעין, צ'ארלס י' דנהולם, אלוף־מישנה, המטה הכללי, ראש המחלקה לאיסוף.

מזוייף או מהימן?

עד כאן המיסמך. חשדתי במהימנותו, ועל כן לא מיהרתי לפרסמו. לפי טיב העבודה היה ברור כי יש מקום לחשד שהוא פרי עמלם של מומחים בשרות־מודיעין מיזרחי.

ההמשך היה גם הוא מיסתורי:

לא גיליתי את דבר קיומו של המיסמך לאיש, מלבד ראש־המערכת והיועץ המישפטי שלי, אמנון זיכרוני. גם להם גיליתי את הדבר רק בחדר־הסיעה שלי בכנסת. שהיה אמור להיות מחוסן מפני ציתות.

כעבור זמן פנה אליי עיתונאי בריטי, וסיפר כי שמע שיש ברשותי מיסמך כזה. זה היה מוזר, כי הוא פשוט לא יכול היה לדעת על כך מצידנו. משמע: הוא קיבל את המידע משולחי המיכתב או משרות־ביון ישראלי, שפתח את המיכתב בדרך ו/או צותת לשיחות שלי בכנסת.

הצעתי לו הצעה: העיתון שלו ישתמש באפשרויותיו בוושינגטון כדי לברר את מהימנות המיסמך, וגם יקבל את תגובת דיין. לאחר מכן נחליט במשותף על צורת הפירסום. לא הראיתי לו את המיסמך עצמו.

תחת לנהוג כמוסכם, פירסם העיתונאי את העניין — אף שלא ראה כלל את המיסמך. הוא גם פנה לדיין. דיין פנה למאיר שמגר, שהיה אז היועץ המישפטי לממשלה (כיום נשיא בית־המישפט העליון), וזה פנה אליי.

חשדתי כי העיתונאי הבריטי פועל בשם מוסד ישראלי, וחששתי שמא מתבשלת כאן פרובוקציה. על כן החלטתי לפרסם את כל העניין. העולם הזה (11.11.70) הקדיש לכך את כתבת־השער שלו, תחת הכותרת: „מזימה של הריגול האמריקאי או זיוף של הריגול הסובייטי?" בהקדמה אמרתי: „הדרך שבה הגיע המיסמך לידי לא איפשרה לי לעמוד על מהימנותו. הנחתי מראש שיש כאן אפשרות סבירה שהמיסמך מזוייף על־ידי שרות־מודיעין זר, כגון הביון הסובייטי. בגלל רגישותו הקיצונית של הנושא, החלטתי (לפני שנה) לגנוז את המיסמך עד אשר תינתן לי האפשרות לעמוד על טיבו ומהימנותו. ואכן, לא עשיתי בו כל שימוש, לא בעיתון ולא בכנסת."

יש להעיר כאן כי נהניתי או מחסינות פרלמנטרית, ויכולתי לנהוג בעניין זה ככל העולה על רוחי. בכל זאת לא פירסמתי את העניין מטעמי הגינות.

בינתיים היכתה הפרשה גלים ברחבי העולם, ו„מיסמך דיין" הפך שם דבר. בארץ היו שטענו כי פעלתי בשליחות יגאל אלון, כדי להזיק לדיין. ואת הימה. כמובן, שטות.

חזרתי לעניין בגליון הבא של העולם הזה (18.11.70), וניתחתי בהרחבה את הצדדים המזוהים של הפרשה. בין השאר: הימנעות האמריקאים מלהיכנס לדיון על פרטי המיסמך, צורתו, השמות המוזכרים בו ושאר פרטים שיכלו להעיד על כך שהוא מזוייף. האמריקנים הסתפקו בהכחשה טוטאלית סתמית.

גם בניתוח זה קבעתי שיש סבירות רבה לכך שהמיסמך מזוייף.

השבוע צפה פרשה נשכחת זאת במפתיע מחדש.

גרם לכך אורח בישראל: פרופסור לורנס מרטין, אמריקאי ממוצא צ'כי, הטוען ששמו האמיתי הוא לאדיסלאב ביטמן ושהוא היה עד 1968 ראש מחלקת הריס־אינפורמציה (כיוב) של שרות־הביון הצ'כוסלובקי, סט"ב, שהוא מעין שלוחה של הקג"ב. מרטין־ביטמן טוען, כי המיסמך הנדון היה זיוף של מחלקה צ'כית זו. למסקנה זו הגיע על פי צורת החתימה, שיטת־המישלוח ועוד. אותה המחלקה גם זייפה, לדבריו, את יומני היטלר המפוברקים.

גם זאת אינה הוכחה, אלא רק השערה. אבל בהעדר פיתרון אחר לתעלומה, יש לדבר סבירות רבה.

מודעות בטלפון
לכל העתונים
בכרטיסי אשראי במחירי המערכת
DINERS CLUB INTERNATIONAL ISRAEL LTD.
ויזה
ישראכרט
שרות ת.ד. ללא תשלום – חניה חופשית במקום
פרסום אידיאל
אבן גבירול 110 ת"א, פתוח 7.30 – 20.00 רצוף
03-227117/8

בית־ספר „אורלי"
לספרות גברים ונשים
ת"א, רחוב המלך ג'ורג' 89
טל' 295318, 284919 (03)
מודיע
נפתחים קורסים
לספרות וקוסמטיקה
גברים ונשים לחודש ימים
מחירי הזדמנות ללקוחות:
★ צבע 700 ש' ★ תסרוקת 250 ש'
★ תספורת 250 ש' ★ סלסול 2000 ש'
★ החלקה 2000 ש' ★ פסים 2000 ש'
– המחירים לפי אורך השיער –

אולפן לאה פלטשר
אבן־גבירול 50, תל־אביב
פותח קורסים חדשים מרוכזים ביוני־יולי והם:
★ דוגמנות — מקצוע
מתאים לך באם הנך תמירה – נאה מאד – ופוטוגנית ליד האולפן משרד להכוונת הבוגרות וסיכויים גדולים להצלחה בארץ ובחו"ל.
★ טיפוח החן
יקנה לך יציבה והליכה נאה, יופי נימוסי, חברה ובטחון עצמי. מתקבלות בנות החל מגיל 16 ונשים בכל הגילים.
★ החעמלות
ישפר גופך לקראת בגד הים. שיטה מיוחדת להורדת מידות במקומות הרצויים לך, הרזיה מובטחת.
המקומות לכל בהקורסים מוגבלים.
טלפני לקביעת ראיון לא מחייב: 267682 תל־אביב.

למכירה
דירה
בגבעתיים במקום שקט
3 חדרים – חזית על עמודים
חניה
טלפון: 320704

תשקיף

הדתיים שינו הספירה

פעילי המיפלגות הדתיות שינו בימים האחרונים את מינהגי הספירה שלהם. תחת לספור את ימי־העומר, הם סופרים את הימים שנותרו עד לסוף החודש, מועד הגשת הרשימות המתמודדות בבחירות.

גם באגודת־ישראל וגם במפד"ל, על סלגיה, חוששים שהמיכסובים יפגעו בהרכבת הרשימות לכנסת, וסמוך למועד האחרון יגדלו הסלגים שירוצו בנפרד לכנסת.

פילוג בחרות בנגב

פעילי חרות בנגב מתכוונים להתמודד ברשימה נפרדת, תוך התחייבות לבוחרים להתאחד שוב עם חרות מייד אחרי הבחירות. הפעילים טוענים שהם קופחו בייצוג, למרות שבבחירות האחרונות הם הביאו לליכוד יותר משלושה מנדטים.

סיסמת הרשימה תהיה: "הנגב — חלק בלתי נפרד מארץ־ישראל."

נבון מחבר ג'ינגלים

יצחק נבון חיבר תשדיר־בחירות סאטי־רי, למיקרה שתוענקלני הליכוד ישלפו לשידור טלוויזיוני את מנחם בגין. נבון עשה זאת אחרי ששימעון פרס שאל, ברצינות, מה יעשה המערך אם בגין יסיע לסתע, סמוך ליום הבחירות.

ריבוי של נבון קוראים לו מאחורי גבו "מר חומוס", בשל אימרתו — אחרי ש־הודיע שאינו מתמודד — שהוא הולך עם משפחתו לאכול "חומוס טוב".

הגרמנים

דרשו פלסטיני

מישלחת של האיגודים המיקצועיים מחבל צפון־ריין־וסטפליה, שבאה לביקור במועצת סרעלי־ת־אביב, במלאות עשור לברית ביניהן, דרשה דרישה מפתיעה: האורחים ריצו לשוחח עם מנהיג סלסטיני בשטחים הכבושים.

המארחים התל־אביבים שינו את לוח־הפגישות הצפוף, ובסוף־השבוע יפגשו הגרמנים עם ראש־עיריית בית־לחם, אליאס פרייג'.

רכב בלבנון ללא זיהוי

ישראלים הנוסעים בלבנון, באישור, ברכב אזרחי, מסירים את שילטי־הזיהוי בעזרם בראש־הניקרה את הגבול צפונה. הם עושים זאת מחשש לחייהם, אך לא אחת במעט וגרמו לתקריות, כאשר חיילי צה"ל או צד"ל לא זיהו אותם.

אמריקאים מוכרים

דגלים לשריפה

בקרב חוג־הגולים האיראניים באירופה נפוצה הדיעה, כי סוחרים אמריקאיים מוכרים לאיראן כמויות גדולות של דגלים אמריקאיים.

שריפת דגל אמריקאי היא באיראן טקס מחייב בכל אירוע רישמי. דתי וציבורי, וצריכת הדגלים ברחבי איראן מגיעה לאלפי מטרים רבועים בחודש.

מנדלבאום ינזוף

בבנקים־למשכנתאות

נגיד בנק־ישראל, משה מנדלבאום, ינזוף השבוע בראשי הבנקים למשכנתאות, בפגישה דחופה שהוא יערוך עימם בירושלים.

הסיבה: מאות מקבלי משכנתאות פנו לבנק־ישראל וטענו שהם משלמים את דמי־השיריון למשכנתאות, בניגוד להוראת הבנק, שהקבלנים הם שישלמו זאת.

סינמטק

במיזרח־ירושלים

צעירים סלסטיניים במיזרח־ירושלים יפתחו בקרוב סינמטק מקומי, שיקרין סירטי־איבות. הסרט הראשון שיוקרן: "הקרב על אלג'יר".

הקומדיה של איסור הפירסום

בעוד שירות הביטחון־הכללי וחלק מ־פרקליטיהם של עצורי המחתרת היהודית מבקשים מבית־המישפט ששמות העצו־רים ימשיכו להיות אסורים לפירסום, סורסמו בעיתונים שונים בחו"ל השמות המלאים.

אחד העיתונים האלה, המוסיע בניו־יורק בשפה העברית, נמכר אף בארץ.

בלשים

מטפלים ב"נופים"

גורמים הקשורים למתנחלים, שרכשו קרקע מהיזם דני ויינמן בפרוייקט "נופים", סנו למישרד־החקירות סרטי וביקשו לבדוק בארץ ובחו"ל כיצד שקעה חברת "נופים" בחובות־ענק.

בדיקה ראשונית הצביעה על מימצאים שיועברו לבדיקה נוספת.

בינתיים ממשיך עובד מישרד־החקלאות, אבי צור, עוזרו של סגן שר־החקלאות מיכאל דקל, לשכנע מתנחלים שיסכימו לבניית הפרוייקט על־ידי חברת יקיר יאיר של הקבלן אברהם שמאי ואיש־העסקים מאיר מנוחין. חברה זו רוצה להשיג את תמיכת רוב המתנחלים. מול קבוצת המשקיעים בראשות אבי דודאי.

הפגנה ליד הכלא

יוזמי רשימת האסירים היהודית־ערבית לבחירות מתכוונים להפגין ביום השישי הקרוב בפתח כלא רמלה, ולהחתים את הבאים לביקור, כתומכים ברשימה החדשה.

מישרד האנרגיה יחוסל

הנהלת חברת החשמל וועד עובדי החברה מתכוונים להגיש למיסלגת־העבודה נייר־עבודה, שימליץ לבטל את מישרד־האנרגיה, אם המערך ישוב לשילטון.

במיסמך יטענו הכותבים שהמישרד מיותר, וארבעה פקידים בחברת־החשמל יכולים לבצע את כל העבודה הנעשית במישרד.

מזה זמן רב מכין מיכה חריש שדולה לעצמו, שתתמוך במתן התיק לו. עמרת חברת־החשמל עשוייה לפגוע במהלכיו.

בית־כנסת במישרד־האוצר

מגיפת בתי־הכנסת במישרדי־הממשלה בירושלים הגיעה גם לאגף־המחשבים במישרד־האוצר. חדרי מיזחד הוקצה לבית־כנסת.

שטח לחברת החשמל

הוועדה־הארצית־לבינוי תאשר, בסוף החודש, את עירעור חברת־החשמל על שינוי יעד בארמה חקלאית ברמת־השרון, כדי להקים שם תחנת־בת של חברת־החשמל.

ערכאות נמוכות יותר לא אישרו את בקשת החברה.

כתבים בחופשה

לא ישדרו

עובדי הטלוויזיה, אליעזר יערי ודן סממה, השוהים בחו"ל בחופשה מאושרת, לא יוכלו להמשיך להעביר כתבות לארץ, בעיקבות החלטה של הוועד־המנהל של רשות־השידור.

השופט היכה את אשתו

סערה פרצה באחד מבתי־המישפט בצפון הארץ, על רקע רומנטי. אשתו של שופט גילתה התכתבות רומנטית בינו ובין מישפטנית. כאשר ביקשה מבעלה הסברים, הוא חבט בה תוך כדי הזיכוח.

לואיס אינו מתדרך

השגריר סם לואיס הפסיק לתדרך עיתונאים ישראליים. הסיבה: הסטייט דיפרטמנט הורה לשגרירות ארצות־הברית בתל־אביב להוריד פרופיל עד אחרי הבחירות.

לוי נאבק בשמיר

עמדתו התקיפה של דויד לוי במשא־ומתן עם הליברלים היא חלק מכוונתו להשתלט על כל עמדות־הכוח בחרות.

ערב הכינוס המכריע של הליברלים, החליטו אנשי מחנה־שמיר לעשות כל מאמץ למנוע את הסילוג הצפוי, והתחילו לפגוע במחנה לוי.

שמיר אינו עוזר למחתרת

נציגי מישפחות העצורים של המחתרת היהודית פנו ליצחק שמיר וביקשו שידאג לכך שמישפט חברי־המחתרת ייערך בדלתיים סגורות. ראש־הממשלה הודיע לסרנים שאינו מתכוון להתערב בהליכי־מישפט, ודחה את הסנייה על הסף.

המועצה הלאומית הפלסטינית — אחרי הבחירות

מושב המועצה הלאומית הפלסטינית, הפרלמנט של אש"ף, לא יתכנס לפני הבחירות בישראל.

המושב, שנדחה כמה פעמים, נדחה עתה שוב בגלל קירבת צום הרמדאן, המסתיים בחג הגדול ב־3 ביולי. לאחר מכן יתחילו התייעצויות, והמושב לא יתכנס לפני סוף יולי.

קשר "מיל"ן" — שריר

חברת "מיל"ן", המעניקה את התואר "בית־העסק המובחר", קשורה לקבוצת השר הליברלי אברהם שריר.

החברה, שלא הצליחה למנוע באמצעות בית־המישפט את שידור הכתבה בכולבוטק על מעלליה, מעניקה גם את התואר העסק התיירותי המובחר, בשיתוף עם האגודה לקידום התיירות, שבראשה עומד חנוך שגב, ממקורבי שריר. שר־התיירות נתן את בירכתו למיבצע.

מאחורי החברה עומד אמנון מנדה, גיסו של שריר, שעקב מקרוב, ובראגה רבה, אחרי כישלון מילי"ן בבית־המישפט העליון.

במדינה

העם מעגל הדמים

האם יצטרף השם עין־חילוזה לשמות צברה ושתילא?

אם יש דבר אחד שישראל אינה זקוקה לו בשעה זו הרי זה ידיעה על הרג במחנה של פליטים פלסטינים בדרום־לבנון, באיזור הכבוש על־ידי צה"ל.

השמות הנוראים של צברה ושא־תילא עדיין מהדהדים בעולם, ואין ויכוח על ישראל, שבו אין הם צצים. כל מאורע של הרג במחנה־פליטים מעורר זיכרונות אלה מייד, ופותח את הפצע.

השבוע התנוססו ברוב עיתוני העולם, בראש העמוד הראשון, ידיעות על הרג חדש. מיליציה מקומית, הפועלת בחסות ישראל, הרגה נשים וילדים בעין־חילווה.

העולם הזדעק מייד. מועצת־הביטחון של האו"ם כינסה ישיבת־חירום. מכונות־התעמולה התחילו לפ־עול. העובדה שכלי־התיקשורת הישר־אליים טיפלו בהרג זה כמו בכרוניקה שיגרתית, מבלי לגסות כלל לחקור מה אירע, אינה מוסיפה להם כבוד. זהו שלב חדש בהידרדרות.

עבודה שחורה. ביסוד המאו־רעות מונחת דילמה, הכרוכה בעצם המשך הכיבוש הישראלי בלבנון.

המטרה העליונה של צה"ל, ושל הממשלה, היא עתה לחסוך בחייהם של חיילי צה"ל. כל אבידה נוספת לצה"ל, מעבר ל־580 קורבנות־החינם של מילחמת־הלבנון עד כה, אינה רק טרגדיה בפני עצמה, אלא גם מכה לממשלת־הליכוד, העומדת להתייצב בבחירות כמי שיזמה את המילחמה וניהלה אותה.

למעשה יש רק דרך אחת למנוע אבידות: להעביר את העבודה השחורה של הכיבוש מצה"ל לידי מיליציות מקומיות.

מיליציות אלה מורכבות, בהכרח, משכירי־חרב, ובניהם יסודות מפוק־פקים ביותר. הספורט הלאומי הלבנוני — עריכת טבח הדדי — טבוע בנישמתם. כאשר ההתנגדות לכיבוש מוצאת את ביטוייה בפיגועים, מגיבות המיליציות השכירות בעריכת טבח־זוטא. האחריות לכל הרג כזה נופלת — בצדק — על צה"ל, כפי שקרה בצברה ושאתילא.

זהו מעגל־קסמים שאין לו סוף, מלבד אחד: הסתלקות גמורה מן האדמה המקוללת של לבנון.

הממשלה ליקוקים בקיריה

בכינוס החוג לחקר המיקרא בקיריית־ארבע חיזק שרי־הביטחון משה ארנס את ידי המתנחלים

רגלים בכחול ולבן היו תלויים על בית־האבן הגדול, מן הגג אל הקרקע.

ארנס עם ואך בקריית־ארבע
חיוכים הדדיים

חלק מתושבי הקיריה ואנשים מהת־נחלויות אחרות בשטחים הכבושים — אנשי ארץ־ישראל השלמה, דתיים וקנאים — ישבו בתוך האולם, כשהם מקשיבים רוב קשב להרצאות בנושא המיקרא ובנושא זכות העם היהודי על נחלת אבותיו.

מי שלא חיכה בתוך האולם, חיכה מחוצה לו.

טירטור מנוע של מסוק בישר את בואו של השר.

לבוש חגיגי. במורד הגיבעה, בכביש המוליך אל המתנ"ס המקומי, נראה אדם צועד צעדים זריזים כשחיוך גדול שפוך על פניו. כיפה שחורה התנופפה על ראשו ברוח קלה של יום חמסין. אלייקים העצני, מראשוני מתנחלי הקיריה, אדם הידוע בדיעותיו הקיצוניות, עורך־דין המייצג חלק מעצורי המחתרת היהודית, צעד באון למקום הכינוס.

מאי־שם, מכיוון אחר, הופיע שלום ואך, יו"ר מועצת קיריית־ארבע. הוא היה לבוש בבגדים חגיגיים — מיכנסיים כהים וחולצה לבנה בוהקת — כשהציציות מתבדרות ברוח, והכיפה הסרוגה על ראשו.

הוא עמד והמתין לפני הרחבה בכניסה לבניין המתנ"ס.

ואז הגיע שר־הביטחון, במכונית שחיכתה לו במינחת המסוקים. הוא היה לבוש כהרגלו בפשטות, במיכנסיים ובחולצה בהירה (ללא מיקטורז ועניבה), בא היישר מישיבת הממשלה. ארנס יצא ממכוניתו, ובחיוך רחב של אושר ניגש ללחוץ את ידו של שלום ואך. זה חייך לעומתו בחזרה, והשניים צעדו את תוך הבניין.

ארנס התקבל במחיאות־כפיים סוערות, עלה על הבימה ונשא דיברי־ברכה אל הנוכחים שישבו והקשיבו. והוא אמר בדיוק את מה שהם קיוו לשמוע, כשהוא מחזק את ידיהם בהתנחלותם בעיר הערבית חברון. הוא אמר בין השאר: „אני מאמין שמרבית תושביה הערבים של חברון מעוניינים

(המשך בעמוד 18)

כתבת „העולם הזה" התפלחה לישיבה הסגורה של מרכז הליברלים ומדווחת משם

„אני הייתי שם!"

ב יום שבת, סמוך לחצות בלילה, טילפן אלי אחד משרי הליברלים. במיסגרת שיחה על מצב מיפלגתו, הזמין אותי לבקר בישיבת המרכז. „יהיה מעניין", הבטיח.

ישיבת מרכז הליברלים, שעמדה להכריע בעתיד הסכם גח"ל, עוררה עניין רב בקרב אמצעי־התיקשורת. סגירת הישיבה בפני התיקשורת, הגבירה כמובן את העניין.

המיפלגה הליברלית, שחבריה מע־רים עליה כעל „עתירת נכסים" שכרה בירושים שישמרו על חבריה מפני העיתונות. התוצאה: צבא של עיתו־נאים וצלמים התגודד סביב כל פתח אפשרי של הבניין.

עברתי על פני „כוחותינו" כשאני צמודה לחברי־כנסת מסויים, אשר הגעתי בחברתו. לא רק שלא נעצרתי, אלא הוכנסתי אחר כבוד לאולם שבו נערכה הישיבה.

האולם היה עדיין ריק מאנשים. על המושבים היו מונחים מאמרי עיתונות. ליתר דיוק שני סוגי מאמרים שנועדו לתגבר את הרוח הקרבית ששררה במרכז. („לפרק את הליכוד, העיקר הכבוד!" הכריז חבר מרכז ונענה בהתלהבות). אחד המאמרים פורסם בהארץ, ודיבר (כמובן) בגנות חרות על העזתה לדרוש את בחינת הסכם גח"ל. השני — נכתב על־ידי „מס' 1", יצחק מודעי.

במאמר שפירסם יומיים קודם לכן במעריב פירט מודעי את פרטי ההסכם שנחתם בינו ובין יצחק שמיר, עם כניסתו לראשות הממשלה.

חברי המרכז התחילו למלא את האולם ברעש. אלה שהכירו אותי שיתפו פעולה והציגו אותי כ„אילנה, החתיכה החדשה של דוק מאירוביץ". החולפו צעקות כגון: „דוד, (אדמון) אתה איתנו, נכון?" הנטיה הכללית־קולנית בעד הליכה ברשימה עצמאית לכנסת ניכרה טרם תחילת הישיבה. שלמה („צ'יץ") להט מיקם עצמו בשורה הקידמית ואסף סביבו תומכים בפירוק ההסכם, או כפי שהוגדרו בפי מתנגדיהם „אלו שאין להם מה להפ־סיד" (דרור זייגרמן, אריה דולצ'ין וכן הלאה).

פתיחת הישיבה נרחתה בשעה, ומוקד ההתעניינות עבר להצנה האמי־תית, שהתנהלה בחדר סמוך, שעליו נכתב באותיות אדומות „חדר התייע־צות". בחדר זה ישבו „חמשת המופל־אים" (גדעון פת נעדר לטובת הוועידה הכלכלית) ו... התייעצו. אחר מהם אישר באוזניי „כאן, בעצם, נקבעו הדב־רים. למה שהתרחש באולם היה פחות ערך."

סוף, סוף, יצא עשן לבן, ובימת־הנשיאות החלה מתמלאת. הישיבה נוהלה בראשותו של סגן־יושב־הראש, חבר־הכנסת דן תיכון, בעלה של לור־מילה.

„אנחנו צריכים קו טלפון," מודיעה השרה דורון לאחראים על הדבר. הטלפון, מסתבר, הוא מכשיר חיוני. ראש־הממשלה, יצחק שמיר, עמד בקשר טלפוני שוטף עם הצמרת הליב־רלית. הוא גם היה האחראי לנסיגת מודעי במהלך הערב.

למי יש יותר רכוש?

ל חזקאל סלומין, יצחק ברמן, סיג־לית פריאל וחברי מיפלגה אחרים הראש בפועל פורץ החוצה, כשחבר־הכנסת, אריאל ויינשטיין, רולק בעק־בותיו. ויינשטיין מנסה לפייס את תיכון שנעלב, מהסמכות שנטל לידיו צ'יץ'.

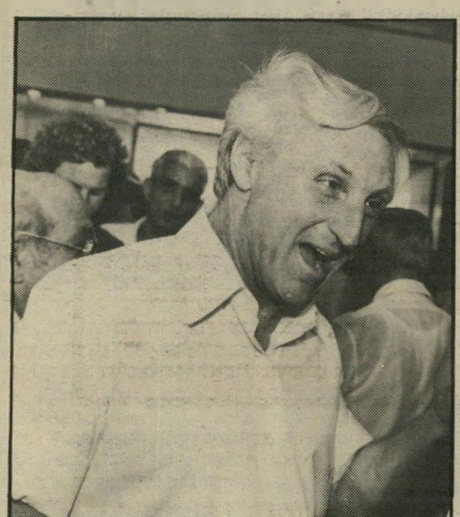
אשת היו"ר, לודמילה, מפקחת בדאגה על הסיטואציה. „די, בואו ניכנס," היא מחטלת בסמכותיות את ה„מיני־משבר".

בדיקת־ביניים של מיספר הנרשמים לעלות לדוכן־הנאומים מראה שהוא מתקרב למיספר חברי המרכז בכלל. הפעילות מחוץ לאולם נמשכת: אנשים שונים ספק נגררים (על פי גירסתם) ספק מתדפקים (על פי גירסת השרים) לחדר שבו יושבים השרים. בני שליטא יוצא בניצחון גדול מהחדר ומדווח שניסו להניאו מכוונתו לנאום בעד המשך הליכוד, אך הוא נותר דבק בעמדתו. לשליטא, מס' 12 ברשימה יש סיבה טובה להפגין עקביות ולתמוך בהמשך הליכוד.

מ„חדר ההתייעצויות" נמסרה לי גירסה שונה לחלוטין — שליטא נכנס על דעת עצמו, וסולק.

באולם משתוללת ה„נאמת". על

מודעי צ'יץ'
מנהיג נבחר ומנהיג ספונטני

רוכן־הנואמים ניצב חבר־הכנסת לש־עבר, גוסטב בריאן. „25 שנים בזבזתי על המרכז הפרוגרסיבי..." הוא מבזבז עוד כמה דקות יקרות, ומבריח חברים רבים לפרוזדור, שם מפטרלים „שמות שהסעירו את הישוב" בעבר.

הפער בין השרים לחברי המרכז, שכה בלט בתחילת הישיבה („הם מוכרים אותנו", האשים חבר המרכז, דוק מאירוביץ, את חמשת השרים, וזכה לתרועות הסכמה) מתחיל להיעלם.

„היום הזה יכנס להסטוריה," נושא חבר מרכז צעיר הקרוי אבי הספר, „היום הגשנו לשימעון פרס את השיל־טון."

גם הצעקות שנשמעו בתחילת ה־ישיבה בנושא איחוד הרכוש בין חרות לליברלים, נמוגות. אחרי הצהרות שחצניות בדבר עושרה של המיפלגה הליברלית ואיזכור „קרן תל־חי" תוך כדי קריצות־עיניים רבות־משמעות, אומר איש קבוצת שריר: „את יודעת מה, לא בטוח לאיזו מיפלגה מהשתיים יש יותר רכוש." אמר ונשאר בחיים. בתחילת הערב איש לא היה מסתכן באמירה כזו.

אירגנו פניה להוצאת צו־מניעה נגד אפשרות המרכז להכריע בעד המשך הליכוד בישיבה הנוכחית. השיקול היה אי ביטחון בכך, שהמרכז אכן יצביע בעד פירוק הליכוד.

„למה לקחת צ'אנס?" זורקת לעברי סיגלית פריאל היפה, תוך כדי ריצות והתייעצויות עם עורכת־הדין לאה מדיאן, או כפי שהוצגה לפני „היועצת המישפטית של המיפלגה".

„איזה יועצת. היא סתם עורכת־דין. גם אני עורך־דין," אומר חבר מרכז אחר. אין ספק, הליברלים — מיפלגה אוהבת חבריה. היועצת (או לא?) הנ"ל היוותה חידה לגבי: בתחילה — סייעה בידי אנשי פלומין החהלטיים. בשלב מאוחר יותר, כשאיבדו אלו את כוחם והחלה מסתמנת מגמת פשרה, נראתה מדיאן מסתודדת עם אלי קולאס, איש שלומו של שריר. „אין בעיות," מרגיע אותה קולאס. „תגידי לי הם שזה על דעתי ועל דעת אברשה."

וחזרה לאולם: בתוך המהומה מקפץ שלמה להט על בימת הנשיאות ומנסה לחתוך דברים. הוא מבקש ממי שבעד הצבעה על הצעתו של יצחק מודעי (פירוק הליכוד) שירים את ידו. רוב מוחץ של ידיים מונף אל על. יושב־

דפנה ברק ■

אין זה סיפור בידיוני. זהו תיאור יבש של מה שעלול היה לקרות בקיץ 1984

היום שבין

הוא לא שם לב להתפוצצויות.

אומנם, היה נדמה לו שהן היו חזקות מן הרגיל. אבל כשאתה גר בירושלים, אינך שם לב לדברים כאלה. ביחוד כשאתה עסוק בכתיבת מאמר חשוב לעיתונך על נושא כל־כך מרתק כמו הסיכויים של אריאל שרון לעלות לגדולה.

בוב בנסון, כתב ניו־יורק טיימס בירושלים, ניסה להתרכז, אבל משהו הפריע לו. בתת־ההכרה הוא הרגיש במשהו. הוא תיקתק עוד כמה מילים במכונה, כאשר משהו הטריד אותו שוב. האינטואיציה העיתונאית שלו הדליקה אי־שם בראשו נורה אדומה. לפתע הבחין בגורם: יללה של צופרים רחוקים. מכוניות־משטרה ואמבולנסים.

הוא נאנח, קם ממקומו וניגש אל חלון חדרו במלון אינטרקונטיננטל על הר־הזיתים.

תחילה לא ראה דבר. הכל היה כרגיל. שמש־קיץ ירושלמית שטפה את העיר. ואז, לפתע, הוא פער את עיניו באי־אימון. משהו חסר בנוף — הדבר שבלט מתוכו כמו יהלום בטבעת. כיפת־הסלע נעלמה.

לא, היא לא נעלמה. כשריכז בוב את מבטו במקום, הוא ראה שברים של כיפת־הזהב העתיקה מפוזרים במישטח הר־הבית.

עכשיו, כשסקר את השטח במבט עיתונאי מאומן, ראה כי גם המיסגד הגדול, אל־אקצה, נעלם. במקום היו מפוזרות הריסות. המוני בני אדם התרוצצו מסביב, ומרחוק נשמעו במעומעם צעקות.

ובכן, זה קרה: המטורפים פוצצו את המיסגדים!

בוב קפץ אל הטלפון. „שיחה לאמריקה!" הוא קרא, כמעט בצעקה. „ניו־יורק, אתה שומע? מהר! מהר!"

הוא הסתכל בשעון. השעה היתה 10.15, ביום השישי, ה־27 ביולי 1984.

■ ■ ■

אחמד בשיר אל־טהרי שמע את הידיעה בטלפון, 10.24. הדובר לא זיהה את עצמו. הוא דיבר בזהירות, בקול נמוך. „יא אחמד," אמר, „כרגע קיבלנו ידיעה בטלפרינטר. היהודים פוצצו את אל־אקצה!"

היה זה יוסוף חמדי, האיש שנשתל באל־אהראם.

אחמד אל־טהרי הניח את השפופרת. פניו הביעו שלווה גמורה. הוא היה סוס־קרב ותיק, בוגר של שלוש מילחמות, אלוף־מישנה שמנמן ומקריח, מפקד גדוד בחטיבה ה־26, שהיתה אחראית לביטחון קאהיר. הוא היה ידוע כחייל מיקצועי שיגרתי, שאפשר לסמוך עליו. הוא היה גם מפקד המחתרת הצבאית של האחים המוסלמיים.

הוא הרים את השפופרת מחדש. קולו היה יבש וקפדני כרגיל כשציווה על השלישי: „קרא לחברי המועדון. בעוד שעה, אצלי במישרד."

■ ■ ■

ההיסטוריונים נחלקו כעבור־זמן על ההתרחשויות ב„יום השישי האדום".

היו שסברו כי באותו יום התגלתה קונספירציה עולמית, מחתרת מוסלמית ענקית מבנגלה־דש עד סנגאל ומהפיליפינים עד מארוקו. היו אף שהאמינו כי בראש המחתרת עמדו סוכני מסקווה. התנועה היתה, לדעתם, כבירה מדי מכדי שתהיה ספונטאנית.

אך האמת היתה הרבה יותר פשוטה. המאורעות היו ספונטאניים, והפכו במהרה לגל אדיר, שהתעצם ושטף את העולם המוסלמי כולו.

הגפרור שהצית את הלהבה נדלק רווקא בבירה שאינה מרבה „לעשות חדשות": קואלה־לאמפור, בירת מאליזיה. המונים ששמעו את הידיעה מירושלים בשעה שהיו מכונסים במיסגד מקומי נהרו לעבר השגרירות האמריקאית, ולפני שהמישטרה יכלה להתערב שרפו אותה על יושביה. בתקרית זו נהרגו 23 אמריקאים ו־87 מבני ההמון.

בין השעות 11.00 ו־17.00 באותו יום עלו בלהבות כשלושים שגרירויות אמריקאיות ברחבי אסיה ואפריקה. האמריקאים דיברו על „ליל ברתולומאוס עולמי". מיספר ההרוגים בקרב הדיפלומטים האמריקאיים הגיע למאות. איש לא ספר את המפגינים שניספו.

„הלפירים הדיפלומטיים" נדלקו באנקרה ובאיסלאמאבד, במוגאדישו ובתונים, בלאגוס ובדאקאר, ובעשרות ערי־בירה אחרות. רבים בעולם למדו בצורה זו, בפעם הראשונה, מהו היקפו המדהים של העולם המוסלמי.

יתכן שעוצמת ההתקוממות המונית בשעות אלה נעזרה בעובדה שהיה זה ביום השישי בשבוע, יום התכנסות המוסלמים במיסגדים. ההיסטוריונים ניסו לפענח, לאחר מכן, את סוד העיתוי הזה. האם הבינה המחתרת היהודית את משמעותו, או שהמועד נבחר במיקרה?

■ ■ ■

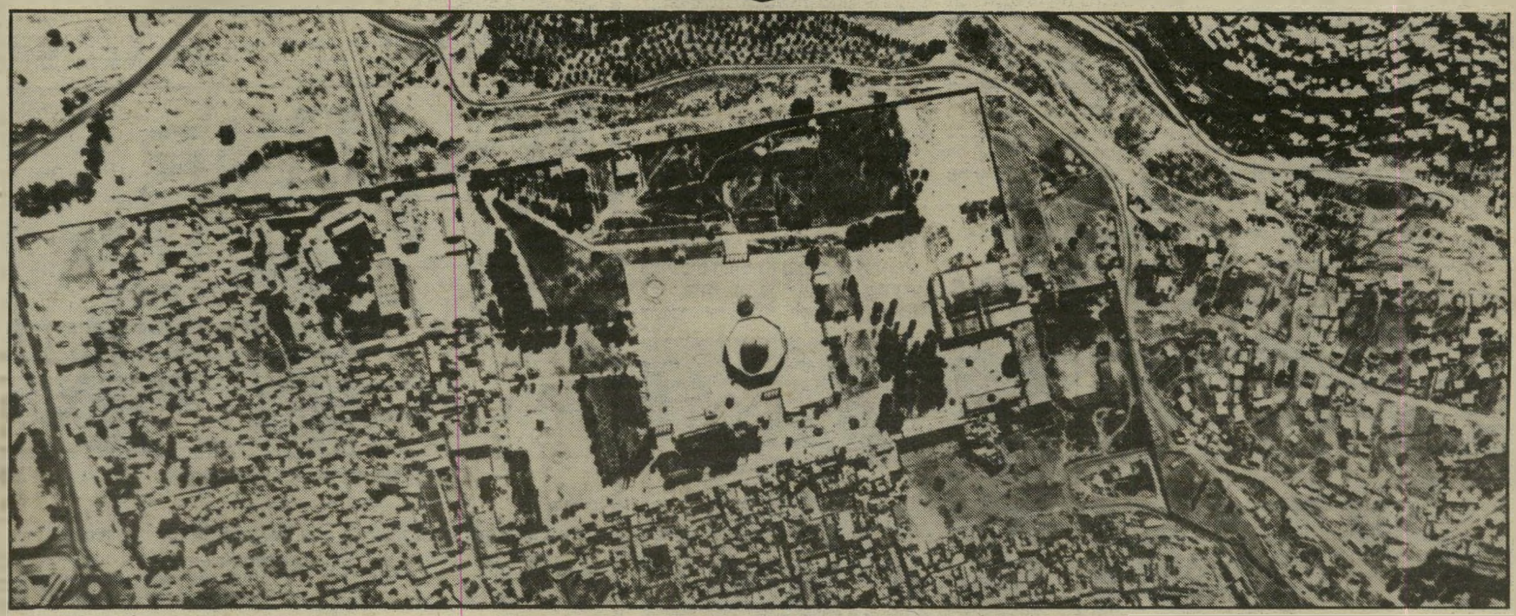
„המצב הוא חמור" אמר ג'ורג' שולץ, שר־החוץ, והשקיף בפני המסובים, חברי המועצה הלאומית לביטחון, שנקראו באופן בהול לבית הלבן. הנשיא רונלד רגן הינהן בראשו — אם כי לא היה ברור אם היה זה אות להסכמה, או שהנשיא הקשיש נימנם.

השעה היתה 17.25.

„עלינו להחליט אם זוהי סערה חולפת..."

„יהודונים ארורים!" התפרץ בחצי־קול אדמי־ראל סמוק־פנים. הדברים נשמעו היטב בחדר.

שולץ פנה לעבר הלוחש, כאשר נפתחה הדלת והקציץ התורן נכנס בהתרגשות בולטת. הוא הניח פתק לפני ראש הסי־אייאי.

פוצץ המסגד

מאת אורי אבנרי

האיש קרא את הפתק פעמיים, הניח אותו לפניו ואמר: „יש כאן ידיעה. התחוללה הפיכה במצריים. מועצת־קצינים בהנהגת אה...אה... אחמד משהו, תפסה את השילטון. הנשיא מובארכ ואנשיו נעצרו ויש ידיעות בלתי־מאושרות שנהרגו. האיש שלנו מאמין שזהו מעשה של האחים המוסלמים. אגב, האיש שלנו פועל בתחנת־חירום, אחרי שהשגרירות נהרסה."

■ ■ ■

הקריין של רדיו דמשק השתולל מרוב שימחה. „הוי אחים ערבים," קרא, „הגיע יום־הדין של הבוגדים בקאהיר. אחינו הלאומיים הפילו את הכנופייה המכורה, שהמשיכה בקו הבוגדני של סאדאת, ימח שמו וזיכרו. המישטר המהפכני של מיפלגת אל־בעת המפוארת, בשם העם הסורי האציל, מושיט את ידו..."

באותו רגע נקטע הקול. חדי־שמיעה טענו לאחר־מכן ששמעו בבירור קולות־יריה.

ב־90 הדקות הבאות השמיע רדיו דמשק שירי־לכת שפינו את מקומם לשירים דתיים.

כאשר התחדש הדיבור, היה זה קול אחר. לא קול של קריין מיקצועי, אלא קול מחוספס, צרוד. „בשם אללה הרחמן והחסוד, זהו קול המהפכה, קול ההתעוררות, קול נאמני הדת," הוא פתח. „הוי אחים ערביים, נאמני אללה, שעת הגאולה הגיעה. ההמונים עטורי־הכבוד חיסלו בזעמם את הכלבים העלאווים, כנופיית אל־אסד, סוכן האמריקאים והציונות. הכוחות המזויינים המהר ללים קמו כאיש אחד והרגו את סוכני הבוגדים. הוי המונים סוריים, הכוחות המזויינים קראו לשייח' אל־אזהרי, מנהיג האחים המוסלמים, גיבור המרד המפואר באל־חמא, לקבל לידיו את השילטון. הכוחות המזויינים המהוללים מעמידים את עצמם לרשות המהפכה המוסלמית, כדי לנקום בכופרים הארורים, מהרסי המיקדשים, מחללי קודשינו, שליחי השטן. השייח' אל־אזהרי פונה אל האחים המצריים וקורא להם: הקץ למריבות־האחים, שאורגנו על־ידי שליחי האימפריאליזם והציונות! הקץ לקטטות, ששירתו את

** בלילה שנקרא על שם הקדוש ברתולומאוס (בר־תלמי, אחד מ־12 תלמידיו של ישוע), ב־24 באוגוסט 1572, התנפלו הקאתולים על הפרוטסטנטים ברחבי העיר פאריס וערכו בהם טבח המוני.*

ציור של
שמואל בק

„הכוחות המזויינים המהוללים קמו כאיש אחד והרגו את סוכני הבוגדים. נטאטא את הכופרים מפלסטין השדודה!"

האויב והבוגדים: מול חורבות אל־אקצה הקדושה, מול פני הכופרים הפושעניים, הבה נהיה אומה ערבית אחת, אומה מוסלמית אחת! כמו בימי צלאח־אל־דין אל־איובי, שעצמותיו קבורות ברמשק, נקום כאיש אחד כדי לטאטא את הכופרים מעל אדמתנו השדודה, ארמת פלסטין הסורית הנאנסת..."

היה זה הסיגנון שהשתלט תוך שעות, במהירות מסחררת על מאות תחנות־שידור ברחבי המרחב, ממאראקש עד מוסול. המישטרים הערביים ניסו באופן קדחתני להתאים עת עצמם לרוח החדשה, לפני שיאחזו את המוער. אך לרובם זה לא הועיל. הם נפלו בזה אחר זה, כמו בתי־קלפים. בארץ אחרי ארץ חזרה על עצמה התופעה. שנראתה תחילה ברחובות רמשק, ושהזכירה את המהפכה האיראנית מלפני כמה שנים: ההמונים יצאו להפגנות ספונטאניות ברחוב, כוחות־הביטחון ירו בהמונים והפילו מאות ואלפי קורבנות, ההמון הנזעם הסתער על אנשי־הביטחון וקרע אותם לגזרים. השליטים ברחו או נהרגו. בקרב הצבא קמה קבוצת־קצינים שביצעה הפיכה. הם היו אנשי האחים המוסלמים ופלגים אחרים של המחתרת המוסלמית, שהתארגנו במשך שנים ושהמתינו להזדמנות.

כאשר ירד הלילה על יום־הישישי הארוס, לא היתה ממשלה אחת במרחב השמי שלא שיקשקה.

השייח' אחמד זאקי אל־ימני, שר־הנפט הסעו־די, שהמריא במטוס פרטי מנמל־התעופה של ריאד בשעה 23.15, שלח מבט עצוב אחרון באורות העיר, לפני שנבלעו בחשכת חמידבר. „זהו סופה של תקופה," מילמל לעצמו. „האורות כבים. אנחנו חוזרים לימי־הביניים."

■ ■ ■

אילו טם מטוסו הפרטי של השייח' מיזרחה, תחת לפנות מערבה, היה חוזה במראה בלתי־רגיל, מרהיב כשלעצמו: הלפיד הגדול ביותר של יום־הישישי הארוס.

לפני חצות החלה המהומה הגדולה בשדות־הנפט הסעודיים. לאחר־מכן טענו שהיתה זאת תנועה מתוכננת, מוכנה מראש, של המחתרת האיראנית. אבל מעולם לא נמצאו הוכחות לכך.

קציני־הביטחון האמריקאים ריכזו עוד במרוצת אחרי־הצהריים את עובדי־הנפט האמריקאים ומישפחותיהם בריכוזים דמויי־מיבצרים. שהוכנו בעוד מועד. אך הם לא יכלו להציל את מיתקני־הנפט עצמם.

בלילה שבין ה־27 וה־28 ביולי פוצצו מרבית בארות הנפט בסעודיה, בכוויית, בקטר, בבחריין ובאמירויות המאוחדות. מאגרי־הנפט הוצתו ובערו במשך ימים.

כאשר התעורר העולם התעשייתי ב־28 בבוקר, הוא נמצא במצב הרה־שואה. אמנם, במערב היו די מאגרי־נפט כדי להבטיח את הפעולה התקינה במשך חודשים־שלושה, אך מעבר לזה היה מצב נואש.

ברחבי חצי־האי ערב נעלמו מיתקני הנפט, האיית־אללה חומייני הודיע ברדיו, ברשה שגרמה להשתוללות היסטרית ברחבי המדינה, כי איראן מוכנה למות ברעב, תחת למכור עוד נפט למערב הארור התומך בישראל. „כל עוד קיימת מדינת הציונים הפושעים, מקוללי אללה והורסי מיקדשיו, בל תימכר טיפה אחת של נפט מוסלמי לבני־השטן המערביים, התומכים בהם!"

היה זה איום שחרג מגבולות איראן. כי כמה שעות לפני כן הסתערו ההמונים השיעיים בבגדאד על מיבצרי מישטרו של סראם חוסיין הסוני. הצבא, שרוב חייליו היו שיעים, סירב להישמע לפקודות הקצינים הסוניים. סראם עצמו הצליח להימלט לאחד המעוזים של המחתרת הכורדית בצפון, אך שילטונו נעלם כלא־היה.

קבוצת קצינים זוטרים תפסה את השילטון והכריזה על הקהילה האיסלאמית של עיראק. תוך שעה כרתה הסכם של שביתת־נשק עם איראן והומינה את חומייני לבוא לבגדאד ולברך על המוגמר. בהודעה מס' 1 של המיפקדה המהפכנית הוכרז על הפסקה גמורה של ייצוא הנפט העיראקי למערב.

■ ■ ■

באותו היום, יום השבת, בשעה 12.00 לפי שעון וושינגטון, התכנסו בבית הלבן ראשי המדינות המערביות המתועשות.

היו שם ראשי־הממשלות של בריטניה, צרפת, גרמניה המערבית, איטליה ויפאן, יחד עם יועציהם הצבאיים והכלכליים.

הנשיא קיבל את פניהם בחיוך אופטימי מלבב. „או שהאיש הזה הוא מטומטם או שהוא שחקן יותר טוב מכפי שחשבו בהוליווד," חשב פראנסואה מיטראן. הוא לא אמר זאת בקול רם.

ראש הסי־איי־אי התבקש למסור תחילה סקירה ממצה על המאורעות עד לאותו רגע. ראשי שרותי־המודיעין המערביים הינהנו מדי פעם בראשיהם. כשהבוסים שלהם שלחו בהם מבטים שואלים. היו להם ידיעות דומות.

„ב־13 מדינות מוסלמיות התחוללו הפיכות שהצליחו, ונראה כי המישטרים החדשים שולטים במצב. כולם מוסלמיים אדוקים," דייווח רב־המרגלים. „בשמונה מדינות המצב אינו ברור עדיין, ויש קרבות. בשאר המדינות המוסלמיות הצטרפו הממשלות הקודמות לגל החדש והבטיחו לבוא לקונגרס המוסלמי העומר להתקיים מחר כדי להחליט על ג'יהאד. חוץ מאלבניה," ניסה האיש להתלוצץ. איש לא צחק.

„יש לנו ידיעה אחת טובה," הוסיף, „גם בכרית־המועצות, במחוזות המוסלמיים, יש אי־שקט רב. הסוכנים שלנו עושים שם עבודה טובה."

„זה אידיוטי!" אמר מיטראן, הפעם בקול רם. אבל איש לא היה מוכן להיכנס לוויכוח על נקודה זו.

הראשון שריבר אחרי הדיווח היה הלמוט קול. הוא שלח מבטים בלתי־מחמיאים באמריקאים. „לא אכנס לניתוח הגורמים שהביאו למצב הזה," אמר, „למרות שהזהרנו את ידידינו האמריקאים פעמים רבות שתמיכתם הבלתי־מסוייגת בממ־שלה הניאו־פאשיסטית בישראל תגרום לאסון עולמי. קולות היהודיים היו חשובים לכם יותר.

„עכשיו המצב הוא, לפי המומחים שלי, כך: בעוד ארבעה חודשים יעמוד העולם המערבי כולו במצב של מחסור חמור בדלק. לפי דעת המומחים שלי, יהיו בגרמניה תישעה מיליון מחוסרי־עבודה, ובמערב אירופה וביפאן כחמישים מיליון. במיקרה כזה אפשר לצפות למהומות, שיביאו לפירוק נאט"ו, ובכמה מקומות לנסיונות הקומוניסטים להגיע לשילטון."

איש לא התכווח עם הערכה זו.

„לעומת זאת, אם נוריע על פירוק נאט"ו עכשיו, אולי תעזור לנו ברית־המועצות לקיים את התעשיה שלנו בנפט ובגאז שלהם."

מרגארט תאצ'ר ניסתה להרגיע. „אני סבורה שבדבריו המעניינים של העמית הגרמני שלנו יש שמץ כלשהו של הגזמה," פתחה.

קול שיסע את דבריה בגסות. „לך יש נפט משלך. וגם לאמריקאים. מה איתנו?"

„אני מציע שנבדוק את האופציות," התערב שר־הביטחון האמריקאי, קספר ויינברגר. „יש אצלנו תוכנית ישנה למישלוח כוח ישראלי מוצנח לשדות־הנפט הסעודים. הם יוכלו להחזיק במקום במשך שבוע, עד שתגיע תיגבורת שלנו. נוכל לתקן את השדות תוך כמה שבועות."

מיטראן צחק בבוז. „נניח שכן. איך יגיע הנפט לבתי־החרושת שלנו? דרך אוכלוסיה מוסלמית, המוסתת על־ידי כוהני־הדת שלה? דרך מיצרי הורמוז שנחסם הבוקר על־ידי האיראנים, בעזרת העיראקים? נגד ממשלת־הקצינים החדשה בריאד? ריבונו של עולם, האם אתם עיוורים? יש מהפכה בעולם, ואתם מנפנפים בשטויות האינ־פנטיליות של הגנרל שרון!"

בחדר הושלך הס. „אולי זהו הזמן לחדש את הדטאנט ולהתפייס עם הסובייטים?" שאל היפאני, במיבטאו המתנגן, „נצטרך כמובן לעשות ויתורים, אבל חומרת המצב..."

„מדוע יסכימו לכך הסובייטים?" התפרץ קול בחוסר־סבלנות. „הם לא יודעים מה קורה? הם צריכים רק לחכות, והעולם כולו יפול לחיקם! רבותי, אנחנו עדים לנקודת־מיפנה גלובלית! יתכן שזוהי שקיעת המערב. כפי שניבא ההיס־טוריון הגרמני אוסוואלד שפנגלר..."

„התיאוריות הגרמניות הן בוודאי מעניינות ביותר," אמרה תאצ'ר בהומור רק, „אבל אני מציעה להתרכז כרגע בצעדים המעשיים המתבקשים. אין ספק שנצטרך להגיש אולטי־מטום לישראל. אולי..."

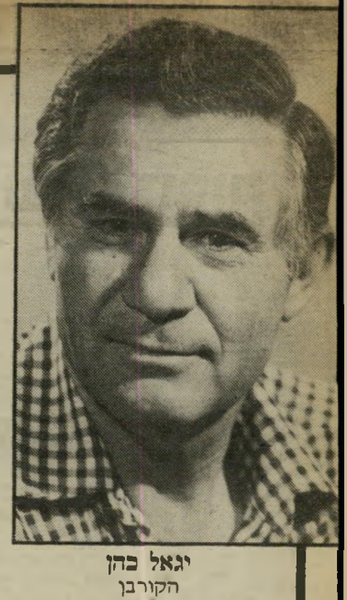
■ ■ ■

כאשר התכנסה הכנסת בניגוד לנוהג ביום הראשון, ה־29 ביולי, היה ברור לכל כי המדינה עומדת לפני האיום החמור ביותר לקיומה מאז מאי 1948.

הישיבה נדחתה משעה לשעה, ובמיזנון ובמיסדרונות דיברו הח"כים בקול נמוך, כאשר כל אחד ביקש להוכיח שיש בידו הידיעות המעודכנות ביותר. ח"כי הכנסת ה־11 עדיין לא

(המשך בעמוד 10)

התרמית הגדולה של בלע"ם: איך אורגן החרגיל המבחיל

יגאל כהן
הקורבן

ב שעה שבלי התיקשורת הישר־אליים הפליגו שוב בסיפור הבא־נלי, החוזר על עצמו מדי כמה שנים, על אהוד אולמרט המורד שוב ברב ובמורה תורן, ומדיח אותו מהרשימה לכנסת. עסקו שר־הבריאות אליעזר שוסטק ואולמרט עצמו בחלוקת

כהן במו ידיו את מקומו השני, הבטוח, ברשימת לע"ם, נפל קורבן לתרגיל מבריק, אך לא הכי נקי, של אולמרט, בשיתוף סעודה סעיל או סביל של שוסטק.

ליגאל כהן יש רוב ברור בהנהלת לע"ם, המורכבת ברובה מאנשי ע"מ לשעבר. בבחירות 1981 הבים בקלות את אהוד אולמרט בהצבעה על המקום השני, שובץ במקום ה־16 ברשימת הליכוד. אול־מרט נאלץ להסתפק במקום ה־26.

גם הפעם היה ברור, שלכהן יש רוב גדול בהנהלה. אולמרט, הרואה בעצמו את אחד האנשים הבולטים בסיעת הליכוד בכנסת, החליט לקדם את עצמו, ויה־מה. בעיקר גברה נחישות דעתו בנושא, כשמתחרהו הגדול, רוני מילוא, נבחר למקום השני בשכיעיה השניה של חרות. אהוד רצה למצוא את עצמו מעל מילוא ברשימת־הליכוד, וכך אף נולדה המזימה הגדולה.

בוררות בילעדית

מ כיוון שבהן הסכים לשמור על המסורת, שהמקום הראשון והש־לישי יהיו ביד יוצאי „המרכז העצמאי", ואילו הוא יתפוס את המקום השני, הצליח אולמרט לשכנעו, שהגיע הזמן להחליף את שוסטק. האיש הוא כבר בן 73, הוא בקושי מתפקד — נימוקים שגועדו לסבר את אוזנו הרפ"יסטית של כהן. השניים החליטו להוציא את שוסטק בכלל מהרשימה, או, לחילופין, להעניק לו את המקום השלישי, ואילו המקום הראשון נועד לאולמרט.

הסכמת כהן וחבריו היתה הכרחית. מכיוון שיש להם רוב ברור בהנהלת לע"ם. בסוד העניינים הובא גם ח"כ אברהם הירשזון, איש מנגנון בהסתד־רות העובדים הלאומית, שהתלות האי־שית והכלכלית שלו באירגון זה היא עצומה.

ההצגה שהתרחשה מאוחר יותר מוכרת לציבור. שוסטק הגיע מז'נבה, תחילה „הסכים" ואחר־כך סירב לקבל על עצמו את המקום השלישי. פרש מהישיבה עם אנשיו (כולל הירשזון, שהיה שותף לקשר נגד שוסטק, אבל

אולמרט
עורך־דין חלקלק

מעל למילוא!

ח "כ יגאל כהן (56) צבר שנולד במושב של רפול, תל־עדשים, וחי שם עד עצם היום הזה, הוא נץ קיצוני, ליכודניק לכל דבר, חרף עברו כאיש תנועת־העבודה. הוא גם שמרן בנושאים כלכליים, הקרוב מאוד לתפיסות הרווחות בצמרת העכשווית של חרות, שמיר־ארנס־כהן־אורגד. קצין לשעבר בצה"ל, שהדריך בהצלחה רבה מטעם הגרנ"ע באירופה, ארצות־הברית ואפריקה, פעיל בתנועת־המושבים ומדריך במושבי־עולם ב־פרוזדור ירושלים.

כהן היה איש רפ"י, שהתגלגל לרשימה הממלכתית (ע"מ), והיה משוכנעי־ההתחונה עם „עקרבי המרכז העצמאי", שוסטק ואולמרט, שהתגר־שו מתאומיהם הרוחניים והפוליטיים, שמואל תמיר ועקיבא נוף.

הוא מכהן בכנסת מאז 1975, החליף את אריאל שרון, שהתפטר כדי לקבל מינוי כיועצו של יצחק רבין. לאחרונה נבחר יגאל כהן לתפקיד סגן יושב־ראש הכנסת, אחרי שריכז בהצלחה את סיעת־הליכוד בוועדת־הכספים של הכנסת.

כהן — הכל מכנים אותו בשמו הפרטי, יגאל — הוא ח"כ אהוד על חבריו ועל יריביו. עם זאת, הוא פוליטיקאי קטן מאוד, נאיבי באופן מדהים ממש.

בשבוע שעבר איבד יגאל השלל, כשהם משאירים את קורבנם, ח"כ יגאל כהן, חסר־אונים ומלא־זעם.

שני ותיקי ה„מרכז העצמאי", זוג פוליטיקים משופשפים (יש האומרים: „מסואבים") עברו בעיניים על כהן התמים והסימ־פטי. בכל הנוגע לתכסים, מזימות־חצר, מעשי בגידה והיתממות, הם יכולים לאכול אנשים כמו כהן לארוחת־בוקר.

הם באמת עשו כך. רקחו את אחד ממעשי־התעלולים המוצלחים, אך המחליאים, שידעה הפולטיקה הישר־ראלית בשנים האחרונות.

הטוקבק

עם עקיבא נוף.

התמונה התחילה להתבהר. אולמרט ושוסטק חותרים נגד שרה הוגנת": שוסטק במקום הראשון, אולמרט בשני (בן רצה, בעצם, מלכתחילה) ואילו כהן יידחק כלפי מטה!

כך נהפכו הבחירות בלע"ם לבריחה עצובה. אולמרט „ניסה" אבל לא הצ־ליח להיפטר משוסטק, אחרי המריבה באה התפייסות. שמיר, שכל הנושא הזה מעורר בו גועל־נפש מובן בהחלט, יחלק את הירושה בין שני הניצים. אשר לשאר אנשי לע"ם, ספק אם אפילו יקבלו את המקום הריאלי הנוסף העומד לרשותם.

קורבן מריר

ל יגאל כהן ואנשיו נותרו מנושלים ונרהמים. כהן סיפר להעולם הזה שרק בקושי־רב עלה בידו לשכנע את חבריו לתמוך באולמרט. דווקא אנשי סניף־ירושלים של לע"ם, המכירים את הח"כ הירושלמי היטב, התעקשו להצביע נגדו, ונענו לתחנוניו של כהן מפני דרכי שלום. השכר לפעולתו של כהן עבור „חברו" היה מיידי: הדחה ממקומו ברשימת הליכוד.

חבריו של כהן בע"מ, המהווים את הרוב בלע"ם, התארגנו. כהן עצמו פנה לשמיר, ודרש למיצער, את צילום המצב מ־1981, כלומר שוסטק־כהן־אולמרט־הירשזון. הוא בדק את הנושא עם מומחים מישפטיים, והכל קבעו שהבחירות שקיימה ההנהלה תקפות בהחלט.

שמיר אמר לכהן שדי לו בניזיונות של לע"ם, והוא מבקש להעניק לו הזדמנות לפתור את הבעיה. לדברי כהן אמר לו שמיר שהוא צודק, אבל הביע התמרמרות רבה מהדרך בה התפתחו העניינים.

אשר לאולמרט — הוא נהנה, כדרכו, מכל העולמות. אם תאושר החלטת ההנהלה — הוא יהיה הראשון. אם יחליט שמיר, כצפוי, לחלק את השלל בינו לבין שוסטק, הוא יהיה השני. הקורבן יהיה יגאל כהן.

חיים ברעם ■

היום שבו פוצץ המיסגד

(המשך מעמוד 9)

הספיקו להיכנס לתפקידם, והכנסת ה־10 הוסיפה לתפקד.

„מצריים. סוריה וירדן הודיעו לפני שעה על איחור," אמר אהוד אולמרט. „ראשי הממשלות הערביות מתכנסות היום במכה," הודיע רפי אדרי, שביקורו במארוקו הפך אותו למומחה בעיני עצמו.

„לא ערביות, אלא מוסלמיות," תיקן אותו יוסי שריד.

יודע־סוד דיווח: „מספרים שמדינות־המערב עומדות להגיש לנו אולטימטום — למסור את האשמים לטרי־בונל בינלאומי, להעביר את ירושלים מיד לשילטון של נאמנות בינלאומית שתקבל על עצמה את שיקום המיסגדים, להכניס לירושלים כוח אמריקאי־בריטי־צרפתי, למסור את הגדה ורצועת־עזה תוך חודש לכוח של האו"ם. לבוא לוועידת־שלום בינלאומית בהשתתפות אש"ף. האמריקאים הטילו אמבארגו על מישלוח נשק לישראל והודיעו שאם לא נקבל את האולטימטום, תיפסק תוך 24 שעות כל העזרה האמריקאית, הכלכלית והביטחונית, וגם העברת כספי המגבית."

„הם משלים את עצמם שזה יעזור להם," ליגלג יצחק רבין, „הם בסירה אחת איתנו. אמרתי להם תמיד: אם אנחנו נשקע, גם הם ישקעו!"

„זוהי באמת נחמה," העירה שולמית אלוני.

בקומה השניה, בחדרו של ראש־הממשלה, נפגשו יצחק שמיר ושימעון פרס. היתה ביניהם הסכמה מלאה: המצב מחייב ממשלת־ליכוד־לאומי. לאור תוצאות הבחירות, פרס יהיה ראש־הממשלה, שמיר יהיה סגנו ושר־החוץ.

„מי יהיה שר־הביטחון?" שאל שמיר.

„אולי שרון?" התלוצץ פרס, השניים צחקו, אך חזרו מייד למצב החמור.

„טוב שלפחות בינינו אין חילוקי־דיעות," העיר שמיר. פרס ניענע בראשו.

הם החליטו לגייס בשקט את המילואים.

■ ■ ■

ל מרות שבבל העולם המתינו לתגובה סובייטית חריפה, נדהמו הכל כאשר באה.

במשך יומיים, התעטפה המעצמה הסובייטית בשתיקה. „הזקנים בקרמלין מטכסים עצה," אמרו הקרמלינולוגים בהבעה של ידע, שהסתירה את אי־ידיעתם הגמורה.

ביום הראשון, בשעה 15.45, הפסיקו תחנות־השידור בארצות רבות את שידוריהם כדי להודיע כי זה עתה התקבלה ידיעה חשובה: הכוחות הגרעיניים של ברית־המועצות הועמדו במצב הכן.

כעבור כמה דקות מסרה סוכנות טאס"ס הודעה מטעם חבר הפוליטבורו חיידר בן־עלי. (כך צוטט השם בהודעה. עד אז נהגה הסוכנות לקרוא לאיש בשמו הרוסי, גיידר עלאייב).

ההודעה נפתחה בקביעה כי הקהיליות הסובייטיות המוסלמיות הן חלק בלתי־נפרד של העולם המוסלמי, שנפגע על־ידי הפשע הנתעב שביצעו הציונים בירושלים. אחר־כך נאמר כי ברית־המועצות כולה מעמידה את עוצמתה לרשות העולם המוסלמי, אם יחליט לצאת למילחמת־קודש בכנופייה הציונית, סוכנת האימפריאליזם האמריקאי.

„הגיע הזמן לבער את הסרטן הזה מגוף המיזרח התיכון," אמר בן־עלי. הכוחות הגרעיניים הסובייטים הועמדו במצב הכן, כדי לפרוש מעל לעולם המוסלמי מטריה של הגנה גרעינית, מול פני האיומים של ארצות־הברית וישראל. „אם הפושעים הציוניים יעזו להשתמש בנשק גרעיני נגד הג'יהאד המוסלמי הצודק, או אף לאיים בשימוש בנשק זה, לא תהסס ברית־המועצות להפעיל את נישקה. תל־אביב תחדל מלהתקיים!" הבטיח המדינאי הסובייטי.

הוא הציע לכנס תוך 24 שעות ועידה סובייטית־מוסלמית־אמריקאית, כדי להחליט על גורל ישראל.

„האימפריאליסטים האמריקאיים צריכים לדעת כי בשלושת הימים האחרונים השתנו פני העולם," סיים בן־עלי את הודעתו. „ארצות־הברית שוב אינה מעצמת־על. המערב הקאפי־טליסטי עומד על סף פשיטת־הרגל. ברית־המועצות, יחד עם בנות־בריתה המוסלמיות, מהוות עכשיו את מוקד הכוח הצבאי והכלכלי בעולם, ומנוי וגמור עימן להשתמש בעוצמה זו כדי לטהר את העולם מנגע האימפריאליזם והציונות."

בשעה 16.05 נודע כי ארצות־הברית נתונה מזה שעה בכוננות גרעינית מלאה. באותה השעה הופיע הנשיא רגן בטלוויזיה, ופנה אל מנהיגי הקרמלין בקריאה למנוע שואה. הוא הודיע על נכונותו לטוס מיד למוסקווה.

„יתכן שהיום, יום 29 ביולי 1984, הוא היום האחרון של המין האנושי," אמר הקריין של הטלוויזיה הגרמנית הראשונה, בפתחו את מהדורת־הערב.

בתל־אביב אמרו רבנות גברים שלום למישפחותיהם. ביניהם היו גם חברי־המחתרת.

■ ■ ■

ב משך כמה שעות התנדנד העולם בין חיים ומוות.

ביום השני בבוקר רווח לו במקצת: הנשיא רונלד רגן טס למוסקווה.

בבואו לבירה הסובייטית, כבר היה ברור לכל שחל שינוי במאזן־הכוחות הגלובלי: נשיא ארצות־הברית לא היה עוד מס' 1, אלא מס' 2. צ'רניינקו הוקן התייחס אליו כאל שותף זוטר. החיוך הנצחי של רגן נמחק מפניו, כאשר הקשיב לדברים הבוטים של עמיתו הסובייטי. אך גם המנהיג הסובייטי היה מודאג מעוצמת ההתקוממות המוס־למית, והשלכותיה האפשריות.

כאשר פורסמה ההודעה הסובייטית־אמריקאית המסכמת, היא ירדה על ישראל כמהלומת־אגרוף. שני הגדולים החליטו שעל ישראל לחזור אל גבולות ה־4 ביוני 1967 תוך חודש ימים. את מקום צה"ל יתפוס שם כוח מטעם האו"ם, שיהיה מורכב מיחידות של יוגוסלביה, צרפת וצ'כוסלובקיה. ה־ שילטון בשטחים אלה יימסר לנציב עליון מטעם האו"ם, גנרל הודי, שידאג להעברה מסודרת של השטח לידי העם הפלסטיני, לפי נוהל שיגובש על־ידי האו"ם. ירושלים המיזרחית תימסר תוך שלושה ימים לידי יחידה איטלקית.

ישראל נדרשה להודיע תוך 12 שעות על הסכמתה לקבל תנאים אלה. אם לא תתקבל עד אז הודעה על הסכמתה, יוטל עליה לאלתר אמבארגו טוטאלי — איסור של כל מיסחר עימה, הפסקת כל סיוע כלכלי אמריקאי, הפסקת קשרי האוויר והים והפסקת כל מישלוח של נשק.

כאשר הגיעה ידיעה זו, היתה הישי־בה הראשונה של ממשלת־האחדות־הלאומית בעיצומה. כשפניו חיוורות כסיד, קרא שימעון פרס את הדברים.

„וזהי שערוריה!" קרא שר־הביטחון משה ארנס. הוא הציע לדחות את האולטימטום על הסף ולפתוח בהת־קפת־מנע על ירדן וסוריה, לפני שהכוחות הערביים המאוחדים יוכלו להתרכז להתקפה על ישראל. „נגיע לדמשק ולעמאן תוך 48 שעות, ונהיה מוכנים להתקפה מצרית," הבטיח.

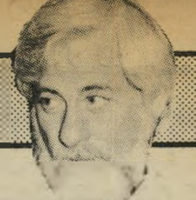
„ומה אז?" שאל יצחק נבון, שר־החוץ. „נעמוד לבדנו מול כל העולם המוסלמי, בלי כסף, בלי נשק נוסף?"

הוויכוח נמשך שש שעות וחצי, אך איש מן הנוכחים לא הטיל אף לרגע ספק בתוצאתו.

„דויד בן־גוריון נכנע ב־1956 ל־אולטימטום אמריקאי־סובייטי," הזכיר פרס. „לא היתה לו ברירה. עכשיו המצב הרבה יותר חמור. השאלה היא אם נביא על עצמנו חורבן בית שלישי, או נציל מה שניתן להציל."

ביום השלישי בבוקר, דקות מעטות לפני שפג האולטימטום, פירסמה ממשלת־ישראל את הודעתה הריש־מית.

„בזעם ובאבל, מול פני עולם ש־יי־ומתנכר, בעיקבות מעשה־טירוף של קומץ בריונים שהמיטו אסון על האומה, החליטה ממשלת ישראל..."

הנדון:

השלום אינו סחורה. אין לו דרישה בשוק

מישהו שמע?

ה תותחים רעמו בפקינג. הם ירו 19 מטחים לכבוד יושב־ראש הוועד־הפועל של אירגון השיחרור הפלסטיני, יאסר ערפאת.

אותם התותחים ירו כמה ימים לפני כן 21 מטחים לכבוד נשיא ארצות־הברית, רונלד רגן.

מה טיבו של ההפרש הזה? מדוע קופח הפלסטיני בשני מטחים?

פשוט מאוד: 21 מטחים מגיעים למלך או לנשיא. רגן הוא נשיא.

19 מטחים מגיעים לראש־ממשלה. ערפאת דורג כראש־ממשלה של ה־מדינה־בדרך הפלסטינית.

אותו הכבוד חולק כמה ימים לפני־כן לראש ממשלת־יפאן, שביקר אף הוא בפקין. הוא זכה ב־19 מטחים בלבד.

מבחינות אחרות, לא היתה הפליה בין ערפאת לרגן. מנהיג אש"ף התארח באותו הארמון שבו שכן רגן לפניו, ויתכן כי השניים ישנו באותה המיטה.

זהו הצד הקל של הביקור. היה לו צד רציני הרבה יותר, וזהו נוגע לנו.

■ ■ ■

ל מים אחדים לפני ביקורו הממלכתי של ערפאת בסין, פירסם השבועון הצרפתי האינטלקטואלי, נובל אובסרבטור („המשקיף החדש"), ראיון עימו. שבועון סוציאליסטי רב־יוקרה זה מקורב מאוד לנשיא צרפת, פראנסואה מיטראן.

זהו ראיון בעל משמעות היסטורית, כי ראש אש"ף הצהיר בו על נכונותו להכיר במדינת־ישראל.

לא בעקיפין, לא במרומז, לא בהסתייגות. אלא בנוסח בהיר, ברור וחד־משמעי לחלוטין.

הראיון הסתיים במילים אלה:

שאלה: אינך זונח את המילחמה, ואתה אומר שאתה רוצה בשלום, בלי מנצחים ובלי מנוצחים. איך אתה מציע להשיג זאת?

ערפאת: בדרך של משא־ומתן ישיר: הישראלים ואנחנו, בחסות האו"ם.

שאלה: אתה תהיה בעד הכרה הדדית בין ישראל ואש"ף?

ערפאת: אני אהיה בעד הכרה הדדית בין שתי מדינות.

מעולם לא נאמרו הדברים בצורה כה פשוטה, כה קצרה וכה עניינית.

לפני כן שאל המראיין הצרפתי את ערפאת לגבי היריות בלב ירושלים וההתקפה על האוטובוס.

ערפאת: אחזור על מה שאמרתי לעיתים תכופות: יש הבדל עמוק בין מיבצעים צבאיים, המכוונים נגד יעדים צבאיים, ובין מיבצעים צבאיים, המכוונים נגד יערים אזרחיים. אני נגד המיבצעים המכוונים נגד אזרחים. אמרתי זאת אלף פעמים.

■ ■ ■

א חרי השמעת ההצהרה הזאת, המסיימת פרק של שנים רבות והפותחת דף חדש בתודעת העם הפלסטיני, ערך יאסר ערפאת ביקור ביוון, כאורח ממשלתה הסוציאליסטית.

במסיבת־עיתונאים שם הודיע ערפאת על הצעתו לפיתרון הבעיה: כינוס ועידת־שלום בינלאומית בהשתתפות כל הצדדים הנוגעים בדבר, תחת חסות האו"ם, באמצעות מועצת־הביטחון.

עיתונאי זריז שאל אותו במקום: „כשאתה אומר כל הצדדים", האם זה כולל גם את ישראל?

תשובתו של ערפאת היתה מורכבת משתי מילים: „גם ישראל!"

באותה מסיבה פירט ערפאת את הצעדים שעשה אש"ף בעבר, במיסגרת נכונותו לשלום ישראלי־פלסטיני. בין השאר:

● **קבלת ההצעה הצרפתית־מצרית במועצת־הביטחון**, שדיברה על הכרה בר־זמנית ומותנית־זו־בזו של ישראל ואש"ף. (הצעה זו לא הובאה להצבעה, מכיוון שלפי דרישתה של ממשלת־ישראל הודיעה ממשלת ארצות־הברית מראש תטיל עליה וטו.)

● **קבלת ההצהרה של השוק ה־אירופי המשותף**, שדיברה על זכות־הקיום של ישראל ועל מעמד אש"ף כנציג העם הפלסטיני.

● **קבלת התוכנית של ליאוניד ברז'נייב**, שדיברה בפירוש על זכותה של ישראל לשלום ולביטחון, ועל זכות הפלסטינים למדינה משלהם.

● **קבלת תוכנית־פאס של הפיסגה הערבית**, שדיברה על זכות־הקיום של כל המדינות במרחב, ובכללן מדינה פלסטינית.

■ ■ ■

ב יקורו של ערפאת בסין היה המשך ישיר של מסע מדיני זה. גם שם הציג את אותו הרעיון עצמו: ועידה בינלאומית, בהשתתפות ישראל ואש"ף, תחת חסות מועצת־הביטחון.

הסינים קיבלו את הרעיון בשתי ידיים. לגבי סין, זהו שינוי משמעותי. עד כה לא הביעה סין תמיכה פומבית ברעיון של שלום ישראלי־פלסטיני.

יש להניח כי הניסוח של ערפאת מצא חן בעיני הסינים גם מבחינה אחרת. „חסות מועצת־הביטחון" פירושה: חסותם של חמשת החברים הקבועים במועצה, שיש להם זכות־וטו. החמישה כוללים, מלבד ארצות־הברית וברית־המועצות, גם את סין, בריטניה וצרפת. בדרך זו מבקש ערפאת לשתף בעניין את אירופה המערבית וסין.

(בגלל אותה הסיבה אין הרעיון מוצא חן בעיני ברית־המועצות. זו עומדת על כינוס „ועידת־ז'נבה" חדשה. בוועידת־ז'נבה היו רק שני שותפים בינלאומיים: ארצות־הברית וברית־המועצות, לצד המזכיר הכללי של האו"ם).

הסינים התלהבו מן הרעיון עד כדי כך, שהם פירסמו הודעה ממשלתית בעיתון הרישמי, „רמינג באו", ובו אימצו לעצמם את הנוסח הזה.

■ ■ ■

א חרי שערפאת השמיע את ההצהרה הזאת, קרו שני דברים. אחד היה צפוי איכשהו, אך השני היה מפתיע למדי.

המלך חוסיין הודיע על תמיכתו ברעיון ועידת־השלום הבינלאומית, בהשתתפות כל ה־צדדים הנוגעים בדבר, וביניהם ישראל ואש"ף.

זה לא היה מפתיע. אך הדבר השני הדהים גם את יאסר ערפאת עצמו.

בראיון שהעניק לעיתונאים אמריקאים, הודיע נשיא סוריה, חאפט' אל־אסד, שהוא תומך ברעיון של ועידת־שלום בינלאומית, בהשתתפות ישראל והפלסטינים.

סוריה סירבה להשתתף בוועידת־ז'נבה משנת 1973, והמושב שלה נשאר אז ריק. מאז מעמידה סוריה של אסד פנים קיצוניות. הניסיון הסורי לחסל את ערפאת, שנכשל לחלוטין, התנהל תחת דגל ההתנגדות הטוטאלית לישראל. הסורים וסוכניהם האשימו את ערפאת ואת הנהגת אש"ף בנכונות לכרות שלום עם ישראל, תוך בגידה בעם הפלסטיני.

התמיכה הסורית ברעיון של ועידת־שלום, בהשתתפות ישראל ואש"ף היא נצחון גדול לקו המתון של ערפאת. היא מעניקה להכרזות האחרונות של ערפאת מימד נוסף. אין ספק שזהו תהליך היסטורי.

סירובו של יאסר ערפאת לגנות את הזמנת המישלחת הישראלית למארוקו הוא צעד קטן אך רב־משמעות באותו הכיוון. על הנהגת אש"ף תבעו מערפאת לגנות את האירוע, אלא גם הידרים המסורתיים של הנהגת אש"ף בנסיכויות־הנפט של המיפרץ הפרסי.

ערפאת לא גינה, למרות שההתנגדות המטושטשת של המישלחת הישראלית (ראה יומן אישי) הגבירה את הלחצים עליו.

■ ■ ■

ע ד כאן הריווח העוברתי היבש על מה שאירע בשלושת השבועות האחרונים.

מכאן והלאה אני רוצה לזנוח את הסיגנון היבש.

ע יתונאי אחד, שנאות להתייחס להתפתחות זו, פטר אותו בהערה שחל פיחות במעמדם הבינלאומי של ערפאת וחוסיין, ועל כן אין עניין בהודעותיהם.

שומו שמיים: אילו זה היה נכון — האם לא היה זה הזמן כדי לנצל את ההזדמנות ולקבוע עובדות של פשרה וישלום?

אם אכן ישראל חזקה יחסית, בגלל עונת־הבחירות באמריקה, בעוד שערפאת וחוסיין חלשים יחסית, בגלל ניצחון הסורים בלבנון — האם לא זוהי השעה לנקוט יוזמה ישראלית להשגת שלום?

דיברתי השבוע עם עיתונאי אירופי, שחזר זה עתה מביקור בתימן הצפונית והדרומית, שם נפגש עם רבים מחברי האירגונים הפלסטיניים שעברו לשם מביירות. הוא מצא בכל מקום תמיכה נלהבת בקו־השלום של ערפאת, וכמיהה עמוקה להשגת הסדר. אין ספק שהמדיניות של ערפאת אינה טאקטיקה־לשעה, אלא ביטוי לרחשים העמוקים ביותר של העם הפלסטיני בשעה זו.

רק טיפש גמור יסמוך על „חולשתם" של הפלסטינים ואש"ף.

יש תנודות במצבם של כל עם וכל ממשלה. אך ארבעה וחצי מיליון פלסטינים לא ייעלמו, וכוחם הסגולי יבוא לידי ביטוי — כך או אחרת.

כוחו הסגולי של אש"ף נמצא עתה שוב בסימן של עליה. בסוריה עשוי חאפט' אל־אסד, אוייב אש"ף, לפנות את מקומו לאחיו, ריפעת, המקורב לאירגון הפלסטיני. ועדת־פיוס אלג'רית־תימנית עומדת להגיע לדמשק כדי לתווך בין דמשק ואש"ף.

תוך שנה, עם חלוף הבחירות בארצות־הברית, עלולה ישראל להימצא במצב דיפלומטי נחות הרבה יותר.

עכשיו הזמן לפעול. ההזדמנות קיימת. אך אין כמעט איש בישראל הרואה אותה. ומי שרואה — מושך את כתפיו באדישות. למי זה איכפת? **השלום אינו סחורה: אין לו דרישה בשוק הישראלי.**

■ ■ ■

ה מדינה הזאת משתגעת בהדרגה, ואינה מבחינה בכך.

די להעיף מבט על מאורעות הימים האחרונים בלבד, כדי להעלות בפי אדם שפוי את השאלה: האם זוהי מדינת־היהודים? האם זוהי המדינה, שעליה חלמו הרצל ואחד־העם, וייצמן וז'בוטינסקי?

במחנה עין־חילווה ליד צידון נערך מעין שאתלא־זוטא: סלוגות של שבירי־חרב, שגויסו עלידי ישראל, עורכים שפטים בתושבים חסרי־המזל, רוצחים והורסים.

ברחבי הגדה מתחנפים ראשי השילטון לקיני־המחבלים הקרויים התנחלויות, אשר מיטב בניהם זממו לבצע הרג המוני ואסון בינלאומי. ברור כי רק חלק קטן של מחתרת־הטרור נתפסה, וכי שאר החלקים ממשיכים להתקיים ולגדול, בחסות המתנחלים.

מנהיג ערבי מקומי, אזרח ישראל, נעצר בחשאי עם שובו ארצה ונעלם במחשכי „איסור הפירסום".

ועדת־החקירה המגוחכת, שהתמנתה כדי „לחקור" את רצח שני השבויים, חוטפי־האוטובוס, לא הגישה את מסקנותיה — חמישה שבועות אחרי המאורע! עדי־הראיה העיקריים לא נחקרו עד היום. מאז לא נתפס אף „מחבל" אחד כשהוא חי.

אירגון אמנסטי הגדיר את ישראל כמדינה שבה נהוגה שיטת־קבע של עינויים.

לגבי כל המאורעות האלה נוהגת העיתונות הישראלית כמו העיתונות הסובייטית. הטלוויזיה הממלכתית הפכה עתה מכשיר־תעמולה לאומני־דתי גס.

מבלי להרגיש בכך, הוסכת ישראל מדינה קולוניאלית מן הסוג המרושש, מדינה שבמעט כל ידיעה המגיעה ממנה אל עיתונות העולם נוגעת להרס, לדיכוי, למעצרים, לעינויים.

ובאותה שעה עסוקה ישראל בקירקס של בחירות, שאין בהן זכר לוויכוח על גורל המדינה, וכל־כולו אינו אלא התרוצצות של עסקנים, רובם אפסים גמורים, מנופחים מחשיבות עצמית, שעניינם היחידי הוא השגת כסא טוב באמצע.

אני רוצה לזעוק.

האם קהו עינינו? האם גם ליבנו? האם איננו מסוגלים עוד לראות, לשמוע, להרגיש, לחשוב?

אחרי מאה שנים של מילחמה, נפתחים לפנינו שערי השלום.

הנציג המוסמך של העם־האוייב מציע הצעת־שלום. משמעות הצעד הזה חשובה לאין שיעור מביקורו של אנוור אל־סאדאת בארץ, כי מילחמת ישראל־מצריים היתה מישנית וצדדית, ואילו מילחמת ישראל־פלסטין היא לבלי־בוב של ה־סיכסוך ההיסטורי.

ואילו אצלנו —

מרבית העובדות הנ"ל לא פורסמו בישראל כלל, או שפורקו בכמה פסקים סתמיים, בשולי הידיעות. במיקרה ה־טוב ביותר הם גרמו לפיהוק.

חבורת־הקנאים, השולטת בישראל, פטרה את הצעת־השלום בהודעה שיגרתית מעליבה, כאילו היתה מיטרד של זבוב.

„הם הגיבו בגסות רוח," אמר על כך ערפאת. ובמרחב השמי, השפלה ועלבון גרועים מפיגוע. האופוזיציה בישראל לא הגיבה כלל. שלום עכשיו היה עסוק בעניינים אחרים.

אנחנו רגילים לזעוק רק על קברים. איננו זועקים כל עוד שובני־הקברים חיים, כל עוד אפשר לשים קץ למילחמה, לנרג ולהרס.

זעקי ארץ אהובה — עכשיו!

■ ■ ■

מאת **אורי אבנרי**

„פקידונצ'יק", פרוטקציונר של גולדה, נץ קיצוני

יום הדיניץ

דיניץ מאחורי גולדה מאיר
היא פתחה לו את הדלת

ב חורף 1980 הדהים ראש־הממשלה, מנחם בגין, את הפולי־טיקאים והעיתונאים, שהתלקלקו מסבי־בו כדרכם. בגין, הסופר־ג'נטלמן המי־תולוגי־כמעט, כינה את שגריר ישראל בוושינגטון בעבר הקרוב, עסקן מיפ־לגת־העבודה בהווה, בתואר הבלתי־מחמיא „פקידונצ'יק".

ביטוי כה חריף מפיו של בגין לא הושמע מאז ימי יריבותו הגדולה עם דויד בן־גוריון.

עדי־ראייה־וישמיעה ידעו לספר ש־בגין היה זועם כולו, וכעסו על שימחה דיניץ לא ידע גבולות.

דיניץ העז למתוח ביקורת על כמה מצעדי ממשלת־בגין, שנגעו ביישומו של הסכם קמפ־דייוויד. „איך הוא מרשה לעצמו לדבר," רתח ראש־הממשלה, „הרי הוא איננו פוליטיקאי נבחר, אלא סיביל סרוונט (פקיד). הוא עצמו תמך בהתלהבות בכל הצעדים, שעליהם הוא מותח ביקורת כל־כך חריפה."

אנשי לישכתו של בגין סיפרו השבוע להעולם הזה, שדיניץ, בהיותו שגריר בארצות־הברית, לא החמיץ שום הזדמנות להחניף לאישיותו ול־מדיניותו של מנחם בגין. „בגין שיתף אותו בכל המהלכים, ובכללם השיחות בקמפ־דייוויד עצמו. דיניץ ייצג את הקו הנוקשה בשיחות.

„הוא היה הנץ הקיצוני, לעומת משה דיין, עזר וייצמן והיועץ המישפטי, אהרון ברק, שהיו הרבה יותר מתונים. לעיתים קרובות התלוצצו בחוגי הממשלת הישראלית, שדוזוקא הממא־יניק עלול להכ־שיל את הסכם השלום..."

היום נשמעים הדברים כאילו מובנים־מאליהם. כמעט שאין צורך להסביר כיצד קורה, שעסקן בכיר במיפלגת־העבודה, חבר־לישכה, איש הצוות המדיני ויועץ בכיר של שימעון פרס בכל מגעיו עם מדינאים זרים, הוא גם נץ קיצוני ופשטני ביותר, כיאה לתלמידה ובן־חסותה המובהק של גולדה מאיר. דיניץ הוא כיום מועמדו של פרס לתפקידים מדיניים בכירים אם תעלה מיפלגת־העבודה לשילטון.

פשטן ליהודים פשוטים

ב אפריל 1973, חודש לפני שהגיש את כתב־האמנתו בוו־שינגטון, הופיע שימחה דיניץ לפני פורום רחב ביותר של הפרצציה הציונית הבריטית בלונדון. דיניץ היה אז בן 43. שוחף, רענן, שופע ביטחון עצמי. המסר שלו ליהודים „הגלותיים" המודאגים היה פשוט, חד־משמעי: לערבים אין אופציה צבאית.

כל מילחמה עם מצריים או סוריה, הסביר דיניץ, תסתיים תוך ימים. בתבוסה ערבית מוחצת. אין כל חשש מצעדים כלכליים של הערבים נגד המערב. הם „אינם יכולים לשתות את הנפט שלהם." ישראל זקוקה לרוב סיני, לכל רמת־הגולן ולשטחים נר־חבים בגדה וברצועת־עזה. אין עם פלסטיני ואין בעיה פלסטינית — קיים רק רצונם של הערבים להשמיד את ישראל. על היהודים בגולה להעניק תמיכה בלתי־מסויגת לממ־שלת־ישראל. כל ביקורת פומבית מסייעת לאוייב. יש חזית — ואתם חלק ממנה.

קשה לומר שקהל שומעיו של דיניץ, נואם רהוט ותקיף, המדבר אנגלית סבירה בהחלט במיבטא צברי נחמד, היה מורכב מהעילית האינ־טלקטואלית של יהודי אנגליה. ההיפך הוא הנכון. העסקנים הציוניים שם הם ברובם נמושות, המקיימים בשארית כוחותיהם את הפיקציה של „דמו־קרטיה ציונית" בשירות מיפלגות בלתי־קיימות.

אבל רבים מהנוכחים יצאו מהפ־גישה בזעזוע חמור. אחרי הכל, מדובר במרינה אירופית, הניזונה במידע ממיטב עיתונות העולם. המסר של דיניץ היה פשטני עד לאימה. מש־הופרך לחלוטין כעבור פחות מחצי שנה, עם פרוץ מילחמת אוקטובר 73', הוא נחשף במלוא ערוותו.

אחר המנהיגים, ציוני ותיק המכיר היטב את יהדות ארצות־הברית, חייך בעגמומיות ואמר לחבריו: „הדיניץ הזה הוא אנטי־אינטלקטואל, סימפלטון. הנאום שלו היה ממש מעליב. אין לי ספק, שיהודי אמריקה ימותו עליו."

הקאריירה של דיניץ בארצות־הברית הצדיקה את הציפיה הזאת. האיש, „שהקדיש 30 אחוז מזמנו ליהודים," היה מסביר מעולה בסוגו. מסר פשטני לקהל פשטני — זוהי נוסחה אידיאלית להצלחה, שגולדה הפכה אותה לאמנות, ודיניץ למדע.

רוב אנשי הקהילה הישראלית בוושינגטון, עיתונאים, עובדי־שגרי־רות, פוליטיקאים, אמרו שדיניץ הוא „איש־ביצוע מצויין". לאיש יש כושר־עבודה נדיר, מרץ בלתי־נלאה. יש לו אפילו חוש־הומור.

לדיניץ אין שום יומרה לעצב מדיניות. די לו בביצוע. הוא פיקח, חד־תפיסה, מהיר בדיבור ובניסוח, ער־מומי, ועד גבול מסויים גם חסר־מע־צורים. אין הוא בוחל בחנופה אישית עד להתבטלות עצמית. הוא פרגמטי לגבי עצמו, די דוגמטי בתפיסה הפו־ליטית שלו. קריאה ממושכת בקטעי־עיתונים וספרים, הדנים בפעילותו בארצות־הברית, מובילים למסקנה ברורה אחת: האיש ראה את עיקר תפקידו בהכשלת כל יוזמה אמריקאית שתוביל, חס וחלילה, להסכם־שלום הכרוך, מטבע הדברים, בוויתורים. דיניץ, שכיהן בוושינגטון בתקופה שלושה נשיאים — ריצ'ארד ניכסון, ג'ארלד פורד וג'ימי קארטר — עשה כמיטב יכולתו כדי לחסל כל אפשרות של לחץ אמריקאי להידברות עם מדינות־ערב בכלל, ועם הפלסטינים במיוחד. זאת היא מסורת ארוכה, שבה דבקו כל שגרירי ישראל בארצות־הברית. אבל שניים מהם — יצחק רבין ושימחה דיניץ — עשו זאת בלהט כמעט קנאי.

במשך שש שנות־כהונה לא חדל דיניץ מלהטיף, שלאמריקאים יש אינ־טרס אסטרטגי בישראל חזקה; ש־מצריים, ירדן, או סוריה מעמידים תנאים בלתי אפשריים לשלום.

(דיניץ דוגל בעמדות אלה עד עצם היום הזה. רק לפני חודשים אחדים הצדיק בפה מלא את גולדה מאיר, שהכשילה את יוזמות־השלום של נשיא־מצריים, אנוור אל־סאדאת, כבר ב־1971, ובכך גרמה ישירות למילחמת יום־הכיפורים, על מחירה הנורא בחיי־אדם ובכסף).

הוא הטיף לאמריקאים להשתחרר מהתלות בנפט הערבי, הרגיע מפעם לפעם את הציבור הישראלי, שארצות־הברית אינה עומדת לכפות הסדר על ישראל. הוא הצדיק את כל פעולותיה של ממשלת ניכסון בזירה הבינלאו־מית, ניסה להכשיר את זוועות ויאט־נאם וקאמבודיה לפני יהודי ארצות־הברית, תמך בקו ניצי ביותר באפריקה ובאמריקה הלאטינית.

כדי להכפיש את מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת, בעיני הציבור האמריקאי, הוא הישווה אותו לפידל קאסטרו.

הוא היה הדובר התקיף ב־יותר נגד כל פיתרון לבעיה הפלסטינית, ובבך התחרה רק בגולדה מאיר עצמה. הוא הד־הים את עיתונאי וושינגטון, כשהצהיר בגילוי־לב גמור, ש־דרישותיה של ישראל „לתיקו־ני־גבול ניכרים" בגיזרה המיד־רחית נועדו בראש ובראשונה

דיניץ בפעולתי
נמרץ ואוהב־חיים

לבלום את האפשרות, שתקום מולדת לפלסטינים.

שיעבוד רוחני

א לה היו, כמובן, העמדות הריש־מיות של ממשלות־המערך, ואחר־כך גם הליכוד, שאותן שירת דיניץ, מכל התבטאויותיו ברור, שהוא דוגל בהן גם עתה. ייחודו היה בכך ש־הצליח, יותר מכל שגריר ישראל

---

* *עם הדוגמניות רחלי חיים, קריינית הספורט לשעבר, וריקי.*

„לכל מיפלגה בשילטון"

שימחה דיניץ נולד בתל־אביב לפני 54 שנים. הוא בן למישפחת סוחרים קטנים, תוצר מובהק של הציבור האזרחי תאשכנזי בעיר זו.

בשנות ה־50 הראשונות למד בג'ורג'טאון יוניברסיטי בוו־שינגטון, עבד כשומר בשגרירות הישראלית והגיש עבודת־מאסטר על „התיבטים הליגאליים של ההסגר המצרי בתעלת־סואץ".

הוא היה בלתי־מיפלגתי, וכל המשקיפים תמימי־דעים שהוא היה מצטרף לכל מיפלגה שהיתה אז בשילטון.

עם שובו לישראל השתלב במרכז־החסברה, ומאוחר יותר היה עוזרו של מנכ"ל מישרד־החוץ, חיים יחיל. באמצעות יחיל – גם הוא נץ קיצוני המקורב לגולדה – הכיר את שרת־החוץ, ועשה מאמצים מוצלחים להתקרב אליה ולרכוש את אמונה.

בשנים 68-1966 היה ציר ברומא וציר־הסברה בוושינגטון. אחרי מותו של לוי אשכול ובחירתה של גולדה לראשות־הממשלה, הוא היה ראש־לישכתה, עשה־דברה, ועבר כוח פוליטי עצום.

עם מותו של יעקב הרצוג ב־1972 קיבל מינוי רשמי כמנכ"ל מישרד־ראש־הממשלה. גולדה מאיר מינתה אותו לתפקיד שגריר ישראל בארצות־הברית, חרף התנגדותו הנמרצת של שר־החוץ שלה, אבא אבן (ראה מיסגרת).

מאז תום כהונתו בוושינגטון (ינואר 1979), מכתן דיניץ כסגן־נשיא האוניברסיטה העברית, ופעיל במוסדות שונים של מיפלגת־העבודה.

דיניץ נשוי לוויויאן, אב לשלושה, נמרץ ואוהב־חיים, שאפתן, על גבול הסנובי.

ביצוע־סט, פשטני

לפניו ואחריו, לרתום את האירגונים היהודיים הממוסדים למדיניות הישר־אלית ולרסן כל ביקורת, התנגדות או אפילו הסתייגות.

בדרך כלל נוצלה עובדה זאת לטובת האינטרס הרישמי של ממשלת־ישראל, אבל למרבה האירוניה, היו לה גם השלכות הפוכות. ההשלכות האלה קשורות ליחסים המיוחדים בין דיניץ לבין הנרי קיסינג'ר.

„הנרי היקר", הנחשב כיום בעיני כל החוגים הליברליים בעולם כמרצח העם הקאמבודי, וכאחראי לטבח אלפי בני־אדם בכל רחבי העולם, כיהן כשר־חוץ בארבע השנים הראשונות של דיניץ בוושינגטון. השניים הפכו ידידים, ויחסים אמיצים אלה קיימים עד היום.

דיניץ, כסגן־נשיא האוניברסיטה העברית בירושלים וכחבר־עמית במכון דייוויס ליחסים בינלאומיים, מנצל כל הזדמנות כדי לארח את קיסינג'ר, להמטיר עליו תואר־כבוד, ולהציג אותו כידיד אמיץ של העם היהודי ושל ישראל.

מערכת־יחסים זו היא מחות תמימה כאשר בוחנים אותה באורח יותר יסודי. לפרשנים מנוסים ומעמיקים, הבקיאים בנעשה בוושינגטון בתקופת ניכסון־קיסינג'ר, אין ספק ש־שר־החוץ המשכיל והמבריק שיעבד את שגריר ישראל, הנחות ממנו מהרבה מבחינה פסיכולוגית ואינטלקטואלית, והפך אותו ל„וואסאל רוחני."

קיסינג'ר השתמש בדיניץ לא רק כדי למכור לציבור הליברלי, שהוא פרו־ישראלי באורח מסורתי, את המסרים הניציים שלו. תחת בימוי המבריק של קיסינג'ר הציג דיניץ כמה חזיונות, שלא נראו מעולם בתיאטרון האבסורד.

קיסינג'ר השביל לשבנע את דיניץ, הנץ הקיצוני, למתן את התנגדות הקונגרס והשדולה היהודית לכמה צעדים שנקט נגד ישראל.

ידועה, למשל, פרשת הרכבת האווירית. הארץ האשים בשעתו את דיניץ, שתחת השפעת קיסינג'ר הוא השתיק את הביקורת על צעדי־ההשהייה של שר־החוץ, שעיכבו את מישלוח הרכבת האווירית של נשק לישראל בשבועיים הראשונים, הקרי־טיים, של מילחמת יום־הכיפורים. הוא גם פעל בשליחות קיסינג'ר כדי לבלום את תיקון ג'קסון (הצעה של הסנטור הדמוקרטי הנרי ג'קסון, שנועדה לל־חוץ על הסובייטים להעניק היתרי־יציאה ליהודי ברית־המועצות). דיניץ הכחיש את הדברים בכל תוקף, ורתם כתבים־ידידים לעזרתו. אך עובדת צייתנותו המוזרה לקיסינג'ר, והנזק שהיא גרמה לישראל, היתה ידועה לכל.

כעבור שנה, בספטמבר 1974, כיהן כבר יצחק רבין כראש־הממשלה. גולדה, הפטרונית של דיניץ, נאלצה להתפטר. בעיתונות העולמית הילכו שמועות מבוססות, שרבין רצה לפטר את דיניץ בשל יחסיו המוזרים עם קיסינג'ר. כתבה מפורטת על־כך הופיעה גם בשבועון האמריקאי ניוזוויק. רבין רצה, אומנם, לזרוק את דיניץ, אבל הוא פחד, כדרכו, מגולדה. דיניץ נשאר בוושינגטון שנה וחצי אחרי שרבין עצמו הפך חבר־כנסת מהאופוזיציה.

במקום גולדה

למען ההגינות יש לומר שדיניץ מילא תפקיד חשוב בעצם השגת הנשק האמריקאי (בסכום של 2.2 מיליארד דולר), וגם בהסכמי־ההפרדה עם מצריים. בשנה הראשונה לכהונתו הוא סייע לשיפוץ היחסים עם המיפלגה הדמוקרטית, שנפגעו בשל פעילותו של השגריר הקודם, רבין, למען ניכסון.

אבל השנים הראשונות לכהונתו של ג'ימי קארטר היו קשות לדיניץ. קארטר דיבר, פעמים רבות, על „מולדת לפלסטינים", עוזריו ושריו ניסו להידבר עם אש"ף.

אישים נאורים, כמו שר־החוץ סיירוס ואנס או השגריר השחור באו"ם, אנדרו יאנג, נר־או לדיניץ כמאיימים ועוזיינים.

באוקטובר 1977, כמה חודשים אחרי המהפך בישראל, נקט קארטר ביוזמה אמריקאית־סובייטית לשלום במרחב. דיניץ, כמו בגין ושריו בירושלים, נתקפו בבהלה. רק יוזמת סאדאת סיכלה את „המזימה", ומיקדה את תשומת־ליבה של אמריקה במהל־כים הדרמאתיים לשלום ישראלי־

(המשך בעמוד 72)

קיסינג'ר ודיניץ (ביניהם רבין, משמאל ויויאן דיניץ ולאה רבין)
„ואסאל רוחני" ל„הנרי היקר"

דיניץ עם בגין
„דווקא המפא"יניק עלול להכשיל את השלום!"

אבן כמעט התפטר בגללו

פרשת מינויו של דיניץ גרמה כמעט למשבר ממשלתי, שנמנע רק בשל פחדנותו המסורתית של שר־החוץ, אבא אבן.

בסוף 1972 הודיע אבן שהוא מתנגד בחריפות לכך שאיש כמו דיניץ, ש„אינו מסוגל לנסח מיסמך מדיני", יישלח לוושינגטון כשגריר. הוא התלונן, בראיון שהעניק למעריב ב־1.12.72, ש„גולדה מתעלמת מדעתי הנחרצת בנושא זה."

הוא גילה לכתב המדיני של הצהרון שהגיש לגולדה הצעות אלטרנטיביות רבות. בין השאר הועלה את שמותיהם של חיים הרצוג, צבי דינשטיין, יוסף תקוע, מרדכי גזית, חיים כהן, אלעד פלד ואהוד אבריאל.

הוא טען ששגריר ישראל בארצות־הברית חייב להיות בעל איכות גבוהה, אינטלקט, מקור־השראה ליהודים – תכונות שאין בדיניץ.

גולדה התעקשה. היא ידעה שדיניץ ימשיך במסורת הדיווח הישיר לראש־הממשלה, שבה נקט גם קודמו, יצחק רבין. היא אמרה לעיתונאים במסורש שהיא „אוהבת את דיניץ, סומכת עליו, והוא יהיה בסדר."

אבן נקט בצעד קיצוני. הוא אמר לדיניץ בגלוי(!) שהוא „איננו המועמד שלו". דיניץ לא תפס, ככל הנראה, שזוהי ההערה החריפה ביותר שיצאה מפי אבן אי־פעם, והתעלם לחלוטין מהשר הזועם. כל צמרת המיפלגה, כולל פינחס ספיר ויעקב־שימשון שפירא, „ישבו" על אבן, לחצו עליו, וגולדה אפילו איימה להתפטר. לבסוף הודיע אבן, באורח אופייני, ש„דיניץ אינו ראוי שאתפטר בגללו", וקיבל על עצמו את דעת הרוב. דיניץ ראה את עצמו, כמובן, כנציגה של גולדה בוושינגטון ו„צינ־צנף" על אבן, עד ששר־החוץ הוחלף בברוטאליות על־ידי רבין, ביוני 1974.

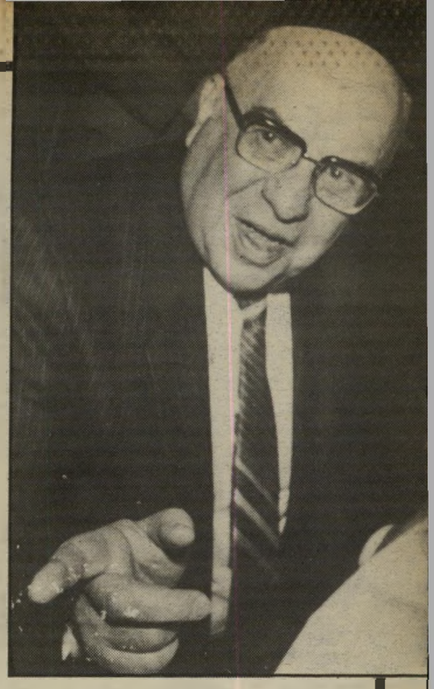
לאיבתו של אבן כלפי דיניץ יש שורשים עוד בתקופת כהונתו של יצחק רבין בארצות־הברית. בסימרו „פינקס שירות" מספר רבין שהוא ביקר בירושלים בתקופת הסיכום המסקרנת־אש עם מצריים (אוגוסט 70), כדי לסכם כמה פרטים עם הממשלה. ש„חביטחון, משה דיין, אמר לרבין ש„יש אצל ג'דה אשף אחד, דיניץ שמו, נדבר איתו." כל הפרטים „נסגרו" עם הצמרת האמיתית של גולדה – דיין, ישראל גלילי, דיניץ.

מסכם רבין: „רגע, אני אומר, יש שר־חוץ במדינת־ישראל, ואני כפוף לו. הוא לא השתתף איתנו בסיכום. מישהו יספר לו שישבנו וגמרנו וחזרתי לוושינגטון! דיניץ מרגיע אותי: אין בעיה. אני גומר עם אבן תוך חמש דקות... יצאתי בתחושה מוזרה: שאני, דווקא אני, אקפיד על כבודו של אבן!"

דיניץ עם רבין אצל הנשיא קארטר
„אני גומר עם אבן תוך חמש דקות!"

בורג מכסח

כוח הוא מושג יחסי וזמני — מפכ"ל המישטרה, אריה איבצן, יכול היה השבוע לרשום סיסמה זו בפינקסו. בחורף האחרון, לקראת סוף השנה האזרחית, בקעו מאגף־המישטרה שבמישרד־הפנים, ומחדרי יריבים בבניין המטה־הארצי בירושלים, זמירות משונות. השמועות אמרו שהשר הממונה, יוסף בורג, שוקל את עצת יועציו להדיח את איבצן ממישרתו, ב־1 בינואר 1984, אחרי תקופת כהונה של שלוש שנים.

וחמתו של איבצן.

השר והמפכ"ל ניהלו שיחות קשות בעניין. כפי שפורסם לראשונה בהעולם הזה, (23.11.83) הועלתה הצעה שבשלב הראשון יועבר קראוס למחוז תל־אביב ואילו ניצב אברהם תורגמן יועבר לתפקיד אחר, כחלק מרוטציה כללית במישטרה.

איבצן הודיע או אולטימטיבית, שקראוס לא יקבל תפקיד פיקודי כל עוד הוא מפכ"ל. אחר־כך הבהיר מה הוא מתכוון לעשות אם למישהו יש כוונה להדיחו.

התוצאה: דבר לא קרה. איבצן יכול היה לחייך בסיפוק ולרשום נקודה לזכותו בתיק האישי שלו.

רב־ניצב כבול בשלשלת

בשבוע שעבר הוזעק איבצן למישרד־הפנים. השר ויועציו הבהירו למפכ"ל הנרגש, שקראוס חוזר לתפקיד פיקודי בכיר. הם כיוונו את השיחה כך, שהיה ברור לרב־ניצב שקראוס יהיה מפקד מחוז תל־אביב. את שאר המינויים השאירו בידיו.

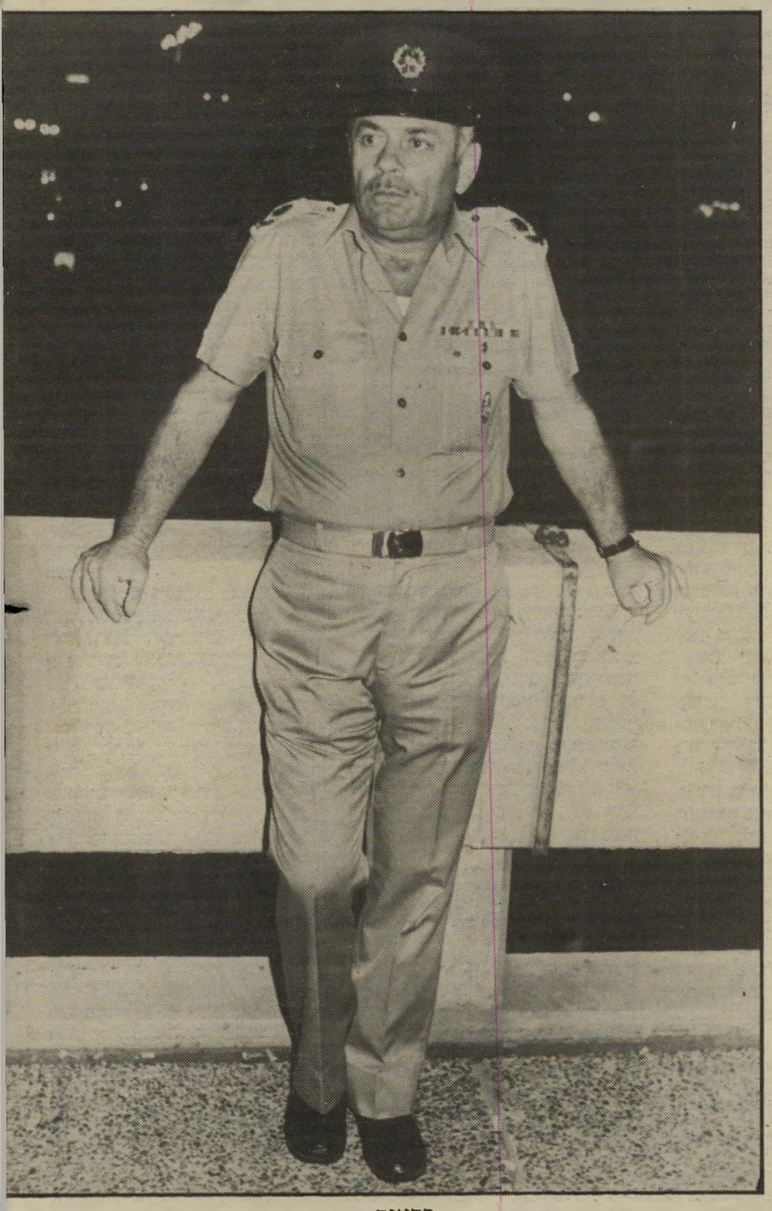
איבצן אפילו לא איים בהתפטרות. הוא הבין שאם רק יאמר זאת — יאלץ לפשוט את מדיו בחצות של אותו לילה.

כך הוא לא מסוגל אפילו לכפות על מפקד

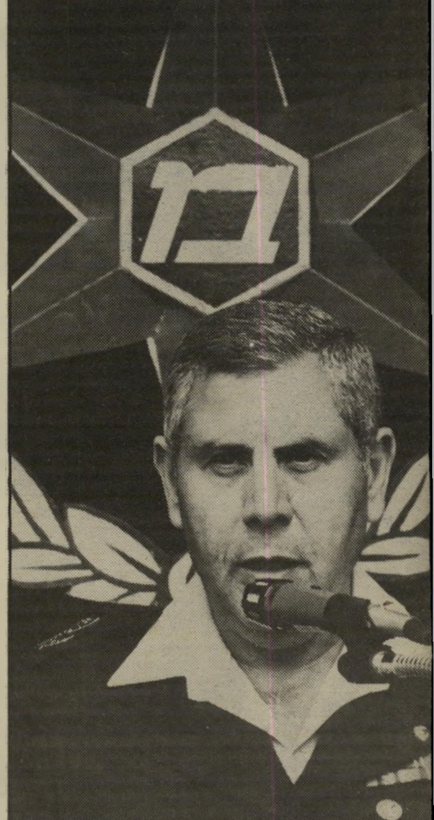
ברגע שאיבצן חדל מלהיות מקורבו של בורג, התחיל הבלגאן הגדול

ולמנות רב־ניצב אחר תחתיו. יריביו הרבים של איבצן הסבירו שהמועד קשור בהתחייבות שנתן בורג, משום מה, בכתב, לניצב דויד קראוס, יריבו משכבר הימים של איבצן.

על־פי גירסה זו, מונה קראוס לתפקיד לא־פיקודי — לנשיא בית־הדין המישמעתי של המישטרה — רק לתקופת־מה, שהסתיימה בחודש נובמבר 1983. עתה היה חייב בורג להחזיר אותו לתפקיד פיקודי בכיר, על אפו

קראוס
בורג מצא הזדמנות למלא את הבטחותיו

תורגמן
הדחה? מה פיתאום?

מחוז המרכז, גבי עמיר, שיפסיק להחרים את הכתב הפלילי של דבר, ראובן שפירא, בגלל סיכסוך של מה־בכך בין השניים — דבר שהוא עושה מזה שנה וחצי.

איך הפך המפכ"ל שלפני חודשים ספורים היה כל־יכול, לשוטר במדים, עטור דרגות — אך בעל ידיים כבולות?

אילו היה איבצן רושם בפינקסו ריברי־חוכמה, הוא היה בוודאי מוסיף עוד שני מושגים בעלי־משמעות מיוחדת לגביו: בומרנג ותיבת־פנדורה.

בומרנג הינו נשק־קליעה המקובל בין הילידים באוסטרליה. זהו קנה־עץ שטוח, כפוף ומעוקם בצורות שונות. בעלי ניסיון ומיומנות מצליחים להטיל את הבומרנג כך, שהוא חוזר אל ידי הקולע, אם לא פגע במטרה. צייד חסר ניסיון, שהטיל בומרנג, יכול להיפגע בעצמו מהכלי. בהשאלה, זוהי פגיעה החוזרת אל הפוגע.

תיבת־פנדורה היא מקור לפורענות. פנדורה היא על־פי המיתולוגיה היוונית, האשה הראשונה, שנשלחה על־ידי זאוס אל האנשים, כשבידה תיבה שבה סוד החיים. כשפתחה אותה, מתוך סקרנות, פרחו מתוכה כל מיני אסונות ורעות.

שני מושגים אלה, בומרנג ותיבת־פנדורה, מתקשרים לאיש אחד: סגן ניצב אסף חפץ, שהודח מתפקידו כראש היחידה המרכזית של מישטרת תל־אביב. המדיח היה איבצן. ההדחה היתה לפני קצת יותר מחודשיים, באמצע חודש מרס.

הדחתו של חפץ פעלה נגד איבצן כבומרנג, ופתחה בעיקבותיה תיבת־פנדורה. גם הבומרנג וגם תיבת־המזיקים מאיימים עתה הן על איבצן, הן על אגף־המישטרה במישרד־הפנים והן על קצינים בכירים אחרים במישטרה.

לעג לקומה הנמוכה

שמו של חפץ אינו יורד מהכותרות. פעילים בוועד למען החזרת אסף חפץ לשירות מחתימים בימים אלה על עצומות בכל אירוע מיפלגתי חשוב, בשוקים וברחובות הראשיים בערים הגדולות. אלפים כבר חתמו על גילוי־הדעת שיועבר לבורג.

איך התחילה פרשת חפץ?

למי שהספיק לשכוח, להלן תיאור מקוצר של ההשתלשלות.

בתחילת חודש מרס תפסה המישטרה את מחתרת הר־הבית, הלא היא קבוצת ה„תימהוניים" מליפתא. המעשים המיוחסים לה מחווירים בהשוואה למעשי המחתרת־היהודית שנתפסה באחרונה, בהתנחלויות שמעבר לקו־הירוק.

ביום החמישי, ה־8 במרס, נערך דיון בלישכתו של אברהם תורגמן. הצוות דן בהיערכות לתפיסת החשוד החמישי במחתרת ליפתא. שימעון ברדה, שהיה נדמה כי הוא מסתתר בגוש־דן. דרך אגב: עד היום הוא לא נתפס. באותה ישיבה סיפר חפץ, ששנה קודם לכן קיבלו חוקרי היחידה המרכזית מידע מודיעיני שעסק בדתיים המוזרים בליפתא — כפר ערבי נטוש לרגלי ירושלים המערבית. המידע הועבר לירושלים, אך החקירה הופסקה

העיתונות שלא להרפות מהנושא.

בשיחה נוספת עם עיתונאי, שהוא גם חבר, ועם חברים אחרים, צותתו הן חפץ והן הדוברים האחרים כשהם מכנים את המפכ"ל בכינויי גנאי ולעג, הקשורים כולם בקומתו הנמוכה.

איבצן פעל במהירות. למורת רוחם של עוזריו, הוא אילץ את השר להסכים להשעיה המפתיעה, וגרם בכך לתחילת הטלטלה.

חפץ פנה לערכאות המקובלות, כדי שיורו למפכ"ל להשיבו לתפקידו. בינתיים הוקמה

על־פי, הוראת עוזר ראש־מחלקת מודיעין במטה־הארצי, ניצב־מישנה זכריה בנאי.

באותו ערב פנה כתב מעריב לראשי־המישטרה ומישרד־הפנים וביקש תגובה על מידע שיש בידיו, ושתאם את דיברי חפץ באותו הבוקר.

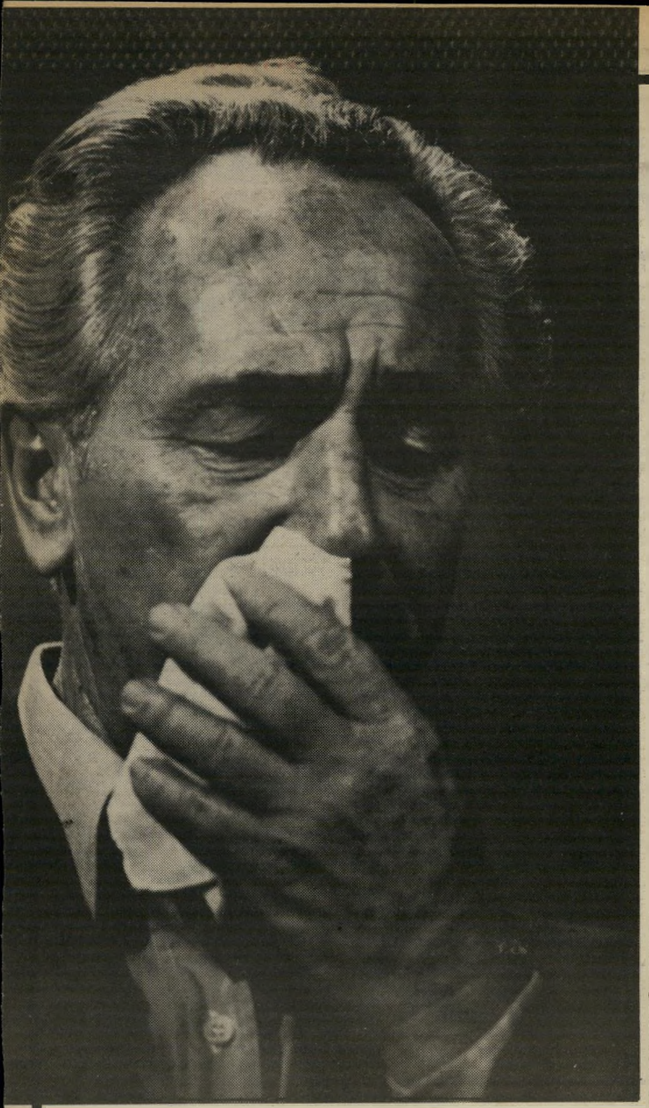
כבר באותו הלילה נתקף איבצן זעם. הוא ברק מי הדליף. חפץ הכחיש, כמוהו גם תורגמן. למחרת, ביום השישי, הופיע הפירסום במעריב. וממש בו־זמנית נפלה ההחלטה של איבצן להורות על האזנת סתר. אחר־כך גם הוחתם. כנדרש, נשיא בית־המישפט המחוזי על בקשת הציתות. מסיבות טכניות, התחילו לצותת לחפץ רק אחרי האישור שניתן על־ידי בית־המישפט.

חפץ המצותת אישר באוזני עיתונאים, שפנו אליו טלפונית, את המידע שפורסם, הסביר את חומרת אוזלת־יד של המישטרה ואת חובת־ועדת־חקירה של אגף־המישטרה, שהתבקשה לחקור הן את פרשת חפץ והן את הקפאת החקירה בעניין המידע המודיעיני החמור. במישטרה סערו הרוחות. רבים ניצבו לצד חפץ. אחרים ק־בלו הוראה ישירה מלישכת המפכ"ל להתייצב פומבית לצידו של איבצן במאבק.

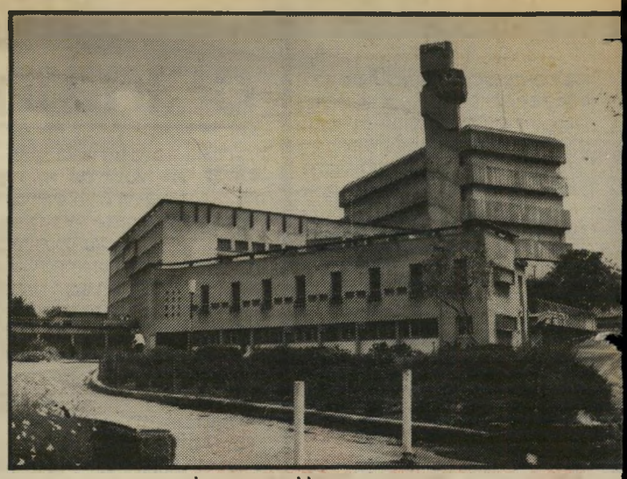
אך דקה אחרי שאיבצן הצליח לשכנע את בורג בצידקת ההשעיה, החלה נפילתו המהירה מטה־מטה. אומרים, שנפילתו עדיין לא הסתיימה ושהוא טרם הגיע לדרגה הנמוכה ביותר.

לשמור על הרודן

עד היום לא הצליח המפכ"ל לאכוף על הקצין המצטיין המושעה, שיחזיר למישטרה את רכב־המישטרה שבידו, את אקדחו ואת

יו"ר פרס
הבטחות סותרות

חזית מיכללת בית־ברל
פרדס בזול

היא... מכירת פרדס.

כידוע, בית־ברל מוקף בפרדסים השייכים לקרן ברל כצנלסון שהוק־מה בתחילת שנות ה־40, ושהשתמשה בכספי־התרומות שלה לקניית נכסי דלא־ניידי.

אבן משתולל מזעם

אחרי חיפושים רבים נמצא קונה לחלקה של 160 דונאם, חלקה לטובה, אם יהיה מהפך ב־23 ביולי. אלמוג סיפר, שחברת העובדים לא היתה מוכנה לקנות את הפרדס, והיו שאמרו שיש לעדכן את הנהגת המיפלגה ואת ישראל קיסר בקשיים החמורים שנוצרו.

הפרדס, אם־כן, לא ימכר בקרוב. אין סיכוי שמישהו ב"חברת העובדים" ימצא ביום חצי מיליון דולר כדי לקנותו. המיפלגה עסוקה ברגע בבעיות אחרות, ובמידה מסויימת גם אבן, ומכאן, שהסיכוי ש"אמ־ס"ל" תירתם להצלת המוסד היא סבירה ביותר.

אפשרות זו פותחת לפני אבן דרכים נוספות להשגת ה־יעד האמיתי שלו בזמן הקרוב: קבלת תיק החוץ, במיקרה שה־מערך ירכיב את הקואליציה הבאה.

כפי שפורסם לראשונה בהעולם הזה (25.4.84), הודיע פרס לפני חודש, בפורום ארבעת הגדולים של המיפלגה — פרס, רבין, נבון וברי־לב — שמילבד תיק־הביטחון, שהובטח ליצ־חק רבין — שום הבטחה אחרת אינה קיימת. דברים אלה תאמו שיחה שהיתה לו עם יצחק נבון, לפני שזה הודיע שאינו מתמודד על הנהגת המיפלגה. דברים אלה בהחלט לא תאמו את מה שאמר פרס לאבן כמה פעמים, כשהבטיח לו את תיק־החוץ.

ערב הכנת רשימת העבודה, שעליה שקדו ארבעת הגדולים, הודלפה לעיתונות הגירסה שנבון אינו רוצה לטפל בענייני רווחה, כי אם לקבל לידיו את תיק־החוץ, שלא לדבר על תואר של ממלא־מקום ראש־הממשלה וסגן ראש־הממשלה, כפי שכבר פורסם בהעולם הזה.

כלפי חוץ הכחיש נבון כל קשר לפירסומים ולהשלכותיהם על הרכב הממשלה העתידה. פרס הודיע שבשלב זה הוא אינו מכין ממשלת־צללים, ולא אישר שהבטיח דבר לנבון. אבן, לעומת זאת, השתולל מכעס ומזעם.

ממש באותם הימים היה אבן צריך

יו"ר בלומנטל

יו"ר ריינר

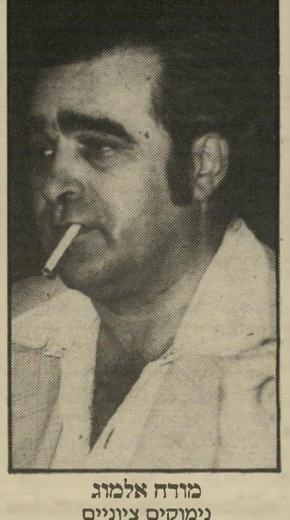
אילי־המשק יארגנו לובי לאיל־המילים

מצויינת בדרך לטייבה. על כראיות העיסקה אמר אלמוג: „הקונה הציע מחיר שאני חייב מראש לומר, שהמחיר נמוך בהרבה ממחירי־השוק. אבל מחירי השוק גו תיאוריה. כי אף אחד לא קונה פרדסים היום. בשביל פרדס שיכולנו לקבל לפני שנתיים כ־750 אלף דולר — אני מכריז זאת פה כדי שלא תהיינה טעויות ושאף חבר לא יאמר שלא נאמרה כל האמת — העיסקה לא טובה."

ההצעה שקיבל אלמוג היא של 512 אלף דולר, שמהם יש לשלם 20 אחוז מיסים.

בסופו של דבר, בתום דיון ארוך, לא הסכימו חברי מוע־צת־המנהלים למכירת הפרדס. התוצאה: משבורות חודש אפריל לא שולמו ב־15 במאי.

בדיון שהתפתח הועלו נימוקים ציוניים, תנועתיים ומוסריים — בעד ונגד מכירת הפרדס. דובר על חובת המיפלגה וחברת העובדים לתמוך במוסד, על קשייו האובייקטיביים ערב בחירות, ועל התיקווה שמצבו ישתנה לדון במציאת תמיכה כספית ענקית לבית־ברל, לטפל בשאלת המחליף לאלמוג, שהתחייב לפרוש, להדוף את גל־הפירסומים שהיו סביב המוסד, ולנסות להציל את תיק־החוץ, שהלך ונשמט מידיו.

מודח אלמוג
נימוקים ציוניים

אבן הנרגז התראיין בכל אמצעי־התיקשורת והודיע, ל־מעשה אולטימטיבית, שאם לא יקבל את תיק־החוץ — גם נבון לא יקבל אותו. ואילו הוא, אבן, לא יהיה מוכן לקבל שום תיק אחר.

בכנסיין מיפלגת העבודה חששו מהתפוצצות של פרשה חדשה סביב תיק־החוץ.

שליחי פרס אצו להרגיע את אבן. להרגעה זו היתה גם סיבה נוספת. פרס רוצה בכל מאודו לסיים את העברת התסקידים ב־בית ברל" בהקדם, ולשם כך הוא זקוק להבנה עם אבן.

אך בכל זאת, את תיק־החוץ לא יכול היה פרס להבטיח לאבן.

בשיחה שקיימו השניים ביום השלישי האחרון, הציע פרס לאבן להיות סגן ראש־הממשלה ושר־ההסברה.

אבן נוטה לדחות את ההצעה, משום שתפקיד של שר־הסברה הוא ריק מתוכן וסגן ראש־ממשלה — בניגוד לממלא־מקום ראש־הממשלה — הוא תפקיד נטול סמכויות. אבן טען לפני פרס, שאם הוא יקבל תפקיד פחות מאשר שר־חוץ, יתקבל הדבר בקרב אוהדיו ומכריו בעולם כהדחה.

בשלב מסויים, לקראת סוף־השבוע, נמה אבן לומר לפרס, שאם הוא לא יקבל את תיק־החוץ — הוא יעדיף לשבת בבית, מחוץ לממשלה, ולא לקבל שום הצעת־שרה, כמו תיק־החינוך־והתרבות ו־שאר תיקים אפשריים.

אבן מתעורר לחיים

עתה חלה התפתחות מעניינת ביותר.

שיתוף־הפעולה הפורה, הצ־מוד בין אבן וראשי המשק ההסתדרותי, שיביא לשיקום מעמד „אמפ"ל", ובעיקבותיו להצלת קופת „בית ברל" — לא יסתיים בשלב זה.

בקרוב מאוד יופעלו לחצים חזקים מאוד על פרס. הלובי יהיה של ותיקי התנועה, מקורביו של אבן, אך בעיקר של צמרת המשק ההסתדרותי. הם ידרשו מפרס לממש את ההבטחה שנתן בזמנו לאבן, ויעמדו גם על סגולותיו וכישוריו, כהוכחה לכדאיות מתן התיק המיוחל לאבן. מי שלא יקרא את פרוטוקול ישיבת מועצת־המנהלים של קרן בית־ברל, לא יבין מה יניע את הלובי הזה.

אם לפני זמן קצר היה נראה לאבן שמצבו במיפלגה קשה ביותר והוא היה מדוכדך מאוד, הרי שעכשיו הוא מתעורר לחיים. בן־ציון ציטרין ■

מורה ולדן
אבא פרס עזר

מני דפנה

הכל אודות רייצ'ל

"הוועידה הכי מדליקה שהיתה למדינה הזאת: 460 מוזמנים — חלקם גויים, ושתביני, מותק, כולם באים לראות את כוח־השכל שלנו. תקשיבי, דאל (קיצור של דרלינג), על הוועידה הזו עובדים שנה וחצי, והיא לא תהיה סתם, תהיה בה טכנולוגיה גבוהה ו... "

את מבול המילים הנ"ל הנחיתה עלי בקצב מסחרר אחת המארגנות של הוועידה הכלכלית שנפתחה השבוע. ("אני אחראית על הנשים שתגענה לוועידה — 190 במיספר").

נא להכיר: **רייצ'ל שיפלי**. הישר מבימות ברודוויי ("אני יודעת הכל על זה!") היא משרבבת מדי שני מישפטים על כל נושא שבעולם. ("אחרי הכל, הרי כיכבתי בברודוויי ו...") כאן ניתך עוד מטר מילים שלא הצלחתי לעקוב אחריו ולהעשיר בו את השכלתכם.

אחת לשבוע היא מזדנגפת בכנסת, במיזנון הח"כים. פרט לכך, היא מרביצה הופעה שזופה בכל אירוע של חרות. מהכניסות שהיא מבצעת קשה להתעלם: שרשרת של חיבוקים ונשיקות עם גדול־האומה (גם עם הקטנים), תוך כדי זריקת מישפטים כמו "אנחנו כמו אחים." עם סידרת "האחים" נמנים: **יחיאל קדישאי, דן מרידור, בני־מין־זאב בגין, מתיתיהו שמוא־לביץ** ועוד רבים וטובים, שפירוט כולם יימשך יותר מהקונקורדנציה שהוקרנה בזמנו בטלוויזיה בשם זה.

רייצ'ל מפרטת בקצב־אש את סדר־יומה המשוגע, המורכב מ"זריקת ארוחות" ל־20 איש, כיכוב בסדר־טלוויזיה ואירגון הוועידה.

"בשבילי לארגן 190 נשים — זה שום דבר. אני מיקצועיות" והיא ממשיכה לפרט את החלום האמריקאי: "התחלתי מאפס (אלא מה!) והגעתי לזה: מה זאת אומרת למה? — להיות מארגנת־צמרת! הייתי היהודיה היחידה, והאשה היחידה בעסקי."

רייצ'ל
"אני ובגין כמו מישפחה!"

היא מספרת בערבוביה על חלקה בוועידה (אירגון ארוחות ומפגשים עם טרי קולק, שולמית שמיר, אורה הרצוג ואופירה נבון), על חייה הפרטיים (מיחסיה עם בעלה, שנשאר מעברו השני של האוקיינוס, ועד לפירוט שמות ה"מאצ'ו" הישראליים שניסו להפעיל עליה את קסמיהם). וכל זאת תוך כדי נינפוף באותיות בית"ר התלויות על צווארה.

"את חברת מרכז?" אני שואלת את החרות־ניקית המושבעת.

"א... אני חברת־מרכז לא־פורמלית. צריך סבלנות. זה לוקח זמן. אני אהיה חברת־מרכז." תוך כדי שיחה, היא שולפת תמונה משותפת "שלי ושל **בגין**". בגין נראה עול־ימים, מחייך. "אנחנו כמו מישפחה," היא אומרת תוך כדי סנגוריה מוחצת על הסתגרותו. "תביני, לאב, הוא אדם פרטי." אני מנסה, ללא הועיל, להסביר לה שבשביל ליהפך לאדם פרטי הוא שכח לעשות צעד אחד — להתפטר מה־כנסת.

"תאמיני לי, מותק, הוא אדם פרטי. אני יודעת! אנחנו כמו מישפחה. אני מדברת איתו בטלפון."

אין טעם להתווכח עם מי "שיודעת הכל על הכל," ועוד שייכת למועדון האכסקלוסיבי של "המשוחחים טלפונית עם בגין". על דבר אחד אני מוכנה להמר: רייצ'ל תהיה חברת־מרכז!

מפי הנבחרים

מוקר האירועים ביום ד' בכנסת היה חדרו של חבר־הכנסת **אלי קולאס**, יושב־ראש ועדת־החוק־והמישפט, שם התנהלו דיוני "צמרת הליברלים" על עתיד הסכם גח"ל.

במיזנון־הכנסת הנטוש נראו כמה מסממני המשבר, כמו הדו־קרב המילולי הבא, שהתנהל בצעקות בין **בני ציטה** מהליברלים, הנמצא בהמתנה בת שנה(!) להחלטת היועץ המישפטי בעניינו (שוחד מיני, להזכירכם) לבין **רוני מילוא**:

שליטא: "נו, רוני, אני בפנים?"

מילוא. (בחיוך הארוגנטי הנצחי): "אתה — בטח! אתה נמצא במקום 12, ותקבלו 15 מקומות לפחות... "

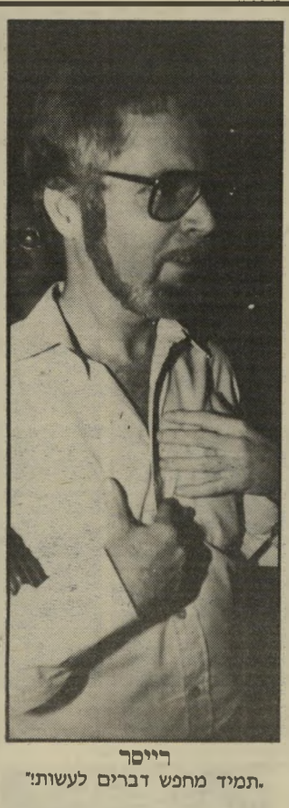
שליטא: "אני מקווה. אחרת כולנו נשב בצד שמאל."

מילוא (בשביעות רצון עצמית): "לחלק מכם יש תעודת־ביטוח לשבת בכל ממשלה שהיא."

רוני אמר את המילה האחרונה. 1:0 לטובתו.

חבר בית־הנבחרים יצחק זייגר אמר לי פעם: "אני לא מבין למה מצפים מאיתנו. חברי־כנסת אינם איזו קבוצה נבחרת. הם צריכים לייצג את הרמה של העם. הם בדיוק כמו כולם: לא יותר אינטליגנטים, לא יותר בוגרים... "

א ת ה אמרת, זיגי.

רייסר
"תמיד מחפש דברים לעשות!"

במדינה

(המשך מעמוד 7)

לא פחות מאיתנו, שיקום יישוב יהודי חדש בחברון, כמו שהיה לפני קום המדינה. גם הם, כמו היהודים, סבלו במאורעות 1929... בחברון יקום יישוב. שאני בטוח שיהיה גדול ופורח."

מיפלגות

מפא"י — יוקו

הרשימה של מיפלגת־העבודה לכנסת מסמנת את קבורתה של מפא"י ההיסטורית

מבט ראשון על רשימת מועמדי מיפלגת־העבודה לכנסת מראה רבר אחד בבירור: מפא"י איננה עוד. נציגות מפא"י בצמרת מיפלגת־העבודה נעל־מה. הן המועמד לתפקיד ראש־הממשלה, שימעון פרס, הן המועמד לתפקיד שר־החוץ, יצחק נבון, והן המועמד לתפקיד שר־האוצר, גד יעקובי הם אנשי רפ"י לשעבר — תופעה חסרת־תקדים בתולדות המיפלגה.

יחד עם אנשי רפ"י יושבים בהנהגה אנשי אחרות־העבודה: יצחק רבין וחיים בר־לב.

הישגו של רבין. יצחק רבין הצליח להכניס לרשימה את כל מי שהבטיח לו שיכניס אותו.

אך רבין לא הכניס את כל אנשיו לרשימה. ב־1981 הצליח להכניס שמונה מאנשיו למקומות הראשונים: דני רוזוליו, אורה נמיר, ז'ק אמיר, יעקב צור, שבח וייס, ערנה סולודר, אהרון נחמיאס, יחיאל לקט ואברהם "בייגה" שוחט, ראש עיריית ערד, בעלה של עופרה, בתו של לוי אשכול.

ברור מהרכב הרשימה כי רבין התעניין בעיקר בהכנסת אנשיו למקומות ריאליים: הוא הצליח למקם את אורה נמיר במקום גבוה מאוד, והקפיץ אותה מהמקום ה־18 ברשימה הקודמת למקום ה־13 ברשימה הנוכחית. הוא הכניס את אנשיו באותו סדר של הרשימה הקודמת. להוציא שינוי אחד: הוא הפקיר את יוסף נבו. למרות שנבו היה משוכנע, משיחות עם רבין, שהוא בפנים, מצא עצמו ראש עיריית הרצליה לשעבר לא רק מחוץ לעיריה, גם מחוץ לכנסת.

לעומת זאת הצליח רבין להקפיץ את מזכיר תנועת־העבודה־הציונית, יחיאל לקט, איש "החוג לשילוב", שהיה בעבר ח"כ במשך חודשיים, מהמקום ה־64 ברשימה הקודמת למקום ה־43 ברשימה הנוכחית.

אנשי פרס. ברשימה הקודמת הובטח לשימחה דיניץ ולדויד ליבאי כי הם בפנים. ברגע האחרון החליט מי שהחליט כי ברשימה אין די ייצוג לעדות־מיזרח. אהרון נחמיאס ורפי סוויסה הוכנסו על חשבון דיניץ וליבאי. הרכילות מספרת כי ליבו של פרס לא מלאו לבשר את הבשורה לדיניץ, והוא הטיל את התפקיד על אחד מעוזריו. דיניץ, כך מספרים, יצא מאותה פגישה עם היועץ כשדמעות בעיניו (ראה עמודים 12—13).

אולם גם ברשימה הנוכחית הפתיע פרס את דיניץ. הוא מיקם את ליבאי במקום הרבה יותר גבוה, מעל לדיניץ — אולי כדי שלא להרגיז את אבא אבן, שממילא יצטרך לשלם מחיר גבוה ולוותר על תיק־החוץ.

יש רק ערבי אחד ברשימה: עבד־אל־דאווישי, איש הסתדרות המורים, שהוא אלמוני למרבית חברי המרכז וכנראה גם לפרס. את כל השמות קרא פרס ללא מישקפיים, ורק כאשר הגיע לשמו של דאווישי נאלץ להרכיב מישקפיו. הוא מוסלמי יחיד ברשימת מיפלגת־העבודה, כאשר קצין־המיש־טרה לשעבר, חנא חדד הנוצרי, ממוקם במקום לא־ריאלי, המקום ה־52, ומתקשה להסתיר את אכזבתו. נציג דרוזי אין בכלל ברשימה. לערבים, המהווים 17% במדינה, יש 2% ברשימת העבודה.

בצהרי יום

בצהרי יום א' שעבר, נכנסו לקפה אפרופו שני גברים. האחד: גבר ממושקף בסביבות ה־40, ש"הרגיש בבית" במקום. ואילו השני, שחצה מכבר את קו ה־60, עבר קשיי־התבייתות בולטים במקום.

השניים התיישבו, כשהצעיר מדבר נמרצות, והמבוגר נראה מבולבל, בלתי־מרוכז.

לפתע הגיעה תגבורת לצעיר, בצורת גבר מסורבל, שנחת בכבדות ליד הזוג המוזר ועזר לצעיר בשטף־דיבורו. השניים דחקו בשלישי להגיע ל־מוצא של כבוד".

שוסטק ואולמרט
"המנוול הצעיר והמנוול הזקן!"

המבוגר נראה שרוי במצוקה, נענע בראשו, ומילמל אוסף מישפטים בלתי־ברורים: "... אני לא יודע... תנו לי לשקול... אני מוכן למקום השלישי... א... מה אתם מציעים ליז' הם המשיכו "להציע לו" במשך כמה דקות נוספות, ובכך נגמרה הישיבה.

למי שעדיין לא הבין: בשבועות החולפים דווחו בהרחבה הליכי הבחירות הדמוקרטיים (מי יותר ומי פחות) של חרות, הליברלים והמערך. בשורות הנ"ל מילאנו את חובתנו ודיווחנו על "הוועדה המסדרת" של "לעם", שהורכבה פרטיזנית מהשר **אליעזר שוסטק** וחבר־הכנסת **יגאל כהן־אולמרט**.

תוכן דיוני "הוועדה" נתון לפירוש־שים מפירושים שונים. כזכור, הכחיש השר שוסטק את עצם ידיעת כוונותיו של אהוד אולמרט. יגאל כהן, לעומת זאת, טוען "שוסטק ידע על כך עוד מהיום הששי, ומטרת הפגישה באפרופו היתה לשכנעו לקבל את הצעתנו. אז איך הוא טוען שלא ידע?"

המנוול הצעיר, יגאל כהן, מכנה את הדמוקרטיה ב"לעם" כ"מעשה נבלה: היתה לי כל הקופה, והפסדתי אותה. אילו הייתי מעמיד את עצמי למקום הראשון — לא היו כל בעיות. הייתי נבחר: אבל כך שוויתרתי, הימלכתי מצד אחד את המנוול הצעיר, ומצד שני את המנוול הזקן."

שני "המנוולים", אגב, נראו יושבים יחדיו במיזנון־הכנסת.

יאללה ביח"ר!

כפי שדיווחתי לכם בשבוע שעבר, פעילות היקב נכנסה להילוך גבוה: המילה האחרונה של היקב מאורגנת על־ידי "הקרן למיפגשים בינלאומיים שליד מרכז הספורט של בית"ר". השם הבומבסטי הנ"ל מקפל בתוכו טורניר קט־רגל שיימשך שבועיים, ושייערך ב"כל מיני ערים ברחבי הארץ," לדברי המארגנים. ומי עומד מאחורי הפעילות האינטנסיבית הנ"ל אם לא חבר־הכנסת **מיכה רייסר**, החוגג את התברגותו בפאתי השביעיה השניה.

"מדוע רייסר?" אני שואלת.

"כי הוא תמיד מחפש דברים לעשות!" אני נענית על־ידי אנשי־שלומו. את השאלה הבאה הם פחות אוהבים:

"האם הפעילות הספורטיבית הנ"ל קשורה, חס וחלילה, למערכת־הבחירות?"

כאן באה פאוזה ארוכה.

"א... א... זה בסך־הכל ישתלב במערכת הבחירות." זה, להזכירכם, הוא כרורגל.

ועכשיו לכל המעוניינים: הטורניר נפתח בחשאיות מוחלטת באמצע השבוע שעבר. בסוף הטורניר מבטיחים לנו שני בתי־נמר, ובאורח ספורטיבי טהור מסדרים את שתי הפייבוריטיות (בית"ר תל אביב ובית"ר ירושלים) בבתים נפרדים, "כי הן בטח תעלינה לגמר." לכל החגיגה מצטרפים גם האנגלים, בראשות המאמנים בוב פייזלי ורון אטקינסון.

להשכלתן של המעריצות: האלילים מאנגליה יכבדו בנוכחותם את ארצנו הקטנטנת מה־14 ביוני. מארגני האירוע מבטיחים גם "שחקנים מפורסמים", ומכתיבים קבצי אותיות כגון: **קני דלגליש, גרהם סונס, סט ג'ינגס ואיאן ראש**. השמות אינם באחריותי המלאה, מכיוון שמדי כמה אותיות נאמר לי "משהו כזה" או "תראי, הם כנראה מפורסמים."

על כל פנים, "המפורסמים" ישהו בארץ כמשך שבועיים ויטיילו ברחביה. בעיות תקציב, כנראה, אינן מטרידות את היקב, אם לשפוט על פי תוכנית האירוח, הנשפיה (רק־כך אפשר לכנות זאת) שנערכה בגני־התערוכה בחודש שעבר, וחגיגות הניצחון שיתרחשו בימים הקרובים.

בעיה תקציבית אחת נפתרה: "הגביע נתרם על־ידי בנק המיזרחי (אלא מה חשבתם? בנק הפועלים?) ויוענק ב־16 ביוני למנצחת הטורניר בירושלים, בחסות נשיא־המדינה. אגב, לתשומת־ליבם של מנהלי בנק המזרחי: ה־16 ביוני הוא יום־שבת, אך יש להניח ש"פיקוח בחירות רוחה שבת."

מונטה קרלו

שאיפה של טעם מיוחד.

סיגריה עשירה, תערובת צרפתית משובחת.

אזהרה - משרד הבריאות קובע כי העישון מזיק לבריאות.

אדון,

אין סיבה שלא
תראה אלגנטי בקייץ 1984.
שים לב במיוחד לעניבה.
קיבלת אותה במתנה
כשקנית את חולצת הדקרון
באריזה הקשיחה.
לא פלא שהקטן מעריץ אותך.

ספורט הגלישה
נכנס לאופנה.
גם מנהטן.
מכנסי הגלישה של מנהטן
עוצבו במיוחד לאנשים כמוך.
לא ג'וני וייסמילר,
אבל בכל זאת.

מנהטן תתחדש

אותה במנהטן.

טניס אתה משחק?
ג'וגינג אתה עושה?
בחולצות הספורטיביות
ובמכנסיים הקצרים של מנהטן
אתה נראה כמו אחד
שמשחק טניס ועושה ג'וגינג
אפילו אם אתה לא.

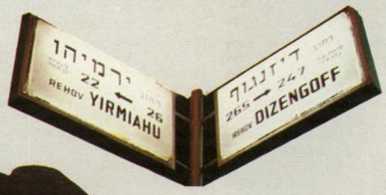
סליחה,
הבחורה הזאת פשוט
ממודעה אחרת.

באת לעבודה,
או באת לעבוד?
בכל מקרה באת במנהטן.
גם התחתונים של מנהטן
יופי.

Manhattan®

אופנת מנהטן. להשיג ברשת חנויות אתא - רשת בתי האופנה הגדולה בישראל,
ובחנויות המשובחות להלבשה גברית.

נשים בעבודה

כומי: פירושקי, ערב טוב

דניאל: מצטערים אין אצלינו חומוס

ענבל: קרם שוקולד כזה יש גם בשוצריה

גל: לשים לד קצפת על עוגת האוכמניות שלך?

שרון: בשם הבית מזל טוב לכם

חנה: לאנשים שמבינים באוכל יהודי

מיכל: סלט הארם, פשוטעים

פירושקי

רעיונאי: יום־טוב משה
צילום: אלדד מאסטרו
עיצוב: אסתר כהן
איפור: דנה לנדה

ביגוד: אבי מודל
שיער: סימון מלון אבדיה

האיש על גדר התיל

לובה אי־אב אהב לספר על השיטה שפותחה על־ידי הצבא הבריטי במיי־חמת־העולם השניה לכיבוש יעד מבוצר.

כאשר הסתערו אנשי חיל־הרגלים על המוצב המוקף בגדר־תיל, היה חייל אחד רץ קדימה ומטיל את עצמו במלוא גופו על ה"קונצרטינה" — מיתרס־התיל המגולגל חבריו של החייל השוכב היו דורכים על גופו, וכך עוברים את המחסום.

תפקידו של החייל הראשון אינו נעים. הוא מישר אליו את כל האש של מגיני המוצב, חבריו דורכים עליו ומועכים אותו. התיל הדוקרני פוצע את גופו. אבל מישהו מוכרח לעשות זאת. ותמיד נמצא מתנדב.

חכי

נזכרתי כשבוע שעבר בתיאור ציורי זה, בשקראתי בשימחה על ביקור מישלחת־הענק הישראלית במארוקו. הם נסעו בגלוי, השתתפו בטקסים, נאמו, השתפזו בזרקורי הפרסומת, השמיעו נאומים ודיברו מרכז תשומת־הלב.

המצב היה שונה מאוד לפני שיש יחצי שנים, כאשר נסעתי לראשונה למארוקו בחברת מר פרל ויעקב ארנון.

הנסיעה היתה סודית, והיתה מלווה בכמה מיני הרפתקות. היתה לנו חוויה גדולה, שהגיעה לשיחה אריכה עם חסן המלך, אך לא יכולנו לפרסם אותה. קל וחומר שלא התפאר בה. לא יכולנו לדבר על כך אף עם האנשים הקרובים לנו.

המצב החוקי לא היה ברור. ולא היינו בטוחים שלא ניאסר עם שובנו ארצה. לא יכולנו להפיק מהפגישה שום הון פוליטי.

נסענו כדי לטכס עצה עם המלך כיצד יוכל להפעיל את כוחו והשפעתו למען השלום הישראלי־פלסטיני. כיצד יוכל לעזור לקירוב העדה המארוקאית בארץ לעניין השלום ולשינוי דעת־הקהל הישראלית. כיון השאר דיברנו על האפשרות להזמין, בבוא היום, מישלחות רישמיות של יוצאי־מארוקו מישראל, כדי לעשות נפשות למען השלום.

יכולנו לפרסם את דבר הפגישה רק כעבור שנתיים ורבע — אחרי שכבר נפגשתי עם יאסר ערפאת בבירות, אחרי הפגישה הרשמית של ראשי אש"ף וראשי המועצה הישראלית למען שלום ישראלי־פלסטיני ואחרי פגישה נוספת עם המלך בניו־יורק. המלך עצמו נתן פומבי לפגישות, וככך קבע עובדה מוגמרת חדשה כלפי העולם הערבי. אך פרטים רבים של הפגישות עימו אינם ניתנים לפירסום עד היום, כי המלך התבטא בנוכחותנו בחופשיות רבה על גורמים ואישים רבים.

הייתי צריך לקנא בחברי המישלחת האחרונה, שהיו חופשיים ממיגבלות אלה. אך איני מקנא בהם. נמנעה מהם הרגשת־הראשוניות, ההרפתקה, ההעזה, שהיתה מנת־חלקנו, וגם שכרנו.

הם לא יכלו. כמובן, לדבר עם המלך, כי הנושא האחד הקרוב לליבו לגבי הסיכסוך שלנו הוא הצורך בהידברות בין מדינת־ישראל ואש"ף. בשיחות שלנו עם המלך נכחו כמה מראשי אש"ף. גם המישלחת של ח"כ אדרי וחבריו אורגנה בהסכמת אש"ף ובשיתופו, אף שהאירגון נשאר באופן דיסקרטי ברקע. חברי־המישלחות נהגו בכתובות חסורות. הם ידעו במה המדובר אך העמידו פנים כאילו מחשבה כזאת כלל אינה עולה על דעתם. מילא. גם זה יבוא.

חסן הוא אדם חכם. הוא עבר הרבה מאוד בחייו, ובכלל זה כמה התנקשויות בחייו. שהוא ניצל מהן בנס. אם חברי־המישלחת הביאו עימם הביתה כמה פירורים של חוכמתו, לפחות בעקיפין, הרי היה טעם במיבצע זה.

אני מקווה שלמדו כי העולם הערבי הוא כביר ורחב, וכי אומה הדוברת בשפה אחת מחוף האוקיינוס האטלנטי ועד המיפרץ הפרסי היא מציאות שיש להתחשב בה, שכדאי להיות חלק ממנה, מבחינה מדינית וכלכלית. ומכיוון שחסן הוא גם נשיא הוועידה האיסלאמית העולמית, המייצגת אלף מיליון מוסלמים, האופקים רחבים עוד יותר.

אני מקווה שהחברים המארוקאיים במישלחת למדו להתגאות במולדתם ולזקוף את גווים. ואני מקווה שהאשכנזים במישלחת למדו כי עולי־ מארוקו לא היו "שוכני־מערות בהרי־אטלס", אלא באו מארץ תרבותית, שהמעמד העליון בה עולה ברמתו התרבותית על הצמרת החברתית הישראלית.

אם כל זה הושג, זהו השכר לחלקנו בהכשרת־ הקרקע למישלחת זו. שכרו של החייל על גדר־התיל הוא כיבוש היעד — גם אם איש אינו זוכר אותו, ולא כל שכן מודה לו.

עדינות של שור

"איזה מין בני־אדם אתם?" שאל אותי השבוע מדינאי ערבי, בשעה שהמישלחת הישראלית שהתה במארוקו.

העמדתי פני־תם. "למה כוונתך?" שאלתי.

"המלך חסן עשה מחווה נועזת והזמין למארוקו מישלחת גדולה מישראל. זה היה תימרון עדין ביותר, המחייב הרבה־הרבה טאקט. צריכים לדעת איך להתנהג, ממה להיזהר, כדי להקל על המארח וכדי שלא להביך אותו. ומה עשו?"

"מה?" שאלתי. וכי מה יכולתי להגיד?

"הם התנהגו בעדינות של עדר־שוורים בחנות חרסינה," אמר. "היכן התיחכום הישראלי?" שאל בתמיהה.

והיכן השלג בלב מידבר סהארה?

"הם באו, וכדבר הראשון הכריזו בחצוצרות שהם מזמינים את המלך לישראל. אלוהים!" הוא התפרץ. "המלך הישמיט את הביקור כהזמנה מטעם הקהילה היהודית ליוצאי־מארוקו. הוא מדד את ההזמנה במאזניים של צורף. הוא שקל בדיוק מה אפשר לעשות ברגע זה ומה לא. היכן הגבול. הצעד הזה נמדד במילימטרים; ואתם באים ייוצרים פצצה עולמית על־ידי פירסום ההזמנה האידיוטית הזאת! הצגתם את המלך בסוכי ישראלי בעולם הערבי פורסמו גינויים. לא רק מטעם סוריה והפלסטינים הכפופים לה — זה היה צפוי. אבר גם בעיתונים של מדינות־הנפט במיפרץ הפרסי. זה לחץ על סעודיה. שהיא בת־הברית של המלך. זה לחץ אפילו על

אדרי

הנהגה אש"ף שתמכה ביוזמה הזאת בשקט. כמי שילקחתם קורס כך לעצמכם מנעתם מן המלך כך אפשרות לקבל את פני המישלחת.

איך התסביר למדינאי ערבי מתיחכם את השוויץ הישראלי, את היצר החוקני של פוליטיקאים ישראליים "לתפוס כותרת"? איך אפשר להסביר לערבי מדוע הפקידו את ההנהגת המישלחת הערינה הזאת בידי אדם כמו רפאל אדרי, שאין לו שום ניסיון בעניינים אלה, שיש לו התיחכום של קיר יהערינות של שור?

אנכי, המיפלצת

פעם בארבע שנים קורה לי משהו מוזר.

בדרך כלל אני איש די נחמד. אדם רגיל. בעל מיגרעות ומעלות.

אך פעם בארבע שנים (או פחות) אני מסתכל בראי ששמו רק"ח, ואני רואה מיפלצת.

זוהי תופעה קבועה, ונואשתי מלשנות אותה. התרגלתי לשינוי הזה.

איכשהו, זה קשור בבחירות.

בתקופה המתחילה יום אחרי הבחירות והמסתיימת עם התחלת מערכת־הבחירות הבאה, אני די בסדר, יחסית. אני איש "דמוקרטי ומתקדם", אם כי "בורגני לאומי" ואפילו, לא עלינו, "ציוני". אפשר לבקש אותי להצטרף לכל מיני ועדים, לחתום על כל מיני עצומות, אפשר אפילו להציע לי להשתתף בהקמת מערך של כל "הכוחות הדמוקרטיים והחילוניים".

ואז פורצות הבחירות, ובן־רגע אני משתנה.

אני פושט רמות ולובש רמות. לא עוד בורגני לאומי, מתקדם ודמוקרטי, אלא פאשיסט, סיפוחיסט, מחרחר־מילחמה, מגרש־ערבים, אולי אפילו פושע־מילחמה. כל שומר נפשו ירחק ממני.

כך נאמר באל־איתיאחד בלשון בוטה, ולאחר־מכן גם בזו הדרך בלשון יותר מנופה. לא תמיד נעים להגיד בעברית מה שאומרים בערבית.

הצרה היא שאיני מרגיש בשינוי הדראסטי החל בי בצורה כה פיתאומית. בערב אני הולך לישון ואני עדיין בורגני מתקדם ודמוקרט לאומי (או להיפך), ובבוקר אני מסתכל בראי של רק"ח ואני מיפלצת.

בוקר טוב.

פה אל פה

האם אפשר להתאהב בפה?

פה, פשוטו כמשמעו.

אפשר. עוברה זה כמעט קרה לי השבוע.

ישבתי בקפה דה־פלור בשדרת סן־ז'רמיין בפאריס. הייתי שקוע בקריאת עיתון, כאשר נכנסה בחורה בלונדית ותכולת־עיניים, וישבה מולי בשולחן סמוך. היא הזמינה ג'ין עם מי־טוניק והמתינה למישהו.

היא היתה יפה. יפה מאוד. אך לא זה מה שציוה אותה. פאריס מושכת אליה יפהפיות מכל צרפת. מכל העולם. ולא די לה לבחורה להיות יפהפיה כדי לבלוט בשדרת סן־ז'רמיין.

ליפהפיה הזאת היה פה.

אני יודע — לכל אדם יש פה. פתח בחלק התחתון של הפנים. המשמש לאכילה, לשתיה, לדיבור ולכל שימוש אחר שבעליו רוצה לייעד לו.

לא בזה המדובר.

לצעירה הזאת היה פה שהביע את אישייתה. שמתי אליו לב כשנכנסה. והסתכלתי בו כמרותק.

הפה חייך צחק, הביע ביקורת. הסתייג. ביקר. היה לו מאה הבעות, וכל הבעה שלו שינתה את כל הפנים. מעולם לא ראיתי פה נייד ורב־הבעה כזה.

גבר קשיש, בעל חזות מעניינת, נכנס וישב מולה. הפה צחק לקראתו. האיש הוציא מתיק קרטון וכרטיסי עבה. מודפס במכונת־כתיבה והראה לה. הפה התעניין. ביקר. הביע לבסוף הסכמה. האיש דיבר צרפתית בלהט רב.

בדמיוני ראיתי אותם כפרופסור וסטודנטית. היא סופר. אורי מחזאי. היא מאוהבת בו, מעריצה אותו ושוכבת איתו. אבל יכול להיות תיאור הסברים אחרים ביחסים ביניהם.

כשיצאו מהקפה, הם ישבו עדיין שקועים בשיחה מפה אל פה. כשהפה שרי מבטא בלהט מילים. והפה שלה מגיב בהבעות המתחלפות במהירות.

למחרת היום חזרתי לקפה לקרוא את העיתון. וישניים ישבו שם עדיין — כלומר, שוב — ודיברו.

בחורף יודעת בדרך כלל כשמסתכלים בה, וגם הצעירה הזאת ידעה. מבלי להביט בי. זה הפריע לפה שלה לשדר את רייגשותיה.

אני יודע: כאן המקום לספר שניגשתי אליה, הקסמתי אותה בחיוך מלבב, ביקשתי סליחה מן הפרופסור וערכתי היכרות איתה. כמו בסרט.

אבל לא. פשוט הנחתי 12 פראנקים על השולחן, קיפלתי את העיתון ויצאתי לפגישה עם מישהו. השניים ישבו במקומם, ואולי הם יושבים שם עדיין.

נערה מתוניס

סוף־סוף זה קורה: ז'יל חלימי באה לארץ.

העולם שמע עליה לראשונה לפני 25 שנים. אז היתה עורכת־הדין הצעירה, הלוהטת, שהגנה על ג'מילה בופאשה.

ג'מילה היתה לוחמת־שיחרור אלג'ירית, חברת המחתרת, שנלכדה בידי הצנחנים ועונתה קשות. בין השאר נאנסה באמצעות בקבוק.

ז'יזל לא יכלה להביא לזיכויה של ג'מילה, אך היא הפכה אותה לאגדה. תוך כדי כך הפכה גם היא לדמות שנואה ונערצת. עורכת־הדין היפה, הלוחמת, ההופכת את בית־המישפט לשדה־קרב פוליטי, הפכה שם־דבר.

מעטים ידעו אז שז'יזל חלימי (הצרפתים מבטאים את השם כ"אלימי") היא יהודיה תוניסאית מקרתגו, בת למישפחה טאייב. באוטוביוגרפיה המרתקת שלה תיארה את ילדותה כנערה מדוכאת ומקופחת במישפחה יהודית מיזרחית, שבזה לילדות, ורצתה רק בילדים. למרות שהיתה תלמידה מזהירה, לא שם איש לב אליה, ואילו אחיה, שנפל ממנה בהרבה, היה הנסיך במישפחה.

חלימי

כשעברה לצרפת והפכה עורכת־דין. הרגישה בכל עומס הקיפוח בבית־ המישפט, שהיה עולמם של גברים. היא היתה צריכה להיאבק כפליים, להצ־ טיין כפליים כדי להחזיק מעמד. אבל היא החזיקה מעמד, ועזרה לפרוץ את הדרך לפני דור של מישפטניות.

כאשר שמאלית, ילידת תונים, ידידה ופרקליטה של ז'ן־פול סארטר וסימון דה־בובואר. יצא ליבה אל לוחמי־השיחרור האלג'יריים. היא הגנה עליהם בבתי־המישפט ומחוצה להם, ונשארה עד היום מיודדת עם ראשי המדינות בצפון־אפריקה.

מגבר נעוריה, שנכפה עליה כשהיתה נערה, התגרשה בשלב מוקדם. נותר לה ממנו רק שם־המישפחה. לאחר מכן נישאה לסופר צעיר, קלוד קן, עוזרו של סארטר, שהפך אישׁ־עסקים.

הרגשת־הקיפוח המרדני של הילדה היהודיה בתוניס בשלה והפכה פמיניזם לוהט. מראשית התנועה הפמיניסטית עמדה ז'יזל חלימי בראשה, וכיום היא הפמיניסטית מס' 1 של צרפת. מי שסבור שפמיניסטית צריכה להיות בלתי־נשית ובלתי־מושכת צריך רק להעיף בה מבט. היא שוב הפכה את בית־המישפט לשדה־קרב, כאשר הופיעה במישפט־אונס מפורסם והשתמשה בו כדי למשוך את תשומת־לב הציבור לעוול שנעשה לנאנסת.

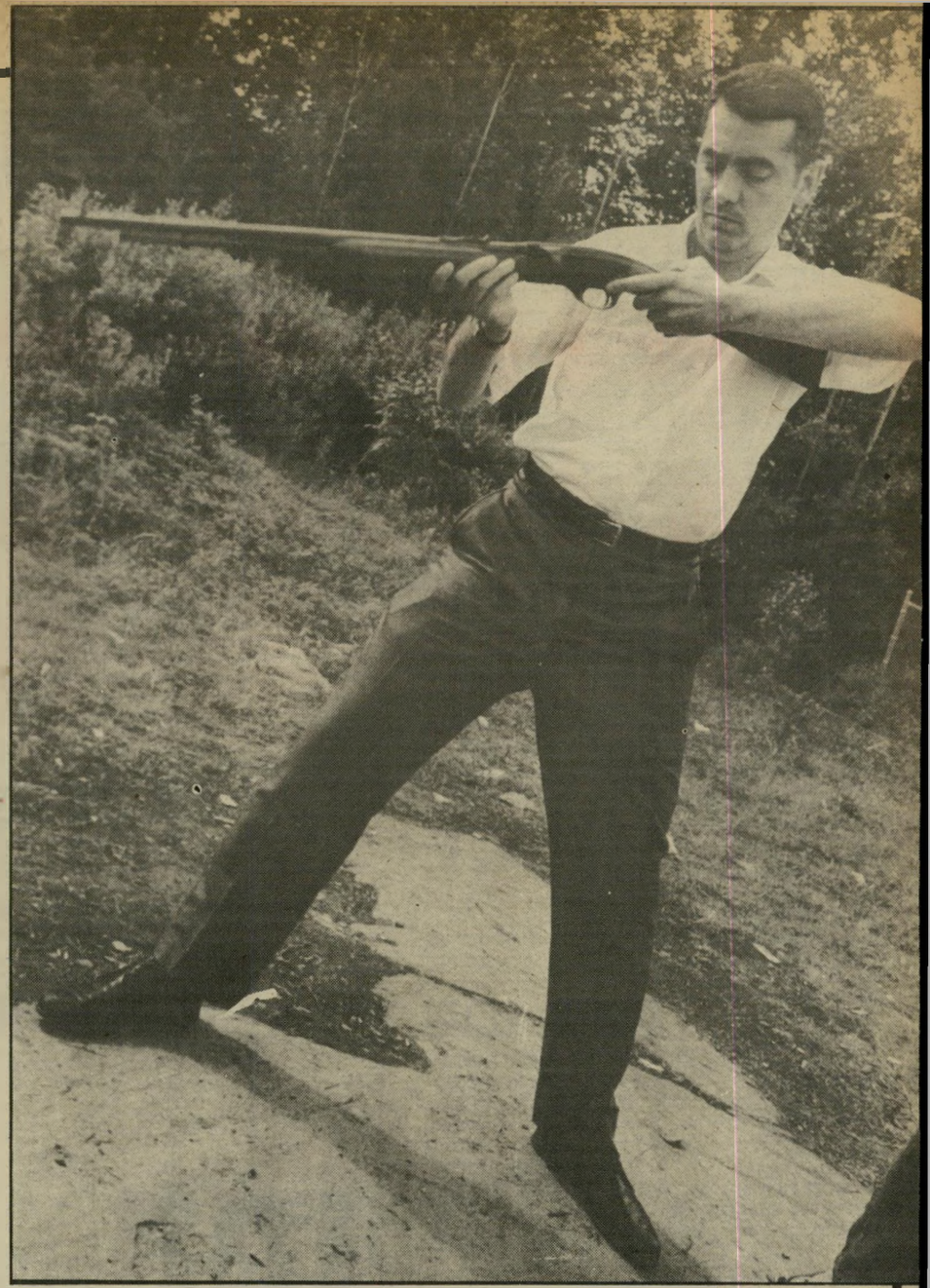
בבחירות האחרונות נבחרה ז'יזל חלימי לפרלמנט הצרפתי, כנציגה פמיניסטית בסיעה הסוציאליסטית. היא בולטת גם שם — אך היא שונה מאוד מפליציה לנגר או שולמית אלוני. אישיותה המיוחדת, בתוספת החן הצרפתי, גורמים להבדל.

עתה היא באה לארץ בשליחות מיוחדת של שר־החוץ הצרפתי, כדי לטפל ביחסי יונסקו־ אמריקה־יישראל.

לפעמים אני שואל את עצמי מה היה קורה לנערה מתוניס בשם ז'יזל חלימי אילו עלתה לישראל, ולא לצרפת.

מרגמה בלב ניו-יורק

חוקרי־המישטרה, אשר הגיעו לארצות־הברית, מתחקים על הקשר בין המחתרת היהודית והליגה להגנה של הרב מאיר כהנא

כהנא במחנה־אימונים של הליגה (1968)
פטריוט אמריקאי

היה גם משהו רענן במעקב שערכו צעירים אלה אחרי נשות דיפלומטים סובייטים שקנו בסופרמרקטים, ובכך שהביכו אותן במילים ובצעקות. אמריקה גיחכה כאשר מילאו אנשי הליגה מים במיכל־הדלק של מכוניות אנשי־השגרירות הסובייטית. גילגלו בקבוקים מלאים אמוניה באולם הקונצרטים קרנגי, כאשר ניגן שם סוליסט רוסי. גם כאשר הפגינו ליד השגרירות העיראקית ושפכו צבע אדום על נציגים סובייטים, עוד סלחו להם.

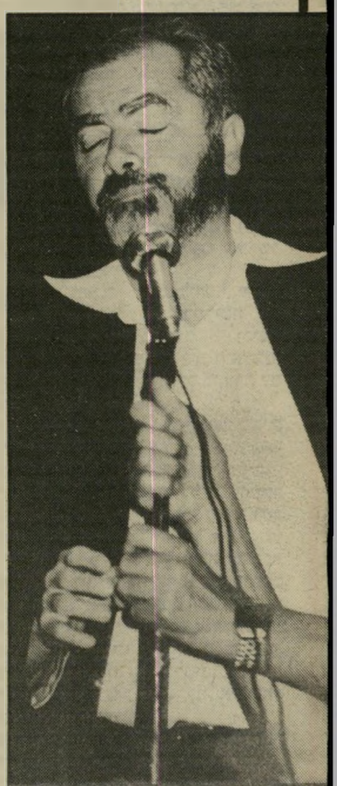
„משהו בעיניים"

ניו־יורק היא עיר מלאה יהודים, והסיסמה לעולם לא עוד, שבה דגלו אנשי כהנא, שהתייחסה להיטלר ולשואה, מצאו להם אוהדים בקרב יהודים ובקרב אמריקאים אחרים. הרב כהנא עצמו קנה לו אוהדים בגלל הופעתו המסודרת והמרשימה. הוא היה לבוש תמיד בחליפות תפורות היטב אך בלתי־צעקניות, שיערו היה מסופר קצר, והוא מצא חן בעיני אמריקאים כאשר הכריז על עצמו כעל פטריוט אמריקאי ואנטי־קומוניסט מושבע.

„אינני יודע מדוע הוא לא מצא חן בעיניי מן ההתחלה," סיפר מי שהיה מפקח על הבלשים במישטרת ניו־יורק בשנים האלה, אלברט סידמן, יהודי המבקר לעיתים בישראל. „כבר מהתחלה היו לי הסתייגויות מכהנא, ובאותו זמן הליגה עוד לא עשתה שום דברים מסוכנים. אז הם רק דגלו בכך שיהודים, שהיו תמיד עם־הספר וחסרי־הגנה, ייהפכו ללוחמים.

כהנא בשירות מילואים ברמאללה, 1981
חוסר־הגיון

כהנא, 1984
אי־שקט

אמריקה צחקה מכל לב, כאשר פיזרו כמה צעירים יהודיים עכברים וצפרדעים במישרדה המהודר של מישלחת־הסחר הסובייטית בניו־יורק. האמריקאים, האוהבים בדיחות

נערים חובשי־כיפות של הליגה להגנה הניחו מיזוודת־חופת, ירו ברובה־צלפים לחדר־שינה של ילדים והרגו צעירה יהודיה חפה מפשע

ושונאים רוסים, אימצו את הנערים הללו לליבם.

הצעירים, בחורים בגיל העשרה, היו חברים בליגה להגנה יהודית. שייסדו הרב מאיר כהנא ועורך־הדין ברט צוי־בון, בשנת 1968. האמריקאים העריכו את חוש־ההומור, הדימיון, וכושר־ההמצאה של הצעירים היהודים. היה משהו חביב בשיחזורה של אחת ממכות מצריים תוך דרישה מהסובייטים „לשלח את עמי".

כהנא וישר־בטחון שרון, 1982
הערצת־נערים

„הסתייגתי ממנו לא בגלל משהו שאמר או עשה," סיפר סידמן. „היה משהו בעיניים שלו. אני יודע שזה יכול להישמע מלודרמאתי, אבל בלש לומד לסמוך על תגובות כאלה. משהו בעיניו גרם לי לאי־שקט, היה בהן חוסר־הגיון."

בסיפרו, צ'יף, הקדיש סידמן פרק שלם ל„קשר היהודי", והוא מייחד לו מקום כבוד, בין עלילות המאפיה האיטלקית ופיענוח רצח קיטי ג'נוביזה.

כל זמן שהצעירים של הליגה השתעשעו בשטויות, הסתפקה מישטרת ניו־יורק בכך שצילמה את ההפגנות והכינה אלבומי־תמונות של החברים. מפעם לפעם, כאשר הפגנותיהם היו צעקניות יותר מדי, היו כמה בחורים נעצרים ומשוחררים למחרת. אולם בחודש אפריל 1971, שבועיים אחרי תעלול הצפרדעים, הגיעה אזהרה טלפונית אל מישרד מישלחת־הסחר הסובייטית כי המקום ממולכד, וכי יש לפנות את הבניין בתוך רבע שעה. „שחררו את יהודי רוסיה!" צעק המטלפן לתוך השפופרת.

עיתוי השיחה הטריד את סידמן. זו לא נראתה שיחת מטורף רגילה, מכיוון שהשעה היתה חמש וחצי אחרי־הצהריים, שעה שכמעט כל הפקידים עזבו את הבניין. המטורפים נוהגים לטלפן בשעות העבודה, כדי ליהנות ממראה האנשים המפוחדים הנמלטים מהבניין. אזהרה בשעה כזאת נשמעה אמינית ומסוכנת.

סידמן עזב את המסיבה, שבה בילה באותה שעה, ויחד עם כמה ממפקדי המישטרה הגיע לבניין בלב מנהטן. הם היו במעלית כאשר נשמעה התפוצצות. קומה אחת מעליהם, בקומה ה־19, התפוצצה מיוזמת ג'יימס־בונד ממולכדת. איש לא נפגע, אבל הנזק היה גדול.

בקומה העשרים מצאו חבלני־המישטרה עוד מיזמה דומה, הם הצליחו לפרק אותה, שניה בטרם עמדה להתפוצץ.

מאותו הרגע החליט סידמן כי אין זה יותר מישחק־ילדים. הוא החליט להשתמש בשיטה המישטרתית הברוקה, ולשכנע את אחד מאנשי הליגה להיות סוכן כפול. בעבודת מבוגר מרוב חברי הליגה והשוטרים חשדו כי הוא אשר הרכיב את הפצצות. בעבודת־נמלים, תוך שימוש באיומים, בפיתוי ובהפחדה, הצליחו שני בלשים להתיידד עם סיגל, ולשכנע אותו למסור להם ידיעות על פיגועים צפויים של הליגה. הוא זכה בשם־הצופן „אנג'לו", והועמד לרשותו קו־טלפון, מיוחד רק לו, במישטרת ניו־יורק. הוא הפך להיות „הקשר היהודי", שאותו חיפש סידמן.

יומיים אחרי שהותקן עבורו קו־הטלפון הישיר, הודיע סיגל למפעיליו כי יש לו עבורם מידע חשוב. בפגישה סודית סיפר סיגל, כי הליגה עומדת לפוצץ את האחוזה של השגרירות הסובייטית בגלן־קוב. „שמעתי שכמה אנשים החליטו לשתול אצבעות דינמיט מתחת לגדר," אמר. „אבל אתם לא צריכים לדאוג, הפצצה הזאת לא תתפוצץ, כי התקינו אותה באופן גרוע," התגאה סיגל.

חומר־הנפץ שהתגלה היה אומנם מחובר בצורה בלתי־יעילה, ולא היה בר־פיצוץ.

הקיץ של 1971 היה קיץ שקט עבור מישטרת ניו־יורק, מכיוון שרבים מחברי הליגה נסעו לישראל לעבוד בחופשת־הקיץ. סיגל עבד בבית־מלון בחגורת־הבורשט׳ בהרי קטסקילס, ואנשי המישטרה שמרו על קשר קבוע איתו.

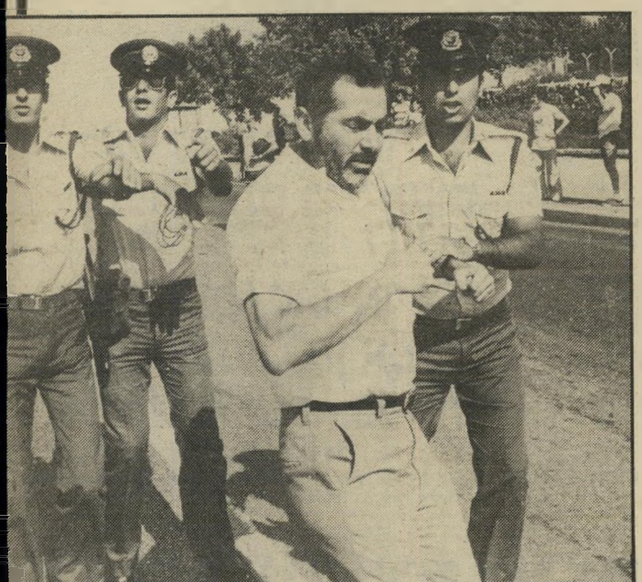
סיגל השתכנע לגלות מי האנשים שהיו איתו כאשר ייצר את הפצצה, שהתפוצצה במישרדי משלחת־הסחר הסובייטית. הוא גם ניחש מי הרכיב את הפצצה, שלא התפוצצה ליד גלן־קוב. המישטרה עצרה את כל החבורה, וכדי שלא יחשדו בו, עצרה המישטרה גם את סיגל. עורכי־הדין של הליגה שיחררו את הצעירים מייד בערבות.

באוקטובר הוועץ סידמן לבניין־מגוריה של המישלחת הסובייטית לאו"ם. מישהו ירה ארבע יריות לחדר־שינה, שבו ישנו באותו זמן ארבעת ילדיהם של דיפלומטים סובייטיים. בנס לא נפגע איש. היורה עמד על גג בניין האנטר־קולג', ממול, והרובה נמצא שם.

(המשך בעמוד 58)

כהנא בפינוי ימית, 1982
הכחשה וגינוי

כהנא בהפגנה, 1982
הופעה מסודרת ומרשימה

כהנא במעצר מינהלי, 1980
פצצות מאותה קומה

בלשות של כמה שבועות, גילתה המישטרה את המקום שבו נקנו שעוני־הזמן שהורכבו בפצצות והגיעו אל הקונים. היו אלה סטיואדט כהן בן ה־18 ושלדון סיגל, 25.

יריות לחדרי ילדים

סיגל היה סטודנט לארכיטקטורה ועבר לפרנסתו כצלם. הוא היה

* *על שם בתי־המלון שבהם נופשים יהודי ניו־יורק וסועדים מאכלים יהודיים מובהקים כמו מרק־הסלק בורשט.*

ראש טוב על היין ומאכלים אחרים.

ראש טוב אי אפשר לתפוס סתם בכל מקום.

צריך אוכל טוב, אוירה טובה וכמובן יין אמיתי. כרמל. בקיצור - כל מה שיש ב"על היין".

על האוכל ב"על היין" תמצא אוכל. הרבה וטוב. משמונה בבוקר (ארוחות בוקר של עשירים) דרך הצהריים (אוכל ביתי על הכיפק) ועד אחת אחר חצות.

על העוגות חוץ מיין ואוכל תמצא אצלנו את העוגות הכי טובות. אפיה ביתית - משהו משהו.

על המיקום דיזנגוף 110. מיקום מעולה. מה יכול לעשות לך ראש טוב יותר מחתיכות של דיזנגוף פינת פרישמן?

על היין בשביל יין, זה באמת המקום. ישר מכרמל. המחירים שיכורים: 500 שקל לבקבוק (כן, בקבוק גדול) יין לבן, יין אדום או רוזה. ב"על היין" אין אפליה.

אז אם אתה רוצה לתפוס ראש טוב, תן לחותנת של רפי לבשל ולכרמל למזוג.

"על היין" בית יין ומאכלים אחרים. דיזנגוף 110.

אנשים

מרוע לא חגג שימעון פרס את בר־המיצווה שלו והיכן בחר דויד לוי ללקק גלידה

■ בין פעילות מיפלגתית אחת ושנייה, ערב הבחירות, מצא יושב־ראש מיפלגת העבודה **שימעון פרס** זמן לספר את סיפור קשריו עם הנוער־העובד והלומד למוסף מיוחד, במלאות 60 שנה להיווסדו. פרס הרחיק לכת בסיפור נעוריו. בין השאר סיפר כי לא חגג את חגיגת בר־המיצווה שלו: „סירבתי לחגוג אותה, כפי שנמנעתי לחגוג דבר אחר בחיי. לא חשתי בנוח לעמוד במרכז העניין שהוא אני עצמי." איך הוא הגיע דווקא לנוער העובד? „לא הייתי מעולם רקדן מעולה, וכל ניסיונותי לנגן במפוחית עלו בתוהו, ובזה הירבו לעסוק בתנועת הצופים." בנוער העובד, לעומת זאת, היו קיבוצים, חקלאות, החולצה הכחולה והפגישה עם נוער תימני, שהקסימו את פרס הצעיר. „עד היום אני סבור שהבושם המשובח בריחות הוא זה העולה ממלפפון צעיר וטרי, באותו רגע קריטי שהוא נקטף מעליו," מתאר פרס את עבודתו בכפר הנוער בן־שמן. על לימודיו שם סיפר פרס: „הצטיינתי בשיעורי הספרות וה־תנ"ך, וברחתי משיעורי הכימיה והפיסיקה. היתה לי הסתייגות, או אפילו התנגדות, למדע ה־מדוייק." על דרכו לפוליטיקה סיפר פרס, שההתחלה היתה בכ־תיבת חומר פובליציסטי. „אחדות מרשימות אלה הגיעו גם ל**ברל כצנלסון**, והוא הזמינני לשיחה. ברל העלה אותי לדרך חדשה. בה אני נודד ומתייסר, מקווה ופועל, מאז ועד היום."

■ מדוע נרחק **מנחם סבי־דור** אל שולי המיפלגה הלי־ברלית? לפירסומאי **דויד אד־מון** היה הסבר מרתק, שבמרכזו ארוחת־צהריים אחת גדולה. אדמון סיפר לחבריו בסניף המיפלגה הליברלית בתל־אביב, שהכל החל בכנופיית הארבעה, שאת הקמתה יזם סבידור. השתתפו בה שלושה ליברלים נוספים: **דרור זייגרמן, דן תיכון ויצחק ברמן**. הם החליטו לבקש מראש־הממשלה **יצחק שמיר**, שיכיר בהם [illegible] עצמאית בליכוד. [illegible] את יושב־ראש [illegible] הסף, וזה הבין, [illegible] התקבלה. [illegible] לקראת [illegible] מיפלגה. אז הזמינו [illegible] את סבידור [illegible] בירושלים. בין [illegible] שטחו לפניו את [illegible] והדימוי הציבורי הגרוע שלה. „המיפלגה נמצאת במצב קשה. רק אתה יכול להושיע את הליברלים," אמרו הסועדים לסבידור. סבידור לקח על עצמו להכין טיוטת הצעה לסמכויות שאותן ביקש. כאשר הבין סבידור שהשרים עבדו עליו, התברר לו גם שחבריו בכנופיית הארבעה נטשו אותו.

■ בית־הקפה **הגלידריה**, ברחוב אבן־גבירול בתל־אביב, ידוע כמעוז של תומכי **יצחק שמיר**, מבעלי המקום, דרך **רוני מילוא**, המרבה לשבת שם, ועד צעירי חרות אחרים. הפוקדים את המקום. לכן רבה היתה ביום החמישי שעבר ההתרגשות, כאשר למקום הגיע סגן ראש־הממשלה **דויד לוי**, שאחרי יום דיונים מפרך בעניין ליכוד הליכור, או התפרקותו, הוא בא ללקק גלידה דווקא שם.

■ העיתונאי הבאר־שבעי, **יצחק** („איציק") **לוינסון**, תבע לפני זמן לא רב את שבועון הליכוד יומן השבוע, על הלנת שכר. הוא תבע את ח"כ מילוא, עורך העיתון. אך משום מה כל ההודעות מבית־המישפט שנש־לחו למילוא, חזרו. הדוור כתב עליהן שהכתובת לא ידועה. לוינסון החליט להביא בעצמו את הודעת בית־המישפט למילוא. הוא ניצל את אחד מכינוסי המרכז האחרונים למטרה זו. מילוא ניסה להתחמק, וביקש מלוינסון שישלח לו את ההזמנה דרך מזכירות הכנסת. אך לוינסון לא ויתר, נתן למילוא את ההזמנה לבית־המישפט בבאר־שבע והחתים אותו על קבלת ההודעה.

■ המישפחה הגדולה של מזכ"ל ההסתדרות החדש **יש־ראל קיסר** היתה לצידו לאורך כל יום בחירתו לתפקיד. בבוקר, סמוך לעלייתו לקומה השביעית לישיבת הוועד הפועל, הובאה לחדרו עוגת־ענק מעשה ידי דודו **זבריה עמיר**, בעל רשת קונדיטוריות. את סמל ההס־תדרות ציירה **נאווה**, בתו של עמיר ואת הברכות כתב בנו.

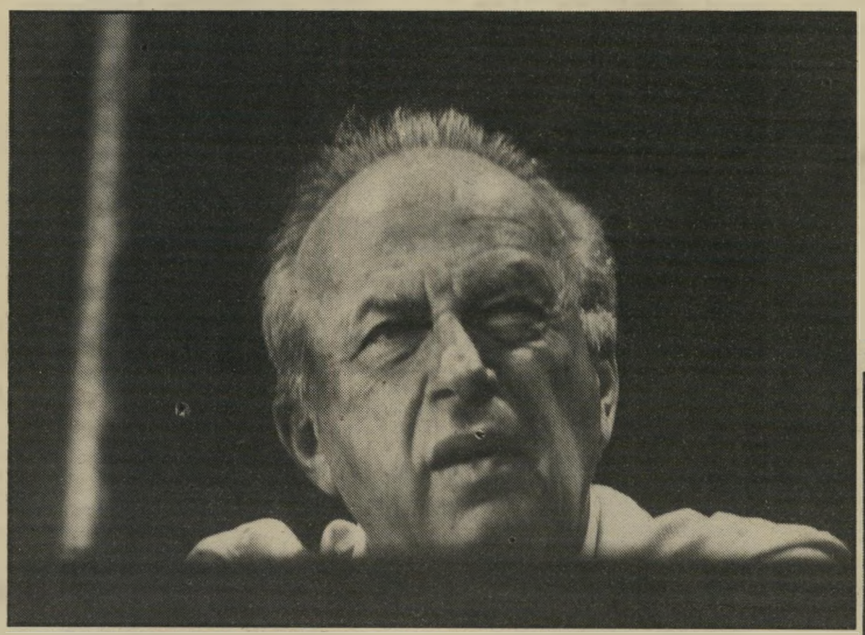
■ קיסר ביקש מעיתונאים שלא יפקדו את ביתו באותו הערב, משום שהוא רוצה להיות עם משפחתו. לביתו הצנוע בחולון באו רק בני מישפחה קרובים, אך הבת **ראומה**, בת ה־21, העדיפה ללכת לסרט עם חברה, ושבה לביתה בשעה מאוחרת יותר. האשכנזי היחיד שהוזמן, ואשר לא היה מבני המישפחה, הוא המראיין **איתן דנציג**, מקורבו של קיסר.

■ מנהיג צומת, **רפאל** („**רפול**") **איתן**, מנצל באחרונה כל הזדמנות להופעה לפני קהל. בשבת־תרבות הוא הסביר את תחליט בלי חוכמות אליו לגשת."

■ הפרופסור החיפאי **שבח וייס** מנצל את ימי ערב־הבחירות להכין את פירקי סיפרו הבא על מערכת הבחירות הנוכחית. וייס, שנבחר למקום ה־11 יהיה כמו זה של הראשונה — 47 — ולדעתו, אין הצדקה לצעקות של הצעירים על קיפוח. הנתון, המעציב מבחינתו, הוא שבכנסת הבאה יגדל מיספר הניצים על חשבון היונים.

■ בערב ראיונות שערד **מני פרי** תוכנית־החירום הכלכלית שלו: „שיפסיקו להביא נייר טואלט מארצות־הברית ותח־תונים מאנגליה." כאשר הוא נשאל על קשיחותו, הוא הסביר שמגיל צעיר הכין אותו אביו לאפשרות שהוא יישאר יום אחד לבדו במידבר, וביקש ממנו להתמודד עם אפשרות זו. כאשר התבקש להבהיר את שתקנותו הסביר, כי מאז ומתמיד ידעו שהוא מרבר כשצריך לרבר. ועל השאלה מדוע הוא מתקבל על־ידי חלק מן הציבור כפשטני ופרימיטיבי, הביא ציטוט ממישלי קרילוב: „כל דבר פשוט ריאלי ברשימת המערך לכנסת הבאה", ניסה השבוע לצייר קלסתרון חברתי של פני הכנסת הבאה. להערכתו, יהיו בה בין 12 ל־15 ח"כים חדשים, כאשר בנוכחית היו 30 אחוז חדשים. מיספר הנשים לא ישתנה. המיזרחיים יעוצגו רק ב־22 אחוז, שהם 26 ח"כים, אך הם יתבלטו בתפקידי מפתח, הן בעבודה והן בליכור. כמערך הוא מצא שבין 13 הראשונים ברשימה לכנסת, יש שיבעה מיזרחיים, כשהוא מחשיב את ויקטור שם־טוב ה־בולגרי ממפ"ם כמיזרחי. להער־כתו, ממוצע־הגיל של הכנסת הבאה יהיה 47 שנה.

■ פאר טען שסיכויי גינת לנצח בבית־המישפט־העליון הם קלושים. בו במקום הם התערבו וגינת התחייב שאם הוא יזכה, הוא ינחה ארבעה ערבי ראיונות במועדון ללא תשלום.

יצחק רבין היה עייף מאוד אחרי ארבעה ימי דיונים אינטנסיוויים כחבר בוועדה המסדרת של מיפלגת העבודה. שדנה בשיבוץ ובהרכב הרשימה לכנסת. בישיבת מרכז המיפלגה, שנערכה ביום הרביעי אחרי־הצהריים באולם אוהל־שם בתל־אביב, הוא ניצל את השולחן, שלפניו ישב על הבימה, והניח עליו את ראשו (למטה). יושב־ראש המיפלגה, שימעון פרס, היה זה שהקריא את רשימת המועמדים, וכשסיים את דבריו מיהר לצאת מהאולם, ונכנס לריכבו (מימין). עד שנהגו הצליח לפלס את דרכו ברחוב בלפור הצר שמלא ביוצאים מהאולם, הוא לחץ ידי חברי מרכז שניגשו לריכבו לברך אותו.

מדוע אריאל שרון הוא אורח מבוקש ורצוי במועדון היוקרתי ומה יעשה רפי גינת אם יצליח במאבקו המישפטי

■ היושב־ראש הקודם של הוועד המנהל של רשות־השידור, **ראובן ירון**, אינו יורד מסדר יומו של הוועד הנוכחי. בישיבה האחרונה הציע **דויד אדמון**, המישנה ליושב־ראש, להגדיל את מיספר עורכי מבט. נוסף על העורך היחידי כיום, **מיכאל קרסין** וטען שיש לו נימוק עקרוני לכך. חבר הוועד, **ישראל („רוליק") סלג**, נציג המערך, הגיב: „בתקופה הרומית

■ בעל הגלריה, התל־אביבי לשעבר, **איציק תוראל**, שיהה כבר כמה שנים בניו־יורק, הוציא לאור ירחון מיוחד בעברית לישראלים שבאים לטיול בעיר הגדולה. שם הירחון לאן הערב ותוראל כותב את כולו.

■ חברו של תוראל בעיר הגדולה, **אריס סאן**, שהוא בעל מועדון־לילה, לקה בהתקף־לב ואושפז.

משול בעיניו למטוס מהיר ואילו יונה למטוס איטי. הנץ יכול להאט, בעוד שהיונה אינה יכולה להגביר מהירות. „לכן אני נץ חכם. אם יש הכרח אני מתמרן."

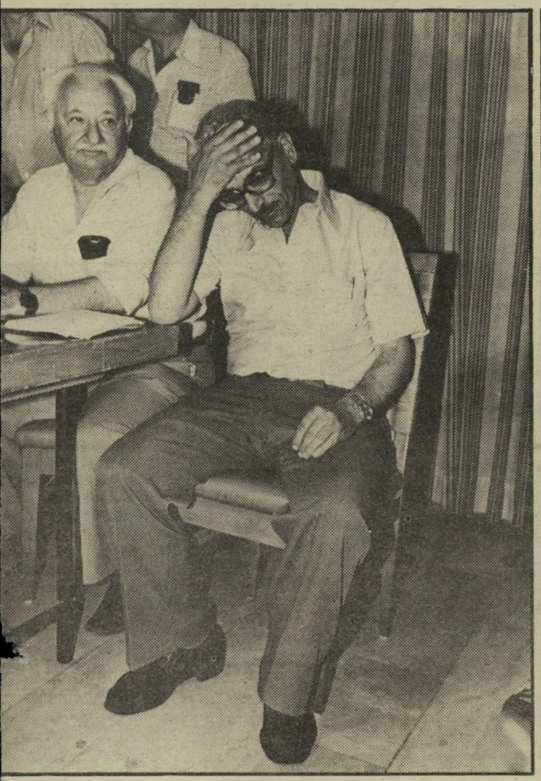
■ בעכו סייר וייצמן לאורך רחוב בן־עמי, המוביל מהתחנה המרכזית עד לחוף־ים. הוא נכנס לכל סניף בנק, גם כדי להתרענן מהחום ששרר בחוץ וגם כדי לדבר עם הנהלת הבנק והל־קוחות על בעיות שכר ומשק.

בשיא החזיק שוב בנק־הפועלים, הפעם בבית־שאן. מנהל הסניף אמר לווייצמן ש־70 אחוז מלקוחותיו הם בחריגה בגובה של משכורת וחצי עד שניים.

■ בפגישה עם 50 עיתונאים, חברי איגוד הכתבים הזרים בישראל, נשאל וייצמן על־ידי אחד הכתבים, מי הם הכוכבים הפוליטיים שהוא מצרף למיפ־לגתו. וייצמן הציע לו להציץ בשמיים. „הם מלאים בכוכבים.

חרות לכנסת, ביצע חריש עמוק לפני כן בין חברי מרכז חרות. הוא נפגש עם יותר מ־600 מהם. אחרי ההצלחה אמר, שכל הדאודורנטים בכל בתי־המרקחת לא יספיקו לו כדי להתגבר על ריח החנופה שהעריף על שומעיו.

■ הסופר **יגאל („חסמבה") מוסינזון** הוא גם ממציא. באחרונה זכה בתמיכה במיפעלו הלא־סיפרותי ממנכ"ל אלסינט.

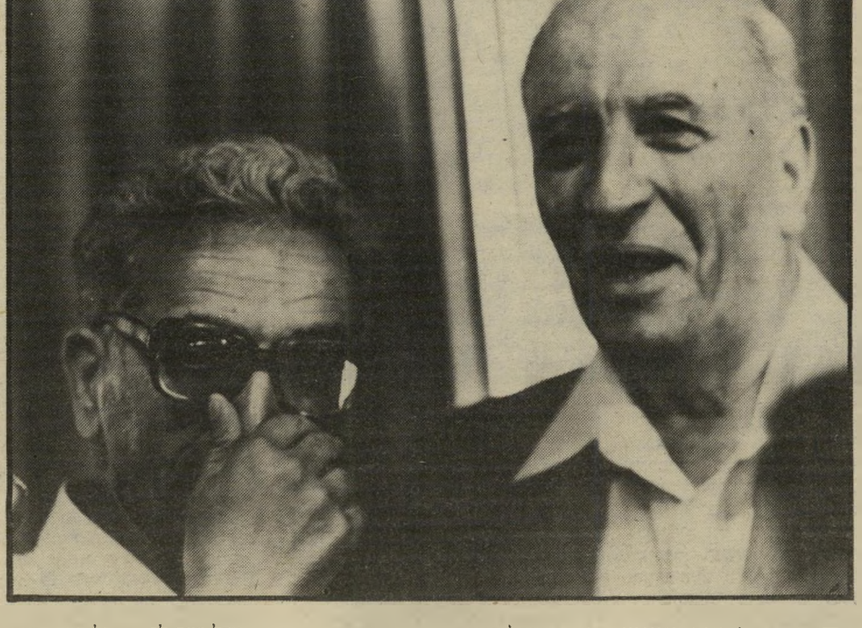
ישראל קיסר המזכ"ל החדש של ההסתדרות מביט בשעונו לפני שהוא נפרד מכיסאו הקודם, בקומה הרביעית בוועד הפועל (למעלה מימין) ועולה לקומה השביעית לישיבת הוועד הפועל, שדנה בחילופי המזכ"לים. בישיבה הוא התיישב לצידו של גיזבר־ההסתדרות נתן אלמוזלינו, במרחק־מה מירוחם משל (למעלה באמצע ומשמאל) והמתין בסבלנות לסיום נאומו הארוך של המזכ"ל היוצא, עד שניתנה לו האפשרות לשאת את דברו. לפני פתיחת הישיבה, ואחריה, הצטלמו משל וקיסר מיספר פעמים על־פי בקשת הצלמים הרבים שהיו שם. קיסר נראה כשהוא סותם את אפו, בצילום משותף עם משל, המזכ"ל היוצא (למטה), כמי שחש בצחנה גדולה.

של הוועד המנהל קראו לזה אר־פרסנס. הוא התכוון לתקופתו של ירון, פרופסור למישפט רומי, שהירבה להשתמש בביטויים בלטינית. פירוש הפסוק הוא שמדברים בגופו של אדם ולא לגופו של עניין. „עתה," המשיך פלג, „קוראים לזה דיון עקרוני, כשהכוונה היא איך פוגעים בקרפין."

■ ממלא־מקום ראש עיריית תל־אביב, **יגאל גריסל**, נשאל אם במיקרה **שדב בן מאיר** יפרוש מתפקידו כסגן, כדי לרוץ לכנסת, יתמנה במקומו **אירה קרמר**, או שיהיה זה איש מערך. ענה גריפל חד־משמעית: „זה לא יהיה קרמר, ולא איש מערך. זה יהיה רק אדם אחד, דב בן מאיר."

■ המראיין **יעקב אגמון** שאל את מנהלת מועדון קלאב A איך היא בוררת את קהל לקוחותיה. משלא נתנה תשובה חד־משמעית התריס: את אריאל שרון היית מקבלת? „ודאי," ענתה **זילברמן**, „הוא קליינט מצויין, אתה יודע כמה הוא אוכל?"

■ איש־העסקים **מנפרד בין** מרחיב את עסקיו. בקרוב הוא יפתח בטיילת קפה־גלידה ענק, בלון שמו. כך הביא מומחה מדרום־אפריקה, שמסוגל להכין גלידה במאה טעמים שונים.

■ עברו של **עזר וייצמן** בחיל־האוויר משפיע מאוד על עולם הדימויים שלו. במסע־בחירות בצפון הארץ הוא נשאל על־ידי אשה בעכו, אם הוא נץ או יונה. השיב וייצמן: „אני נץ חכם." אחר־כך הסביר שנץ

מנהל סניף בנק־הפועלים המ־קומי, ששמע כי וייצמן ופמליי־תו מלווים בצלם, עומדים להי־כנס לסניף הבנק, נעלם כאילו בלעה אותו האדמה.

■ וייצמן גילה עניין בחריגות בחשבונות עובר־ושב בכל בנק.

אבל שים לב — כל כמה דקות נופל כוכב."

■ יושב־ראש מועצת המנה־לים של מיפעל הפיס, **גידעון גדות**, שהצליח להתברג בשביעיה השניה בין 21 המקומות הריאליים ברשימת

■ 16 **שנה עבדה שושנ... קרת** בהבימה. אחרי שבע... היהלומן, אלי, העתיק א... עסקיו מישראל ל... הצטרפה אליו, א... העולם התרכ... שקועה זמן ... באחרונה, באנטוו... תרבות־ישראל־בלגיה. ... משת כיושב־ראש הקר... היא באה לארץ, כדי למ... אמנים ישראלים שיציגו את עבודותיהם בבלגיה.

הד"ר אברהם סוחמי, שאמר לו שרווקא ההדיוט הוא בעל הנתונים הטובים ביותר להמ־צאות חדשות.

■ כיום התרגלו לכך, אך כאשר צפו השחקן **שמואל עצמון** ואשתו לראשונה בבתם ענת, כשהיא עירומה על המסך, באחד מסידרי אסקימו לימון, הם התרגשו מאוד. אחיה של ענת יופיע אף הוא בסידרה בפרק השישי.

■ האסטרולוגית **מרים תמיר** שהתה שלושה שבועות בארצות־הברית ובין השאר התראיינה לתחנת־הרדיו בעברית בניו־יורק ולעיתון היורדים, ישראל שלנו. אחרי שהיא סיפרה שהיא הצליחה למצוא קשר בין הדת ומיקצועה, היא זכתה בביקורים של דתיים, חובשי־כיפות ואפילו שטריי־מלים.

אנשים

■ **אלי מסר** הוא מנכ"ל נתיב־אוויר אוסטריים בישראל, ושמו שימש אילוסטרציה למתנה שקיבל מהחברה על השגי הסניף הישראלי. מכיוון ששמו בגרמנית הוא סכין, קיבל מסר סכין ענק, אות־הוקרה שעליו נרשמו הישגי המישרד בארץ.

■ במסיבה לכבוד יום הולדתה ה־27 של השחקנית־זמרת **רחלי חיים**, נראה הגיטריסט **חיים רומנו** כשהוא לבוש במעיל־עור מהמם. רומנו היה אמור לצאת באותו הבוקר להופעות באירופה ביחד עם הזמר **אריק סיני**. בעליה למטוס, התברר לרומנו שיש נגדו צו עיכוב יציאה מהארץ. רומנו עוד הספיק לרכוש מוצרים בחנויות ללא מכס וחזר לתל־אביב.

■ במסיבה שנערכה במועדון תל־אביב שלנו נזכר הפסנתרן, מלחין ומעבד **רוני וייס** באחת הפארודיות שהכינו הוא ולהקת איזולירבנד לשידורי הטלוויזיה ביום־העצמאות. הקטע עסק בתוכנית־חסות לתוכנית־טבע על מקקים. יושב־ראש אמ"י – איגוד אמני ישראל, **מוסקו אלקלעי**, טילפן לאחד מחברי הלהקה, **מוטי דיכנה**, והשאיר הודעה במזכירה האוטומטית: "אני רק רוצה שתדעו, אחרי ששמעתי שאתם עושים תוכניות־חסות, שעבור תוכניות חסות מקבלים כיפליים מאשר עבור חלטורה."

■ השחקן היהודי־אמריקאי **אליוט גולד**, תרם באחרונה את קולו לפס־קול סרט־תעודה על מכון וייצמן, במלאות למכון יובל 50. הבמאי **אילן אלדד**, שביים את הסרט, הצליח לגייס את גולד כקריין. באוזני אלדד הספיק הכוכב האמריקאי להשמיץ ישראלים אחרים שאיתם היה בקישרי עבודה באחרונה, והיתה לו ביקורת חריפה על רמתם המיקצועית ואיכות עבודתם.

■ בחדרו של **נתן וולוך**, סגן ראש עיריית תל־אביב והממונה על אגף תרבות־נוער וספורט, התקיימה ישיבה בנושא חגיגות תל־אביב. איש גלי־צה"ל **מולי שפירא** תיאר עד כמה הוא אוהב את תל־אביב. "בלי העשן של רידינג אני לא יכול לחיות." העיר וולוך: "לא רואים את זה על השיער שלך." בשפיר לא רבק הפיח השחור של תחנת־הכוח, ושערו בהיר ביותר.

■ בקרקעית הכנרת מצוי עתה שעון־זהב יקר־ערך, השייך לעיתונאי מעריב בצפון **שייע סגל**. השעון הגיע לקרקעית בדרך מאוד לא־צפויה. בעלי חוף גולן שבמיזרח הכינרת, ערכו מסיבת־עיתונאים בחוף, לרגל הפתיחה הקרובה של המקום. העיתונאים התכבדו בהתנסות בשעשועי־המים שיונהגו בחוף החדש. בין השאר הם הסיעו לטיול קאייקים. מהחוף ועד לגשר אריק הם נגררו על־ידי סירת מנוע, כשהקאייקים קשורים זה לזה, ומגשר אריק הם היו אמורים לחתור בעצמם. באחד הקאייקים ישבו העיתונאים **חיים פיקריש** מהצופה וסגל. בדרכם לגשר הופיעה מולם סירת־מנוע, שגררה אחריה גולש, אשר ריחף בעזרת מצנח. סגל, שהוא גם צלם, מיהר להנציח במצלמתו את האירוע, אך מכיוון שהסתובב במקומו במהירות, הוא גרם להפיכתה של הסירה הקטנה, נפל למים יחד עם פיקרש. מצלמותיו היקרות של סגל התחילו לשקוע, כמו שעונו היקר. אך את המצלמות, שנרטבו כהוגן, הוא הצליח להציל. השעון צלל.

● ערב כינוס מרכז המיפלגה הליברלית בא ח"כ **יצחק ברמן** לפגישת־חירום, שנערכה בלישכתו של ראש עיריית תל־אביב **שלמה להט**. בכניסה הוא פגש בדובר העיריה, **רוני רימון**, ובעודו שואל אותו היכן נערכת הפגישה, פנה לכיוון ההפוך. אמר לו רימון: "אתה הולך בכיוון הלא נכון." ענה ברמן: "זו לא הפעם הראשונה שאני עושה זאת."

פסוקי השבוע

● **הכתב הפוליטי של הטלוויזיה, ישראל סגל**, אחרי תבוסת השר מרדכי ציפורי בבחירות במרכז חרות: "מעולם לא שילם שר־תיקשורת מחיר יקר כל־כך עבור שיחת טלפון אחת."

● **ח"כ לע"מ, אהוד** ("אודי") **אולמרט**: "אני מניח שארצה להיות שר, אבל אינני יכול לומר שזו אמביציה שבורת בעצמותי."

● **ח"כ הליברלים, יהודה פרח**, על דרישת חרות לפירוק הליכוד: "התנהגותם דומה למי ששוחט תרנגולת המטילה ביצי זהב."

● **עזר וייצמן**, על ההצעה שהליברלים יצטרפו אליו: "המיפלגה שלי איננה מיפלגת פליטים."

● **הד"ר יוחנן בדר**, על הנ"ל: "הוא נחמד, טייס, שיטחי, אין לו מה לחפש בחרות. הוא היה הורס את המיפלגה."

● הנ"ל, על הליכוד: "שבע שנים הם היו בממשלה. בשילטון אף לא יום אחד. הם עדיין חיים במחתרת."

● **הרבנית מרים לוויגר**: "הערבים נעים בחופשיות והיהודים חיים באימה."

● **יהושע סובול ויעקב לזר**, בחותם: "תפילת המחתרת: אל מלא רחמים השוכן במרומים."

● **אברהם** ("אברום") **בורג**: "הבוסר המחליא של פירות המחתרת טוב וטעים לחיכם של רבים."

● **יהודה דרורי**, ראש מחלקת ההסברה של תנועת צומת, בתדריך לפעילים: "לא צריך להתבייש וליצור הקבלות בין שיטות המאבק של הקומוניזם הבינלאומי בארצות־הברית ובארצות אחרות, לבין השיטות המנוהלות עכשיו על־ידי כל האירגונים המפוברקים כשלום עכשיו. לא לאות או יש גבול."

● **הסופר והעיתונאי עמוס קינן**: "דרכה של ישראל מובילה לפאשיזם ובבוא היום נשב כולנו במחנות־הסגר."

● **הרב שך** על ח"כ אגודת ישראל, שלמה לורנץ: "המאור הגדול."

● **סנתר שחור, מוניקים**: "אנחנו צריכים לקבל פיצויים כמו היהודים שסבלו מגרמניה, על הניצול הכלכלי שניצלו אותנו האשכנזים כל השנים."

● **ח"כ שינוי, אמנון רובינשטיין**: "הקואליציה היא לא מקיר לקיר, אלא מכיס לכיס."

בלונים

מאת **דניאלה שמי**

ראש־הממשלה יצחק שמיר במרכז חרות

פיליפינים: כל סגן־אלוף הוא מנהל חברה

ההישגים המרשימים של מועמדי האופוזיציה בבחירות לאסיפה הלאומית הפיליפינית עדיין לא מבטיחים חילופי־שילטון במדינה ירועת־סבל זאת.

ייתכן שהתיפך הוא הנכון. העיתונים המכורים, בצורה זאת או אחרת, למימסד הקיים, צפו כישלון קשה לאופוזיציה. המושג כישלון הוא יחסי בתנאים אלה. עד כה היו למתנגדי המישטר רק 12 נציגים, בפרלמנט המונה 183. אפילו אנשי הנשיא פרדיננד מארכוס שיערו, שמתנגדיו ישיגו לפחות 30 מנדטים. אלא שהתוצאות היו מרהימות. בערים הגדולות, ובעיקר בבירה מאנילה, מובילים תומכי הדמוקרטיה ברוב גדול.

הנשיא מארכוס הוא עריץ שופך־דמים ומושחת. שהנהיג בארצו מישטר של דיקטטורה צבאית, דיכוי כלכלי קשה, בחיפוי של חוקי־חירום אינסופיים. אלא שרצח מנהיג האופוזיציה הצעיר והפופולארי, בניגו אקינו, בנמל־התעופה במאנילה, עם שובו מגלות בארצות־הברית, ולעיני כלי־התיקשורת העולמיים, הגדיש את הסאה.

כיום אין חולקים על העוברה המוכחת, שאנשי המישטר של הנשיא ביצעו את הרצח, ותוך כדי מעשה אף רצחו אדם נוסף, בעל עבר שמאלני, כדי להטיל עליו את האשמה. כל המיבצע הזה נעשה בררך מגושמת ובלתי־יעילה.

למרבה האירוניה, היתה גם התוצאה הרת־אסון לנשיא. מארכוס ביקש לחסל את מתנגדו החשוב, האהוד והמוכשר ביותר, ובכך להבטיח את השילטון המישפחתי שלו בפיליפינים (רעייתו ובתו של הנשיא נושאות במישרות שילטוניות, ואילו גיסו, בנג'מין רומולדז, הוא שגריר ארצו בוושינגטון, התפקיד החשוב ביותר במדינה, אחרי הנשיא).

200 משכורות לקצין. מארכוס שלח 300 אלף אנשי צבא ומישטרה כדי לפקח את הבחירות, שנערכו בשל לחץ רצוף מצד הקונגרס האמריקאי. הפיקוח הזה לא היה אלא מסע־הפחדה בקנה־מידה גדול, שהניב קציר־דמים של 30 הרוגים, מתוכם שני מועמדים של האופוזיציה. תוך כדי מהלך הבחירות נהרגו 49 בני־אדם, ב־12 תקריות, בעיקר במאנילה. במיקרים רבים פרצו חייליו של מארכוס לתוך תחנות־הקלפי והחליפו את תיבות־ההצבעה בתיבות אחרות, שהוכנו מראש. כמה מורים, שישבו בוועדות־הקלפי מטעם האופוזיציה, הוכו על־ידי החיילים באורח אכזרי, וקיימת סכנה לחייהם.

האינטרס של הצבא, ובעיקר של הקצונה הבכירה, בהמשך שילטונו של מארכוס הוא ברור ופרוזאי למדי. כל קצין בכיר בצבא הפיליפינים, מדרגת סגן־אלוף ומעלה, מקבל מישרה של חבר בכיר במועצת־המנהלים של אחת החברות העל־לאומיות, שממש שורצות בפיליפינים, בגין כוח־העבודה הזול שמספקת האוכלוסיה העניה, המורעבת למחצה.

התירוץ הרישמי הוא, כמובן, לאומני. הקצינים משרתים במועצות־המנהלים „כדי להגן את האינטרס הלאומי הפיליפיני, נגד הזרים רודפי־הבצע." תמורת ההגנה הזאת הם מקבלים משכורת עצומה בדולארים (פי מאתיים מהמשכורת הממוצעת במדינה), מנהלים רמת־חיים גבוהה ומרכאים כל נסיון לשינוי מיבני כלשהו, כלכלי־חברתי, העלול לשים קץ לזכויות־היתר שלהם.

גם עובדי מדינה בכירים, שופטים ואפילו עיתונאים, מקבלים שוחד בסכומים גבוהים מהחברות העל־לאומיות, המממנות מסע־תעמולה בארצות־הברית למען מארכוס. „הלוחם בקומוניזם".

הנשיא עצמו לא רק מודע למכת השוחד העצומה. הוא מעודד אותה וממסד אותה. מתוך הכרה לא בלתי־מבוססת, שבלעדיה אין לו כל סיכוי להמשיך ולהחזיק בשילטון.

כך הצליח מארכוס ליצור שיכבה רחבה של בעלי פריווילגיות, העושים כמיטב יכולתם כדי להחזיק אותו בשילטון.

אופטימיזם מובן ומוקדם. מיספר בעלי זכות הבחירה מתקרב ל־25 מיליון, וההצבעה היא חובה. משתמטים מהצבעה צפויים לשישה חודשי־מאסר ולאובדן כל זכויות־האזרח שלהם.בבחירות לנשיאות, ביוני 1981, נטלו חלק 82 אחוז מבעלי זכות־ההצבעה.

כבר עתה ברור, שמתנגדיו של הנשיא, דמוקרטים וליברלים, זכו בהצלחה כבירה. אחדים מהם הצהירו בגלוי על כוונתם להביא לפרלמנט החדש הצעת־חוק להדחת הנשיא, בעוון מעשי־שחיתות, רצח, נפוטיזם (הערפת בני־מישפחה בחלוקת מישרות), והפקרת האינטרס הלאומי בידי זרים תמורת בצע כסף.

משקיפים מפוכחים, המכירים היטב את הנסיבות הפוליטיות בפיליפינים, סבורים שהאופטימיזם בחוגי האופוזיציה הוא מובן ואנושי, אבל מוקדם מדי. גם נצחון מלא בבחירות לאסיפה הלאומית עדיין לא מבטיח חילופי־שילטון. מארכוס הוא מומחה מאין כמוהו להפעלת הצבא והמישטרה באמצעות חוקי־חירום, ברצח מחנגדיו. אם יהיה צורך, הוא עלול אף לפזר את הפרלמנט.

האופוזיציה מנסה לרתום את דעת־הקהל בארצות־הברית, ובעיקר את הקונגרס, כדי שאלה יאלצו את הנשיא לכבד את החוק ואת תוצאות הבחירות. נסיונם הקולקטיבי של כל שוחרי הדמוקרטיה בחלק זה של העולם מלמד אותם, שהאינטרס של החברות הגדולות עלול לשכנע את הבית הלבן לראות באופוזיציה קומוניסטים, ולתמוך שוב בעריצות של מארכוס. אבל רבים אחרים שואבים עידוד דווקא מארגנטינה הרחוקה, ומאמינים שבשנת בחירות לא יעז הנשיא רונאלד רגן להתנכל להם.

שילטונו של מארכוס מתנדנד. האופוזיציה וציבור הבוחרים הנאור של הפיליפינים, בערים הגדולות, הוכיחו את חיוניותם ואומץ־ליבם. עתה מחכים הכל לתגובה בוושינגטון, שתקבע את עתיד הדמוקרטיה בפיליפינים.

דרום־אפריקה:
טילים נגד בתי־זיקוק

ממשלת דרום־אפריקה חגגה בחודש האחרון את נצחונה הדיפלומטי הגדול, אחרי שהצליחה לרסן לזמן מה את שתי אויבותיה הגדולות, מוזאמביק ואנגולה, ולחתום איתן על הסכם

שימנע למעשה את פעולות לוחמי־החופש של הקונגרס האפריקאי הלאומי. כלי־התיקשורת הפרו־דרום־אפריקאיים במערב צהלו וראו בכך הישג עצום ל„עולם החופשי" במילחמתו נגד הקומוניזם.

אנגולה ומוזאמביק הוצאו זמנית ממעגל העימות, בחריקת־שיניים. הרעב שבא בעיקבות הבצורת הגדולה, פעולות הגמול של דרום־אפריקה ומעשי־החבלה של אנשי המחתרות הימניות, שמומנו על־ידי ארצות־הברית ודרום־אפריקה, החלישו זמנית את המדינות המארכסיסטיות.

משקיפים סבורים, שההסכמים שלהן עם דרום־אפריקה הם זמניים. הרבה יותר אפילו מהשלום הישראלי־מצרי. האידיאולוגיה השלטת במדינות העימות, הלחץ הפוליטי של הצעירים, שהתחנכו על תורה אנטי־גזענית מבוססת, ומעל הכל, המצב הבלתי־נסבל השורר בדרום־אפריקה עצמה — יסלימו את המאבק כבר בעתיד הנראה לעין.

פיגוע פוליטי וסטיבולוגי. איי־אן־סי (אפריקן נאשיונל קונגרס, „האיגוד האפריקאי הלאומי") החליט להוכיח לשילטונות הגזעניים שהמאבק ממשיך. סידרה של פיגועים נגד מטרות אסטראטגיות, בעיקר בעיר הנמל דרבן (שבה דווקא קיים מימסד ליברלי) החרידה את הלבנים משלוותם. השבוע נהרגו ארבעה לוחמי־חופש שחורים, תוך כדי תקיפת בתי־הזיקוק של דרבן בטילים. נזק כבד נגרם למיתקנים החיוניים. תוך כדי המירדף אחרי הלוחמים הרגה מישטרת דרום־אפריקה שלושה פועלים חפים־מפשע, שחורים כמובן, שישנו כחנות־הצבעים של מעבידם, כדי לחסוך את דמי־הנסיעה לתחום המושב שלהם בזולולאנד. הפועלים נשרפו חיים, מכיוון שהמעביד נהג לנעול אותם בלילות, מפחד המישטרה. איז להם זכות ללון בעיר הלבנה.

ארבעה שוטרים נפצעו, שניים מהם קשה.

עיקר חשיבותו של הפיגוע הוא פוליטי ופסיכולוגי. לוחמי הקונגרס, שפירסמו הודעה על המיבצע מהמטה בלוסאקה, בירת זאמביה, ביקשו לעודד את 20 מיליון השחורים חסרי־הזכויות, ולאותת להם, ששלטי פרטוריה לא יזכו למנוחה — עד השיחרור.

מכסיקו: אוכלי־האש באור אדום

כשהרמזור עובר לאדום, הם מנתרים בין המכוניות העוצרות ומציעים את מרכולתם. אלא הם המובטלים של מכסיקו, שנואשו מלמצוא עבודה. הם באים מכפריהם לעיר הבירה, קונים בזול ומנסים למכור, לקהל הצרכנים שלהם השבוי במכוניות, במעט יותר ממה שקנו.

בבירה, על 17 מיליוני תושביה, יש די נוהגים במכוניות החייבים לעצור מדי פעם, כאשר האור מתחלף לאדום ואז מציעים להם עיתונים, מפות עירוניות, ורדים, גומי־לעיסה, שרשרות של שום יבש, ואפילו שילטי אין חניה! לבעלי חניונים פרטיים.

לאחרונה, כאשר היה מחסור בביצים והן נמכרו בסופרמרקטים בהגבלה ובמחירי פיקוח, הוצעו בהצטלבויות הבירה גם ביצים. ללא הגבלה — לא של הכמות ולא של המחיר.

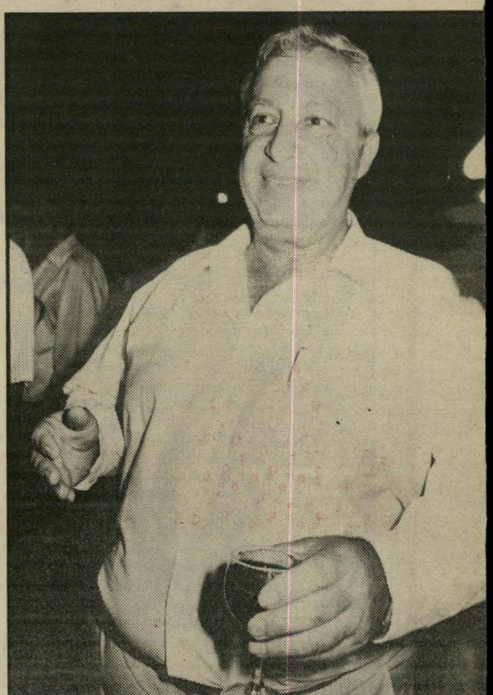
יש בעיה אחת. מוכרי־הרחובות לנוכח האור האדום אומרים, שביום טוב הם עושים כ־700 שקל. די בזה כדי להחזיק מעמד.

יש כאלה הרוצים להרוויח יותר, ואז הופכים לטראנפואורוס (אוכלי־אש), אלה הם בדרך־כלל צעירים הממלאים את פיותיהם בדיזל גולמי ונושפים אותו, תוך שהוא מתלקח, לאוויר.

הנהג הממוצע מתרשם מספיק כדי לנדב כמה פזות. ולכן אוכלי־האש עושים לא רע, במושגים מכסיקאיים לפחות: 1200 עד 1900 שקל ליום, פי שתיים־שלוש משכר המינימום החוקי.

יש להם רק בעיה אחת, כפי שהסביר זאת השבוע חואן קרלוס מנדוזה רוסאנו, בן ה־22, המפיח אש מפיו זה תשע שנים: „מקבלים מזה סרטן!"

נשק לאיראן:
החשבון של שרון

שר־ביטחון מודח שרון.
אחרי ה־23 ביולי 1984

עיראק היתה יודעה, בעבר, כמיבצר הפרו־סובייטי במרחב, הרבה יותר מאשר סוריה שמנהיגה, חאפז' אל־אסד. תמיד פזל למערב. שליט עיראק, סאדאם חוסיין, בגד בסובייטים ופלש לאיראן, בעידוד אמריקאי גלוי. ארצות־הברית היתה מעוניינת בהבטחת המיפרץ הפרסי עבור ממלכות ונסיכויות הנפט השמרניות, ויחסיה עם איראן היו בשפל המדרגה. תמיכתה בעיראק — גם באמצעות המלך חוסיין — נועדה גם לנשל את הסובייטים ממאחזם החזק ולהנחיל להם תבוסה נוספת, אחרי הטראומה שלהם מצריים של הנשיא אנוור אל־סאדאת.

עיראק יצאה למילחמה, מעודדת מהטיהור המזוויע שערך חומייני בצבאו. בינתיים עברו שלוש שנים, עשרות אלפי בני־אדם נהרגו, כלכלות שתי המדינות נהרסו, והצבאות נמצאים, פחות או יותר, בנקודת־הזינוק שלהם, בטרם החלו מעשי־האיבה.

הסכמה שבשתיקה. בינתיים מכרה ישראל כמויות אדירות של נשק לאיראן. הכחשת לישכת ראש־הממשלה היא מגוחכת. אם שר־הביטחון לשעבר לא יודע על אספקת הנשק — הוא ויתר בוודאי על כמויות מסויימות למען האיראנים — מי יודע? ישראל פעלה בכך נגד האינטרס המוצהר של ארצות־הברית. עם זאת, גורמים בוושינגטון הבינו היטב, שצפוי סיכסוך בין הסובייטים ובין המישטר האיסלאמי באיראן, והעניקו למוכרי הנשק הישראליים הסכמה שבשתיקה.

בינתיים העמיק הקרע בין הסובייטים ובין חומייני. האיראנים מסייעים למורדים המוסלמיים באפגאניסתאן לטבוח בחיילי הצבא האדום, מדכאים את המיפלגה הפרו־סובייטית טודה ורוצחים את מנהיגיה, ומסיתים את המוסלמים במרכז־אסיה הסובייטית נגד המיפלגה הקומוניסטית. הסובייטים הסיקו את המסקנה המתבקשת, חזרו לתמוך בעיראקים, ואילו האמריקאים הסירו את התנגדותם להמשך אספקת הנשק הישראלי לחומייניסטים.

לכן אין שחר לדברי יועץ ראש־הממשלה לתיקשורת, אבי פזנר, שגילוי שרון יזיקו ליחסים עם ארצות־הברית. הם פשוט מביכים את וושינגטון, שאיננה מעוניינת להתפרסם בשנת־בחירות ככוח פרו־חומייניסטי.

שרון, כרגיל, אינו עושה חשבון לאף אחד, וחושב רק על עצמו, או איך להכשיל את מיפלגתו בבחירות, כדי שיוכל להנהיג אותה אחרי ה־23 ביולי 1984.

השמות הגדולים עכשיו באתא

בגדי הים והחוף של אתא יביאו אותך לריביירה הספרדית

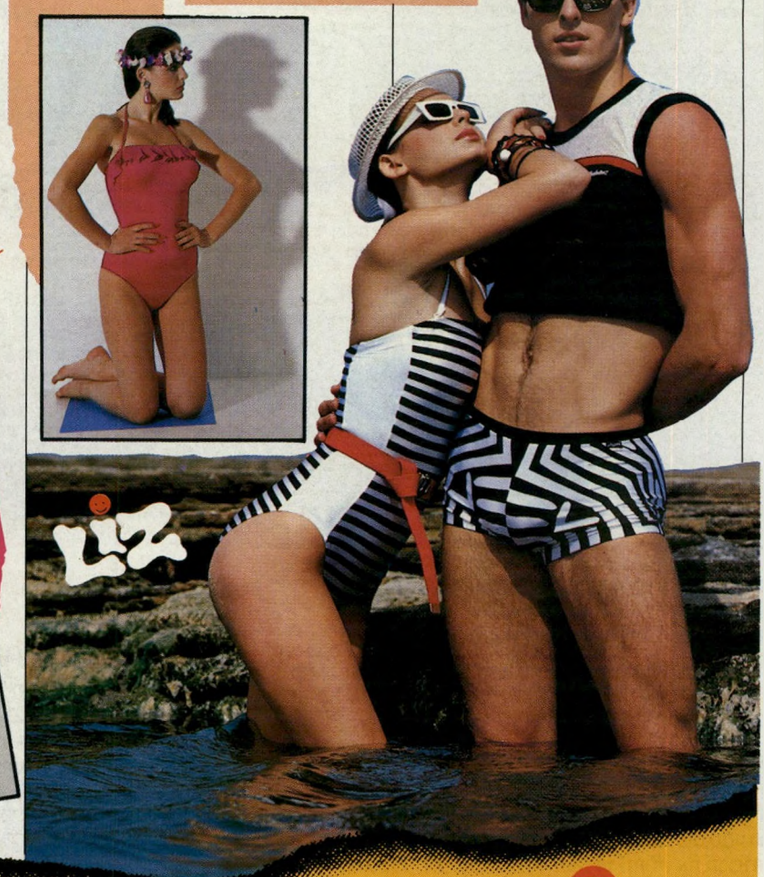
בין הקונים בגדי ים וחוף
יוגרלו כרטיסי טיסה של משוף
לקוסטה דל סול-בריביירה הספרדית

המבצע בתוקף עד אמצע יולי

צילום: יעקבסון טמיר

רשת בתי האופנה הגדולה בישראל

אתא

רשת חנויות „אתא": **ת"א** • אלנבי 85. דיזנגוף 136. • הרצל 6 (חנות המפעל). • בוטיק מנהטן – אלנבי 42. • כל בו שלום – בוטיק מנהטן. **ירושלים:** לונץ 7. בן־הלל 1. **חיפה:** דרך העצמאות 61/הרצל 50־הדר.
בארשבע: קק"ל 139 פינת החלוץ. **רמת־גן:** ביאליק 29. **קרית אתא:** העצמאות 48 (חנות המפעל). **בת־ים** שד' העצמאות 67 – מגדל נחום. **כפר־סבא:** ויצמן 72. **הרצליה:** סוקולוב 33. **נתניה:** הרצל 9. **חדרה:** הנשיא 63.
ראשון־לציון: הרצל 68. **אילת:** מרכז מסחרי. **צפת:** ירושלים 40. **נהריה:** ככר העיריה. **קרית שמונה:** מרכז מסחרי. **קרית מוצקין:** השופטים 76. **עכו:** בן עמי.

לתואר נולדה...

אופל קורסה "הגה הזהב"

מידי שנה מעניקים מומחי התחבורה של העיתון הגרמני "בילד אם זונטאג" את התואר: "הגה הזהב". הגה הזהב של שנת 82 שייך ל"אופל קורסה". חבר השופטים הילל את ביצועי המנוע, את השילדה הבטוחה ואת אמצעי הבטיחות שלה, שכמותם תמצא רק במכוניות יוקרתיות וגדולות ממנה. "אופל קורסה" לקחה את התואר ויצאה ל"הרצה" בת שנה באירופה. עכשיו היא בארץ.

פאר ההנדסה הגרמנית

בנוגע לחסכון, ה"קורסה" האירודינמית מציגה נתונים מרשימים: היא גומעת 21.2 ק"מ בליטר דלק* ! אך חסכון ב"אופל" לעולם לא בא על חשבון הנוחות וההידור. "אופל קורסה" היא יפהפיה אמיתית: קומפקטית — אך מרווחת להפליא ונושאת בנוחיות מירבית חמישה נוסעים ומטען רב. ה"קורסה" אמינה ומשוכללת, כמו שרק "אופל" יכולה להיות. תמצא בה אביזרים שחסרים במכוניות קומפקטיות אחרות.

קורסה TR — לראשונה, מכונית קומפקטית בעיצוב סלוני

דגם ה־T.R. של "קורסה" הוא חידוש עולמי בתחום מכוניות ה־1000 — 1200 סמ"ק. זו הפעם הראשונה שמכונית בנפח מנוע כה קטן מופיעה בעיצוב המרשים, המאפיין מכוניות גדולות ויוקרתיות. לבחירתך "אופל קורסה" עם מנוע 1000 או 1200 סמ"ק ועם 2 או 3 דלתות. אל תחמיץ את הבכורה!

* ב־90 קמ"ש בתנאי ניסוי של ביהח"ר.

קורסה CORSA

יותר אופל לליטר

OPEL

RELIABLY INTO THE FUTURE.

ליאו גולדברג בע"מ
המניע להצלחת אופל בישראל
משרד ראשי: ת"א דרך פ"ת 65; דרך פ"ת 86, טל. 03-251374.
ירושלים: שלומציון המלכה 15, טל. 231798, 02-234536.
חיפה: דרך יפו 132, טל. 04-530281-5
סוכן: בית המכונית, יפו 19, טל. 04-512251

החניה היא הפרס

מה עוד אני חייבת לכם מההבטחות שלי בתחילת המדור? אה, צרות חניה. הצרות האלה מתחלקות באופן שווה בין כל בני־ישראל החיים בציון, וכמובן נופלות בכמויות גדולות על תושבי הערים הגדולות. אבל יש לכם מושג למשל, מה זה למצוא מקום חניה במשך חודשי הקיץ, כשאתה גר בערך 100 מטר משפת־הים? זה לא קשה. זה פשוט בלתי־אפשרי. כי במשך כל שעות היום מגיעים מתרחצינו לים ומשאירים את מכוניותיהם בדיוק מול הבית שלי. ככה במשך ששה חודשים.

אני מתלוננת על זה כבר שנים וכולם מנידים את הראש בצער ואומרים לי „באמת מיסכנה;" מניסיון אני יודעת שבבעיות שאין להן פיתרון, צריך לפנות לחברתי אלונה פרנקל, שיש לה הראש הכי משונה בעולם והרעיונות שלה שווים זהב משובץ ביהלומים.

אלונה אמרה לי שאם יש לי אוטו חדש לגמרי, אז נגמרו לי בעיות החניה בישראל. כל מה שאני צריכה לעשות זה להחזיק בתוך האוטו כמה דגלים ציבעוניים ושלט גדול שעליו כתוב „פרס ראשון — ההגרלה ביוני".

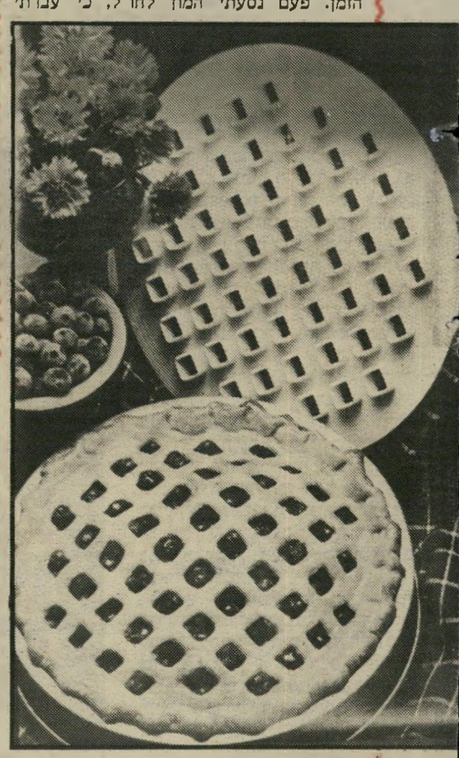
ברגע שאתה מגיע עם האוטו שלך למקום שאין בו טיפת חניה, אתה מטפס באלגנטיות על המידרכה, שולף את הדגלים מהאוטו ותולה אותם בצורה סימטרית משני צידיו. את השלט עם ההודעה על ההגרלה אתה שם כך שיראו אותו מייד מבחוץ. עכשיו אתה משאיר את האוטו על המדרכה והולך לדרכך. כולם בטוחים (כולל הפקחים) שהאוטו הוא הפרס בתחרות מאוד חשובה.

את כל זה אני מספרת לכם כי לי יש אוטו שבור ומלוכלך וישן משנת 1976 ואין לי אפשרות להשתמש ברעיון הגאוני שלה. אז תיקחו אתם, שיהיה לכם לבריאות.

הכל בדולר

אי־אפשר לנסוע לחו"ל מבלי להיות ער לבעיית הבעיות של הנסיעה. מתנות. איזה מתנות להביא לקרובים ולחברים שגרים בחו"ל וכמובן, מה שיותר גרוע, איזה מתנות להביא לקרובים ולידידים בארץ, כשחוזרים מהטיול.

כאן אספר לכם על הפטנט שהמצאתי במשך הזמן. פעם נסעתי המון לחו"ל, כי עבדתי

באל־על והפטנטים של המתנות היו כורח המציאות. אחרי שקונים מתנה אישית לבעל ולילדים הפרטיים, נשאר לקנות „רק" מתנה לכל אחת מ־14 החברות, לאמא, למטפלת של הילדים ולשכנה שהשאילה לך את המיזוודה. זאת אומרת, מה שחסר זה 17 מתנות. תשמעו לי וככה תעשו: הסתובבו לכם בחנויות ובשוקים (שזה חלק חשוב של הטיול) וברגע שתמצאו משהו יפה ולא יקר, מייד תיקנו 17 חתיכות ממנו. במילא כל אחת מהמתנות הולכת לבן־אדם אחר.

הנה כמה הצעות, לפי ארצות מוצאן, כשכל אחת מהמתנות לא עולה יותר מאשר 1 דולר אמריקאי:

אם אתם נוסעים, למשל, לפולין — תיכנסו לחנויות שמוכרות מכשירי־כתיבה ותבקשו מיגזרות־נייר. יש להם מיגזרות־נייר צבעוניות פשוט מטרפות, שאחרי מיסגורן יכולות להיות תלויות אחר כבוד בכל חדר מפואר ולפאר אותו עוד יותר. מיגזרות־הנייר הן בגדלים שונים, וגודל בינוני גדול עולה כדולר אחד.

אבל אם לא לפולין אתם נוסעים, אלא דווקא **ליוגוסלוויה**, תדעו לכם שאת אחד הנקניקים הכי נפלאים בעולם עושים דווקא שם. קוראים לו „גברילוביץ" והוא נמכר בכל חנות־בשר טובה ולא כשרה.

לעומת זאת, **בלונדון** המחירים כבר לא מה שהיו פעם, והדבר היחידי שהוא עדיין זול מאוד, אבל גם מקורי ומכובד במתנה, הוא הבשמים הטיבעיים שהם עושים. תבקשו בושם של BODY SHOP הנמכר בבקבוקי פלסטיק פשוטים. יש ריחות של כל הפרחים בעולם. אני ממליצה חמות על ריח שושנים, שאצלם נקרא ROSE. כל העסק עולה בערך דולר.

אבל אם החלטתם לנסוע השנה דווקא **לארצות־הברית**, אל תחשבו שאין לי רעיון בשבילכם. שם המציאו לא מזמן מין מגש פלסטיק מחורר המשמש לעשיית העלה העליון של הבצק בעוגות מסורגות. כל עקרת־בית הגונה תאהב את המתנה השימושית הזאת. 99 סנט אמריקאים.

הכל סודר? אפשר להמריא? נסיעה טובה. ותזכרו — 17 מתנות בדיוק אותו הדבר.

אלה חיי

אתם חושבים בטח שהעבודה שלי קלה. תשכחו מזה! אתם חושבים — מה הן עושות כל בעלות המדורים האלה בעיתונים? מתלבשות יפה, הולכות למסיבות עיתונאים, אוכלות ארוחת־בוקר עם האופנאי הזה, ארוחת־צהריים עם השחקן ההוא וקוקטייל בערב, כשמייד אחריו כל האירועים הנוצצים של המרינה. ובין כל הדברים הנפלאים הן תופסות להן 10 דקות על מירפסת של מלון־פאר, שולפות נייר ועט פרקר, וכותבות את השטויות שיש להן בראש. נשמע שיגעון. מרתק, מהנה, אבל מה — כל קשר בין האמור לעיל ובין המציאות — לא קיים בכלל.

הנה, למשל עכשיו. לא קוקטייל ולא מסיבת־עיתונאים ולא פגישה עם אנשים מעניינים וחשובים. אני יושבת סתם, במיטבח שלי, די קרוב לערימה עצומה של כלים מלוכלכים שאף אחד לא ירחץ אותה. הרדיו פתוח על איזה שירים מטומטמים שמפריעים לי להתרכז בעבודה ולהמציא מה לכתוב לכם. מצד שני, אי־אפשר לכבות את הרדיו, כי אז בטח אני אפסיד את החדשות וזה אסור, כי חדשות אני מוכרחה לשמוע, כדי לעשות את המדור השני שלי בעיתון. לעומת זאת, הבחור מהסופרמרקט היה צריך להגיע עם כל הקניות שערכתי, כבר ב־11.30. אבל עכשיו כבר 12 והוא עוד לא הגיע.

זו בעיה חמורה, כי ב־12.30 אני צריכה לצאת מהבית כדי לאסוף את הילדים, מבית־הספר ומהגן. ואם אני לא אהיה בבית, אז איפה הוא יניח את כל המיצרכים היקרים שקניתי?

זאת אומרת, אם עוד 10 דקות הוא לא בא, הלכו פארש כל הגלידות, הבשר הקפוא ושאר דברים שהקור יאה להם. אתם רואים? ממש עצבים.

ומתוך העצבים האלה אני צריכה להודיע לכם כי הפעם אני כותבת על נסיעות לחו"ל, מתנות מחו"ל, טיפול בשיער, מקומות חניה למכוניות. בשבוע הבא, אביא מתכוני קיץ קרים.

גוונים בשירות עצמי

סוף סוף גמרנו את עניין הטיולים ואפשר להתפנות לטיפול בעצמנו בשיטת עשה זאת בעצמך. זה רעיון שצלמת המערכת, ציפי, הביאה לי באופן בלעדי, כדי שלכל קוראות העולם הזה יהיו גוונים בשיער מבלי לוותר על 5.000 שקל לטובת מיספרה כלשהי. וזה המירשם לעשיית גוונים:

לובשים ביקיני, לוקחים מגבת גדולה, בקבוק מלא שמן שיזוף, שני לימונים ועם כל הכבודה הזאת הולכים לים ביום שמש. מורחים שיכבה עבה של שמן שיזוף על הגוף, ואת מיץ הלימונים מורחים על השיער. ניכנסים לים, מרטיבים את הגוף ואת השיער ונשכבים על המגבת הגדולה.

הכי טוב זה לשכב על הבטן למען ישתזפו שערותיך כראוי. אחרי שלוש שעות הולכים הביתה, שזופים ויפים ועם המון גוונים זהב בשערות.

רציתי לשאול את ציפי אם הלימון והשמש במשך שלוש שעות לא מזיקים לשיער, אבל חשבתי שאם מישהו יכול להישאר בחיים אחרי שלוש שעות בחוף, כבר שום דבר לא יכול להזיק לו.

הערה: אני אישית לא ניסיתי את עניין הגוונים כי יש לי פטור מלא מכל מה שנוגע לשהייה של יותר מעשר דקות בחופי הים־התיכון. אבל ציפי וחברותיה ניסו ואמרו „יופי!"

נסיעות לחו"ל

גם אני כמו כולנו, נוסעת לחו"ל, כדי למלא את המצברים. כדי לא לשמוע חדשות ולא לראות עיתון עברי ולא לדעת כמה האינפלציה וכמה נהרגו או נפצעו בלבנון. שבועיים אני לא אדע מה זה המחתרת היהודית ולא אתעניין בפילוג בלע"ם, ואני לא אדע מה אמר רפול לאלי גבע ומה אלי גבע ענה לו. שבועיים אני לא אראה את הפרצוף המשגע של הרב לווינגר בעיתון ואף אחד לא יספר לי בסוד שבסקר האחרון הסתבר שהליכוד שוב ינצח.

הסברתי לכם למה אני נוסעת? יופי! עכשיו גם אספר לכם איך הרווחתי המון כסף בנסיעה הזאת. קודם כל, החלטתי שהפעם אני נוסעת ליוגוסלוויה ולאיטליה, זאת אומרת, אני החלטתי לטוס מכאן ליוגוסלוויה ואחר־כך, בכוחות עצמי, לעבור את הגבול לאיטליה, לבלות שם שבוע נוסף ולחזור ארצה בטיסה מאיטליה. כשהחלטתי בדיוק מה אני רוצה, יצאתי לרחוב בן־יהודה שהוא רחוב מלא מישרדי־נסיעות ונכנסתי פחות או יותר לכל אחד מהם (כאן המקום לבקש סליחה מכל 20 המישרדים שבילבלתי להם את המוח ולא קניתי אצלם את הכרטיס).

במישרד הראשון אמרו לי שזו בעיה מאוד קשה לנסוע ליוגוסלוויה ולחזור מאיטליה, אבל אחרי מאמצים גדולים הם הצליחו לסדר לי משהו תמורת הסכום הסימלי של $780.

מרחק 10 מטר משם, במישרד־נסיעות אחר הם עשו לי עיסקה קצת אחרת, לאותם היעדים והמחיר ירד ל־$650.

ראיתי כי טוב, והמשכתי בטיולי. לא אלאה אתכם בכל קורותי, רק אומר שבסוף היום המייגע קיבלתי הצעה (בדיוק כמו שרציתי) ב־$360. אחרי שנוכחתי שאין גבול לגמישותם של מישרדי־נסיעות התחלתי לברר בכמה תשלומים הם רוצים שאני אשלם את ה־$360. וגם כאן ההצעות היו החל מהכל במזומן ועד ל־10 תשלומים דולאריים. אתם כבר מתארים לעצמכם מה בחרתי.

כל זה בא להגיד לכם, שלעולם לעולם לא תיכנסו למישרד־נסיעות, תגידו מה אתם רוצים, תשמעו את המחיר ותשלמו. סיור אחד ברחוב בן־יהודה בתל־אביב עשוי לחסוך לכם מאות דולארים טובים.

אז נסיעה טובה לכולנו, ואני מאוד מבקשת לחזור כמה ימים לפני הבחירות או לצאת לחו"ל אחריהן. אל תשאירו אותי כאן לבד, כי עם כל הרצון שלי אין לי אפשרות להחליף את הממשלה בעצמי.

מדוע הם לא העידו?

ה נדיר מאוד שנאשם ברצח, הטוען הוא חף־מפשע, מוותר על זכותו להכריז על כך בקול רם מעל דוכן־העדים. לכן הופתעו כל־כך השופטים אורי שטרוזמן, מאיר צבי־הכהן וחיים ארר. הם כמעט לא האמינו למשמע אוזניהם. כאשר שמעו את

השבוע הסתיימו העדויות במישפט רצח הברוקר יעקב אלטרוביץ, שבו נאשמים שני בני־הטובים (למעלה)

הסניגורים במישפט הרצח מצהירים כי שני הנאשמים, גיל בן־גל ורונן שני־שגיא, לא יעלו להעיד כעדי־הגנה במישפטם. אולם רק השופטים היו מופתעים. במסרונות בית־המישפט הפך נושא זה לשיחת היום כבר לפני שבועות אחדים. השמועות עפו באוויר, „רונן לא יעיד, זה בטוח," לחשו מישפטנים במיזנון בית־המישפט ואחרים הימרו על האפשרות שגם בן־גל לא יעלה להעיד. „איך הם יכולים לקחת על עצמם סיכון כזה?" שאלו מישפטנים אחרים, היודעים עד כמה מסוכן הדבר לנאשם לא לתת את גירסתו שלו מעל דוכן־העדים.

בשבוע שעבר, אחרי שהסתיימה פרשת התביעה הארוכה, שבמהלכה עלו על דוכן־העדים עשרות אנשי־מישטרה, חברים של הנאשמים ועדים מומחים, הגיע מועד פרשת ההגנה. אז קם עורך־הדין דויד ליבאי, המייצג את בן־גל, והצהיר כי הנאשם לא יעלה למסור עדות. „הנאשם יודע את זכויותיו והוא בחר שלא להעיד במישפט, אחרי שהבהרנו לו כי שתיקת נאשם עלולה להתפרש כסיוע לראיות התביעה," אמר. השופטים העבירו את מבטם מהסניגור אל הנאשם ואב בית־הדין שאל אותו אישית: „הבנת את דברי הסניגור?" גיל בן־גל אישר כי הבין, וכי הוא מסכים עם סניגורו.

עורך־הדין אביגדור פלדמן, סניגורו של הנאשם השני בתיק, רונן שני־שגיא, קם גם הוא על רגליו והכריז כי גם לקוחו לא יעיד. אולם בניגוד לפרופסור ליבאי, לא הסכים פלדמן לדרך בה בחר לקוחו. הוא הסביר לבית־המישפט כי איננו שלם עם החלטה זו של הנאשם ואף שקל להתפטר, אך החליט כי, כסניגור, עליו להתמודד גם עם בעיה זו.

קהל הצופים באולם היה מתוסכל. כולם חיכו לרגע זה שבו יעלו, סוף סוף, על דוכן־העדים שני הנאשמים המסקרנים ביותר של השנה, ויתנו את גירסתם לרצח הברוקר יעקב אלטרוביץ. בין כל מישפטי־הרצח הרבים הנידונים בבית־המישפט המחוזי בתל־אביב בלט מישפטם של בן־גל ורונן בייחוד. היה זה אולי מישפט־הרצח היחיד שבו לא היה מישמר־שוטרים על דלת האולם. הנאשמים טיילו באולם באופן חופשי, ללא אזיקים או כבלים, ונהנו לשבת בהפסקה עם בני־מישפחתם ללא פיקוח וללא שמירה מיוחדת.

ליצור לחץ פסיכולוגי

את הצבע למישפט נתנו מישפחות הנאשמים. ליזיקה שגיא, אמו של רונן, היא קוסמטיקאית ואשת־חברה ידוע בתל־אביב. היא נהגה לבוא לכל ישיבה של בית־המישפט לבושה בגדים ססגוניים כאשר אחריה נשרכות תמיד שתיים, שלוש חברות ומעריצות. גם אביה הקשיש, סבו של רונן, לא החמיץ אף ישיבה. בעלה השני של ליזיקה, עמי שגיא, ישב לצידה ברוב הישיבות וניחם אותה.

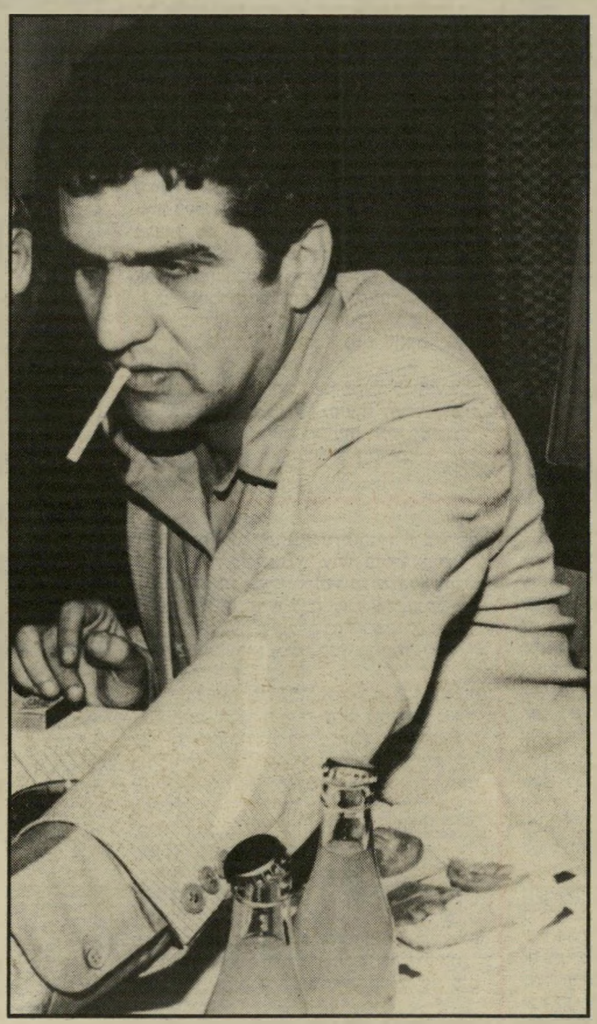
חסידה, אמו של גיל בן־גל, היא אשה שונה לגמרי מליזיקה. אמנם גם שערה צבוע אדום אך היא לבושה תמיד בגדים אופנתיים יקרים ושקטים. היא איננה בולטת בשטח כמו ליזיקה. אולם במישפט התגלתה כאשת־סודו של בנה, אשר שיתפה איתו פעולה, ניסתה לשחד שוטר על־מנת שיעביר הודעות מהכלא ואליו, וכן מסרה על־פי הוראות גיל, בשעה שהיה במעצר, סכום כסף גדול, בדולארים, לרונן, על־מנת שיעזוב את הארץ. אחרי מסירת הכסף היתה חסידה בן־גל צריכה לדווח על כך לבנה במילת קוד מסויימת, שהוסכמה בין השניים.

בעקבות שיחותיה אלה של האם, הגיעה המישטרה אל רונן, דרך טלפון שהיתה עליו האזנה. רונן נעצר בנמל־התעופה, כשבירו כרטיס־טיסה ושארית הכסף.

ראש צוות־החקירה של רצח הברוקר, הקצין צבי וולף, עשה בתיק עבודה בלתי־שיגרתית והתגלה גם הוא כדמות ציורית. הוא תיחבל תחבולות רבות, כדי ליצור לחץ פסיכולוגי על העצירים כדי שיודו באשמתם. במיקרה אחד טען רונן כי וולף החביא נחש בתאו, כדי להפחידו. בחקירה נגדית סיפר וולף, כי בעבר התפרנס בניו־יורק ממכירת חפצי־כישוף ומישחקי־שח על מדרכות.

להעיד נגד החבר

דבר חמור שהתגלה במישפט היה הדרך, שבה נוהגת המישטרה לה־שיג צוות־ציתות. סגן־ניצב עמוס עזאני ביקש צו מהשופט יצחק שילה להאזנות־סתר לכל טלפון בארץ שאליו יתקשרו ממכשיר טלפון מסויים. השופט נענה והוציא צו כזה. מכוח צו זה עלו אנשי המישטרה גם על הטלפון של סניגורו של בן־גל וצותתו לו לפחות יום שלם, בטרם הסירו את ההאזנה. עזאני הודה כי גם טופס־

החוקר של רצח הברוקר, רב־פקד צבי וולף, שכלפיו טען רונן שהחביא נחש בתאו, כדי להפחידו, סיפר כי בעבר שהה בארצות־הברית והתפרנס ממכירת חפצי־כישוף על מידרכות ניו־יורק.

הבקשה להאזנה מולא בשגיאות ונכתב בו תאריך לא נכון.

אולם את מירב העניין משכו שני הנאשמים, צעירים תל־אביביים רגילים, ממעמד כלכלי גבוה, מה שנקרא „ילדים טובים", שהתגלו במהלך המישפט כמעורבים בשימוש בסמים, פריצות, גניבות, החזקת־נשק ואולי גם רצח.

רונן, גדול־הממדים וגבה־הקומה, היה הראשון שנשבר. אחרי טיפול של כמה אנשי מישטרה פתח את פיו וסיפר דברים על עצמו ועל חברו, גיל בן־גל. הוא הודה כי השתתף ברצח הברוקר, שאותו הכיר לו בן־גל אולם הוא חזר ומסר עוד הודאה שבה טען כי לא הוא אשר ירה, אלא רק סיפק את האקדח לרוצח. בהודאה נוספת סיפר, כי גל היה לידו בשעת הרצח. ואחר־כך הגדיל לעשות ושיחזר את הרצח לעיני מצלמת וידיאו. השיחזור לא עלה בקנה אחד עם המימצאים בשטח ועם עדויו־תיהם של עדי־הראיה.

אולם רונן המציא לתביעה את הראיות החשובות ביותר, הוא מסר לשוטרים את אקדח הרצח, שנמצא בחצר ביתו, עטוף בחולצה, ואת המשתיקול, השייך לאותו אקדח, שנמצא בחצר־ביתו של בן־גל. את האקדח גנב רונן מבית אביו בחולון.

למרות ידידותו הגדולה עם גיל, שאותו הוא מכנה „גילי", מסר רונן בכמה מעדויותיו פרטים רבים המפלילים אותו. עדותו של רונן היתה מוכשרת, היתה מצליחה להרוס את גירסתו על דוכן־העדים ולעשותה עפר ואפר. זה היה סיכון סביר מאוד לפי אישיותו של רונן. בכל זאת ייעץ לו הסניגור בכל תוקף לעלות להעיד, ורק מניעים אישיים של רונן גרמו לו לסרב.

מצבו של בן־גל שונה. עדותו שלו בלבד איננה מספיקה כנראה כדי להרשיעו ברצח. הוא לא הודה מעולם. אם כי משתיקול אקדח־הרצח נמצא בחצר ביתו ועדים אחדים טענו כי הורה בפניהם בשותפות לרצח (אך הם חזרו בהם על דוכן־העדים) ואמו מסרה, על פי הוראתו, סכום כסף גדול לרונן, אפילו כי הכיר את הנרצח.

היה ברור כי גם התביעה מחכה לרגע שבו יעלו שני הנאשמים על דוכן־העדים והיא תוכל לחקור אותם על עדויותיהם במישטרה. על פי החוק, עדות שנתן נאשם מחוץ לבית־המישפט, למשל במישטרה, יכולה לשמש ראיה נגדו בלבד. אין אפשרות להשתמש בעדות זו נגד נאשם אחר. החריג היחיד לכלל זה, נוצר לא מזמן, כאשר נחקק סעיף 10 א' לחוק הפרו־צדורה הפלילית, המאפשר, בנסיבות מיוחדות, להכניס למישפט גם עדויות שניתנו מחוץ לכותלי בית־המישפט.

בפסק־דין בעניינו של ברוך אבו־

התובעת מרים רוזנטל, העמידה את שני הנאשמים ברצח אלטרוביץ לדין במישפט אחד, בעיקר מכיוון שמישפט כזה יקר מאוד וכפל־מישפט היה דורש כי עדים רבים יעידו פעמיים.

אמו של גיל חסידה בן־גל התגלתה כאשת־סודו של בנה ומסרה, על־פי הוראותיו, סכום כסף גדול לרונן, בדולארים, על־מנת שיעזוב את הארץ, אך הוא נעצר בנמל־התעופה.

בשווייץ, לשם העביר כספים רבים עבור עצמו ועבור הברוקר.

סיפוריו אלה פתחו פתח לחקירה נוספת שעומד לסיים בנימין זיגל, נגד חברת מוריץ את טוכלר ונגד הגברת יעל מוריץ, מבעלות החברה. אולם, בעבירת־הרצח שבה נאשם, סירב גיל להודות. כאשר הרגיש כי הוא נלחץ מאוד, ביקש להביא אליו את סניגורו. למרות השעה המאוחרת נענה לו הקצין וולף, והזמין את עורך־הדין דני שיינמן שהיה אז הסניגור. אחרי התייעצות עם שיינמן, נערכה שיחה טלפונית אל פרופסור דויד ליבאי, ואז הוחלט לדחות את מתן העדות. יותר לא פתח גיל את פיו.

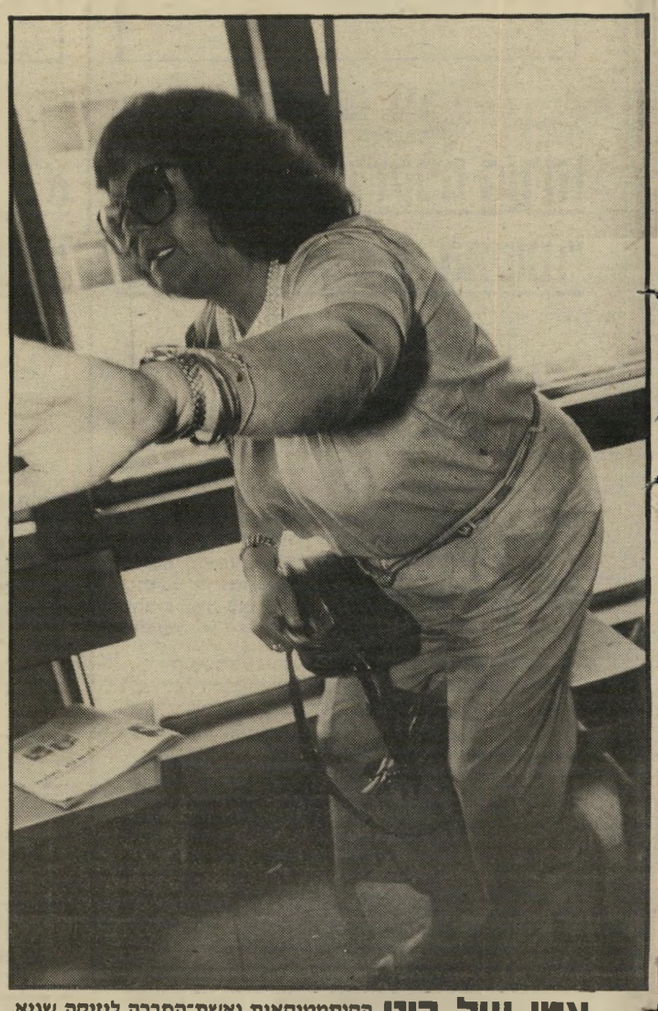
לא נמצא מניע

כאשר שקלה התובעת מרים רוזנטל את הראיות שבפניה, החליטה להעמיד את שני הנאשמים לדין באותו מישפט עצמו. היתה זו החלטה הגיונית, מכיוון שזה מישפט יקר מאוד, וכפל־מישפט היה דורש כי עדים רבים יעידו פעמיים על אותם דברים. בשלבים הראשונים של המישפט נראה היה גם כי שיקולה של התובעת מצדיק את עצמו. למרות התנגדותם של הנאשמים וסניגוריהם לקבלת ההודאות במישטרה, שבהן חצירא, נקבעה הלכה חשובה בעניין. שם נקבע, כי כאשר נאשם עולה על דוכן־העדים ונחקר, יכולה התביעה להשתמש בעדותו שניתנה מחוץ לכותלי בית־המישפט גם נגד נאשם אחר. אפילו מכחיש האיש את דבריו במישטרה ומספר סיפור אחר לגמרי על דוכן־העדים, עדיין קבילה עדותו במישטרה נגד שותפו למישפט.

מכיוון שבתחילת המישפט לא היה לאיש ספק כי שני הנאשמים יהיו חייבים לעלות על דוכן־העדים ולתת הסברים, יכלה התובעת להיות שקטה, בהיותה משוכנעת כי תכניס אז את נראה, כי הסניגור הימר על כך שבלי עדותו של רונן יהיה על בית־המישפט לזכות את גיל מחמת הספק. אם היה גיל עולה על דוכן־העדים היה יכול להסביר אומנם דברים בלתי־ברורים ולתת גירסה המרחיקה אותו מהרצח באופן הגיוני אך נראה כי החקירה הנגדית הפחידה גם אותו.

וכך חישבו כנראה שני הנאשמים, כי אם לא תוכל התביעה להשתמש בעדויות שמסרו השניים במישטרה אחד נגד השני, יהיה לפחות לגיל, סיכוי לצאת זכאי.

כאן התגלתה הטעות של התביעה.

אמו של רונן הקוסמטיקאית ואשת־החברה ליזיקה שגיא, לא החמיצה אף ישיבה של בית־המישפט, וכן אביה הקשיש, סבו של רונן. גם בעלה השני, עמי שגיא, הירבה להופיע.

האחד הוא רונן שני־שגיא: גדול וחלש
השני הוא גיל בן־גל: חזק וחכם מאוד

הקלף העיקרי של התביעה נגד בן־גל.

לעומת רונן הגדול והחלש, התגלה גיל כחזק וחכם. למרות שהוא נראה שברירי ועדין, עמד בפני כל פיתויי ולחצי המישטרה ולא הודה באשמה. התביעה טוענת כי הוא עמד להישבר באותו ערב שבו נתפס רונן בנמל־התעופה, וגיל ראה אותו עובר במסדרון. גיל היה בטוח בשלב זה כי רונן עזב את הארץ, אולם כאשר ראה אותו, שינה כנראה את תוכניותיו וביקש מהחוקרים להפוך לעד־מדינה נגד רונן. הוא אמנם לא ציין כי הוא רוצה להיות עד־מדינה בעניין רצח הברוקר, אך על עבירה זו בלבד נחקר כל הזמן. בעודו נחקר על רצח, העדיף בן־גל לספר למישטרה פרטים על עסקיו בבורסה ועל המיליונים שגילגל יחד עם הנרצח אלטרוביץ. הוא סיפר על חשבונות ללא שם אצל חברת מוריץ את טוכלר, שבה עבד אלטרוביץ, ועל חשבונות ממוספרים הפלילו איש את עצמו ואיש את רעהו. החליט בית־המישפט לקבלן. עדים רבים עלו על דוכן־העדים ותמכו בראיות התביעה. פסיפס של עדים סיפר על אופיו של רונן, על כך שנראה כמה פעמים צופה לעבר מקום הרצח ועל כך שביום הרצח היה נרגש מאוד וחיכה בכליון־נפש למהדורת החדשות. גם האקדח קשר אותו באופן הדוק אל הרצח עצמו, ונראה היה כי התביעה סוגרת עליו.

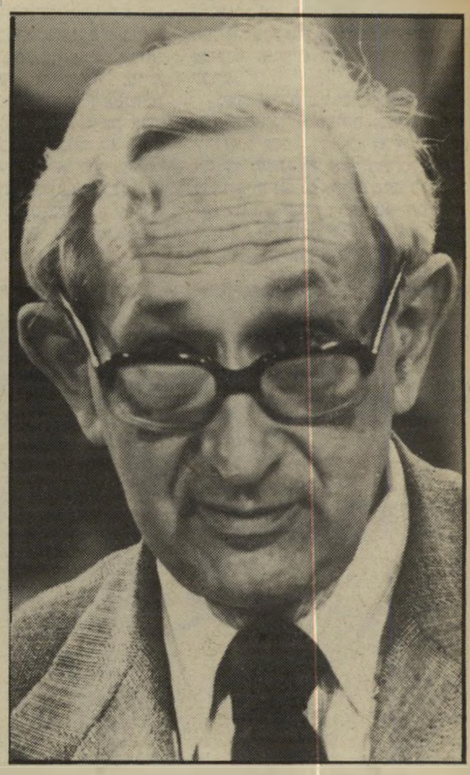
לגבי גיל הביאה התביעה ראיות על עסקיו הכלכליים, על החשבונות שהיו לו ולאלטרוביץ בשווייץ ורמזה כי נפל ביניהם סכסוך. על פי החוק, אומנם אין התביעה צריכה להוכיח מניע לרצח, אולם נהוג לעשות זאת, מכיוון שבאורח אנושי קל יותר לשכנע שאדם רצח אחר, כאשר יש מניע סביר לרצח. לרונן אין כל מניע, לא הוכח העדויות הרצויות לה של רונן נגד גיל ושל גיל נגד רונן.

החקירה הפחידה

אז באה ההפתעה. מייד אחרי שהתובעת קמה על רגליה ואמרה את המילים „אלה עדי", המסיימות את פרשת התביעה, הודיעו שני הסניגורים כי הנאשמים לא יעידו. פרוש הדבר, כי התביעה לא תוכל להשתמש בעדויות שמסרו השניים איש נגד רעהו.

אפשר לנחש כי ההחלטה לא להעיד היתה החלטה קשה לסניגורים. רונן אומנם מסר במישטרה מספיק עדויות המפלילות אותו, אולם ייתכן שהיה יכול לתרץ דברים ולהגיש גירסה טובה יותר עבורו מעל דוכן־העדים. מצד שני, ייתכן מאוד כי התובעת ה־ אילו היתה אפשרות זו נחזית מראש, אפשר היה לפצל את המישפט. צריך היה להאשים קודם את רונן, ולהביא נגדו את כל הראיות ואת הודאותיו שלו במישטרה. אחרי שרונן היה מוזכה או מורשע, אפשר היה להתחיל את מישפטו של בן־גל ולהזמין את רונן כעד־תביעה. כאשר מישפטו שלו הסתיים, שוב אין בידי נאשם לסרב להעיד. הוא אומנם יכול לאמר כי איננו רוצה להעיד, ואז בית־המישפט ידון אותו על בזיון בית־מישפט, אך הוא חייב לבוא ולעלות על דוכן־העדים. מרגע זה יכולה התביעה להשתמש בעדות שמסר במישטרה נגד הנאשם השני. רק כך היתה התובעת יכולה להיות בטוחה כי תכניס את הראיות הדרושות לה כל כך מעדותו של רונן נגד בן־גל.

אילנה אלון ■

חנוך סמית:
„המיפלגות חושבות שתעמולה משפיעה!"

בשבוע שעבר התחילו מיליוני הדולארים לעבור מקופות המיפלגות לקופות מישרדי־הפירסום. על איזה אחוז מציבור הבוחרים תשפיע תעמולת־הבחירות, או במילים אחרות, כמה עולה לכל מיפלגה כל קול צף? שאלתי את הסטטיסטיקאי חנוך סמית כמה קולות צפים יש היום בציבור הבוחרים הישראלי.

קשה לדעת באופן מדוייק. אומרים שיש שיבעה אחוז שלא החליטו לגמרי בער מי יבחרו, ועוד עשרה אחוז שיש להם נטייה מסויימת, והם יחליטו בין שתי מיפלגות.

● זאת אומרת, שאולי אפשר יהיה להשפיע על 7% של ציבור הבוחרים. האם כדאי להשקיע בהם סכומי־כסף ענקיים כאלה, במיוחד כששיבעת האחוזים האלה בוודאי יתפזרו על סני כל המיפלגות?

7% זה מעט. מסתבר שאנחנו עם בעל מודעות פוליטית גבוהה מאוד. לרוב האנשים יש דעות מגובשות. אבל מלבד ה־7%, המיפלגות ינסו לשנות את דעתם של אלה שכן החליטו, וכמובן יש ה־10%, הפוסחים על שתי הסעיפים. אפשר, כמובן, להתייחס לכל ההוצאה על תעמולת הבחירות כאל ביזבוז, אבל אני לא חושב ככה. בדמוקרטיה זה לגיטימי לנסות ולהשפיע על הבוחר, כמו שלגיטימי להשקיע כסף בפירסום של סבון מסויים.

● מה היה קורה אילו כל המיפלגות ביחד היו מחליטות לוותר על התעמולה ולחסוך את כל הכסף — האם לדעתך זה היה משפיע על התוצאות?

קשה לדעת. אני מניח שהמיפלגות חושבות שהתעמולה משפיעה, ולכן הן משקיעות את הסכומים הענקיים. כל אחד חושב שהתעמולה שלו תביא קולות שיכריעו את הכף.

משה רון:
„התאכזבתי שהמערך לא לקח את צלי רשף!"

היו רבים שחשבו שכאשר יוחלט על בחירות, תוריד מעצמה תנועת „שלום עכשיו" את אדרת הבלתי־מיפלגתיות ותצטרף למירוץ. אבל נראה כי „שלום עכשיו" כבר עברה את השיא שלה ואנשים מתפזרים, בעיקר כמצביעים, בין המיפלגות השונות. שאלתי את ד"ר משה („מוקי") רון, אם היתה החלטה לא להתמודד בבחירות או שהיה חוסר־החלטה.

שלום עכשיו מעולם לא היתה מיפלגה. היו אומנם קולות, מפעם לפעם, שצריך ליהפך למיפלגה ולנסות להתמודד בבחירות, אבל הרוב המכריע של החברים היה נגד.

● לאן נעלמתם בזמן האחרון, האם כל הבעיות בארץ כבר נפתרו?

לא הצלחנו להתארגן בצורה טובה לפעילות שוטפת. כמו שהמצב עכשיו, ולמעשה היה תמיד, אנחנו מסוגלים להראות את כוחנו ולהשפיע ברגע שצפויה החלטה מדינית חשובה, או כשיש נושא קונקרטי, העומד על הפרק.

● אם החלטתם לא להיות מיפלגה, מדוע לא ניסיתם להיכנס למיפלגות קיימות, כדי להשפיע מבפנים?

אני לא יודע אם לא ניסינו. הנה, מורלה כר־און נמצא במקום השני אצל שולמית אלוני, דדי צוקר היה שם כבר קודם. אני, באופן אישי, מאוד מאוכזב מזה שהמערך לא לקח את צלי רשף ולא נתן לו מקום ריאלי אצלם, דבר שהיה מביא הרבה מאוהדינו לסלוח למיפלגת העבודה על תמיכתה החלקית במילחמה.

● היית רוצה לראות את חברי „שלום עכשיו" מצטרפים כולם למיפלגה אחת, או בוחרים כולם במיפלגה אחת?

הייתי רוצה לראות מניפה של אנשי שלום עכשיו במקומות ריאליים במיפלגות השונות, החל מהרשימה של עזר וייצמן, דרך המערך, ר"צ ולובה (אם יתמורד).

● יש לכם תוכניות לתקופה שאחרי הבחירות?

בוודאי. ברור שאחרי הבחירות, כאן ובארצות־הברית תהיה יוזמה אמריקאית חדשה, ובטח יהיה בעיקבותיה גם ויכוח ציבורי, כמו שהיה אחרי תוכנית־רוג'רס. ואז, בלי קשר למי שיהיה בשילטון, תטיל שלום עכשיו את מלוא כוחה ואת מלוא מישקלה למאבק.

עמירם ניר:
„צריך להגיד לזקנים תודה! עכשיו חפנו את המקום!"

לפני שבועיים הוא כתב מאמר ב„ידיעות אחרונות", שבו הציע לצעירים להצטרף לחיים הפוליטיים. אחרי פירסום רשימת מועמדי המערך לכנסת, שאלתי את עמירם ניר האם פנייתו לצעירים לא היתה מוקדמת מדי, בעיקר מפני שהמיפלגות בארץ לא ערוכות או לא מוכנות לקלוט צעירים.

בדיוק בשביל זה הצעתי לצעירים להיכנס לפוליטיקה, כדי לשנות את המצב הקיים במיפלגות. אבל להיכנס לפוליטיקה זה לא בהכרח להיכנס לרשימת המועמדים לכנסת, יש כמה רבדים לפני הכנסת.

● אחרי ששובצת במקום ה־97 ברשימת המערך, יחברך יוסי ביילין — שבולם חשבו שיקבל מקום ריאלי — קיבל את המקום ה־54, האם לא התאכזבתם?

מיקומם של הצעירים, למעט מקומו של חיים רמון, הוא אכזבה גדולה. אני, אישית, ויתרתי על מקומי ברשימה כאשר נודעה תמונת השיבוץ של הצעירים, כלומר למקומות לא ריאליים, אבל, על פי בקשת יו"ר המיפלגה, הסכמתי להיות משובץ ב־אחד מ־20 המקומות הנועלים.

● האם נכון יהיה להגיד שמעכשיו ועד לבחירות הבאות לא יהיה שינוי בעניין הצעירים?

אני לא מסכים לדעה, שאפשר לתפוש משהו רק לפני הבחירות. אני מאמין שנחזור לימי בן־גוריון, מבחינת ההזדמנויות שניתנו לצעירים מוכשרים להשתלב בתפקידי־מפתח.

● נגיד שכולנו מסכימים שצריך להכניס צעירים לפוליטיקה. אבל ידוע שבשביל להכניס צעיר, צריך לסלק לא־צעיר. איך עושים את זה — פשוט אומרים להם תודה ושלום?

כן, צריך בהחלט להגיד להם: „חברים יקרים, תרמתם כמה עשרות שנים את תרומתכם, עכשיו תפנו את המקום ותנו הזדמנות לצעירים לעשות את אותו הדבר!"

● אפילו אם אתה יודע את כושרו ויכולתו של הזקן ועדיין לא יודע את כושרו של הצעיר?

כן, גם להם נתנו צ'אנסים כשעוד לא ידעו מה כוחם ומה תרומתם.

ם אומרים... מה הן אומרות... מה הם אומרים... מה הן אומרות... מה הם

הייזל אריאלי:

„מי שרוצה לשנות סדרים חברתיים אינו אהוד!"

בסוף השבוע האחרון התקיים בתל־אביב כינוס בנושא בריאות האשה. את הכינוס אירגנו נשים פמיניסטיות. ועם אחת מהן, הייזל אריאלי, דיברתי.

● **מה זה כינוס לבריאות האשה?**

נשמעו הרצאות בנושאים רבים הקשורים בבריאות האשה, כמו אמצעי־מניעה, עיבור, בעיות גיל־המעבר, חינוך מיני, ניצול האשה העובדת והפגיעה בבריאותה עקב כך.

● **ממה שאת אומרת, זה פשוט כינוס בענייני גינקולוגיה, אז מדוע לקשור אותו דווקא לפמי־ניסטיות? אלה הן בעיות של כלל הנשים בעולם.**

זה לא כינוס רפואי, זה כינוס פמיניסטי. אבל כל שנה אנחנו מטפלות בנושא מסויים, והשנה טיפלנו בבעיות הבריאות של נשים, שהן, כידוע, צרכניות גדולות יותר של המוסדות הרפואיים, שעדיין מנוהלים על־ידי הגברים. כל עוד אין לנו אוטונומיה לגבי גופנו, אין לנו אוטונומיה לגבי חיינו.

● **מה פתרתן בדיונים שלכן?**

המטרה היא לא לפתור בעיות כבמטה־קסם. המטרה היא בעיקר להגיע ליותר נשים ולהביא אותן ליתר מודעות ל־בעיותיהן.

● **במישפט אחד: מה אתן רוצות?**

אם צריך להצטמצם למישפט אחד, אז אומר שאנחנו רוצות שיוויון.

● **והנשים הלא־פמיניסטיות אינן רוצות שיוויון?**

חלק מהן אינן רוצות וחלק מהן חושבות שזה בלתי־אפשרי.

● **בואי נדבר על אותן שלא רוצות. למה להפריע להן?**

אולי גם השחורים לא רצו להשתחרר מעבדות, אז למה הפריעו להם?

● **את רואה את מעמד האשה היום בעולם כמעמדו של העבד השחור באמריקה?**

לא בדיוק, אבל ברור שבלי מאבק אף אחד לא יוכל לשנות דברים.

● **כמה פמיניסטיות יש היום בישראל?**

[illegible] לדעת בדיוק, יש קבוצות רבות, המפוזרות בכל מיני [illegible] בארץ, אבל עדיין איננו מאורגנות תחת גג אחד.

● **אני חייבת לשאול את השאלה הבלתי־נמנעת: [illegible]ע יש לכן שם של נשים ממורמרות, שלא הצליחו [illegible]י־המישפחה שלהן ושאינן אהודות אפילו על [illegible]ם בארץ, שלא לדבר על גברים?**

אני באמת לא יודעת מי אחראי לשם הזה. אבל ברור לגמרי, שמי שרוצה להילחם ולשנות סדרים חברתיים, איננו אהוד. לפחות לא בהתחלה.

מיקי קאופמן:

„הפירסום הוא רק מרכיב אחד של המכירה!"

מיבצע־הפירסום של „אלברט פירות" זכה השבוע בפרס „אותות" לפירסום הטוב ביותר שנעשה בארץ בשנה האחרונה. מיקי קאופמן, מפירסום „או־קיי", שייצר את „אלברט פירות", סיפר לי כיצד בוחרים ואיך מחליטים לתת את הפרס.

ישנה ועדה בת תישעה חברים, שלפניה מובאות כל עבודות־הפירסום הנעשות בארץ במשך שנה, והיא בוחרת את העבודה הטובה ביותר, לפי 13 קטגוריות שונות.

● **ועדה כזאת יכולה לבחור את העבודה היפה ביותר, המעניינת ביותר והזכורה ביותר על־ידי הלקוחות, אבל רק חקר־שוקים מקיף יכול לקבוע אם העבודה עשתה את תפקידה, כלומר מכרה יותר מהמוצר שפירסם. הרי פירסום נועד להגברת המכירה, ולא לציון אמנותי.**

אני מבין מה שאת אומרת, אבל זה מסובך מאוד לעסוק בחקר־שוקים כזה. הפירסום הוא רק אחד המרכיבים של המכירה. אפילו באמריקה התחקירים האלה לא מושלמים.

● **אני זוכרת, שלפני כמה שנים זכה בפרס הראשון מסע־הפירסום של המשקה „קווינס". יכול להיות שזה היה יפה, אבל פירסום טוב הוא בוודאי לא היה, כי המשקה נעלם לגמרי מהשוקים בארץ.**

זה נכון, ובמיקרה הזה גם הפירסום כנראה לא עזר, כי המוצר לא היה טוב בעיני הקונה.

● **יש לכם נתונים בקשר להגברת צריכת הפירות אחרי „אלברט"?**

כן. ברקנו, והסתבר שהיתה עליה של 8% בצריכה. ובארץ, שבה צריכת פירות וירקות היא מהגדולות בעולם, 8% זו עליה עצומה.

● **כמה סרטי „אלברט" עשיתם וכמה זה עלה?**

עשינו 32 סרטים שונים, שרובם הוצגו כמה וכמה פעמים. כל העסק עלה בערך 70 אלף דולר. בהשוואה למחיר עשיית סרט־פירסומת באמריקה, זה פחות מחינם.

● **אחרי הצלחה בזאת וקבלת הפרס, האם נמשיך לראות את אלברט גם בשנה הבאה?**

נראה את אלברט, אבל לא באותם הסרטים. בארץ, שבה ערוץ טלוויזיה אחד, צריך להתחדש כל הזמן, כדי שלא ליפול מהשיא שהשגת.

יואל בראנד:

„שיטת 'ימאהה' נועדה ללמד מוסיקה להמונים!"

שיטת „ימאהה" ללימודי מוסיקה, אשר פותחה ביפאן לפני 20 שנה, והפועלת כבר ב־35 ארצות, הגיעה גם אלינו. שאלתי את מר יואל בראנד, מנכ"ל „כלי זמר", ומי שייבא את השיטה ארצה, מה המיוחד בשיטה החדשה ללימוד המוסיקה.

קודם כל, השיטה זולה בשני־שליש מאשר לימודי נגינה אינדיווידואליים. אבל זה לא ההבדל הכי־חשוב. ההבדל העיקרי הוא למעשה בצורת הלימוד. מאחר שהלימוד הוא רק בקבוצות, מושב הדגש על ההנאה, הרבה יותר מאשר על הלימוד, ולגבי ילדים קטנים זה הבדל מהותי, היכול להשפיע מאוד על רצונם להמשיך בלימודי מוסיקה. ידוע שהרבה מאוד תלמידים־מתחילים נושרים משיעורי־המוסיקה כי בהתחלה זה לא מעניין מספיק.

בשיטת ימאהה התלמיד נמצא בקבוצה, ולמעשה, בתוך תיזמורת. הוא לא שומע רק את הצליל שהוא מוציא מכלי הנגינה, אלא מייד הוא שומע כלים של כל המשתתפים ביחד. כלומר, כבר בהתחלה הוא שומע מוסיקה הבוקעת מ־20 כלים בו־זמנית.

● **בוודאי יש גם חסרונות בשיטת־לימוד שבה המורה מקדיש זמן קצר מאוד לכל תלמיד בנפרד.**

חשוב לציין ששיטת ימאהה (לפחות בשנים הראשונות של הלימוד), לא נועדה לגלות גאון אחר בשנה, אלא ללמד מוסיקה להמונים. כלומר, אנחנו מתחילים את הפירמידה מלמטה. אם במשך הזמן מישהו מתבלט במיוחד, אין בעייה לקדם אותו יותר מאשר את האחרים.

● **לפני כמה שנים הגיעה לכאן, גם כן מיפאן, שיטת „סוזוקי". האם זו שיטה קרובה לשלכם או מתחרה?**

שיטת סוזוקי היא ללימודי כינור ומוסיקה קלאסית. שיטת ימאהה היא בעיקר ללימודי כלי־מיקלדת ולמוסיקה יותר קלה, כך שאין קשר בין שתי השיטות, כל אחת מיועדת לסוג אחר של תלמידים.

● **אתה אומר שהשיטה זולה בהרבה משיטת הלימוד אצל מורה. כמה זה עולה?**

ללמוד פעמיים בשבוע אצל מורה פרטי עולה כיום 50 דולר ליחיד. לעומת זאת, ללמוד בקבוצות ימאהה, גם כן פעמיים בשבוע, יעלה לתלמיד 15 דולר.

● **מה תפקידך במערכת הלימודים הזאת?**

בגלל העובדה שאני סוכן של החברה בארץ, אני עשיתי את הקשר הראשוני בין המומחים ביפאן ובין קבוצה של מורי מוסיקה ישראלים, אשר יפיצו כאן את התורה. הפיקוח הוא של המומחים היפאניים, וכבר השבוע באה הנה קבוצה גדולה של יפאנים כדי להעביר קורסים למורים.

אני את תפקידי גמרתי, אבל בגלל היותי אישי־מוסיקה — גמרתי את לימודי־המוסיקה שלי במילאנו לפני שנים — אני שמח להיות קרוב ללימודי־מוסיקה ולעשייתה.

דניאלה שמי

שידור

צל"ג

כפיה מתחסדת

● למגיש מישדר הכפיה הדתית, הכלכלן **עמוס מרי־חיים**, המארח מדי יום שישי, לפני השבוע – יומן אירועים. בתוכניתו ליל שבת. דמויות מפולקלור העדות השונות. מרי־חיים, עם השיו השמאלית שלו, שואף לשווא למלא את מקומו של הרב שמואל אבידור הכהן. המנחה הקודם של התוכנית. זוהי תוכנית־דת שהצופים הדתיים של הטלוויזיה מנועים מלראות בשל קדושת־השבת — אבסורד תיקשורתי, שעליו מוציאה הטלוויזיה ממון רב, בלא שיביא תועלת כלשהי לצופים.

צל"ש

בכי על השתיקה, ישראלו

● לעורך ומגיש מבט שני **חיים יבין**, על המישדר בכי על הנעדרים. ארגנטינה. שעסק בשאלת הנעדרים בארגנטינה בימי מישטר־הגנרלים, ובעיקר הנעדרים היהודיים. בעזרת יעקובו טימרמן היה זה מישדר מהמם, שבו רואיינו כמה מבני מישפחות הנעדרים, ואנשים שהיו בכלא הארגנטיני ועונו שם. מישדרו של יבין, התייחס רק לקראת הסיום לשאלת צביעותה של ממשלת בגין, שסיפקה במשך שנים נשק ותחמושת למישטר הגנרלים, בציניות רבה. אם תנועת־החרות האשימה במשך שנים אחרי השואה את מפא"י, בפרשת כישלון המשא־ומתן של "משאיות תמורת יהודים", הרי שכאן התגלה אחד ממחדלי שילטון הליכוד, שעניינו במכירת־נשק גבר על הצלת היהודים מגיא־ההריגה הארגנטיני. תוכנית זו היתה צריכה להיקרא "בכי על השתיקה, ישראל!"

מאחרי המירקע

זחילה טלוויזיונית

פרשת ההתפטרות של ארבעת מנהלי־המחלקות הבכירים של הטלוויזיה (**דויד גלבוע, שרה גינור, אילון גוייטין ומרדכי סרימן**), וחזרתם בהם מהתפטרותם, היא תוצאה של תרגיל שבישל מנהל חטיבת־התוכניות של הטלוויזיה, **צבי** ("צביקה") **שפירא**.

לפני תרגיל־ההתפטרות שיכנע שפירא את ארבעת מנהלי־המחלקות להודיע למנכ"ל ולוועד־המנהל על הסרת אחריותם מהנעשה במחלקותיהם. כאשר זומנו שפירא ומנהלי המחלקות לפני הוועד־המנהל, הגיעו הארבעה. צביקה שפירא בלט בהיעדרו, בטענה שהוא חולה.

אין זו הפעם הראשונה ששפירא נעדר מבירורים בטענת מחלה. הגדיר את מחלותיו של שפירא אחד העובדים הבכירים בטלוויזיה, שאמר, על מישקל של מחלה דיפלומטית, "לשפירא יש מחלה טלוויזיונית."

טיפולו של **אורי סורת** באיום ההתפטרות של הארבעה הביא אותם במהירות לזחול בחזרה לתפקידיהם, בניגוד למצבים דומים שהיו בעבר, בתקופת ניהולו של **יוסף לפיד**, שנהג ביד רכה באיומים של מנהלי־המחלקות.

משבר ארבעת מנהלי־המחלקות היה מיבחנו הראשון של פורת כמנכ"ל הרשות, מיבחן שבו עמד בכבוד. הוא הבהיר לעובדי רשות־השידור שפורת אינו מתכוון לנהל את הרשות תחת איומים ברמות השונות.

סחף צופים

בקרב חברי הוועד־המנהל של רשות־השידור קיימת אי־שביעות רצון מוחלטת מרמת מישדרי הטלוויזיה.

כמה מחברי הוועד־המנהל אינם מסתירים את העובדה שתחנות־הטלוויזיה של ירדן (ערוץ 6 + 3) והלבנונית (ערוץ 12) נוגסות ממיספרי הצופים של הטלוויזיה הישראלית.

חברי הוועד־המנהל עומדים ללחוץ על מנהל־הטלוויזיה, **טוביה סער**, ועל מנהל חטיבת־התוכניות, לפעול לשינוי מהותי של לוח־המישדרים, שיפורו ושיבוצו בתוכניות מעולות מהתוכניות המשודרות כיום.

חבר הוועד־המנהל ברון
לסלק את סיירת־המנכ"ל

חצי יו"ד

היו"ר החדש של רשות־השידור, עורך־הדין **מיכה ינון**, משמש בתפקיד בכיר בלישכת עורכי־הדין, שממנו לא פרש עם התמנותו כיו"ר הרשות. קודמו של ינון, הפרופ' **ראובן ירון**, ששימש עד להיכנסו לתפקיד היו"ר כמנהל בית־הספרים הלאומי, התפטר עם כניסתו לתפקיד היו"ר ממישרתו זו.

כתוצאה מתפקידו בלישכת עורכי־הדין, נעדר ינון בימי שלישי מרשות־השידור, ואת מקומו ממלא המישנה־ליו"ר, **דויד אדמון**. אדמון ממלא את תפקיד היו"ר בפועל בסופי־שבוע, שבהם נבצר מינון לתפקד כיו"ר הרשות, בשל היותו דתי.

הגיב על־כך אחד מבכירי העובדים ברשות־השידור: "לרשות אין כיום יו"ר במישרה מלאה, כפי שהיה בימי ירון. יש לנו יו"ר בחצי מישרה."

הילוך חוזר

הוכחה מדהימה לניהול הכושל של הטלוויזיה בימים אלה נתן מנהל חטיבת־התוכניות, **צבי** ("צביקה") **שפירא**, לחברי הוועד־המנהל.

שפירא, שהגיש לחברי הוועד־המנהל לפני כשבועיים את לוח תישבוץ־המישדרים למחצית השנה הקרובה, נשאל לגבי התוכנית הילוך חוזר. תוכנית זו עוסקת בתוכנית־טלוויזיה מלפני 15 שנה, וגיבוריה, שהיו אז צעירים מבטיחים, מפוזרים בימים אלה על פני הקשת הפוליטית. (דוגמה: ח"כ עוזי ברעם). אם תשודר במהלך מערכת־הבחירות, האם שידורה אינו עשוי לפגוע בחוק השידור בתקופת בחירות?

שפירא הגיב שאין מניעה לשידור התוכנית.

כאשר הזכירו לשפירא שמות כמה מגיבורי התוכנית, המשתתפים במערכת הבחירות לכנסת ה־11, הוא התנצל ואמר כי לא ידע על כך, וכי יש בכוונתו לבדוק את הנושא. זו גם הסיבה לכך שבשבועיים האחרונים לא שודרה התוכנית, ובמקומה שודרו מילויים (פילרים).

גלי צה"ל

התערב או לא

במהלך פגישה שערכה צמרת גלי צה"ל ומחלקת־החדשות שלה עם השופט גבריאל בך, ראש ועדת הבחירות לכנסת ה־11, עורר אחד הכתבים שאלה, שעניינה היה ביצחק ולבר מהסתדרות המורים, שיעקוב אגמון ראיין אותו. המישדר עמד להיות משודר בשבת הקרובה. הכתב שאל אם אין פגם בכך שגל"צ מתערב בעידור אחד המשתתפים בבחירות להסתדרות המורים.

מפקד גל"צ **רון בן־ישי**, הורה מיד לבטל את השידור, למרות שביום שישי פירסם ולבר מודעה בעיתונים, בנוסח של "האזינו..."

אלא שבמהלך סוף־השבוע ניסה חברי־הכנסת מיכה רייסר לעשות רווח פוליטי מכך. הוא התקשר לכתבת אחד הצהרונים והודיע לה: "אני אישית מנעתי, בהתערבות אצל שר־הביטחון, את שידור תוכניתו של יעקב אגמון, שאלות אישיות ליצחק ולבר."

כאשר נשאל על כך בן־ישי, השיב: "לא קיבלתי טלפון או מיכתב מלישכת שר־הביטחון או מהרמטכ"ל בעניינו של ולבר. יתר כל כן, ביום הראשון ביררתי בלישכת הרמטכ"ל אם היתה פנייה כלשהי של רייסר, והתברר שלא ידוע להם על־כך דבר."

השאלה: האם התערב או לא התערב רייסר בעניינו של ולבר — או שסתם שמח לאידו של יעקוב אגמון, שעימו הוא מחושבן זה זמן רב?

פסקול

ז' טובי העיר

עימות בין חברי הוועד־המנהל של רשות־השידור ובין מנכ"ל הרשות, **אורי סורת**, התרחש בישיבה האחרונה, כאשר **נתן ברון** הבהיר לפורת "אתה מנכ"ל, ואנחנו מגבים (מלשון גיבוי) אותך. עליך לייצג אותנו ולא את העובדים. אינך יכול לרקוד על שתי חתונות." חברים נוספים בוועד־המנהל הצטרפו לעמדתו של ברון ●● באותה הישיבה, כאשר הזכיר **דויד אדמון** את שינוי העורכים היומי הנהוג בצהרון חדשות. אמר פורת: "אני מדבר על עיתונות רצינית..." ●● יו"ר הרשות, עו"ד **מיכה ינון**, כינה את שבעת חברי הוועד־המנהל "ז' טובי העיר" ●● במיסגרת המהפכה העוברת על השקפת הטלוויזיה בדבר דיווחי חטיבת־הספורט הורה המנכ"ל, **אורי סורת**, למנהל מ... הספורט בחטיבת החדשות, **יהואש א...** לשדר את מישחקי־הגמר לנשים ... בוויימבלדון ●● "פורום החדשות" של ... השידור, שבו מצויים ראשי הרדיו והטלוויזיה הועבר מימי רביעי לימי ראשון ●● אחד מספיחי ישיבת הוועד־המנהל האחרונה, היה תביעתו של **נתן ברון** להוציא מהישיבה את "סיירת מנכ"ל" (**נקדימון רוגל, ארי אבנר** ועורך־הדין **נתן כהן**). אחרי שאלה תמכו בעמדתו של המנכ"ל, פורת, בעניין אישורו של **מיכאל קרסין** כעורך מבט.

לחיי הבחירות שבדרך

בחודש הקרוב לא ישרור בבנין ובמשק הטלוויזיה שקט תעשייתי. ישנה סבירות גבוהה לסידרת שביתות חוקיות (עם אתראה כמתבקש בחוק), שמטרתן לשפר את מצבם הכלכלי של עובדי הרשות.

בבנין־הטלוויזיה מצויים יותר מעשרה ועדי־עובדים שונים, שכל אחד מהם מתעתד להודיע על סיכסוך־עבודה עם הנהלת־הרשות.

הוועדים מייעדים את מועדי ההשבתה של בנין הטלוויזיה ליום שבו מתכוונים להתחיל בשידור תשדירי־הבחירות של המיפלגות.

מאחר שהמיפלגות אינן יכולות להרשות לעצמן לאבד את זמני־השידור המוקצים להם בידי

אישי־ועד הלבי
חשבתת תשדירי־בחירות

וערת־הבחירות המרכזית, עשוי להיווצר קונסנזוס שיחזיר את שכרם של עובדי הטלוויזיה למצב שהיה לפני ראשית תהליך שחיקת שכרם של העובדים.

התביעות של עובדי הטלוויזיה אינן חורגות, ולדאייה: ועד הכתבים, שבראשו ניצב **רפיק חלבי**, תובע השוואת־שכר בין כתבי־הטלוויזיה לשכר המקובל בעיתונות המודפסת.

תוכניות מועדפות

יום רביעי
23.5

● **סרטבע: המיבצע להצלת הקרנף הלבן (8.02 — מדבר אנגלית).** עוד סרט־טבע מסידרת הסרטים חיים בטבע בהפקת בי־בי־סי.

שבת
26.5

● **קומדיה: שלושה בדירה אחת (8.00 — מדבר אנגלית).** בפרק מן הפח אל הפחת מתפתחת קומדיה של טעויות.

האטון וגראנט: לך, אל תרוץ
יום רביעי, שעה 9.30

● **סרט קולנוע: לך, אל תרוץ (9.30 — מדבר אנגלית).** עלילה משעשעת המתרחשת בטוקיו, במהלך ה־מישחקים האולימפיים (שנערכו שם ב־1964).

יום חמישי
24.5

● **תעודה: עולם הולך ונעלם (9.30 — מדבר אנגלית).** הפרק האחרון בסיד־רה, תחת הכותרת נשי השוק של שבט אשאנטה. מסופר בו על השוק המרכזי של קומאזי שבגאנה, ההומה נשים סוחרות וזוהר בציבעיהן. הנשים הן ה־שליטות בשוק זה, בעוד שבתוך ביתן הן נשלטות בידי הגברים. הסרט מגולל גם את מאבקן של הנשים ליתר עצמאות, אל מול דרכי החשיבה הגברית.

● **סידרה: שוגון (10.20 — מדבר אנגלית).** הפרק הרביעי בסידרה, המתארת את יפאן הפיאודלית במאה ה־17, על

● **קומדיה: עשירים ומושחתים (11.10 — מדבר אנגלית דרומית).** הפרק אהוב את המלאכה עוסק בניסיונותיהם של קרלוטה ומרשל להסתיר את עיסוקיה הבזויים של בוטסי.

יום שישי
25.5

● **סרט קולנוע: המי־חפשים (10.15 — מדבר אנגלית).** מערבון של הבימאי הנודע ג'ון פורד, המספר על קצין השב לביתו אחרי מיל־חמת־האזרחים בארצות־הברית, עייף וממורמר, ומגלה שמיש־פחתו כולה נהרגה בידי אינ־דיאנים.

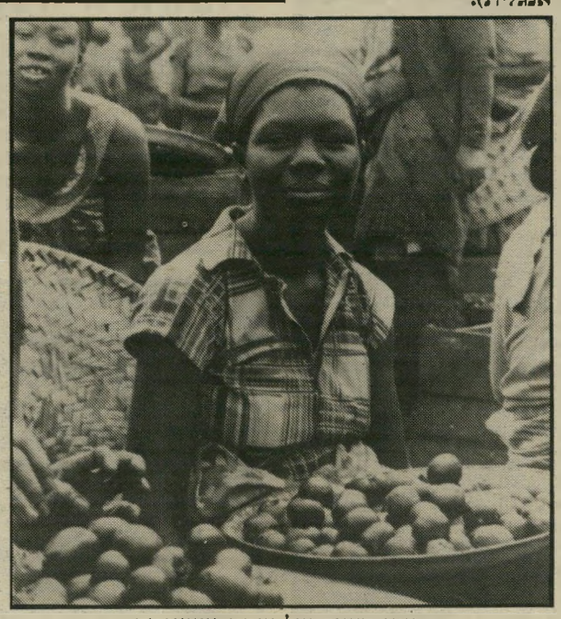
● **דראמה: התאלי מנותה של הגברת הולי־רויד — חלק ראשון (10.30 — מדבר אנג־לית).**

יום ראשון
27.5

● **תעמולה: ספטיבל ישראל (8.15 — מדבר עברית).** עוד אחד מתשדירי הפירסום לפסטיבל הישראלי, הנערך בירושלים.

● **סידרה: דאלאס (9.40 — מדבר אנגלית).**

● **מותחן: לא יאומן כי יסופר (11.10 — מדבר אנגלית).**

נשי השוק של שבט אשאנטה
יום חמישי, שעה 9.30

● **מותחן: מטרה (10.50 — מדבר אנגלית).** הפרק שחיתות בצמרת.

יום שלישי
29.5

● **דראמות של יוסל**

אחד ישוכנו במהלך ערב־המישדרים. כל המערכונים ה־מוקרנים לרגל יום ירושלים, מוקרנים בינות למישדרי הערב, ומבוססים על סיפורים קצרים של יוסל בירשטיין.

● **תעודה: ירושלים, הווה עבר (10.20 — מדבר עברית).** סרט־תע־מולה בהפקת מינהל הסרטים.

האנטר וויין: המחפשים
יום שישי, שעה 10.15

יום שני
28.5

● **בידור: תהילה (8.02 — מדבר ומזמר אנגלית).** הפרק הידד למנהיג.

● **קומדיה: מישהו מטפל בך? (9.30 — מדבר אנגלית).** האם המאו־שרת הוא עוד פרק משעשע

בירשטיין (במהלך הערב — מדבר עברית). חמישה מערכונים, בני חמש דקות כל

המספר על החפירות הארכי־אולוגיות שנערכו בירושלים בשנים האחרונות.

תוכניות מומלצות בטלוויזיה הירדנית

יום רביעי 23.5.84

● **אמנות: אמנות הצילום (7.30 — ערוץ 3 — 50 דקות — מדבר אנגלית).** השחקן ליאונרד נימוי, הזכור מן הסידרה מסע בין כוכבים, משמש כמארח בסידרה זו, המציגה את סודות אמנות הצילום וההסרטה בסירטי טלוויזיה וקולנוע. כל תוכנית בסידרה זו מוקדשת לנושא ספציפי, כמו אפקטים מיוחדים, שילוב כפילים בתפקידים מסוכנים בסרטים, איפור מיוחד, אנימציה ועוד.

● **סידרה קומית: קאובוי (9.30 — ערוץ 6 — 25 דקות — מדבר אנגלית).** סידרה קומית בהפקת חברת תמז האנגלית, העוסקת במאבק עתיק־היומין בין פועלים ומעבידים. חברת גונס לבניה משפצת בנייני מגורים, מנהלה הקשיש אינו יכול לעמוד בהתחייבויותיו כלפי הלקוחות, מכיוון שהפועלים מסדרים אותו ומעמידים אותו במצבים מביכים.

יום חמישי 24.5.84

● **סידרה בלשית: מרלו (10.10 — ערוץ 6 — 50 דקות — מדבר אנגלית).** סידרה המבוססת על עלילותיו של פיליפ מרלו, אחד מגדולי הבלשים, המשלב בהופעתו הומור, תיחכום ושנינות רבה. מרלו מפענח תעלומות מרתקות. הנוכלים שלו הם פוליטיקאים, מיליונרים, ביריונים ואקרוחים. בסוף כל אפיזודה הוא חושף את התעלומה ואת הנוכלים שמאחוריה. בתפקיד מרלו מככב השחקן פאורס בות.

● **מחזה השבוע: (10.40 — ערוץ 3 — מדבר ערבית).** מדי שבוע בשעה זו מקרינה הטלוויזיה הירדנית הצגת־תיאטרון, שצולמה בעת הופעה חיה בקאהיר. בידור מהנה ליודעי ערבית.

יום שישי 25.5.84

● **סידרת מתח: הפרש (4.15 — שני הערוצים — 50 דקות — מדבר אנגלית).** סידרת־מתח, שבמרכזה עומדת מכונית משוכללת מאוד, המסוגלת לחשוב ולפעול באופן עצמאי. המכונית והאביר האמיץ, המשמש כנהגה, יוצאים למילחמה בפושעים ובנוכלים שונים.

● **מישפט: מישפטי־הבתר (9.50 — ערוץ 6 — 70 דקות — מדבר אנגלית).** סידרה אנגלית מרתקת המביאה אל המסך הקטן מישפטים מפורסמים שהתנהלו באנגליה בשנים האחרונות, או מישפטים פרי־הדימיון, אך העשויים להתרחש במציאות. העלילה נפרשת אט־אט, בעזרת כתב־אישום, נאשמים, עדים, קטיגור, סניגור וחבר־מושבעים, ומסתיימת עם הקראת פסק־הדין.

● **בידור: משירי המיזרח (11.30 — ערוץ 3 — 30 דקות — מזמר ערבית).** תוכנית בידור

יום שבת 26.5.84

● **תוכנית ילדים: מלאכת־יד (7.15 — ערוץ 3 — 15 דקות — מדבר ערבית).** תוכנית המיועדת לילדים הצעירים, ומטרתה להקנות לילדים ידע בעשיית מישחקים חינוכיים מחומרים ואבזרים פשוטים, המצויים בכל בית, כגון: קרטון, צמר־גפן, מיספריים, גביעי־לבן ריקים וכו'.

● **סרט קולנוע: (11.15 — ערוץ 6/3 — מדבר ערבית או אנגלית).** בכל מוצאי שבת בשעה זו מקרינה הטלוויזיה הירדנית בשני ערוציה שני סירטי קולנוע בעת ובעונה אחת. דוברי השפה הערבית יוכלו לבחור בסרט המצרי, בערוץ 3, ואילו מביני האנגלית יבחרו בסרט האמריקאי, בערוץ 6.

יום ראשון 27.5.84

● **דראמה: נפוליון והאהבה (10.10 — ערוץ 6 — 50 דקות — מדבר אנגלית).** נפוליון בונפרטה היה המצביא המפורסם ביותר בהיסטוריה. אך הוא היה מנוסה באהבה כמו שהיה מנוסה במילחמה. בעוד שפעולותיו הצבאיות והפוליטיות של נפוליון זכו לסיקור נרחב, ידוע הרבה פחות על חייו הפרטיים. חברת תמז האנגלית חושפת חלק מחייו הפרטיים ואת הנשים המרכזיות בחייו: ג'וזפין, רזיזה, פאולין וג'ורג'ינה.

יום שני 28.5.84

● **ספורט: מגזין ספורט (8.15 — ערוץ 6 — 15 דקות — מדבר צרפתית).** תוכנית המגישה לצופה לקט מאירועי הספורט בשבוע החולף בצרפת ובעולם.

● **סידרה דרמאתית: כחול ואפור (9.30 — ערוץ 6 — 50 דקות — מדבר אנגלית).** סידרה המגוללת את סיפור מילחמת האזרחים האמריקאית, דרך כתבותיו והתרשמויותיו של העתונאי ג'ון גנזר, שדיווח בתוקף תפקידו על רבים מהקרבות העיקריים והמאורעות ההיסטוריים. הסיקור מתמקד במישפחה עניפה, הפזורה גם בצפון וגם בדרום.

יום שלישי 29.5.84

● **סרט דוקומנטרי: צרפת היום (8.15 — ערוץ 6 — 15 דקות — מדבר צרפתית).** מבט על חיי הרוח, הכלכלה, התעשיה והמדע בצרפת של ימינו.

● **סידרת־מתח: הארט ואשתו (10.10 — ערוץ 6 — 50 דקות — מדבר אנגלית).** סידרת־מתח משעשעת, קצת דבילית, עם רוברט ואגנר וסטפני פאורס בתפקידים הראשיים. גיבורי הסידרה הם זוג יפה ועשיר מחוג־הסילון, בעלי חוש בלשי נדיר, המצליחים לפתור תעלומות רצח ושוד, אשר המישטרה אינה מצליחה לפענח.

תחנת המיזרח התיכון (לבנון)
תוכניות לימים א—ה (אחרי הצהריים)

4.00 מערבון
7.00 סידרה
סידרה

תקופת האבן סרט דני, האלמנט של הפשע, מנתח את הקיר־בה בין הפושע לצייד השוטר. הסרט מתבטא במראות חריפים ובשפה חריפה. ברגע של מגע מיני (למעלה) בין היצאנית (ממה לאי) לשוטר (מייקל אלפיק), הוא מבטיח להחזיר אותה לתקופת־האבן.

השופטים צוחקים דירק בוגארד ואיזבל הופרט באו הפעם לקאן לא כשחקני־סרטים. אלא כשופטי־סרטים. למטה: תצוגת־איפור של סטודנטים לאמנות.

ק
פס
לי

קים ממרכז־העצבים המסורתי של הטיילת. בית־המלון קרלטון המפור־סם, מעוזם של האנשים היפים ושל הכוכבים האופנתיים.

לא היה בכך רק בכי של נוסטלגיה, לימים שבהם נערות חמודות זכו בתהילת עולם ברגע שהפשילו ולו אך כתפייה צנועה של שימלה אביבית וירדו אל החוף, כשבעקבותיהן צבא של צלמים. היום איש לא מפנה את ראשו כשהחוף מרוצף בנערות שכבר הורידו כל מה שאפשר להוריד ולא השאירו, אלא טפח מכוסה אחד להפעלת הדמיון.

בשנה שעברה התגברה והלכה ההרגשה שככל שהפסטיבל מתבסס ומזדקן, מפנה הזוהר את מקומו לעבודה השחורה. כורסות האולמות החשוכים גנבו את הלקוחות מכסאות־הנוח של החוף המרהיב, הבימאים גנבו את ההצגה מן הכוכבים וסוכני־

גונבת־

כ**ל שנה** וסימן־ההיכר שלה. בשנה שעברה נרשם פסטיבל קאן ה־36 לגנאי, כפסטיבל הראשון שהתקיים בבוקר. היתה זו השנה שבה נחנך ארמון־הפסטיבלים החדש — מיפלץ של בטון, הלוקה בכל חסרונות האר־

עדנה פיינרן מדווחת מקאן: בפסטיבל הסרטים הבריח המבול כוכבניות מופשטות

כיטקטורה המודרנית, בלי שיהיה בו היופי או התיחכום השימושי שארכי־טקטורה טובה ומתקדמת יכולה להביא.

כולנו — הקניינים, הסוכנים, המפרסמים והמפיקים בכינו על הארמון הישן. מצאנו את עצמנו רחו־

או: טיבל טבן

הפירסום לא הסתפקו במסיבות שטופות־שמפניה על יאכטות מפוארות, כי אם החלו מחפשים לעצמם תחבולות חדשות, שונות ומסובכות כדי למשוך אליהם את תשומת־ליבם של העיתונאים שבעי־המראות והשערוריות.

וככל שהפסטיבל הלך ותפח בגודל המיבחר, בריבוי האולמות, בגיוון התוצרת, היה ברור כי כדי להתבלט בסוג זה של פסטיבל, כשנקודת־הזינוק נכנסת מן החוף לתוך הארמון החדש — שם קבורים העיתונאים והאורחים מ־8 וחצי בבוקר ועד כמעט אותה שעה למחרת — צריך להמציא תחבולות שטניות.

ואם אכן ליוותה שערוריה את פתיחת הפסטיבל השנה, היתה זו, כלי ספק, שערוריית האשה הציבורית. הכל התחיל מזה שמסיבות שונות — ישנם אומרים שבגלל יותר מדי

1.00 חדשות
1.30 סידרה
3.00 סרט

ב' הפתיחה

סרט־השערוריה: קפריסקי ווילסון ב„האשה הציבורית"

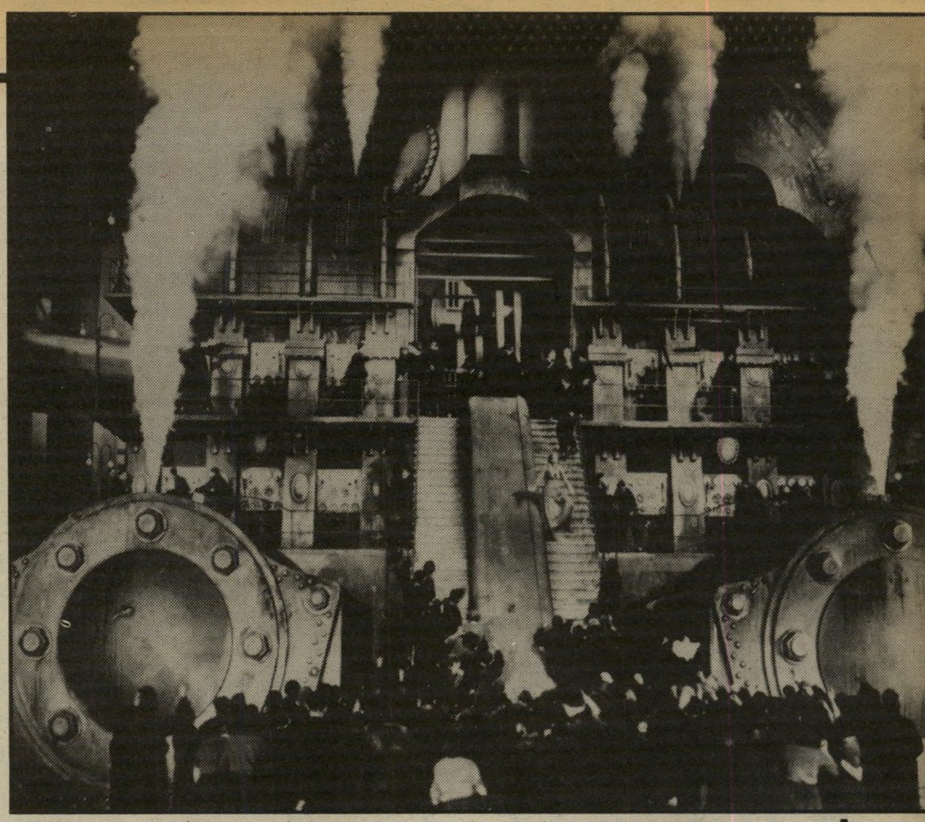

נשיקה בשערות

הבימאי הצרפתי ברטראנד טאברנייה מעניק נשיקה אבהית לסאבין אזמה, כוכבת סירטו יום ראשון בכפר, שידה שלובה בידו של לואיס דקרו.

פורנוגרפיה וסאדומאזוכיזם — סירב מנהל הפסטיבל ז'יל ז'אקוב לכלול את סירטו החדש של הבימאי הפולני **אנדריי ז'ולאבסקי**, בתחרות הרישמית. לעומת זאת, לקחה את הסרט תחת חסותה אחת המיסגרות האחרות של הפסטיבל, הנקראת פרספקטיב. כדי לא לריב עם כל צד שהוא, נאותו להקרין את הסרט בהצגת־גאלה מיוחדת בארמון הגדול והחדש, באולם הגדול ביותר. אבל, שלא כנהוג בשאר ההקרנות, על העיתונאים היה להצטייד בהזמנות מיוחדות לאירוע, כלי שתיוחד להם הקרנה, לפי לוח־הזמנים המקובל.

השמועות על אופיו של הסרט והצורך בהזמנות מיוחדות, יצרו את התגובה המבוקשת: קרוב לאלפיים

קלסיקה ורוק זהו תצלומה של המכונה, המשעבדת את תושבי מטרופוליס בסרט בעל אותו שם. זהו סירטו של פריץ לנג, הנחשב לקלאסיקה קולנועית. משנת 1926, המוצג עתה בקאן בגירסה חדשה, עם עותק צבוע ובליווי מוסיקת־רוק חדשנית של סטיבן מירודר.

(המשך מעמוד 41)

חמש מאות עיתונאים החלו רצים, כאחוזי־תזזית, אחרי האשה שהיתה אמורה לחלק את ההזמנות, כשהסתבר שהאומללים רצים אחרי פאנטום. באותו יום הפכה החובה העיתונאית לסיוט, כשחשיבות הסרט עולה והולכת יחד עם השמועות השונות שהרי־צו את העיתונאים ממקום למקום, במישרר־ההפצה של הסרט, אמרה שוב שתהיה רק הקרנה אחת, לא לעיתונות, כי אם הצגת גאלה, במחיר "הסימלי" של 400 פרנק לכרטיס, כלומר כמאה דולר לזוג. בגלל חילוקי־דיעות בין מפיצי־הסרט בארצות השונות, שכל אחד מהם רוצה לקצץ בו חלק אחר לצרכיו המיסחריים, העדיפו שלא להראותו לעיתונאים ולהציג רק הצגה בהקרנת הסרט הזה, תצטרך ההנהלה לחשוב על פסטיבל חדש בלי עיתונאים. ומאחר שידוע שאין לשום פסטיבל זכות־קיום אם לא כותבים עליו, עשה האיום את פעולותו ונקבעה הקרנה מיוחדת לעיתונאים, לפי התקנות המקובלות והתופסות לגבי כל הסרטים שמוקרנים כאן. הכניסה להקרנה התאפשרה בכרטיס העיתונאי החדשים של **מארקו בלוקיו** ויזיז **סקולימובסקי**, סירטו של **ג'ון יוסטון** מתחת לוולקנו או סרט־ההפתעה המסורתי, שכולם מנסים להתחרות בנבואות מה זה יהיה, אבל העיקר — כמו שנאמר — אין רגע משעמם.

הצלחה לסורגים הישראליים

אם לא די בועם העיתונאים, הרי אחד מסניגוריו הגדולים של פס־טיבל קאן בכל הזמנים, הבימאי־מפיק **מנחם גולן**, יצא באחד מן העיתונים המיקצועיים בהתקפה מוחצת על הנהלת הפסטיבל. מנהל קנון, שהפכה החברה האמריקאית המפתיעה ביותר, טען שמנהל פסטיבל קאן, **ז'יל זאקוב**, מתנגד כמו נפוליאון קטן, בוחר סרטים להצגה בפסטיבל לפי שרירות ליבו ובלי להתחשב בוועדת הקבלה הקיימת לשם כך, וכך גם דחה שניים מסרטיה החדשים והיוקרתיים של קנון, שזכו להתקבל לפסטיבלים אחרים וקרא להחרים את הפסטיבל.

קנון, מצידה, החליטה לקיים פסטיבל משלה בתוך הפסטיבל, והיא מציגה את כל סרטיה החדשים, בזה אחר זה, כולל חייל הלילה שהושלם על־ידי **דן וולמן** על סף הפתיחה ממש, ועדות מאונס, סירטו החדש של **רפאל רביבו**.

לעומת זאת, חדשה משמחת המבשרת עידן חדש בהפצת הסרט הישראלי בחו"ל: חברת וורנר קנתה להפצה את סירטו החדש של **אורי ברבש**, מאחורי הסורגים, שגם הוא הושלם רק שבוע לפני האירוע, ומשום מה לא התקבל לאף מיסגרת בפסטיבל זה.

קשה לדעת מה מצאו ומה לא מצאו בו האחראים על המיסגרות השונות, אבל כידוע, האיכות אינה המדד שמעניק הפסטיבל לכל אחד מן העיתונאים שהוזמנו על ידו.

מובן שאיש לא יודע אילו התפתחויות ואילו הרפתקות עדיין מזומנות לקראת עוד כמה ענקים שיבואו לכאן, ביניהם סירטו האחרון של **וודי אלן** דני רוז, סירטיהם אחת עם הכוכבים, וכך לזכות גם בחסות הפסטיבל וגם בפירסומת ובצילומי־הפתיחה המפורסמים.

הפעם החלטנו לא לחכות לרגע שבו יהיה מאוחר מדי, והרצים יצאו בהולים להודיע להנהלת הפסטיבל שאם יימנע מן העיתונות לחזות בהם עניין לא מבוטל — האלמנט של הפשע היה סרט רני מפתיע, של בימאי צעיר בשם **לארס פון טריירס**, שניתח בצורה קולנועית מדהימה את הקירבה שבין הפושע ובין הצייד שלו. הוא מתבטא במראות חריפים ובשפה חריפה לא פחות כשאחד המישפטים שאומר הגיבור־השוטר לאהובתו היצאנית, ברגע של אקט מיני על גבו של פולקסוואגן הוא משהו כמו: "אני הולך להחזיר אותך לתקופת האבן מרוב דפיקות!"

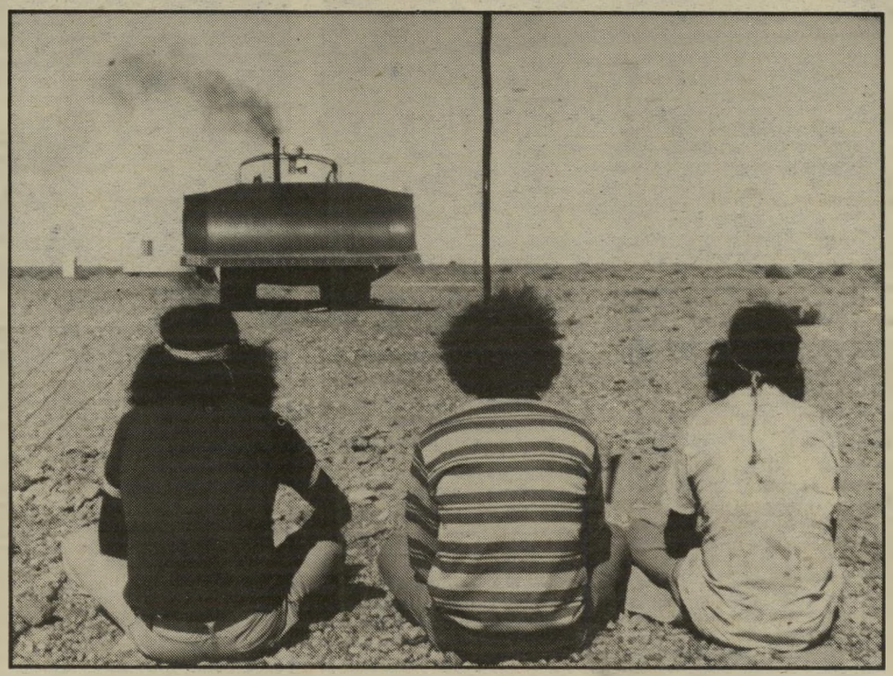
סרט אחר, המעלה את הבעייתיות של התרבות המערבית מול המסורת והתרבויות העתיקות של ילידי עולם אחר, במיקרה זה הילידים האבורג'ינים של אוסטרליה, הוא הארץ שבה חולמות הנמלים הירוקות של הבימאי הגרמני **ורנר הרצוג**.

הרצוג הוא בימאי מרתק, העוסק זה שנים רבות בנושא מיפגש־התרבויות ונסיון האדם המערבי להתמודד, בלי הצלחה, עם מסורות שאינן ידועות לו ולהביא בכך נזק ועוול לאנשים שהפרימיטיביות שלהם היא בעיני הרצוג לא חיסרון, אלא דווקא מעלה.

סרט אחר, שהיה מחווה יפה ומרגשת לצייר **ז'אן רנואר**, היה סירטו של **ברטראנד טאברנייה**, יום ראשון בכפר, כשאחת הדמויות המובילות בו היא שחקנית יפהפיה וכישרונית בשם **סאבין אזמה**, העומדת לתפוס יותר ויותר מקום על הבד הצרפתי (היא הופיעה בסירטו של **אלן רנה**, החיים הם כמו רומן, ותופיע גם בסירטו הבא, המוסרט עתה בפאריס).

עד כאן, סיכום הביניים, דיווח על קצה־הטע, אבל מה לעשות ומכבים את האורות, ההצגה הבאה עומדת להתחיל.

עדנה פיינרן ■

נמלים ירוקות הילידים האבורג'ינים של אוסטרליה צופים בדחפור של חברה אמריקאית העוסקת במחקרים גיאולוגיים והמאיימת להרוס את ארצם. "הארץ שבה חולמות הנמלים הירוקות". זה גם השם שאותו נתן הבימאי הגרמני המרתק ורנר הרצוג לסירטו זה.

עשרות סרטים חדשים, מעניינים ויוצא־דופן בקאן: סרט של בימאי פולני וסרט של בימאי גרמני, סרט דני וסרט ישראלי, שנרכש להפצה על־ידי חברת־ענק אמריקאית

בחיפושים אחרי מחלקת־ההזמנות המיסתורית.

גם השעה שנקבעה להצגת הגאלה היתה מוזרה ועשתה את שלה — ב־11 בלילה ניצבו כוחות מישטרה מוגברים על מדרגות ארמון־הפסטיבלים ושומ־רים חמושים הופקדו על הדלתות. הקהל שצבא על המעברים חסם את הדרך בפני הכוכבנית, **ואלרי קפריסקי** (בת זוגו של **ריצ'ארד גיר** בכלות הנשמה), ותושבי קאן, שמכירים את הכוכבת מילדותה, שכן היא נולדה בקאן, כמעט מעכו אותה למוות.

העיתונאים, שברובם נשארו בחוץ, זעמו ואיימו להחרים את הפסטיבל כולו. נשיא הפסטיבל, **פאברה לה ברה**, שתפקידו מתבטא בשנים האחרונות בכיבוי שריפות, מיהר להמציא פתרון של הרגע האחרון, וכמחצית השעה אחרי תחילת הקרנת־הבכורה פתח הקרנה נוספת באולם השכן. אבל התחבולה כבר פעלה יפה — איש לא הרצין ראשו ולא דיבר על איכויותיו של הסרט— כולם דיברו על ה"סקנדל", כולם הזכירו את השמות וכולם חיפשו דרך להיכנס.

עדיין מחכים לענקים

לא עברו כמה שעות והעיתונאים הבינו שנכונה להם מילחמה חדשה ושצריך להשחיז את הנשק מבעוד מועד. מה שנועד להיות האירוע הבולט ביותר של הפסטיבל, הצגת סירטו של הבימאי **סרג'יו ליאונה** ושל המפיק הישראלי **ארנון מילצ'ן**, בגירסתו המלאה, יותר מארבע שעות. השמועה, שנמצא לה ביסוס מלא בכך שהסרט הוקרן בפני קהל של 2,000 איש, הפחידה את כולם. אבל הסרט לא הגיע, ולא הגיעו גם שני הסרטים הגדולים האחרים שהיו אמורים להיות מוקרנים בפסטיבל: סרטו של **מרטין סקורסזה**, שהוא מפיק ומשתתף בו, ושל **פרנסיס פורד קופולה**, שהוא מפיק בלבד.

סקורסזה, שסרטו הקודם, "הקהל משלם", הוקרן בפסטיבל לפני שנתיים, הודיע שסרטו החדש, "הזאב בוול־סטריט", יהיה מוכן לקראת הפסטיבל הבא, ואילו קופולה, שסרטו "לבבות פרא" הוקרן בפסטיבל לפני שנתיים, הודיע שסרטו החדש, "ילדי הגשם", יהיה מוכן לקראת הפסטיבל הבא.

מיפגש תרבויות נוסח הרצוג

כמה מילים על החגיגה כולה: השבוע הראשון לא האיר פנים ושמש לאורחי חוף־התכלת המפורסם. גשם־זלעפות ירד כאן כמשך יומיים תמימים ומישהו הציע להוסיף לרשימת הפרסים את פרס "הפסטיבל הקר ביותר," שיוענק לשנה זו. למי שהשמש מפתה אותו לצאת מן האולם החשוך ומצפונו מייסרו על כך, תהיה זו שנה אידיאלית — שכן מה יש לעשות כשהשמיים בוכים? לקפל את השמ־שיות ולהבריח את כולם לאולם־הקולנוע.

אולי גם זאת סיבה לכך שהשנה יקבלו הסרטים המוצגים כאן תשו־מת־לב רבה יותר. אולי לא מעמיקה יותר, אבל לפחות כמות האנשים הזורמת לתוך האולמות היא עצומה והמשימה להיכנס פנימה הופכת להיות משאת־נפשו של כל אחד.

האם המאמץ כדאי? עדיין קשה לקבוע — בהלם זמן שכזה ובמיבחר אדיר שכזה נדמה תמיד שהשנה הקודמת היתה טובה יותר. אבל התהליך חוזר על עצמו בכל שנה, כשהפסטיבל מתקרב לסיומו. פתאום מסתבר, שלמעשה היו כאן כמה עשרות סרטים מעניינים ביותר, יוצא־דופן, שישאירו חותמם על האמנות השביעית.

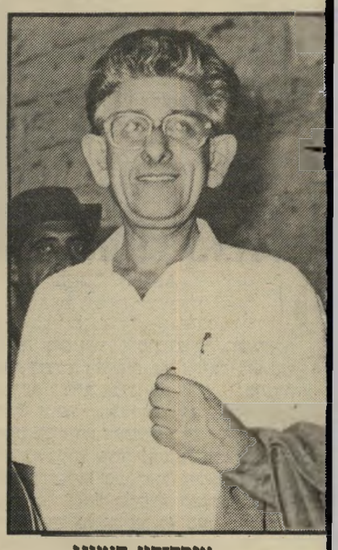
ואכן, גם אם טרם חזיתי ביצירות־מופת חדשות, אציין כמה סרטים שיש הגדון אין שום ספק שבחירתה של חברת וורנר, שהיא חברה אמריקאית מב־ססת, מן הוותיקות והגדולות, להפיץ תחת דיגלה סרט ישראלי, הוא אירוע יוצא־דופן לקולנוע הישראלי וסביר להניח, שסירטו של ברכש ייצא למסע בקרב הפסטיבלים הבאים של אירופה, נוסף לחסות המיסחרית הבטוחה שניתנה לו בעיסקה הזו.

חמרורים

נישאו ♦ בנוישאטל, שווייץ, **פרידריך דירנמאט** (63), אחד המחזאים המוצגים ביותר בעולם (ביקור הגברת הזקנה, נישואיו של האדון מיסיסיפי) **ושרלוטה קר** (57) שאותה הכיר דירנמאט כאשר היא הפיקה, בחורף שעבר עבור הטלוויזיה הגרמנית, מישדר־תעודה אודותיו, שנה אחרי מות אשתו הראשונה, אם שלושת ילדיו.

נחוג ♦ בבאר־שבע, יום הולדתו ה־53 של **ד"ר רם ישי**, יו"ר ההסתדרות הרפואית ומנהיג שביתת־הרופאים הגדולה של השנה שעברה. ד"ר ישי, יליד תוניסיה, היה חבר מושב גילת, משמש כרופא קיבוצים בנגב וגר בבית־הספר החקלאי אשל הנשיא. שאותו מנהלת אשתו, רחל, ניתנו של הרופא היהודי הראשון בירושלים של המאה ה־19. ישי המזוקן איננו שוכח את מוצאו הערתי: „בצרפת," שם למד, „אמרו לי, אינך נראה כל־כך כיהודי', ובארץ אומרים לי, אינך נראה כל־כך ככן עדות המיזרח'."

נחוג ♦ במבשרת־ציון, פרבר־הווילות הירושלמי, יום־הולדתו ה־55 של **ד"ר עימנואל שרון**, איש חקר־ביצועים ומדעי־המחשב, וכיום מנכ"ל האוצר, המקפיד, בניגוד לקודמו בתפקיד, עוזא סרן, להימנע מהופעות פומביות („הכוכב בטלוויזיה צריך להיות השר, לא המנכ"ל"). שרון, שעלה בגיל שנה מפולין, גדל בירושלים ובחיפה. עלה תוך שש שנים מדרגת נוטר במישטרת היישובים העבריים של ימי המנדט למג"ד

עורך־דין העצני
ממפא"י לגוש־אמונים

בגולני, בגיל 23. שרון, אב לארבעה בנים, הנשוי לפסיכולוגית, היה ב־11 השנים האחרונות מנכ"ל חברת־הבת הישראלית של דאטה קונטרול, חברת־המחשבים השלישית בגודלה בעולם.

נחוג ♦ בקיריית־ארבע, יום הולדתו ה־58 של **אליקים העצני**, עורך־דין יליד גרמניה (שבה נולד תחת השם בומבק), שנפצע בהפגנת ירושלים במילחמת־העצמאות ועבר את כל הקשת, מפעילות במישמרת הצעירה של מפא"י והקמת שורת המתנדבים (הלוחמת בשחיתויות בשנות ה־50) עד לפעילות בגוש־אמונים.

נחוג ♦ בתל־אביב, יום־הולדתו ה־61 של **אהרון אמיר**, סופר (ולא תהי למות ממשלה). משורר (יתד). מתרגם ועורך. אמיר, יליד ירושלים ובנו של מו"ל (עם הספר), הספיק להיות בצעירותו איש אצ"ל ולח"י, פועל־בניין בביירות ומראשי הכנענים על קבוצותיהם (אלף. מרכז העברים הצעירים) והוא פועל, בשנים האחרונות, להתקרבות קיצונית לנוצרים המארונים בלבנון. אולם ייחודו הא־מיתי היה בהוצאת ועריכת הריבעון הספרותי קשת. במשך 18 שנים רצופות, שבו פורסמו לראשונה כמה מן הגילויים הנכבדים של הספרות והשי־רה העברית מאז קום המדינה.

נחוג ♦ יום־הולדתו ה־75 של **ג'יימס סטיוארט**, שחקן־הקולנוע האמריקאי (חלון אחורי). שסיים את לימודי האדריכלות לפני שחזר לאה־בת־נעוריו הבימה. סטיוארט, שבשנות העשרה שלו הופיע כקוסם וכאקרודיו־ניסט. עשה חיל בקולנוע, קאריירה שנטש, זמנית, במילחמת־העולם. כדי לשרת בחיל־האוויר האמריקאי כטייס־מפציצים מעל גרמניה. הוא השתחרר מן השירות הצבאי בדרגת תת־אלוף.

נחוג ♦ בניו־יורק יום־הולדתו ה־80 של **יעקב יעבץ**, נכדו של יהודי צפתי, ומי שהיה במשך 24 שנים סנטור רפובליקאי רב־השפעה, כאחד משני נציגי מדינת ניו־יורק בסנאט. עתה הוא רתוק לכיסא־גלגלים.

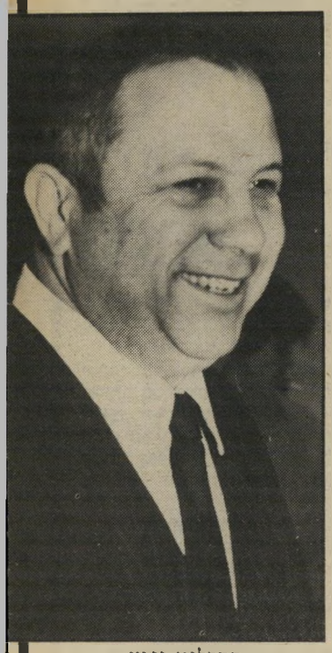
נפטר ♦ בראבוס, שווייץ, ממחלת־לב בגיל 71, **אירווין שו**, הסופר היהודי־האמריקאי, שחי בעשרים שנה־תיו האחרונות באתר הסקי השווייצי, קלוסטרס. שו, ששמו יצא עם פירסום ספר אחרי־המילחמה שלו, האריות הצעירים, עשה חיל גם בטלוויזיה (איש עני, איש עשיר) וגם בתיאטרון (לוסי קראון).

נפטר ♦ בסנטיאגו, צ'ילה, מסרטן־הריאות, בגיל 76, **ולטר ראוף**, פושע־מילחמה נאצי מבוקש. ראוף, שטנדרטן־פירר (תת־אלוף) באס־אס, היה אחראי לביצוע מיבצע הערב השחור, שבו הושמדו לפחות 97 אלף יהודים, תוך כדי הובלתם במשאיות, בקבוצות של 50, 60 איש למשאית. הרצח התבצע באמצעות גאזים שהוחדרו למשאיות בצינורות ממנועיהן. אחרי המילחמה נמלט ראוף לאיטליה, נעצר, הצליח להתחמק מידי שוביו, עבר לסוריה, שבה שימש במשך שלוש שנים כיועץ צבאי. משם עבר לאקוואדור וצ'ילה, שממנה לא הוסגר, למרות בקשות אין־ספור להסגרתו לשם העמדתו לדין מצד ממשלות ישראל ומערב־גרמניה.

נפטרה ♦ במאונט קיסקו, ניו־יורק, מכשל־לב, בגיל 94, **ליילה אצ'יסון וואלאס**, אלמנתו של דה־ויט וואלאס, שנפטר לפני שלוש שנים, בגיל 91. יחד עימו ייסדה, בשנת 1922, זמן קצר אחרי נישואיהם, בקומת־קרקע בגרניץ' וילג' את הירחון רידרס דייג'סט, שעיקרו תימצות כתבות מעניינות מן העיתונות והבאת זוטות משעשעות. הירחון הפך את בני הזוג, תוך שנים מעטות, למיליונרים. הדייג'סט, המופיע כיום ביותר מתריסר לשונות ונמכר מדי חודש ביותר מ־20 מיליון טפסים, איפשר לזוג וואלאס, שלא היו לו ילדים, לתרום יותר מ־50 מיליון דולר להרבה מטרות טובות, משיקום חוותו של הצייר הצרפתי קלוד מונה עד שיפוץ הגנים הבוטאניים של העיר ניו־יורק.

נפטרה ♦ בתל־אביב, בגיל 96, **שושנה רסקין**, האחרונה בין מייסדי תל־אביב שהיתה בחיים כאשר נחוג, החודש, יום־הולדתה ה־75 של העיר. רסקין, ילידת יפו ובת רב, נישאה בגיל 18 ובגיל 21 היו היא ובעלה, הבורסקאי וסוחר־העורות משה רסקין, אחת מ־66 המישפחות שהתאספו בחולות צפונה ליפו, כדי להגריל ביניהן את החלקות הראשונות של אחוזת־בית. רסקין גרה, עד שאושפזה לפני חודשים אחדים, בבית שבנו בני הזוג על המיגרש שבו זכו באותה הגרלה, ברחוב ליליינבלום של דרום־מערב תל־אביב של היום.

הגמרא שגמרה את האליבי

פרקליט וגמן
– בשנת 1984

„כדאי לך להיכנס לאולם של השופט קווארט. ישבתי שם רק כמה דקות, אבל ראיתי איך הסניגור הכין את התיק, ואני אומר לך, בלי לדעת מה הראיות, שזה כבר חצי זיכוי," סיפר לי עורך־דין, המתמחה בפלילים, במיזנון בית־המישפט.

עורכי־דין המפרגנים איש לרעהו, מועטים אפילו מן העיתונאים המפר־גנים. ולכן עליתי בסקרנות רבה לאולם שבו ישב הרכב, שבראשו השופט שמואל קווארט. על ספסלי הסניגוריה ישבו שניים — עורך־הדין גדול־פלסטיק ציבעוניים שאיפשרו למצוא כל דבר כהרף־עין.

כמו סרט טלוויזיה. כאשר ראיתי, כי המדובר באורי וגמן הכנתי הכל. לפעמים שואלים אנשים אם אמנם עורכי־הדין הם חיוניים, ואולי אפשר להסתדר במישפט בלעדיהם. נוהגים לציין מיקרים רבים, שבהם למרות סניגור בעל שיעור־קומה הורשע נאשם ונידון לשנים רבות של מאסר. אולם, כאשר רואים סניגור אמיתי בפעולה, אין יותר מקום לשאלה זו.

שופט קוזארט (משמאל)*
אנחנו נמצאים –

בעקבות הסניגור הנודע יצחק אדרת המנוח. היה ידוע, כי אדרת היה לוקח לא יותר מעשרה תיקים לשנה. אבל בכל תיק היה משקיע את מירב המאמצים ולא חסך כסף או עמל, עד שמיצה את כל האפשרויות העומדות והמישפטיות שהיו גלומות בתיק למען ההגנה.

הקשבתי כמה דקות לעד שעמד על דוכן־העדים וחשבתי כי אני רואה סרט טלוויזיה. המישפט היה מישפט־רצח, שבו נאשמים האחים שימחוני וציון עוזר, כי רצחו את יאיר ישעיה. חלק חשוב מקו־ההגנה של האחים הוא האליבי שלהם: מוסכם, כי בערב המיקרה למדו האחים שעור גמרא בכפר חב"ד. הרצח בוצע במרחק כמעט 20 קילומטר משם, בתל־אביב. ה־תביעה הסתפקה בכך שהזמינה שוטר, אשר נסע במכוניתו באותה דרך. הוא עלה על דוכן־העדים וסיפר כי עבר את הדרך ב־15 דקות, ולכן היה לנאשמים סיפק להגיע מכפר חב"ד למקום הרצח בזמן.

כמו מדע מדוייק. הסניגור הפך את השאלה העובדתית הזאת למדע מדוייק. הוא שכר את שירותיו של חוקר פרטי וביקש ממנו לערוך סקר מדעי על קטע הדרך הרלוונטי.

החוקר עלה על דוכן־העדים והגיש לשופטים תרשימים וטבלות. הוא סיפר, כי נסל את המכונית שבה נסעו האחים בליל־הרצח, ואשר המישפחה העמידה אותה לרשותו. הוא עשה כמה וכמה נסיעות מכפר חב"ד למקום־הרצח וערך רישומים של כל גורם אפשרי. נסיעה אחת ביצע, כאשר הוא נוסע ללא התחשבות בחוקי־התנועה ומשתדל להגיע כמה שיותר מהר, בתוואי הדרך. הנסיעה בוצעה, כמובן, בשעה דומה לזו בה נסעו האחים.

הוא ביצע נסיעה נוספת, כאשר הוא שומר על כללי־התנועה, עוצר בכל רמזור ובכל תמרור עצור, ומדד גם הפעם את הזמן. בנסיעה נוספת מדד את המרחק בין רמזור לרמזור ואת משך הזמן הדרוש כדי לעבור כל קטע כזה בנפרד. והרישום האחרון היה של מיספר הרמזורים ומשך הזמן שהיה עליו לחכות בכל אחד מהם. את הטבלות שניסח, כתוצאה מחישובים אלה, הגיש המומחה לבית־המישפט.

אפשר היה לראות כי גם בית־המישפט התרשם מהדייקנות והעומק אליהם הגיע העד. לשופט קווארט היתה שאלה אחת: „האם עצרת לפני כל רמזור ורשמת את הנתונים כ־פנקס?" והעד השיב: „לא. אני דיברתי אל תוך מכשיר־הקלטה קטן, ואחר־כך הדפיסו את הדברים." „טוב, אנחנו נמצאים בשנת 1984," ציין השופט יעקב קדמי.

אין כל אפשרות לדעת כיצד יסתיים המישפט, על פי עדות קצרה זו. אולם היה זה שעור מאלף בתורת המישפט והכנת תיק. **אילנה אלון** ■

כמה זמן דרוש כדי להגיע מכפר חב"ד לתל־אביב? זה היה נושא חשוב במישפט הרצח – שבו הוכיח הסניגור שעורך־דין טוב יכול לשנות את פני המישפט וגורל לקוחותיו

* *מימין, השופטת חנה אבנור*

נמר של עיר

לאבד את החרות הרוחנית ★ מה עושים ילדי סופרים בסיפריות הוריהם ★ קצט"ר (קצין טימטום־ראשי) של צה"ל ★ דמות מעולם אחר ★ אירופה מאז נפוליאון ★ שירה טובה משוקולד

תרגום

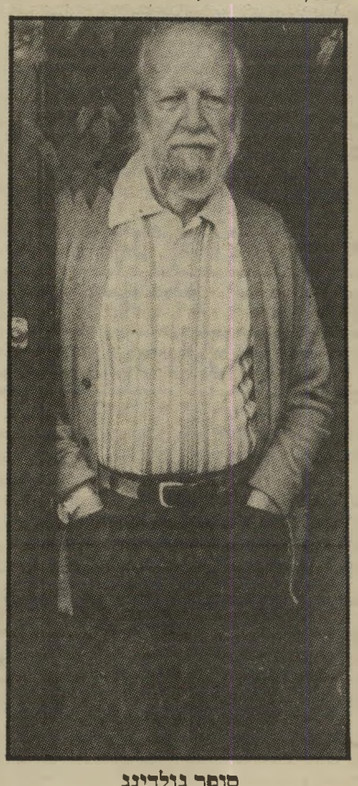
גולדינג

סמיואל מאונטג'וי, צייר בריטי נודע, יוצא למסע לפרברי ילדותו, התבגרותו ואל ימי שהותו במחנה־שבויים נאצי, כשבוי־מילחמה. הוא מנסה לאתר את הרגע שבו איבד את חירותו הרוחנית. זו עלילת סיפורו של חתן פרס נובל לשנת 1983, **ויליאם גולדינג**, שראה־אור בתרגום לעברית, תחת הכותרת נפילה חופשית*.

אין ספק, שכתיבתו של גולדינג חוררת היטב לניבכי גיבורו, כמייצג את התקופה, ובמיקרה זה את המחצית הראשונה של המאה־העשרים. סמיואל מאונטג'וי, יליד פרבר העוני, מביהיר את בעייתו: **ביצד איבדתי את חירותי? עלי לחזור לאחור ולספר את הסיפור כולו...**

על הרקע שלו הוא מספר: **מעולם לא הברתי את אבי ואני חושב שגם אמי לא הבירה אותו... ב־1917 היו ניצחונות ותבוסות. היתה מהפיכה. נוכח כל זה, מהו ממזר אחד פחות או יותר?** והוא ממשיך ומתאר את רייקעו, את פרבר העוני של ילדותו **אנחנו אמבה, המחבה אולי בדי להתפתח — ואולי לא.**

בנוף ילדותו זה עבר סמיואל מאונטג'וי את

סופר גולדינג
אין בשורות טובות

חוויות הילדות שלו, בחלקן מול המטוסים הממריאים ונוחתים בשדה־התעופה הקרוב. הוא ממיין ומפרט כמה מהמרכיבים של יצירתו הצינית, יצירה שאינה מעניקה אשראי עודף לטבע האנושי, שלדעת גולדינג הוא רע מנעוריו. את אחד מחבריו לילדות הוא מתאר כאחד שהאסון היה האורגזמה שלו. בהדרגה מתפתחת זו לראייית־העולם של המחבר־מספר.

מפרבר ילדותו מגיע סמיואל מאונטג'וי ללונדון כסטודנט לאמנות, כשהוא עובר את חוויית ההתאהבות הראשונה עם בת פרברו, שאף היא לומדת בלונדון, **ביאטריס אייפור**. ועל כך הוא מספר: **רכבתי הביתה, לבי מותך מרוב שימחה, טוב ורחשי־תודה (...) היינו זכר ונקבה, ואנחנו נתחתן. אם כי הוא עוד לא ידעה זאת.** מהלך החיזור של סמיואל אחר ביאטריס חושף את כל קצוות הנאיביות של גיל הנעורים, נוסח שנות ה־30.

במקביל לנאיביות האירוטית, עובר סמיואל את שלבי הנאיביות האידיאולוגית, מתחת לכנפי המיפלגה הקומוניסטית הבריטית. בצד ההתבגרות האידיאולוגית שלו הוא מגלה גם את הטיפה המרה, שאותה הוא מסתיר מביאטריס **משום שהיתה בדיעה כי המיסבאות נתעבות רק בדרגה אחת פחות מן הכנסיה.**

ביאטריס מתפתה לסמיואל **אף־על־פי־כן הבנתי עכשיו את ביאטריס למסלול המיני. אפילו היא חייבת לדעת שנישואין והאקט המיני אינם בלתי־קשורים. יבבי הלשו, ריאותי מעדי על־גבי נשימה מלוהטת בחושבי על כך.** עד מהרה ממיין סמיואל את חשש אובדן־החירות הראשון שלו: **... למן הרגע הראשון שבו הרשתה לי ליטול את בתוליה הלה בינינו השינוי. אינותה המוחלטת נטפתה פנימה לעברי, נשענה עלי, ניצמדה. באילו חיכתה לזה מאז הורתה, עכשיו היא נרכנה לעומתי. היא התבוננה בי בעיני בלבלב. היא נתנה בידי את הרצועה...**

במיפלגה הקומוניסטית פוגש סמיואל את טפי. **היא באה אל חדרי הספארטני והתעלסנו, בסראות ובאומן הדדי. אחרי הכל היינו קומוניסטים וחיינו הסרטיים היו עסקנו אנו...** הזדווגות זו מוליכה את סמיואל לדילמה הקיומית הראשונה שלו: **אבל האם עלי לחיות עכשיו את שאירית חיי עם ביאטריס, כשאני יודע כל הזמן שאני מאוהב בטפי?** והוא קובע כי **ביאטריס היא היתה התגלמות דמותה של האשה הנבגדת. התגלמות התומה הרמופה וחסרת־חישע...** בין מישחקי המוסר והחירות הרוחנית שלו מטייל סמיואל יום אחד לים, בדרך כפרית, כשהוא עובר חוויה טראומטית בשומעו יללות חתול: **מכונית מחצה חתול ונטלה בערך חמש מתשע נשמותיו.**

נתיב חייו של סמיואל נוטה לטפי ושניהם עוברים לחיות ביחד. **אתה רק שים עין על אשה אחרת ואני אעשה ממך קציצות.** ובהדרגה, **ביאטריס נמוגה ממני, כמו המיפלגה. סיפרתי לטפי על־אודותיה והצלב הקפון עשה זאת. טפי היתה בהריון...**

הציניות של גולדינג חוגגת כאשר, באמצעות גיבורו הוא מתאר את העולם הסובב אותו במילים: **קיבלתי בברכה את ההרס שמילחמה מביאה בעקבותיה, את המיתות והאימה. שהעולם יפול. היתה אנארכיה בנשמה שבה שכנתי ואנארכיה בעולם בבללותו. שני מצבים בה דומים עד שאולי האחד חולל את משנהו. הבתים המנותצים, הפליטים, המיתות והעיוויים — קיבל אותם בדגם מייצג של העולם, והתנהגותו של הפרט עצמו הינה חולי קטן למדי. למה למרוח ולרצוה באורח פרטי כאשר אתה יכול לירות באנשים בסומבי ולקבל על כך ברכות סומביות...** הציניות של הנודע בסיפרי גולדינג בעל זבוב.

סמיואל הופך צייר מפורסם, המתגייס לצבא כצייר צבאי. הוא נופל בשבי ופותח בסירדה של עימותים עם מפקד מחנה־השבויים ועד מהרה נחקר בדבר מידע על ניסיון־בריחה מתוך המחנה. החקירה מסירה מעליו את הגלד האחרון של חרויותיו הנפשיות.

ושוב, בניסיונו של סמיואל לאתר את שורשי אובדן חירותו, הוא מסביר: **היכנשהו, בזמן מן הזמנים, בחרתי מתוך חירות ואיבדתי את חירותי. לא איבדתי דבר לפני שהשמש הסילנו ארצה; או אולי אותה מהלומה היתה כמו מוות ופילקה את כל החוטות. בין המקום ההוא, הזמן ההוא, ובין הילד על האופניים, הבחור — זו היתה התקופה של בית־הספר האחר...**

לסיכום, לוויליאם גולדינג אין בשורות טובות למין האנושי, או תשובת בנושא החירות, שהרי זו אינה קיימת. יחד עם זאת נפילה חופשית הוא ספר מאפיין ביותר לפסימיזם של גולדינג, ספר המבהיר לא במעט, את הסיבות שהביאו את האקדמיה השוודית להעניק את פרס נובל בעידן פסימי שכזה, דווקא למחבר נפילה חופשית.

תרגומו של **א. נימרוד** הוא מהמוזרים שראו־אור בשנים האחרונות. ידיעת האנגלית שלו ברורה, ידיעת העברית פחות ברורה, והטרגדיה היא בחוסר כישרון הסינכרוניזציה, או במילים אחרות: האנגלית של גולדינג בעברית של נמרוד, נאנסת וזועקת ומשלחת בסקרנות את הקורא למקור האנגלי. וחבל, שהרי הקורא הישראלי ראוי לנוסח עברי מוכשר ואמין יותר של סיפרי ויליאם גולדינג.

מחבר אליאב
טבעת נישזרת בטבעת

מרגשת של אדם ישר, אוטוביוגרפיה, המקפלת בתוכה את החוויה האישית של אליאב מאז סוף שנות ה־20 בתל־אביב, בלשון ובכישרון סיפרותיים, העשויים לעורר קינאה אצל רבים מהמובילים בסיפורת העברית כיום.

אומנם בטבעות שחר נחשפת אישיותו של אליאב כאנטי־תיזה של הפוליטיקאי הישראל בן־זמננו, כייצור נאיבי במקצת, המאמין בעשיה, אמונה שהוליכה את אליאב לא פעם למקומות שפוליטיקאים מקומם לא יכירם שם.

טבעות שחר מביא חתך־עומק של דור שלם, ברור לי שאם אליאב ישוב לתוך הקלחת הפוליטית, היומיומית והאפורה, ייאבר בישראל סופר מוכשר.

באחרונה ראה אור סיפרו של אריה לובה אליאב טבעות שחר*, שהוא המעולה והסיפרותי מבין כל ספריו.

טבעות שחר הוא ספר־זיכרונות אישי, שבמהלכו מגולל לובה אליאב אוטוביוגרפיה

מקור

אליאב

כאשר ראיתי, בתקופה האחרונה, מודעות בעיתונים של תומכים במועמדותו של ח"כ לשעבר **אריה לובה אליאב** לכנסת ה־11, במיסגרת רשימת המערך, או מחוצה לה, היה

---

* אריה לובה אליאב – **טבעות שחר; הוצאת עם עובד; 323 עמודים (כריכה רכה).**

החוויה הישראלית

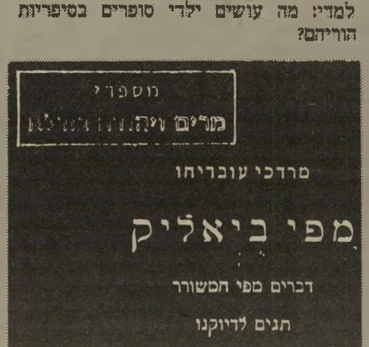
ביאליק־בורלא: פרק אחרון

בותרת קטע זה עשוייה להטעות — להביא את הקורא לחשוב שהמדובר הוא באותה שמועה זדונית, המהלכת זה למעלה משנות דור ברחוב הישראלי, שמועה על דברים שאמר המשורר **חיים נחמן ביאליק**, בהקשר **לסופר יהודה בורלא**, דברים על אי־אהבתו **לערבים**, משום שהם מזכירים לו את בני עדות־המיזרח.

כיום ברור למעלה ומעבר לכל ספק שביאליק לא אמר דברים כאלה. ולא חשב אותם. יתרה מזאת — הוא אמר על כתיבתו של הסופר יהודה בורלא, שאם **יהודה הלוי** היה כותב פרוזה, במקום שירה, היתה כתיבתו זהה לכתיבת בורלא.

כיום גם ידוע שדברים אלה אמר בבדיחות־הדעת ובהקשר הומוריסטי **סמיאטצקי**, אחד מיידידיו של ביאליק.

לפני כחודשיים, בחנות ספרים ישנים מצאתי עותק של ספר, המעורר שאלה חמורה למדי: מה עושים ילדי סופרים בסיפריות הוריהם?

הספר שמצאתי היה מפי ביאליק, מאת **מרדכי עובדיהו**, ובו הקדשת המחבר, האומרת: **למר יהודה בורלא מגדולי המספרים שלנו וידיד יקר, בהוקרה נאמנה. מרדכי עובדיהו. תל־אביב. יום הניצחון, תשד"ח.**

בעמוד הבא, מעל לשם הספר (ראה גלופה) מציינה חתימה של חותמת־גומי כחולה־סגולה, שבה כתוב: מסיפרי מרים ויהודה בורלא.

רכשתי את הספר ב־70 שקל, למרות שהייתי מוכן לשלם עבורו גם 700 שקל.

כמה עצוב לראות שסיפריית סופר עברי מפוזרת בידי ילדיו (ושנים מילדי בורלא עוסקים, כביכול, בספרות) לכל רוח ולחנויות ספרים ישנים, ועוד תמורת סכומים שכאלה.

זוהי תעודת־עניות לא רק לילדיו של יהודה בורלא, אלא למדינת ישראל, למישרד־החינוך־והתרבות ולמועצה־לתרבות־ולאמנות, על שלא מצאו לנחוץ לרכוש את סיפרייה הסופר ולהעמידה במוסר כולשהו.

מרים ירון היתה הראשונה בשורה ארוכה של מלכות־יופי שצילמה לנדס, המע־ דיפה את היופי הטיבעי של פעם, על זה של היום.

זיוה שפיר בשימלת כלה, בטקס חתונתה עם בעלה הראשון. זיוה, נערת־הזוהר הראשו־ נה של ישראל, ניסתה את מזלה בהוליווד, ללא הצלחה מיוחדת.

מיכל מודעי אשתו של השר יצחק מודעי, היתה אחת ממלכות היופי הראשונות. כאשר נישאה, צילמה לנדס את חתונתה.

אני הלכתי עם הרוליפלקס שלי לגני־ילדים וצילמתי, בלי לשאול אם ההורים מעוניינים. אחר־כך ביקשתי את הכתובות, והלכתי לבתים עם התמונות. הרוב רצו, וגם הזמינו עותקים נוספים. ככה הכרתי אנשים, ורכשתי את הקליינטים הראשונים.

גרנו בשכר חודשי בדירה בת שני חדרים ברחוב מאפו. חצי מיטבח היה חדר־החושך שלי, ובחצי השני בי־ שלתי. חדר אחד שימש כסטודיו, עם פרוז'קטור וקיר לבן כרקע. בכניסה לבית סידרתי חלון־ראווה.

עשיתי פירסומת לעצמי, לא בעיתונים, כי זה לא שווה, לדעתי, כאשר אי־אפשר להציג את העבודה שלי. במקום זה, ביקשתי מבעלי חנויות בעיר להכניס תמונות לחלונות־ הראווה שלהם, והם הסכימו, כי זה קישט להם את החלון. פיזרתי הרבה תמונות גם במיספרות, בסלוני־יופי ובסלוני־כלות. בסלון אחד היתה לי ממש גלריה. חיילים וקצינים אנגלים ואוסטרלים שעברו ברחוב נכנסו להצטלם, ושלחו חברים שלהם. באו גם אחיות־חיילות. פיתאום היתה לי הרבה עבודה. צילמתי גם חתונות. נעשיתי מפורסמת בתל־אביב.

אביבה פאר אחת ממלכות־היופי הראשונות של ישראל, בשימלת־ערב מפוארת ונושאת את נזר המלכה, כפי שצולמה על־ידי חנה לנדס בטקס הבחירה, באותה שנה רחוקה.

נשים יפות ומרלן דיטריך

צ לם־קולגה, חבר טוב, המליץ עלי בפני מארגני תחרות מלכת־היופי. צילמתי את המלכות הראשונות. פעם הייתי בין השופטים בתחרות, ואחר־כך קיבלתי על הראש מהרבה אנשים, למה לא הצבעתי עבור זו או אחרת.

ההתמחות שלי היתה צילומי פורטרטים, אבל כאשר הידיד שלי אמר שהגיע הזמן להתחיל בצילומי־אופנה, למדתי את הנושא החדש באופן אוטו־דידקטי. לא היה אז בארץ אף צלם־אופנה. היו שתי דוגמניות, חנה ולילי — אני לא זוכרת את שמות המישפחה — ואותן הזמנתי לסטודיו. לקחתי בהשאלה בגדים מחנויות ומיפעלים, וצילמתי הרבה, בבית ובחוץ. אלה היו הלימודים שלי. לפעמים הייתי מזמינה נשים יפות שפגשתי, והייתי מצלמת אותן, כדי לקשט את חלון־הראווה. נשים שרצו להיות דוגמניות באו להצטלם, כדי לראות אם הן פוטוגניות.

כאשר קראתי בעיתון שמרלן דיטריך הגיעה לארץ, התקשרתי לבעל המלון, שבו התאכסנה, ושאלתי אם אפשר לבוא לצלם אותה. היא הסכימה, והזמינה אותי לחדר שלה. היה קל לצלם אותה, כי היא היתה רגילה, וידעה בדיוק מה היא צריכה לעשות. תמונה אחת שמתי בחלון, אחרות שלחתי לכתובת שנתנה לי בפאריס, והיא שלחה לי מיכתב תודה.

קצף לנדס ידעה את סודות־ המיקצוע, כמו הטבעת דוגמנית־פירסומת באמבט־קצף.

חיים של אהבה ויצירה

ל פני חמש שנים פרשתי מה־ מיקצוע. לקח לי הרבה זמן

מישחת שיניים הדוגמנית בתצלום־ פירסומת ידוע זה, היתה תיירת בריטית יפהפיה, שהגיעה לארץ ועשתה

כאן רעש כנודיסטית. תצלום־פירסומת אחר של לנדס חולל סנסציה, כאשר מיליונר אמריקאי התי־ אהב בצעירה המצולמת, ובא לארץ כדי לחפש אותה.

שווייצית חנה לנדס הוזמנה לצילומי אופנה גם בחו"ל. כאן ניצבה מול עדשות מצלמתה דוגמנית שווייצית, המדגימה בגד־ים של חברת גוטקס הישראלית. התצלום נעשה בגדה המערבית של אגם לימן, צפונית ללוזאן, ארץ התיירות והכרמים (מה שמסביר את הענבים בסל).

ערה בלכמן היפהפיה משכה את תשומת־ליבה של הצ־ למת, כאשר הבחינה בה ברחוב. ערה, שהיא בת־דודתה של זיוה שפיר, אז נערת־הזוהר, הסכימה להצטלם אצל לנדס.

רינה וייס היא עוד אחת מהשורה הארוכה של מלכות־היופי בתחילת שנות ה־60, שאותן צילמה חנה לנדס. וייס נקראת כיום רינה יעקובסון, והיא נשואה לאיש־עסקים רחובותי.

מיטריות תל־אביב – הן שימשיות, כי שתי הדוגמניות התל־אביביות המדגמנות בגדי־ים מחזיקות כל אחת בשימשיה העשויה מבד התואם לבגד־הים שלגופה.

(המשך מעמוד 47)

להחליט. הרבה התלבטתי עד ששלחתי, בדואר רשום, מיכתב למס־הכנסה, שבו אני מודיעה על הפסקת עבודה מתאריך זה וזה. זה לא היה קל. קצת בכיתי. אבל ככה צריך להיות. יש צלמים צעירים, וככה זה העולם. ככה היה כאשר פתחתי את הסטודיו שלי בפראג — הרבה קליינטים של צלמת אחת, מבוגרת, עברו אלי ואל השותפה שלי.

עד כאן סיפורה של חנה.

בהיותה בת 40 התגרשה חנה לנדס מבעלה. היא לא אוהבת לדבר על זה. „זה אישי מדי," היא אומרת, „אני יודעת שאנשים אוהבים לקרוא דברים כאלה בעיתון, אבל אני מצטערת, עלי לא יקראו." היא נישאה שנית והתאלמנה.

יותר מכל אהבה חנה לנדס לצלם ילדים. היא יצרה קשר מיידי איתם, ונהגה לתת להם לשחק בצעצועים יפים. כשהגיע הזמן ללכת, היה לאמהות קשה לגרור אותם מהסטודיו. מקום אחרון ברשימת העדיפויות שלה היו צילומי חתונה ותמונות פספורט.

במבט לאחור היא מרגישה שלא ביזבזה את חייה. היה לה מיקצוע יצירתי, שאותו אהבה. „היום," היא אומרת, „צילום נחשב אמנות. אז זה היה פשוט עור מיקצוע."

נעמי רון ■

מיגון

הגנה מושלמת לבית ולמשרד

שמירה
הדרך הטובה ביותר לשמור על חיים

מעדני מזרע

יותר נקי, יותר טרי ויותר... טעים!

מזרע על האש... יותר טוב מזה אין. למזרע מגוון גדול גם של מעדני בשר קפואים. עם קצת עבודה נעימה תהיה כאן חגיגה... מעדני מזרע: שיטות ייצור חדישות, רמה היגיינית גבוהה, בשר שנבחר בקפידה, פיקוח וטרינרי צמוד (שימו לב לתווית), מוצרים טריים באריזות חתומות בלבד.
סבלנות... עוד רגע הסטייק מוכן. חפש את מעדני מזרע במעדניות המובחרות ברחבי הארץ.
מעדני מזרע, חרושת נקניק ומוצרי בשר, קיבוץ מזרע 19312. טל. 065-99733 טלקס 46231.

במקום וטרינרי ובדק 101 והותר משרד החקלאות

נחרים בנימיני

מזל החודש:

תאומים

חרדות, עצבנות וחוסר־שליטה

מזל תאומים לא שייך למזלות שרע להם בתקופה זו. ובכל זאת, לומר שתקופה זו נוחה עבורם יהיה מאוד לא מדוייק. מזה כשנתיים נמצאים בני המזל במצב די מ־בולבל, לא ברור וקשה להגדרה.

כוכב אוראנוס ש־התיישב" בסוף 1981 במזל קשת משפיע לא מעט על המזל הקוטבי – תאומים. אלה מבני תאומים שנולדו בתחילת המזל יוכלו להסכים עם הדברים. כל אחד בתחומו־הוא חש, שהחיים אינם מתנהלים בצורה שיגרתית ומוכרת.

מאחר שאוראנוס נמצא בבית השביעי (נישואים ושותפויות) של מזל תאומים, סביר להניח שהתחום העיקרי שבו חלים השינויים קשור ביחסים של בני המזל עם הסביבה הקרובה. חלק מבני תאומים עברו פרידות כואבות, אחרים ניתקו קשרים מרצון. אך מעטים הצליחו להמשיך בשיגרת החיים ללא שינויים דרסטיים. כאן מדובר בעיקר באלה שנולדו בתחילת המזל – האחרים עדיין לא טעמו את השפעותיו הלא־צפויות של כוכב אוראנוס.

ובכל זאת, לא כל אחד שנולד בתחילת מזל תאומים נפרד או התקשר מחדש, לפעמים ההשפעה היתה בכיווו שונה. חרדות, עצבנות והרגשה של חוסר שליטה – מצבים מעין אלה הביאו את בני תאומים לחוסר שקט וחיפוש אחר דרך חדשה. ושוב נזכיר, שאלה שנולדו בתחילת המזל ירגישו כעת יותר משוחררים ויותר שקטים. כוכב אוראנוס שגרם להם לאי־היציבות מתקדם וישפיע על אלה שנולדו יותר מאוחר.

אוראנוס עדיין לא עוזב את הבית השביעי של מזל תאומים ובחמש השנים הבאות נמשיך לצפות בסקרנות על תוצאות המהפכות שלהן הוא גורם. בינתיים, ננסה לראות איך תראה שנת 1984 לבני מזל תאומים!

עבודה וקריירה

בתחום זה יוכלו בני מזל תאומים לצפות לשינויים גדולים ומשמעותיים. אין ספק שבני המזל ירגישו את עצמם לחוצים. שלושה כוכבים נמצאים בבית השישי האחראי על העבודה. סטורן, פלוטו ומרס. שניים מביניהם – פלוטו וסטורן – ישהו שם זמן ממושך. זה בהחלט יגרום לבני תאומים לשנות את גישתם לעבודה.

סטורן יגביל ויעצור אותם ולא ייתן להם לעוף ולרחף כפי שהם אוהבים. הם יצטרכו ללמוד להתמודד עם הבעיות ולא לברוח מהן. השינויים שיעברו בני תאומים בעבודה לא ייעשו בדרך הרצויה להם. השינוי ממש ייכפה עליהם. זה לא יהיה "הכף" שאליו הם רגילים. יתכן שירצו לקחת על עצמם דברים חדשים, אך יהיו מוגבלים בגלל בעיה פיסית, כלומר בעיה בריאותית כלשהי.

אפשרות נוספת היא שהשינוי שהם כה מצפים לו, דווקא לא יגיע. הם עצמם יצטרכו להשתנות ולהתגבר. ברור שהם יצטרכו ללמוד להיות יותר סבלנים ולהאיט את הקצב. פלוטו יכריח אותם להתייחס לכל מה שהם עושים בצורה יותר עמוקה ורצינית. פעילות רוחנית תתן להם יותר שקט וסיפוק נפשי. הם ייקלעו למצבים שבהם יהיה עליהם ללמוד לעזור לזולת ולתת. כפי שיהיו מצבים שהם ילמדו להזדקק למישהו אחר. הם לא רגילים שמישהו אחר עושה עבורם לעבודה, אלא גם לבריאות וכבר למדנו ששני כוכבים בעלי השפעה מכבידה מאכ־לסים אותו כעת, הרי שגם נושא הבריאות רגיש ביותר השנה. בעיות בריאותיות ישנות שהוזנחו, נשכחו ולא טופלו, עלולות להזכיר את עצמן השנה. בני תאומים שיהיו עסוקים מאוד עלולים להזניח תחום זה, אך הבעיות תצוצנה מעל לפני השטח ואי־אפשר יהיה להתעלם מהן.

בריאות

מאחר שהבית השישי מתקשר לא רק הרגישויות של בני תאומים קשורות ב־דרך־כלל לדרכי הנשימה, אלרגיות שונות ומשונות וכן עצבים רגישים. חלק מבני המזל יחושו עצמם עצבניים וחסרי מנוחה מתמיד, אלא שדבר זה ניתן לטיפול. פעילות ספורטיבית ותזונה נכונה יכולים להקל לעזור ואולי אף למנוע. אזורים נוספים שעלולים להיות פגיעים השנה קשורים באברי־המין או בבעיות גינקולוגיות לנשים.

כספים

בנושא זה יוכלו בני המזל לעשות חיל. למרות שהמצב הכללי אינו קל – יחסית לאחרים – מצבם של בני תאומים יהיה טוב. עבודות נוספות או חדשות שיקחו על עצמם ישפרו את מצבם. נראה שכספים שבאים מקרובי מישפחה יכנסו אף הם לחשבון. על כל פנים לא נראה שהשנה תהיה קשה מבחינה זו וכל פעולה, יוזמה ואפילו מעט סיכון עשויים לעזור ולהגדיל את ההכנסות.

ומה שבינו לבינה

כאמור, בנושא זה ימשיכו בני המזל לעבור שינויים מפתיעים. אלה שעדיין לא מצאו לעצמם בן זוג – כדאי שלא יתייאשו, שכן יום יום עשויה להתרחש פגישה מפתיעה מוזרה ומבטיחה. זו עשויה להביא לקשר עם אדם מעניין ומיוחד. זוגות נ־שואים עלולים לעבור זעזועים ואלה ש־חייהם אינם יציבים, עלולים להגיע למסקנה שעדיף להם לשנות את צורת חייהם.

רבים מבני המזל יחפשו דרך שבה יהיו יותר עצמאיים ויותר חופשיים. פרידות לאלה שאינם חיים טוב עם בני זוגם. מאידך אלה שעד היום לא העזו לחשוב על נישואים או על קשר לטווח ארוך יעזו ואף יהיו מעוניינים לנסות צורת חיים יותר מחייבת.

ה־23 וה־24 בחודש לא יהיו קלים. עייפות וחוסר־מרץ ישנו את מצב־הרוח ובכלל, הכל יראה לכם עייף ואפילו משעמם. ב־25 וב־26 תרגישו בשינוי עצום. לפתע הכל יראה יותר ורוד ויותר מלהיב. ב־שטח הרומנטי תוכלו להנות ממפולריות. בני המין השני ינסו ליצור קשרים חדשים או מ־חודשים. נסיעות, טיו־לים והכרויות מיקריות יביאו לשינוי של התקופה הקרובה. בשטח העבודה שוב עלולות להיווצר אי־הבנות.

* * *

לקשיים הכספיים ניתן יהיה למצוא פתרון. יזידים עשויים להציע הצעות מעניינות וחשובות. כדאי להק־שיב למה שיש להם לומר. בעיקר בתארי־כים ה־23 וה־24 בחודש. ה־25 וה־26 יהיו בפי־רוש ימים לא נוחים ומדכאים, אתם נוטים להסתכסך עם אנשים שעימם אתם חיים. נראה שלא תסכימו לוותר על רצונותיכם. וזה עלול להביא לקרע. טוב יהיה אם תארגנו לכם בזמן קצר תוכנית עצמאית.

* * *

השבוע תתחילו להרגיש שיפור במצב־הרוח ובמצב הכללי. מבחינה בריאותית אתם מתחזקים. המרץ חוזר אליכם ושוב אפשר יהיה לארגן נסיעות, פגישות, טיולים ויציאה מן השיגרה. ה־23 וה־24 בחודש יהיו חשובים בכל מה שקשור לתחום המיקצועי. הצעות לשי־נויים בעבודה כדאי לשקול ברצינות. תפקי־דים חדשים שמוצעים לכם עשויים לקדם אתכם יותר מכפי שאתם חושבים. התחום הרומנטי מבטיח.

ה־23 וה־24 בחודש יהיו די נעימים, יתכן שתתבשרו על בואם של אורחים מחו"ל שיבואו להתארח אצל־כם הקיץ. אל תדאיגו את עצמכם בקשר לכך. זה עשוי להיות ביקור מאוד מהנה. מה־25 או ה־26 בחודש תרגישו עייפות עצומה. רצוי שלא תתחילו במיב־צע חדשים. טוב לאר־גן תקופה שקטה. אתם נוטים לחלות בתקופה זו וכל דבר דורש מכם להשקיע יותר אנרגיה מתמיד. זה לא הזמן להתמודד עם יריבים.

* * *

ה־23 וה־24 לא יהיו קלים. לחץ של בני משפחה קרובים יגרום לכם רוגז והרגשה שאתם מאבדים את השליטה על המצב. הכל יראה הרבה יותר טוב ב־25 וב־26 בחודש. מיכתבים או שיחות טלפון מחו"ל יגרמו שימחה, ובעיקר יעודדו אתכם ויוסיפו לביטחון העצמי שהתערער ב־אחרונה. יזידים ייחלצו לעזרתכם בקרוב. אל תסרבו להעזר בהם, שכן זהו פתח ההצלה עבורכם. ה־27 וה־28 לא יהיו קלים.

* * *

התחום המיקצועי יעסיק אתכם רבות בי־מים הקרובים. הצעות מעניינות יוצעו לכם. יתכן שיהיה עליכם להסתיר ולשמור בסוד את התוכניות המתבש־לות. חשוב שלא תקחו על עצמכם יותר ממה שאתם מסוגלים לבצע. ה־24 וה־25 בחודש יהיו ימים נעימים בכל מה שקשור לתחום הרו־מנטי, אך גם אם לא, זה מה שחשוב לכם כעת.

אין ספק שאנשים יהיו יותר אדיבים. יותר יזידותיים ונחמדים אליכם באותם ימים.

השבוע יהיה הרבה יותר קל ונעים מה־שבועות שקדמו לו. תוכניות חדשות יוצעו לכם ורצוי להחליט ב־מהירות על שינוי. ה־25 וה־26 בחודש יהיו י־מים מאוד רומנטיים. פגישות, הכרויות והפ־תעות צפויות באותם ימים. מה שחשוב זה לחרוג מעט מהמסוס־כמות ולנסות לצאת מהשיגרה. מעט העזה לא תזיק. מה שעלול לקלקל לכם, זה הטפות־מוסר, ויכוחים והתנצחויות עם בני הזוג. אל תקחו ללב!

* * *

ה־23 וה־24 בחודש יהיו ימים נעימים, אולם גם החודש הקרוב לא עומד לפנק אתכם. קשיים מסוג חדש עלו־לים לצוף ולעלות מעל פני השטח. בעיות ש־קשורות לבני מישפחה אחרים יטרידו אתכם ולא יהיה קל למצוא דרך לפתור את הבעיות המציקות. במקום הע־בודה כדאי שתהיו מאוד עירניים וזהירים ואל תמהרו לבטוח באיש. כדאי לברר מה מסתירים מכם ולמה. חוסר־עירנות יכול לסכן את מקום העבודה.

* * *

היחסים במקום שבו אתם עובדים יהיו נעימים ונוחים. נראה כי אדם חדש ישפיע על המקום וישפר את האווירה. בתחום הכס־פי נראה שתוכלו לקדם עניינים, בעיקר עקב רעיונות חדשים שיציעו לכם יזידים. נסיעות שאתם מבצעים השבוע תהיינה מאוד מוצלחות ומבטיחות. בתחום ה־רומנטי תהיו מאוד מ־בוקשים, בעיקר ב־25 ו־26 בחודש. בקרוב תיפגשו עם מכרים ח־דשים וזו ההזדמנות לפתח קשרים יציבים.

השבוע תהיו עסוקים מאוד בכל מה שקשור לתחום העבודה. כנראה שיציעו לכם תפ־קידים נוספים או ש־תיאלצו לקחת על עצ־מכם עבודות של מישהו אחר. על כל פנים, נראה שלא יישאר לכם זמן רב לעצמכם. מבחינה ברי־אותית אינכם חזקים במיוחד ורצוי להרבות במנוחה בזמן שיישאר לכם. יותר מדי עומס עלול להביא אתכם ל־אפיסת כוחות. נסיעה בענייני עבודה תהיה מאוד מוצלחת. ביחוד ב־23 וב־24 בחודש.

* * *

הפתעות צפויות ב־23 או ב־24 בחודש בתחום הכספי. סכומי כסף יגיעו אליכם ממקור לא צפוי וזה בהחלט ישפר את מצב־הרוח. הימים המת־קרבים מבטיחים לכם תקופה יותר רגועה ופחות לוחצת. בשטח הרומנטי תוכלו להנות מהצלחות. יהיה עליכם לצאת מהבית לבקר יזידים שזמן רב לא יצרתם עימם קשרים. ב־27 וב־28 בחודש אתם עלולים להתאכזב, בגלל בעיות שקשורות למקום המגורים.

* * *

בתקופה הקרובה תיאלצו להשאר בבית יותר מכפי שאתם מתכננים. כמו כן יהיה עליכם לדאוג ולטפל בעניינים הקשורים ל־דירה שבה אתם גרים. יתכן שזה הזמן לשנות מעט את סדר הרהיטים או לרכוש לכם איזשהו רהיט או קישוט חדש לבית. אורחים עשויים להגיע במפתיע. כדאי לדאוג שהבית לא יהיה ריק. ה־23 וה־24 בחודש יהיו מוזרים. התוכניות שתכננתם לאותם ימים ישתנו, והכל יקרה אחרת מהמתוכנן.

מישפחת בגין קיבלה דמי־מפתח ומסרה את הדירה שבה גר מנחם בגין בשנים החשובות ביותר בחייו, כראש הממשלה וכחבר כנסת ישראל

הדירה נמכרה

שני הכלבים הענקיים, שרבצו על מחצלת־הקש, צפו בנימנום בתמונות הציבעוניות שריצדו על מסך הטלוויזיה. לאסקה, כלבת־הרועים ההונגרית השחורה, וטימוטי, כלב־הצייד הלבן מגזע גולדן־רטריבר, הם הדיירים החדשים בביתם התל־אביבי הישן של ראש־הממשלה לשעבר מנחם בגין, ורעייתו המנוחה עליזה. בדירת דמי־המפתח הזאת, בטבורה של העיר, העבירו בני־זאב, חסיה ולאה, שלושת ילדיו של בגין את ילדותם, מאז שנת 1947, שנה לפני מילחמת־העצמאות.

זה היה אידיאלי בשבילן: למצוא דירה שקטה, בסיגנון כפרי, עם דשא וגינה, בלב ליבו של הכרך הסואן. טימוטי, בן 4, ולאסקה, בת השנתיים, חוגגים מאז במרווח, ביחד עם שתי כנריות ורג־זהב שובב באקווריום.

„זה היה הדייר הקודם כאן," הצביעה תירזה בס, בעלת הדירה, לעבר תמונה שעמדה על כוננית בדירה שהציגה לשתי האחיות התמירות, הנעולות נעלי־התעמלות ולבושות במיכנסי־ג'ינס משופשפים. הן הביטו בתמונתו של בגין וחייכו. הדייר הקודם וכמה בתקיפות שאינה משתמעת לשתי פנים. הן מבקשות לא להפוך את הבית ברחוב רוזנבאום, מרחק מיספר צעדים מהקריה והיכל התרבות, שהתפרסם בזכות דיירו הקודם, למוקד ועניין ציבורי. „אנחנו קנאיות לפרטיות שלנו ולא ניתן שיבואו סקרנים להציץ ולהפריע לחיינו," אומרות השתיים במקהלה ומסרבות להצטלם או להחשף באיזו שהיא צורה: „או מה אם אנחנו גרות בבית של בגין? זאת לא סיבה לחשוף את עצמנו בעיתון, לכל העולם."

המיטבח של בגין
תירזה בס, בעלת הדירה של מנחם בגין, עומדת ומחייכת מול החרסינה המשופצת במיטבחה לשעבר של עליזה בגין המנוחה. בס קנתה. לפני כחודש, את הדירה. בחוזה הופיע במקום השם של בגין, שהיה אז במחתרת, השם רוזנצווייג.

לאחיות וייסברד, סדריות־צילום בהוצאת הספרים זמורה־ביתן, אין חשש מטרדנים: הסורגים, הסוגרים על חלונות הבית מכל עבר ושער־הברזל הכבד הנעול בכניסה אל הגן, הן רק תוספת לשני שומריהן המקסימים, בעלי ארבע הרגליים והמראה האימתני. לאסקה וטימוטי משתובבים ומחפשים תשומת־לב ברוב שעות היום, אך כל רחש או זעזוע זר, המתגנב לאוזניהם, מקפיץ אותם אל־על בנביחות קולניות מצמררות.

עליזה רצתה לחזור

הדיירות החדשות לא היו היחידות ששבעו נחת מהעיסקה. גם בעלת־הבית, תירזה בס בת ה־60, וגם שכניה לבניין רוו נחת. „סוף סוף נכנס מישהו," הן הודו בחיוכים גדולים לשכנות החדשות. השיפוצים, שערכה עליזה בגין חצי שנה לפני הבחירות לקדנציה השנייה של בעלה, הוכיחו לכל באי הבניין על כוונותיה של שכנתם המפורסמת. „ידענו שעליזה רצתה כל הזמן לחזור," סיפרה תירזה, הבלונדית המטופחת, שגרה מעל הדירה השכורה.

„עליזה הגיעה בוקר אחד עם האדריכל כרמי ושאלה אם אני מרשה להם לעשות שינויים. הסכמתי לשינויים פנימיים בלבד. האדריכל ביקש לעשות שינויים אפילו בגדר ולבנות מעליה חומת־ביטחון מבטון. לזה התנגדתי."

כעבור זמן הגיעו פועלים, שהחליפו את החרסינה הישנה באמבטיה, בשירותים ובמיטבח לחרסינה חדשה. „אפילו את המירצפות הם חידשו. עליזה קיוותה שהוא לא ייבחר ושהם יחזרו, אחרת בטח לא היתה עושה את זה.

„עליזה היתה אשה נבונה ועשתה מה שעשתה בתיקווה שהוא לא יחזור לכהן כראש־ממשלה. היא ידעה שהיא לא בריאה, ושגם הוא לא כל־כך בריא. היא ידעה על מצבו. היום אנחנו יודעים עד כמה שהיא צדקה. אולי היתה היחידה שצפתה את הנולד."

את הבית ברחוב רוזנבאום שנחשב מפואר מאוד בזמנו, בנה אביה של תירזה בשנת 1939. על אף גילו המופלג של הבניין לא ניכר הדבר במראהו, אלא בסגנונו העתיק־משהו בלבד. הבניין, בעל השער המסוגנן וחדר מדרגות־השיש הרחב ומעקה־העץ היה טיפוסי לאיזור שבו גרו בעיקר סוחרים, חסידי הציונים הכלליים והפרוגרסיביים.

לא כל־כך צנועה

כך חמש שנים אחרי השלמת בניית הבית, החליט אביה של תירזה, יעקב זנפטמן, לנצל את השטח המרווח שבין העמודים בקומת־הקרקע. הדירה שהוסיף היתה היחידה בקומת־הקרקע בבניין. לכן אולי קל להבין כיום את מרחבי־הגינה המפוארים שהוצמדו לה. מה שלא כל־כך קל למצוא בבית־דירות בתל־אביב רבתי.

הסיפורים שהתגלגלו ברבות הימים סביב בגין, מספרים בין השאר שדירת־הקרקע היתה מיועדת, בזמנו, לגנן או לאיש־התחזוקה של הבית. תירזה מכחישה זאת מכל וכל. „אלה היו רק סיפורים, כי תמיד רצו לתת תמונה מאוד צנועה לדרך חיי מישפחת בגין."

לדבריה היתה זו הגזמה. „אני הרי גרתי בדירה, כשהתחתנתי, לפני שבגין הגיע אליה, אז מה, הייתי גנן?" לפי דעתה של תירזה הדירה לא היתה צנועה כלל: אומנם יש בה רק שני חדרים גדולים, אך שיטחה הכולל משתרע על פני שטח השווה לארבעה חדרים הנבנים היום.

חדר אורחים וילדים

חדר־המגורים של הדיירות הפך צורה ושינה סיגנון במשך התקופה הקצרה לשהותן בו. וילונות קצרים בצבע חרדל בוהק לצידי החלונות, וסיפריית־קיר גבוהה המקיפה את הדלת הרחבה הפונה לדשא בחוץ וקיר הטאפטים הם השרידים היחידים לעידן הקודם של החדר. לפי דבריה של תירזה, שימש חדר זה במשך היום כחדר־אורחים של מישפחת בגין ואילו לקראת הלילה הפך להיות חדר שלושת הילדים.

הדיירות החדשות העדיפו למלא את החדר ברהיטים מודרניים, שעברו שיפוץ וצביעה בידיהן החרוצות. רוב הרהיטים נצבעו לבן. קרחת שנותרה אילמת בקיר הטאפטים בסלון, זכר לספת־קיר הנפתחת לשינת־לילה, רופדה על־ידי הדיירות החדשות במדפים עמוסי־צימחייה.

למרות שהדירה נמכרה לפני כחודש בסכום של 24 אלף דולר (כרמי־מפתח), הרי לא נקנתה למעשה מעולם. חוק הגנת־הדייר, שחל בזמנו (בשנות ה־50), הוא שהעניק במתנה את הדירה למישפחה, כמו שהעניק לאלפי דיירים בני־מזל אחרים באותה תקופה, אשר שכרו דירות, שהפכו אוטומטית כמעט שייכות להם.

עליזה ניהלה את הקופה

ויזה־הדירה של מישפחת בגין נחתם בשם רוזנצוויג. חבר של עד לפני כחודש היתה הדירה רשומה על שמם של הבגינים.

תמונה של הדייר הקודם

לפני כשלושה (3) וברכה (25) וייסברד שכרו את הדירה לפני חודש. שתי שהיה חשוב, לא עניין אותן במיוחד. כל מעייניהן באותו הרגע הופנו לשאלה כיצד לשוות אווירה רעננה וחדשה לדירה שהיתה, לפי דבריה של בעלת־הבית, נעולה על סוגר ובריח משך שבע השנים האחרונות. על אף השיפוץ הבולט שנעשה בדירה, ריח ישן עמד באוויר, כמעט טחוב. הדיירות

בדירה, שבה גר מנחם בגין כשהיה מחופש בימי מילחמת אצ"ל בשילטון הבריטי גרים בחורות וכלבים

האחיות ענו על מודעה קטנה שהופיעה בעיתון, בלוח בין עשרות מודעות אחרות. דירת־הקרקע שהוצעה להן לא היתה מקום שיגרתי נוסף שמצאו. המירפסות הענקיות, הפונות לחצר פרטית ירוקה ומגודרת בגדר חיה וגבוהה, היו מעל ומעבר לדרישותיהן של שתי האחיות.

ביקשו לסלק את מעט הריהוט שנותר מחפציהם של הדיירים הקודמים. גם ארון־הבגדים שעמד בכניסה לבית הפריע לצעירות וסולק.

האחיות ילידות תל־אביב אינן ששות לספר על עצמן ועל חייהן בביתו של ראש־הממשלה לשעבר. „אין לנו כל עניין בזה," הסבירו

בדירה הזאת נעשתה היסטוריה. כאן גר בגין המחופש (למטה) כאשר העולם כולו חיפש אותו

בגין הוא אשר שכר את הדירה עבורו. לבעל־הבית הסביר השוכר, שהדירה מיועדת לחבר עולה חדש, העומד להגיע ארצה עם מישפחתו. בגין היה אז במחתרת והבריטים תרו אחריו בשבע עיניים. לכן נאלץ לנדוד ממקום למקום ודאג לא לחשוף את שמו והשתמש בשם בדוי.

אף לא דייר אחד בבניין ידע על זהותו של איש־המחתרת שגר בשכנו־תם. אבי־המישפחה בקומת־הקרקע הצטייר לשכניו בתחילה כאיש תימ־הוני, הרואה אור־יום רק לעיתים רחו־קות. עליזה, ששם נעוריה היה אלה, לא דיברה מעולם עם שכניה, וכאשר נקלעה לשיחה מיקרית, סיפרה כי בעלה הוא רואה־חשבון. חייה המיס־תוריים של המישפחה עוררו סקרנות ועל כך מספרת תירזה:

„הורי סיפרו שהם שומעים כל לילה תיקתוקים מוזרים, ולא ידעו מה זה.״ הוריה המנומסים של תירזה לא העזו לשאול לפשר התיקתוקים התכופים.

בגין היה מאשר זאת

מייד עם התפטרותו של בגין מראשות־הממשלה פנתה תירזה, יורשת הבניין מאביה, למזכירו של בגין, יחיאל קדישאי, שאיתו היה לה קשר כל הזמן: „היה לי צורך להעלות את שכר־הדירה. הצעתי להם לקנות את הדירה על־פי החוק של דמי־מפתח. היתה לי בעיה לתת את כל הסכום בבת־אחת ולכן נתתי בכמה תשלומים. לפני התשלום האחרון ביקשתי את המפתח, כדי לאפשר להשכיר את הדירה ולהשתמש בכסף שיילקח מנחם בגין חוש לעסקים. היתה זו עליזה שניהלה את הקופה בבית. היא שילמה את שכר־הדירה. היא עמדה על המקח איתנו על כל מיני נושאים של הוצאות ועד־הבית. זה לא פלא. היה לה תקציב קטן.״

תירזה בטוחה שאילו היה בגין צריך להחליט הוא היה מאשר זאת. לדבריה, לא ניתן לה לדבר איתו. „רק אחרי שהיצעתי צ׳קים רחווים, בערבות בנקאית, הסכים הבן, ותוך שבוע נחטפה הדירה ב־300 דולר לחודש. קודם הם שילמו לי 1160 שקל לחודש.״

למעשה, עוד לפני שלוש שנים פנתה תירזה אל יעקב מרידור, אחרי שהתברר לה שבגין לא יחזור לדירה, ושאלה אותו אם המיפלגה מעוניינת לקנות את הדירה כדי להפוך אותה למוסיאון, בעקבות המאורעות ההיס־טוריים שהתרחשו בה. „מרידור ענה לי מייד: לא!״

„לא שאלתי שאלות. למה פניתי למרידור? כי אמרו לי בלישכה של בגין שהוא הכתובת לעסקות מסוג כזה. זה לא היה הפסד שלנו, למרות שבוודאי היה נותן לבניין יוקרה מסויימת.

„ידענו תמיד שהמישפחה היתה

ערב הבחירות לכנסת העשירית, שיפצה עליזה בגין את הדירה הקטנה בתל־אביב, בתיקווה שבעלה לא ייבחר מחדש כראש־הממשלה

„רק עם פרוץ מילחמת־העצמאות ידענו שזה היה בגין. אימי התחילה להתיידד בעיקר עם עליזה. שתיהן היו פולניות והיתה להן שפה משותפת ורקע משותף. רק אז גילתה עליזה שהתיקתוקים היו מכונת־הדפסה, ש־הדפיסה כל הלילה עלונים וכרוזים.

„כבר אז,״ אומרת תירזה, „לא גילה מראש מהדיירות ולשלם את יתרת החוב. עורך־הדין לוסטיגמן הסכים, אך הבן בני־זאב התעקש וסירב. ׳ככה הסכמנו וככה יהיה.׳

„מבחינה חוקית היה הצדק איתו, מבחינה אישית זה צרם לי. אחרי כל־כך הרבה שנים של ידידות, לקבל התי־נהגות כזאת.״

קשורה מאוד לדירה הזאת. בתקופה הראשונה להיכחרותו של בגין הם היו באים מדי שבת לסוף־שבוע. עם הזמן הלכו והתמעטו הביקורים. גם העובדה שהם באו לכאן לעשות שיפוצים לפני הבחירות מראה שהם היו קשורים מאוד לדירה. לכן חשבתי שירצו לעשות ממנה משהו.״

דינה ונון ■

הבדים: כותנה ומשי
האורך: עד הברך
או מתחת׳יה,
המחירים: מ־35 עד 800 דולר

לעשירות סט תוצרת־חוץ של כותנה וחלוק עשוי משי טהור ותחרה. משי מתקמט, אבל נחשב יוקרתי. מתאים לאלו שיש להן כבר כל מה שאפשר לקנות בכסף. המחיר: 800 דולר.

ב איזה לבוש ישנות נערות־הזוהר, התעניינו, פעם, כמה גברים לדעת. ובכן, לבעלי יצר־הסקרנות: אין כללים. יש כאלה, המעדיפות כותנות־מלמלה עשויות סאטן, אחרות בוחרות בקומבינזון־ניילון שקוף. יש המאמינות בבד טיבעי, באורך הקרסול.

השפנפנות אוהבות לראות את עצמן בבייבי־דול, ואוהבות־הנוחיות מתפשרות על פיג׳מה של מיכנסיים וחולצה, בפרט כשהן ישנות לבד.

האורך — עד הברך

ד זרוקות עושות חסד עם חולצת הטריקו והשובבות חושבות כסכסי יותר לישון עם חולצה גברית חצי־פרומה, המגיעה להן עד איזור האגן. אלה שתמיד חם להן, מעדיפות לישון בסיגנון מרילין מונרו, עם שאנל חמש, כלומר עם כסותן הטבעית. ערום ועריה היא סיסמתן של אלה, באביב ובקיץ, כאשר החמסין מתחיל להסתמן באוויר.

מהי התדירות שבה קונה אשה בגד־שינה? יש כאלה שקונות פעם בשנה, אחרות פעם בשנתיים ואף יותר.

מיבחר ביגדי־השינה והבית בארץ הוא עשיר ואופנתי. רובו תוצרת־חוץ ומיעוטו כחול־לבן. היצרנית הישׂ־

לישון עם

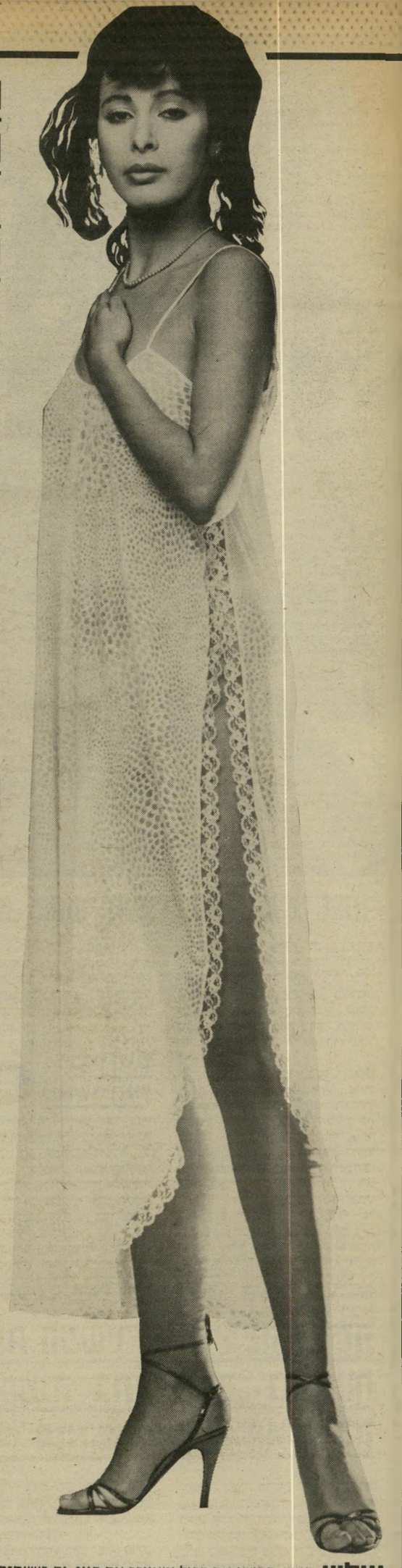
אורנה וגיא חלוץ ראוה

ראלית המובילה היא בורדו, המת־מקדת בלבני־נשים והבונה את הקולקציה שלה על אריגי כותנה מבאטיסט שוויצי מעולה, סריגי כותנה עדינים ומיוחדים, המשולבים בתחרות ובמוטיווים רומנטיים וברקמות שונות.

בד־הכותנה מתאים מאוד לקיץ הישראלי. הוא אווירי, רך ונעים למגע. חסרונו בכך שהוא מתקמט ומאבד את צורתו מייד אחרי השינה. אבל אם דואגים לתלותו על קולב, מתיישר הבגד במשך היום ומוכן יותר ללינת־הלילה.

יתרונו של סריג הכותנה לעומת בד הכותנה: הוא יפה, נוח ואינו מתקמט.

בד נוסף, ממנו מייצרים כותנות וחלוקים תואמים בבורדו, הוא בד־כותנה מנוקר בציבעי לבן, תכלת ווורוד או כל גוון אופנתי אחר. הבד הזה שקוף במקצת ומאוד מחמיא ללובשת.

שליץ קייצי, החושף את הרגל ומאוורר את הגוף, גם בשעת־השינה, בעיצובו של חגי שמעוני (בורדו). משמאל: גופיה ותחתונים של סברינה, עשויים מכותנה רכה ותחרה. אפשר לנצלם גם כבייבי־דול.

להרגיש בלי

גם בד המשי הסינתטי לא היפנה את גבו לשעות הלילה ומייצרים ממנו כותנות וחלוקים, המרהיבים ביופים ובמחירם.

והאורכים, גם הם משתנים עם השנים. פעם היה הבייבי דול, בסגנון ההוליוודי הלהיט, היום הוא קצת שבק חיים והאורך החדש הוא עד הברך או מתחתיה.

המחיר – זועק חמש

סימה וצילה, מחנות ללבני נשים בכיכר־המדינה בתל־אביב, אומרות, כי רוב הנשים הבאות אליהן מחפשות סטים של כותנות וחלוקים. הנשים מעדיפות להיראות במיטבן גם כשהן בבית והן אינן מחפשות חלוק, אשר יתאים אולי, במקרה, לכותנות הנמצאות כבר.

הנשים המבוגרות יותר מעדיפות את כותנות הכותנה, שמחירן נע בין 35 ל־80 דולר. הצעירות עדיין מחפשות את הבייבי־דול הקצרצר, העשוי, בעיקר, מבד סינתטי. הן טוענות שהבייבי־דול צעיר יותר והן מוכנות לשלם את המחיר, מ־70 דולר ויותר, תלוי בסוג הבד.

סטים של כותנות וחלוקי משי סינתטי עולים 185 דולר, אבל בעלות האמצעים מעדיפות להתהדר בכותנת־משי אמיתית, העולה בין 150–250 דולר, כשמחיר חלוק תואם הוא 300 דולר.

חלוק המשי הוא תוצרת חוץ, אלגנטי, יפה ונראה כמו שימלת־ערב עשירה. המחיר זועק חמס. ומי שתחשבן תמצא שבמחיר כזה אפשר להזמין שימלת־ערב מפוארת אצל מעצב אופנת עילית.

ואיך נראית כותנת־משי, אחרי שלובשים אותה פעם אחת? מקומטת! נוסף לכך צריך להתנהג עם הסט בעדינות מירבית ולמסור אותו לניקוי יבש.

גם ליום, וגם ללילה

מחירים יקרים, הנשים מת־לוננות, אבל קונות. יש המעדיפות חלוק־מגבת מהודר בצבע שחור עם ריקמת זהב או כסף, או לבן או ורוד, עם גימור תחרה עדינה.

חלוק־מגבת תוצרת־חוץ קל מאוד במישקלו, ועבור התענוג משלמים בין 100 ל־140 דולר. חלוק שכזה אינו מתבלה שנים רבות ויתרונו הוא שהוא תמיד אופנתי. אז אם מחלקים 100 דולר לחמש שנים, זה לא כל־כך נורא. הרי זוג נעליים, שמחירן 60 דולר, מתבלה אחרי עונה אחת.

בסברינה מעצבים מערכות הלב־שה תחתונה עשויות מכותנה רכה ותחרה המעניקה מראה נשי ביותר. יש בחורות המשתמשות בגופיה כזו בתור חולצה קיצית ליום ויש המשתמשות בחולצת פיג'מה, כאשר התחתונים התואמים משלימים את הסט ללילה. המחיר: יותר זול מאשר פיג'מה קצרצרה לקיץ.

במארכה. שלה הבלעדיות הישראלית על דגמי פייר קרדין, מעצבים מערכות־שינה של חולצה ומכנסיים, בעיקר מבדי טריקו, קטיפה ופוטר. הרבה נשים העדיפו בחורף סטים נוחים שכאלה, של מכנסיים וחולצה, מספר יוסי, בעל מארכה. ומי שמעוניינת, יכולה להתאים לכך גם חלוק־קטיפה בצבע תואם.

שפופרת־צבע וחור מרובע

עכשיו, כמה פטנטים לאלה שאין בידיהן תקציב קייצי לקניית כותנות חדשות והן רוצות לרענן, לחדש ולגוון את הכותנות מהשנים הקודמות.

ראשית, אפשר לחדש כל כותנת על־ידי הוספת תחרה עדינה, בעיקר באזור האימרה, אבל גם בצווארון, בשרוולים או במכפלת.

שנית, אם כותנתך היא ארוכה ומעט מאוסה, קצרי אותה, גיזרי באורך של מעל הברך ועטרי בסרט אלכסון מסאטן. את אותו סרט סאטן אפשר להפוך למוטיב עיקרי בכותנת על־ידי תפירתו בקישוט בצורת שני כיסים.

שלישית, כותנות באורך הברך ייהפכו לבייבי־דול כאשר תגזרי אותן

צעיף ושקוף: בד כותנה מנוקד, בציבעי ורוד, צהוב, לבן או תכלת. עם כתפיות דקיקות ואפליקציות של פירחי־תחרה. אולי לא נעים לצאת עם זה למירפסת, אבל ליד הילדים אפשר להסתובב חופשי.

קצרצר חולצונת ומיכנסי־שורטס מכותנה לבנה. הגימור הוא של תחרה בוורוד וצהוב. „הצעירות אוהבות את הסגנון הזה," אומרת סימה מכיכר המדינה בתל־אביב. השאלה היא האם אותן הצעירות אוהבות גם לשלם את המחיר: מ־35 דולר ומעלה. וזה מגיע כבר כמעט ל־7000 שקלים.

נוחיות יש גם כאלה המעדיפות שני חלקים, כמו בתצלום למעלה, חולצה רחבה ומכנסיים עשויות סריג ותחרה. הצירוף הזה הוא יפה, הוא לא מתקמט ומאוד נוח לישון איתו. אלו הרוצות להיראות סכסיות יכולות להוריד את המכנסיים, להשלמת התמונה אפשר לרכוש גם כרית־תחרה.

דרכי־חיים

חיה נרדפת

האם בלאו הצעירים את הזונה־הקטינה כדי ליהנות מרווחיה או למען כבוד המישפחה

השוטרים, שעצרו את מכונית האוטוביאנקי שנסעה בצורה חשודה ברחובות תל־אביב, היו מופתעים מאוד. על ריצפת המכונית הקטנה שכבה צעירה חבולה ומוכה, מוקפת בשלושה צעירים.

כאשר יצאה הנערה מן המכונית ראו השוטרים כי פניה נפוחות ממכות וגבה וזרועותיה מלאים חבורות שותתות־דם. אולם הדבר שהרשים אותם ביותר היו עיניה של הנערה, עיניים מפוחדות, כעיניה של חיה נרדפת.

חקירה קצרה העלתה כי הנערה בת ה־16 היא ערביה ילידת עזה, אשר ברחה מביתה ועובדת כעת בחוף תל־ברוך בתל־אביב כזונה.

איסה הבת הסוררת. לא קלים הם חייה של קטינה יורדת לזונות. אולם חייה של צעירה ערביה שבחרה לעסוק במיקצוע העתיק בישראל, מלאים סכנות של פגיעה גופנית ואולי אפילו מוות.

המישטרה חקרה את שלושת הגברים, עדנן עאשור, אחמד נאסר והאשם סכני, והתברר לה כי גם הם תושבי עזה. על פי גירסתם, אחד מהם מכיר את הורי הנערה, והם אשר ביקשו ממנו למצוא את הקטינה בישראל, ולהחזירה לביתה. „עשיתי זאת למען כבוד המישפחה," הסביר עדנאן עאשור.

לקטינה היה הסבר אחר. היא גילתה למישטרה, כי השלושה מתאנים לה כבר זמן רב. לדבריה, רצו להפוך לסרסוריה ולקבל את הרווחים הגדולים שהיא עושה מעבודתה. הם תקפו אותה כבר פעם אחת בתל־אביב, אך היא הצליחה להימלט מידיהם, כשהיא חבולה ומוכה. ב־4 בדצמבר מצאו אותה השלושה במקום עבודתה, בתל־ברוך. הם התנפלו עליה והיכו אותה מכות נמרצות, ואז הכניסו אותה בכוח למכוניתם והחלו לנסוע. רק מול עיוור זימן את המישטרה בדרכה של המכונית.

התובעת זהבה נקרימון הכינה כתב־אישום נגד השלושה על תקיפה הגורמת חבלה, על חטיפה לשם חבלה ועל כליאת שווא.

במהלך המישפט התברר כי הבעיה הקשה ביותר תהיה לאתר שוב את הקטינה שנעלמה. המיקרה הכניס לליבה של הנערה פחד־מוות, והיא לא היתה מוכנה לפגוש עוד פעם את מכיה, אפילו בבית־המישפט. היא גם חששה מאוד מפני הוריה, אשר הופיעו בכל ישיבה לבית־המישפט בתיקווה למצוא את בתם הסוררת ולהחזירה לביתם.

שוב ושוב נדחה המישפט בגלל אי־הופעתה של העדה הראשית, וכיוון שהשלושה היו עצורים עד תום ההליכים, הפך המצב קשה.

השבוע הסכימו השלושה לעיסקת־טיעון עם הפרקליטות. הם הודו בכל האשמות נגדם, מלבד האשמה על חטיפה לשם חבלה. הם עמדו על גירסתם, כי לא חטפו את הנערה כדי להכותה או לחבול בה, אלא כדי להצילה מחיי זנות וחרפה, ולהחזירה לחיק־מישפחתה.

השלושה זוכו מחטיפה והורשעו בכל יתר האשמות נגדם. הצעירה טרם נמצאה, והיא ממשיכה בוודאי את חייה בתל־אביב כחיה נרדפת.

דרכי־אדם

רעיון מקורי

העציר יפה־התואר טען, כי החוקרת־השוטרת ניסתה להתחיל איתו

העציר, שקם על רגליו למישמע קולה של שופטת־המעצרים, לא נראה כמו עציר רגיל. זמיר אלון נראה כמו פלייבוי צעיר, נער־שעשועים של החברה התל־אביבית. הוא היה מגולח למשעי, לבוש בבגדים ספורטיביים מהודרים, וקומתו היתה זקופה.

„אני מבקשת להמשיך ולהחזיקו בתאי־אישפוז עד להגשת כתב־אישום נגדו, או, אם יתברר כי איננו מסוגל לעמוד לדין, נחליט מה לעשות בו," אמרה החוקרת המישטרתית לבית־המישפט.

„מה פיתאום שאני אשאר בבית־החולים?" שאל אלון בתמהון את השופטת. „הרי הרגע שוחררתי מבית־החולים ויש כבר פתק בתיק שאני משוחרר. השופט אמר 15 ימי־מעצר, וזה נגמר. כעת אני רוצה ללכת הביתה." הוא הוסיף כי איננו מבין מניין לקחה אשתו את הרעיון שהוא היה מאושפז שלוש שנים בבית־חולים פסיכיאטרי: „אין שום הוכחה!"

כאשר ראה אלון, כי החוקרת המישטרתית הנאה איננה מתרשמת מהערותיו, פנה לצד ואמר: „יותר טוב שהיתה מנצלת את הזמן לחקור בתיק, במקום לנסות להתחיל אתי!" למראה המבטים המשתאים שנשלחו אליו חזר על דבריו ואמר: „אני נשבע שהיא רצתה להתחיל אתי, השוטרת הזאת."

בית־המישפט לא התחשב בטענותיו של העציר, והוא נעצר לששה ימים נוספים.

שופט שטרוזמן*
דו"ח משירות־המיבחן

* *בעת שירות מילואים. בדרגת תת־אלוף.*

אני אוהב את הזונה!

הכל התחיל ליד בום־תה במיפעל־הצעצועים

„מדוע הייתי מחפש אחריה לילות שלמים? כי אהבתי אותה, ואני עדיין אוהב אותה!" כך ענה עיסא עבוד מעל ספסל־הנאשמים לשופט אורי שטרוז־מן. עיסא שלח מבט אוהב לעבר ספסלי־הקהל, שם ישבה פנינה עובריה, צעירה שחרחורת בעלת צלקת על הלחי ובטן קטנה של תחילת הריון.

פנינה היא בת שלושים, שמשך שנים עבדה כפרוצה והיתה גם נרקומנית. לפני שנתיים התגוררה בחדר קטן בדרום תל־אביב, וכאשר נפסק יום אחד החשמל בדירתה, ניגשה למיפעל־הצעצועים השכן וביקשה להרתיח כוס תה. כך הכירה את עיסא, שעבד במפעל.

למרות שעיסא צעיר מפנינה בכמה שנים, מצאה הבחורה השחרחורת חן בעיניו ממבט ראשון. הם קשרו שיחה והחלו נפגשים. עיסא ידע רק על כך שפנינה משתמשת בסמים קשים. כאשר היתה נעלמת לימים שלמים, ולפעמים גם ללילות אחדים, חשב כי

הזונה־הקטינה
פחד־מוות

היא מחפשת סמים ו„נזרקת". הוא היה מחפש אותה ברחובות ואצל חברותיה. לפעמים היה מוצא אותה ברחוב ארלוזורוב בתל־אביב, מקום שם עובדות זונות.

לינה בגן ציבורי. חודשיים אחרי שהכיר את פנינה גרמה הצעירה לסילוקו מעבודתו. היא היתה מופיעה במקום העבודה מסוממת ומפריעה לפועלים, ולכן פוטר עיסא. השניים עברו להתגורר יחד, אך ללא מקור פרנסה. הם היו לנים בגנים ציבוריים, ורק לעיתים, כאשר הזדמן להם מעט כסף,לנו בבתי־מלון קטנים.

יום אחד התלוננה פנינה במישטרה כי עיסא גנב ממנה סכום כסף. בחקירה לא נמצאו ראיות לגניבה, אבל עדותה של פנינה גרמה לכך שנפתח תיק נגד עיסא. בגלל חיים על רווחי זונה.

התובעת, חדווה באום, הגישה כתב־אישום על כך לבית־המישפט, ועיסא הועמד לדין. הוא טען כי גילה שפנינה עובדת במיקצוע העתיק רק שבוע לפני מעצרו, אך השופט לא האמין לו. השופט קבע כי אין זה סביר שעיסא לא ידע על עיסוקיה של פנינה, שאותה היה מביא ומחזיר מרחוב ארלוזורוב. עיסא הורשע על־פי כתב־האישום.

אולם מאז קרה המיקרה, לפני כשנתיים, חזרה פנינה להתגורר עם עיסא. הוא חזר לעבוד במיפעל־הצעצועים וגם פנינה החלה לעבוד שם איתו.

באטיסט שוויצי הוא החומר של כותונת־לילה זו, שהיא באורך אופנתי של עד מתחת לברך. צווארון „וי", המעוטר בפרחים עדינים. המחיר: רק בדולארים.

קומבינזון עשוי מלמלה עם כתפיות דקיקות, לאוהבות מראה רומנטי.

(המשך מעמוד 55)

באורך המותניים, ותפזרי בתפירה פרחים קטנטנים רקומים בצבעי תכול, אדום, ורוד או כל צבע תואם אחר. את החלק התחתון, המכנסיים הקצרים, תוכלי ליצור (בגזירה) ממכנסי־פיג'מה ארוכות חסרי־שימוש או להשתמש בזוג תחתונים יפים, בצבע התואם לבייבי דול.

לבעלות העזה שני פטנטים נוספים: הראשון — שימוש בצבע. קני שפופרת־צבע לבגדים, בדקי לפני כן שהבד שבידך אכן מתאים לכך, והפכי

יש פטנטים לבעלות־העזה: לצבוע כותונת, לגזור חורים, לתפור סרטים

כותונת לבנה, צהובה או ורודה לכותונת כחולה, שחורה או בז' כצבע הגוף.

גם אם התוצאה הסופית של הצבע לא תתקבל בעינייך ותהיה לא אחידה, זוהי האופנה — בדים דהויים. תוכלי גם להשתולל, לעשות זאת עם שני צבעים, כמו אדום ושחור או בז' וכחול. הכל, כיד הדמיון הטובה עליך.

שיפוץ חדשני אחר לבעלות־העזה הוא לקחת את הכותונת הקיימת ולגזור בה כמה חורים מרובעים בכתפיים, בשרוולים, במותניים וקרוב לאימרה. מסביב לכל חור שכזה תפרי סרט אלכסון בצבע כל שהוא וכך תיצרי כותונת קיצית, אווריירית ומקורית, מעשה ידייך וללא הוצאה כספית.

השניים עובדים כבר שנה וחצי, ופנינה כעת בהריון.

השופט החליט לגזור את הדין רק אחרי שיקבל דו"ח משירות־המיבחן.

דרכי אדם

אונס וצילינדר

הם חזרו איש לרעהו למען הילדים והסתגרו בגלל הדירה

אחרי שהתגרשו, לפני שנתיים, החליטו בני־הזוג לחזור ולנסות לחיות

תובעת ביילין
אין נציג

יחד, למען הילדים. הבעל, יוסף, עזב את דירתו בפתח־תיקוה ועבר לגור עם גרושתו והילדים בנתניה. כך חיו יחד כחצי שנה ואז יום אחד, בחודש אפריל השנה, הגיעה האשה למישטרה והתלוננה כי בעלה לשעבר אנס אותה.

היא סיפרה כי הם שוב אינם מתגוררים יחד, ובאותו ערב הגיע הגבר לדירה, וצפה יחד איתה ועם הילדים בטלוויזיה. אחרי שהילדים הלכו לישון, והסתיימו תוכניות הטלוויזיה, תפס אותה הגבר במותניה ומשך אותה למיטה. הוא ניסה להפשיטה בכוח והיא התנגדה וצעקה. אך הוא סתם את פיה והחל חונק אותה. למרות התנגדותה, המכות והשריטות שהנחיתה עליו, הפשיט אותה, הניח אולר על שולחן־הלילה שבחדר ואנס אותה. כשסיים, הלך לחדר־האמבטיה ושם חתך את ידיו באולר.

דירה לאשה בודדת. לדברי כתב־האישום חזר למחרת לביתה של גרושתו והחליף את הצילינדר של המנעול בדלת־הכניסה. בפגישתם הבאה איים עליה ואמר לה, כי הוא יראה לה "מי זה יוסי" והוא יגמור איתה את החשבון. כעבור יומיים, כאשר היה מאושפז בתאגי־מעצר. טילפן אליה ואיים עליה כי תבטל את תלונתה בעניין האונס.

על כל אלה הועמד הגבר לדין והוגש נגדו כתב־אישום על־ידי התובעת הלנה ביילין. בית־המישפט נתבקש לעצרו עד תום ההליכים. ביום בו היתה הבקשה למעצר צריכה להתברר בפני השופט אריה סגלסון, הופיעו רק הנאשם וסניגורו נחמן בטיטו. התביעה, ששבתה באותו יום, לא שלחה נציג. בטיטו פנה לשופט וביקש לשכנעו כי אין כל סיבה לעצור את הגבר עד תום ההליכים. הוא הסביר לשופט כי הזוג חזר לגור יחד, ורק פחדה של האשה פן תגורש מדירתה, שהושכרה לה כאשה בודדת, הוא שגרם לכל התסבוכת. לנאשם לא היה כל צורך להחליף את הצילינדר, כיוון שהיה לו מפתח לדירה, והוא לא יכול היה לאיים על האשה ממקום אישפוזו, מאחר שהיה שם בתנאי מעצר, סיכם הסניגור.

השופט התרשם כי אמנם יתכן ועדותה של האשה לא תהיה מספיקה כדי להרשיע את בעלה לשעבר, ולכן בשלב זה ציווה לשחרר את הנאשם ממעצרו.

הווי

נשק מנגן

לוד ביקשו אנשי־ביטחון לברוק בכליו של מוסיקאי פלסטיני, שהיה אמור להופיע במרכז תיאטרון ואמנויות שנפתח במיזרח ירושלים, פירקו את כלי העוד שהביא עימו, לחלקיו, לא מצאו דבר, אך לא המוסיקאי ולא אנשי־הביטחון היו מסוגלים להרכיב את העוד מחדש.

★★★

חמים וטעים

ירושלים עצרה המישטרה קבוצת נערים, אשר התמחתה בפריצות, ואשר ייעדה את שללה לריהוט מיקלט נטוש, שהפך מועדונם הפרטי. במיקלט נתגלו, בין השאר, שטיחים, שולחנות וכסאות, מכשירי רדיו וטלוויזיה, כיריים וגם מצנם, שבו נהגו הנערים להכין לעצמם טוסטים, בשעות הבילוי המשותף במיקלט.

★★★

חמש השנים הטובות

חיפה הודיעו חוקרים, שחקרו את התנהגותה המינית של האשה הישראלית, כי בעשרים השנים האח־רונות איברו מחצית הנשים בישראל את בתוליהן בגיל 17, שעה שבעשרים השנים שלפני כן זה קרה להן רק בגיל 22.

★★★

ימ"ח "רפת"

צה"ל גילה מי שהיה קצין־התחזוקה של מיבצע אנטבה, כי כאשר נזכר, בשעתו, נרגע האחרון שבמטוסי ההרקולס שבהם עמדו חיילי צה"ל לצאת לאוגנדה, על־מנת לנסות ולשחרר את חטופי מטוס אייר־פראנס. אין שירותים, הוא הורה לאנשיו להיכנס למושב הסמוך לשדה־התעופה שממנו עמדו החיילים להמריא, וליטול שני כדי־חלב גדולים מרפתות המושב. אלה הוצבו בהרקו־לסים ושימשו שירותים מאולתרים.

★★★

שיכון ופיתוח

חיפה דיווח חוקר באוניברסיטה המקומית, כי מיספר אוהלי הבדווים בגליל ירד ב־50 השנים האחרונות מ־2600 ל־30, אחרי ש־30 אלף הבדווים בצפון החליפו, ברובם המכריע, את אוהליהם בצריפי־עץ, בצריפי־פח ובבתי־אבן.

★★★

השם לא ריחם

תל־אביב ביקשו שני קבלנים לשחר מהנדס בחברה ציבורית, איתרו את כתובתו לפי ספר־הטלפונים. אך גילו, מאוחר מדי, כי היתה זאת כתובתו של אדם אחר, אמנם בעל שם זהה, המשמש כקצין באגף־החקירות של המישטרה. הוא הבין מייד במה העניין והביא למעצרם של המשחדים.

★★★

דרכון לנישואין

לוד גילה מפקד המישטרה בנמל־התעופה, כי יותר נשים נתפסות כשבידיהן דרכונים מזויפים מאשר גברים. מעשה־הזיוף השכיח ביותר במיקרה של הנשים הוא שינוי תאריך־הלידה, כאותה גרושה, שעמדה להמריא לחו"ל על מנת להינשא מחדש, ושינתה את הסיפרה 3 בשנת־הלידה שלה, 1939, ל־4, כדי להיחשב צעירה בעשר שנים מגילה האמיתי.

★★★

נישואי עריסה

ירושלים גילה רוח־מבקר המ־דינה, כי בביקורת שערכו אנשיו בנתוני מירשם התושבים הם גילו, כי בין שמות מאות אלפי האזרחים המו־פיעים במירשם כנשואים, מצויים גם שמותיהם של 524 ילדים למטה מגיל 10, ואחדים מהם אף למטה מגיל שנה.

מיכתבים לרוחי

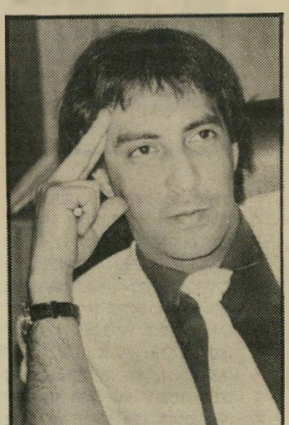
האביב הגיע. אם את/ה סנייה, אולי המדור הזה, המת־חדש עתה אחרי הפסקה ארוכה, יעזור לך להפסיק להיות לבד לשעה/יום/שבוע/חודש או יותר. אני לא אחראית על שום דבר שצץ לכם על סף הדלת או בית־הקפה בעיקבות התק־שרות דרכי. די שאטרח לקרוא את מיכתביכם, לתקתק אותם בלי שגיאות ולהוריד לדפוס. את השאר תעשו בעצמכם.

האמיצים יכולים להרשות לי לפרסם את שמם, מיספר הטלפון או הכתובת, ואפילו לשלוח תצלום. רצוי לא מתקופת הבר־מיצווה. השאר יהיו מפירסום מיכתבם בעיולם־שם. ויקבלו מיספר מזהה במקום. זהו, תהיו בקשר.

★ ★ ★

אביר צימחוני

אם החלטת להפסיק לעשן, ולא כל־כך הולך לך, (1000/84) עשויה

אביב משה

לעזור, כי היא לא סובלת כאשר מעשנים בסביבתה הקרובה. רצוי גם שתהיה צימחוני, כמוה, או לפחות בעל פתיחות לנושא. היא רווקה בת שלושים־פלוס, תמירה (1.70 מטר), נאה, בעלת שער ארוך ואדמדם ועיניים ירוקות. פרט נוסף: שוחרת מוסיקה ואמנות. עד כאן היא, ומכאן אתה, אביר חלומותיה. בן שלושים ויותר, אינטליגנט, בעל חוש־הומור, רומנטי, שוחר־ספורט, נאה, גבוה לפחות ב־10 סנטימטר ממנה, אוהב מוסיקה קלאסית ובעל־אמצעים. אני מאוד מקווה בשבילה שקיים עלי אדמות יצור מושלם שכזה.

★ ★ ★

אשפית על עקבים

גם (1001/84) מצהירה על 1.70 מטר גובה, ומדגישה שהיא אוהבת להסתובב על עקבים, ולא אוהבת להשפיל את עיניה לעבר בני־הזוג. חוץ מזה היא רווקה, נאה, בלונדית כחולת־עיניים, ומיקצועה קשור בפירסום ותיקשורת.

כתוב אליה, אם אתה בן שלושים־פלוס, אוהב חיים, אמיתי, כן, בעל הופעה אסתטית ורצוי בעל מיקצוע חופשי. היא מעידה על עצמה שהיא אשפית במיטבח, אוהבת לארח לארוחות, ושונאת קמצנים.

★ ★ ★

חברה שלי, שהתחתנה לא מזמן עם גבר מסודר מאוד בחיים, אבל נראה שלא־נדע, אומרת שכסף אינו עושה אותך מאושר, אבל הוא מרגיע את העצבים.

★ ★ ★

ועוד בנושא: *"מדוע אינך מת־חתנת? הרי לבסוף תישארי רווקה זקנה!"*

דוקומנטים, זה בסדר מצידו), אוהבת לבלות, לרקוד ולאכול טוב, יפה מבפנים ומבחוץ, לא מרובעת ובריאה ("שלא אצטרך לטפל בה").

★ ★ ★

דלפון שעלה למעלה

אביב משה (משה הוא שם־המישפחה) 28, מושבניק לשעבר דור שביעי בארץ, כמעט הפך עורך־דין, אבל משכורת־הרעב שקיבל בתור סטאז'ר לא הספיקה לו, והוא שינה כיוון. הוא התחיל לעבוד בחברה גדולה לייצור ולייצוא תכשיטים, כך הוא מספר לי. במשך הזמן עלה מעלה־מעלה בסולם הדרגות ותאמינו או לא — תוך שנה בערך הוא הקים לעצמו חברה. ממצב של דלפון, הוא גאה לספר, עבר לעולם חדש של כסף, הצלחה, פנטהאוז נאה ומכונית יפה.

יש גם מורות יפות

שלומית סמולרש

כאשר שלומית סמולרש מספרת שהיא מורה, אומרים לה, בדרך־כלל, "לא מאמין לך, את לא נראית." זה מחמיא, אבל גם קצת מרגיז. "למה אנשים חושבים שכל המורות צריכות להיות ממושקפות, משופמות, בעלות תיסרוקת קוקו ונעלי־גולדה?" היא שו־אלת. יש גם אחרות. היא, למשל. בת 25, יפה, בלונדית, מטופחת, מתלבשת בצורה אופנתית גם כשהולכת לעבודה בבית־הספר היסודי בפרדס־כץ.

אם לקבל את מילתה של המורה ירוקת־העין, ואין שום סיבה שלא להאמין לה, היא אוהבת את התלמידים שלה, בני כיתה ד', והם אוהבים אותה בחזרה. הם אפילו מנדנדים לה שתתחתן כבר, ואומרים שלא מובן להם איך לא חטפו אותה עד היום. לא נראה שיש סיבה רצינית לדאגה בנושא הזה. יותר מכל, אחרי שעות העבודה, היא אוהבת להכיר אנשים מעני־יינים, בעיקר כאלה שטיילו בעולם, ולשמוע סיפורים על החיים בארצות אחרות.

"מה לעשות? כל פעם שאני מחליטה להתחתן מאהבה, אני מגלה שאין לו כסף."

★ ★ ★

בזכות היוגה

ד"ר עמי צ'רנוב חסך לי מיספר־זיהוי, ואפילו צירף תמונה. אז בבקשה: הוא רופא עור ומין, בסוף שנות ה־30 שלו, גרוש + 2, ואם זה מעניין אותך, אז מגיל 15 הוא עושה יוגה. מה בדיוק זה עושה לבנאדם אני לא יודעת, אבל אם זוהי בעיניך נקודה לזכותו, מה טוב. הדוקטור ישמח להכירך, אם את לא גבוהה מדי (הוא עצמו 1.78 מטר), בת 30 מכסימום, לא מעשנת, אינטלי־גנטית (גם אינטליגנציה טיבעית, בלי

עמי צ'רנוב

משנה. אביב אומר שהוא מסתדר נהדר עם נשים המבוגרות ממנו.

★ ★ ★

ידיעה מטריפולי, שלא אושרה עדיין, טוענת ששליט לוב, הקולונל קדאפי, ניצל שוב מניסיון לרצח. הרופאים אומרים שהכדור חדר ישר לאמצע מצחו, והחטיא את מוחו ב־20 סנטימטר.

★ ★ ★

קוראים/קוראות המבקשים לענות למיכתבים לרוחי מתבקשים לעשות זאת תוך ציון שם המכרסם במדור או המיספר המזהה שלו (84/...) על גבי המעטפה. נא לציין גם "מיכתבים לרוחי" ולשלוח למערכת "העולם הזה", תל־אביב, רחוב גורדון 3.

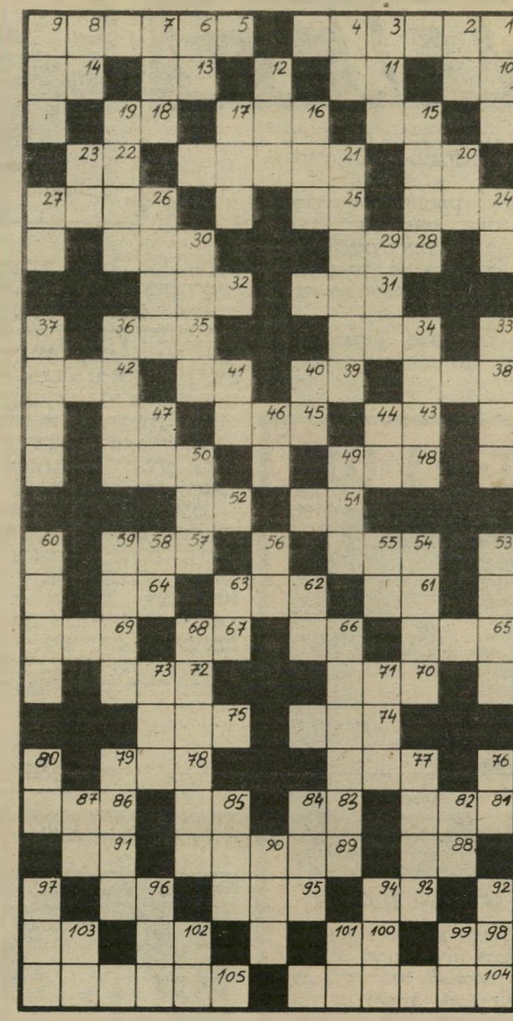
רינונים

שינוי דראסטי בחייו של יורם לוקוב, הצייר "יפה־התואר": לפני כשנה הוא התחיל להתעניין בדת, וכיום הוא שקוע עמוק בנושא. לומד כל יום תורה בסניף התל־אביבי של ישיבת אור שמח, חובש כובע, ונראה שהוא נמצא בשלב רציני של לפני הגירה לירושלים. בן ה־40 פלוס, יליד קיבוץ נען, כבר לא מתעניין, כמו פעם, בחתיכות ובמסיבות. הוא שבע ורווה מהכל. ונשמע כמו אחד שמצא סוף־סוף את האושר והשלווה. יורם הוא גרוש פעמיים, אב לבן ולבת. את אשתו השלישית, יש לשער, הוא ימצא בעזרת שידוך.

תשבץ

2438

מאת
אביגיל ינאי

מאוזן:

1) אתר בעיר שחוברה לה יחדיו; 5) כלי נשק שהונצח בכבר; 10) קבוצה רעיונית; 11) שמותיו הפרטיים של משוררנו הלאומי (ר"ת); 13) צדיק תמים היה בדוריו; 14) עמוד ניזלים; 15) אר כנעני; 16) אוסף; 18) גם מכה; 20) דפנה; 21) ארמון; 22) אילן; 24) נכחדו; 25) מטבע רומני; 26) עוף מדברי; 28) זו ממקום למקום; 30) סופר ישראלי (ש"מ); 31) בית דיו גבור לצדק (ר"ת); 32) כינויו של אחד מראשי הממשלה בצרפת; 34) אחד משבעת המינים; 35) הסמכות לבטל החלטה; 38) שלמונים; 39) טבעת מתכת להברגה; 41) אשור לחופשה בצבא; 42) ברא; 43) נחלש; 45) סלע בולט מעל הקרקע; 47) פרפר לילה; 48) בסיס, מן המחט; 66) תוית; 67) מש מ־ מקומו; 69) במרכז ההגנה בכדורי־ גל; 70) עוף ממשפחת הנשרים; 72) אורח חיים, אורח נשים; 74) ברק, זוהר; 75) שוק; 77) משורר. איש ירושלים (ש"מ); 78) אכל משך אמו; 81) חסר תרבות; 83) בנסיעה; 85) מילת שאלה; 86) דמות; 88) אישה של תמר; 89) עיר התמרים צפונית מים המלח; 91) שלל; 93) הסופר היהודי גרמני מחבר „רומא וירושלים"; 95) סך שנות החיים; 96) באופן זה; 98) קל דעת; 100) התווית כוון; 102) בעליו הראשון של מערת המכפלה; 103) בית ה־ בליעה; 104) קבוץ בעמק בית־ שאן; 105) בני החיל שזכה בפרס ישראל.

מאונך:

1) שוכנת בין גריזים לעיבל; 2) זמן; 3) צפה, קווה; 4) משורר ישראלי (תרגם את מאיקובסקי לעברית); 6) קידומת לשם אצולה הולנדי; 7) הקצה, הועיד; 8) מעון; 9) הוד; 12) אוסף, קובץ; 15) שכון לעולים של ראשית המדינה; 16) כהן בשילה, מורו של שמואל הנביא; 17) חביטת שבלי תבואה; 19) מקום מבוצר; 20) מרחף; 21) מחלוקת; 23) אינו רחב; 24) בא בימים; 26) קמצוץ; 27) סופר יהודי יסוד; 50) תכשיט; 51) אביון; 52) שיירת אניות; 54) מעט ממשהו; 57) מסמך התחייבות; 61) תשלום עבור שרות; 62) קטל מילולית (קישונית); 64) כלי קבול; 65) חלק על אורך ורוחב; 30) שמו הפרטי של הסופר ב־30 מאוזן; 33) קדש הקדשים; 34) שיח ריחני; 36) עיר בצרפת שיש בה מעיינות בריאות; 37) ממיני הקוצים; 40) מעד; 41) קפץ, דילג (חבקוק א' ח'); 44) תן נשיקה; 46) די והותר; 47) נצח; 49) נמלט משרות חובה; 50) אחד ממזלות הכוכבים (איוב ל"ח, ל"ב); 53) אדם לבן ביותר; 54) יחידת עצמת הזרם; 55) קול גברי עמוק; 56) בנו השני של נח; 58) תנוקות; 59) כלי תחבורה; 60) בירת איטליה; 62) כסוי לבית; 63) אינו עומד במקום אחד; 66) מוזר בהליכותיו; 68) בנה מגדלים בירושלים; 71) מכאוב; 73) שר שלישתי; 76) נקי משפע; 77) קרובת משפחה; 79) פנסיה; 80) כינוי; 82) עמית; 84) שאף; 85) סלח; 87) הוא; 90) ישמח לבב אנוש; 92) תנית; 94) מאוס; 96) קיר; 97) מין מס; 99) נישא על המים; 101) זחל מוקף שריון; 102) טבעת לקשירת הבהמה; 103) שחקנית קולנוע אנגלית, (היתה רעייתו של סיר לורנס אוליבייה) (ש"מ).

המכון הישראלי לספרות נשים קוסמטיקה ופדיקור

★ **קורסים**
ספרות נשים - קוסמטיקה - פדיקור מניקור
הוצאת שיער בחשמל לצמיתות (אפילציה)

★ **סלון ומכון יופי**
תסרוקות, תספורות, החלקות, סלסול, צביעות, פסים, טיפול פנים, איפור, הצאת שיער לצמיתות (אפילציה) ובשעוה

★ **הכנת כלות**
* מחירים עממיים * שרות מעולה

דיאנה

1983

ת"א, דיזנגוף 190 (יחדפת 4) 226066, 229388

תן טרמפ לחייל

מרגמה בלב ניו־יורק

(המשך מעמוד 25)

החשד פנה מייד לעבר הליגה להגנה יהודית נציג ברית־המועצות באו"ם. יעקב מאריק, תקף את ארצות־הברית עד שאיננה יכולה להשתלט על „החזיריאנים היהודים." אחר־כך פנה ליוסף תקוע, נציג ישראל באו"ם, ותקף גם אותו. רועד מזעם קם תקוע והזכיר את ההסכם שעשתה ברית־המועצות עם הנאצים.

באותו זמן אירגנו חברי הליגה כי אם לא תשוחרר סילווה זלמנסון, מנאשמי מישפט חוטפי המטוס בלנינגרד, ייהרגו שני דיפלומטים סובייטים בניו־יורק. העניין גרם לתקרית בינלאומית חריפה באו"ם. שבה השתתף הפעם גם נציג סעודיה, עמיר בארודי. הוא תקף את ראש־עיריית ניו־יורק, ג'ון לינדסי, וטען כי הוא מתנהג כמו רב והולך לבתי־כנסת כדי לזכות בקול היהודי.

המישטרה ערכה חיפושים אחרי „היד הדרית הדיפלומט. אך נתקלה בקושי עיקרי: כל חברי הליגה היו נערים בגיל העשרה. שחבשו כיפות וניראו רומים זה לזה. העדים גם חששו כי אי שמטירת דיו כדי לירות לחדר מלא ילדים לא יהסס להרוג עדים העומדים להעיד נגדו.

התכוונו למלכד את מכוניתו ולהניח לה להתפוצץ בתוך החניון, המלא מכוניות של סובייטים.

התוכנית השלישית היתה הנועזת ביותר. חברי הליגה התכוונו להשתמש בנשק ישראלי. הם טענו כי השיגו מרגמה ניידת וקלת־משקל. המורכבת על מטוסים ישראלים. אותה התכוונו לשים ליד הווילה הסובייטית בגלי־ קוב, ולהפגיזה בטילים.

תוכניות אלה, שאותן גילה סיגל למישטרה, לא הצחיקו עוד איש. הפעם היה מדובר כבר במילחמת־גרילה, ולא בתקיפה בודדת. האף־בי־איי נכנס לפעולה והתחיל לעבוד יחד עם מישטרת ניו־יורק.

המידע נמסר אישית גם לנשיא ארצות־הברית.

לפני שהספיקו אנשי־המישטרה לפעול, אירעו פיצוצים נוספים. בינואר 1972 פוצץ מישהו של האמרגן היהודי סול יורוק. שהיה אז בן 83. למרות אזהרות הליגה המשיך האמרגן להביא לאמריקה נגנים ורקדנים רוסיים. שני צעירים לבושים היטב נכנסו למישרדו וביקשו לקנות כרטיסים. חמש דקות אחר כך יצאו השניים במהירות, והפקידה ראתה אלומת־אש עולה ממנורת־השולחן.

נציג באו"ם תקוע
הסכם עם הנאצים

סידמן פנה לרב כהנא ושאל אותו, אם הליגה היא האחראית ליריות על הילדים. הרב כהנא הכחיש, וגינה את המיקרה. „בגלל סיבות מישפטיות לא היתה לו ברירה אלא להכחיש. אבל קיוויתי שהוא ימצא דרך להיות פחות צבוע. סוף־סוף, בידיו היתה האחריות על כל הנערים הטיפשים הללו. הוא היה מבוגר, באמצע שנות השלושים, והנערים העריצו אותו... וכמו שגילינו יותר מאוחר, הפצצות הורכבו במישרד הראשי של הליגה בברוקלין, באותה הקומה שבה עבד כהנא," כתב סידמן.

גרי שליין, בן 17, נעצר בחשד כי הוא קנה את רובה־הצלפים שבו ירו לחדר־הילדים. הוא נעצר ברגע האחרון כאשר עלה על מטוס שעמד להמריא לתל־אביב. הוא הורשע על־סמך הודאתו.

באותו הרגע ממש נכנסו שני בחורים למישרד קולומביה ארטיסטס הקרוב, שגם הוא נהג לייבא אמנים רוסיים. כאשר יצאו השניים, החלה אש מכלה את המישרד.

מישרדו של יורוק היה בקומה גבוהה, וחלונות הזכוכית המודרניים שלו לא ניתנו לפתיחה. בתוך דקות התמלא המקום עשן. כאשר כובתה האש לבסוף, והאנשים הוצאו מהמישרד, התברר כי פקידה צעירה, איריס קונס, מצאה את מותה בשריפה.

„כשהלכתי בתוך הריסות המישרד ידעתי, שהליגה סיימה את פעילותה. לפחות לזמן מה. אבל לא בגלל משהו שהמישטרה עשתה להם, אלא בגלל מעשיהם־הם. כל תוכניותיהם לפגוע ברוסים גרמו לבסוף למותה של צעירה יהודיה אחת. ואם זה לא שבר את ליבם, או אין להם לב," כתב סידמן.

כל הנאשמים והעדים סירבו להעיד בבית־המישפט. הם נידונו למאסר קצר על ביזיון בית־המישפט, אך יצאו זכ־ אים מחוסר־הוכחות באשמה העיקרית, של הפיצוצים וההריגה.

זמן קצר אחר כך עבר הרב כהנא לישראל, והחל מקים את אירגונו כאן.

אחרי 12 שנות פעילות בישראל, הפך מאיר כהנא לדמות מוכרת גם כאן, וקשר קשרים מגוונים עם ישראלים הרומים לו. השבוע נודע, כי חוקרי־ מישטרה, המפענחים את מיסתורי המחתרת היהודית, יצאו לניו־יורק, כדי להתחקות על הקשר שבין מחתרת הקנאים שפעלה בשטחים הכבושים ובין אירגונו של כהנא.

אילנה אלון ■

הליגה הרגה צעירה יהודיה

ד מיונם של חברי הליגה החל שוב לפעול, הפעם בכיוונים רציניים. הם תיכננו שלוש תוכניות. הראשונה היתה לבנות מטוס זעיר, המונחה ברדיו ממכונית, לצייד את המטוס בחומר־ נפץ ולכוון אותו מתוך המכונית אל תוך בניין המשלחת הסובייטית באו"ם. התוכנית כבר היתה בשלבי־ניסוי.

התוכנית השניה היתה לחכות למכוניתו של אחד מחברי המישלחת הסובייטית, שהיה יוצא בכל יום לשעתיים מחניון המישלחת, כדי לבקר את אהובתו. חברי הליגה

הקיץ תוכל להנות מגוון שיזוף מושלם–
ומהגנה מלאה לעורך–
עם חופית: סדרת מוצרי השיזוף
המעולים של יצהר.

לבחירתך:
שמן שיזוף ותחליב שיזוף
לעור רגיל ורגיש (דרגות הגנה מס' 4 ו-6)
ותחליב לאחר השיזוף.

הקיץ – שים גבול לשמש. עם חופית.

זה נהדר-זה יצהר

יש גבול לשמש- חופית.

חדש!

להשתזף בלי להשרף

אוסם

הקיץ הזה יהיה מרענן!

קבקבי מגון הולכים איתי כל היום. לכל מקום.

כך אומרות נשים רבות. נשים שניסו את קבקבי מגון. נשים שאינן מוכנות לוותר על הנוחות היום־יומית. נשים שאינן מוכנות להתפשר!
מעצבי מגון בשיתוף אורטופדים ופודיאמטרים ידועים, הצליחו להעניק לך נעל מיוחדת השומרת על כף רגלך, ומקנה לך יציבות נוחה ונעימה בכל שעות היום.

קבקבי מגון
עשויים מעץ צפצפה הגדל באצבע הגליל, קלים במשקל ומותאמים למגע כף הרגל.
שילובי הצבעים, העיצוב המתקדם החדשני והגימור הקפדני, הופכים את מגון למילה האחרונה באופנה.

מפעלי מגון ייצאו עד היום כמיליון זוגות ליצרני קבקבים ידועי שם בעולם כגון: BATA – DR. SCHOLL שוודיה, HOMYPED גרמניה

נשים עם מגון
נהנות מנעל נוחה, יפה ובריאה גם יחד. כל היום בכל מקום. אם גם את שייכת לנשים שעומדות על שלהן, עמדי על מגון.
ההבדל ידבר אל ליבך מיד.

מגון-לנשים

תל אביב: סוכנות ראשית – לבנדה 38, טל. 374961 ● לאפייט בלס – המלך ג׳ורג׳ 11–9 ● נוסבאום – אלנבי 99 ● מרגלי – ירושלים 15 ● סברה – בלפור 101 **רמת גן:** מקסים – הרצל 43 ● פלטינה – ביאליק 66 **בני ברק:** רבי עקיבא 7 **פתח תקוה:** טרקלין **רחובות:** נעלי חן – הרצל 182 ● נעלי כפיר – הרצל 188 **קרית מלאכי:** נעלי רונן – מ. מסחרי **רמלה:** יוגלה – הרצל 85 **באר שבע:** עו **נהריה:** אוניון – ככר העיריה **קרית מוצקין:** רבקה – הרב קוק 73 **קרית ביאליק:** אקספרס **קרית ים:** פופולר **טירת הכרמל:** נהרדעא – ככר העצמאות 4 **נתניה:** אריקה – הרצל 12 **ברשתות השיווק:** כל־בו שלום, המשביר המרכזי והמשביר לצרכן

צולם במלון "קרלטון פוטה" בבריכת הגג.

פרנקו את דן עיצוב: ניצה לוין

טעומדות על שלהן

- אלנבי ● דלון – לונדון מיניסטור ● קסט – בן יהודה 167 ● היפר נעל – עולי הגרדום 48, רמת החייל ● מיכל – דרך ההגנה 76, שכונת התקוה **בת ים:** לילי – בלפור 102 ● שפרבר חובבי ציון 23 **רמת השרון:** "קיקרס" – סוקולוב **כפר סבא:** טיף וטף – ויצמן 40 **קבוץ גבעת השלושה:** נ.ג.ה. **ירושלים:** מאוטנר – בן יהודה 9 ● כליפה – יפו 44 **קרית גת:** ענבר – מ. מסחרי – יאיר 55 ● שיק – ק"ק 85 **חיפה:** אלגנט – יפו 53 ● אלי גל – יחיאל 1 ● דן גבריאלי – הרצל 18 ● כרמל טילון – שד' הנשיא 119 **קרית אתא:** ציפי – זבולון 5 ● רות – הרצל 27 – מסחרי **טבעון:** טיב לי – האורנים 85 **מעלות:** יהודית – מ. מסחרי **חדרה:** אביב – הנשיא 49 **טבריה:** כנרת – הירדן ● אילנה – הגליל **בית שאן:** מזור – מ. מסחרי רסקו **עפולה:** נמרוד –

מהיום את יכולה להשתזף חופשי חופשי...

אולטרסול–יופי של שיזוף בביטחון מלא.

נשים מעדיפות אולטרסול.
זאת עובדה, ויש סיבות רבות לכך:

- לאולטרסול התכשירים היחידים שעמידים בפני מים ואינם נשטפים עם הזיעה.
- רק לאולטרסול מגוון תכשירים רחב המאפשר התאמה מלאה למידת הרגישות של עורך (ממספר 3 לשיזוף מהיר ועד מספר 15 להגנה מקסימלית מהשמש).
- אולטרסול מעניק לך הגנה מושלמת מקרני השמש המזיקות UVB וגם UVA (היחידי בישראל).
- לבחירתך בסידרת תכשירי דר' פישר גם תחליב שיזוף מיוחד לתינוקך.

שיזוף מהיר ונעים חופשי... חופשי...

ULTRASOL –השיזוף הכי מהיר בחוף.

ד"ר פישר-מדע וטבע שעושים יופי

פרסומת אח"ן

מאת מאיר תדמור

הבורסה

ריח יש, ענשן אין

אז מה נשמע בבורסה? לא נשמע, חבל לשמוע, לא רוצים לשמוע. זה בורסה זה? אמרו, רק תתפוס ריח של בחירות ויאללה, עולה ושוכחת לרדת. איפה. ריח יש, עשן אין, אמרו תרד קצת, תעלה הרבה. איפה. אמרו, יעשו רק תיקון טכני, והופלה למעלה. אבא שלהם! תעזבו אותי ממנה. לא רוצה לשמוע בורסה ולא האמא של הבורסה. אני גמרתי עם המלעונה.

זה תיאור דברים נאמן של מי שהבורסה היתה נחמתו שנים ארוכות. הוא החזיר לה אהבה למרות תעתועיה, משבריה, נפתוליה. על הכל היה מוכן לסלוח. לא עוד. היא בגדה בו ואותות הבגידה צרבו קשות את כיסו, ליבו ואמונתו.

השבוע האחרון היה גם הניסיון האחרון — והוא נכשל. זהו. עזובים. עוברים לצמודים. לדולר, למדד. מה שבטוח, בטוח.

הכל במחירי מציאה. שיקנו בעלי העניין, אומר לי ברוקר ותיק. אני נשברתי. צריך לראוג ללקוחות, לקנות צמודים ולפעמים גם תפ"סים, כשהבנקים בגרעונות נזילות גדולים. אלה יותר בטוחים. הריצפה עד הבחירות, ואפילו חודש חודשיים אחריהן, בטוחה. הדולר והמדד עובדים בשבילך ולפעמים גם הקנסות של בנק ישראל על הבנקים גורמים נחת, בעיקר כשהבנקים יודעים שכדאי להם יותר לשלם לי (לברוקר) מאשר לבנק ישראל. אל דאגה, הבנק כבר יקח מהלקוחות.

ואולי מילת־נחמה לסיום. מי שיש לו סחורה טובה, ואינו נזקק לכסף, ימתין. כלל הזהב, לפיו אי־אפשר לנפח מחירה של מנייה, אלא עד שתתמוצץ, חל גם על ההיפך. בסופו של עניין, תגיע כל מנייה לערכה הריאלי ומי שקנה אותה במחיר מציאה של, נניח, רבע או שליש מערכה, וסבלנותו עימו, יזכה.

אלא שעד שתגיע הגאולה, תצא הנשמה.

יש המייחסים את הסיבות למצבה של הבורסה היום, לבניין המפואר והחדש. כולם זוכרים היום לטובה את הבורסה הישנה, הצפופה והלא נוחה באלנבי. משנה מקום, משנה מזל.

אולם־המיסחר בבורסה הישנה
משנה מקום, משנה מזל

איך? איך? איך?

מי שהוא אמר שישראל, בניגוד לאמריקה, היא ארץ האפשרויות הבלתי־מוגבלות. בעיקר, בכל מה שנוגע לענייני המשק, או, אם תרצו, הכלכלה. הנה, יש לי כמה שאלות, שאותן לא שאלו במיבחני המבוא לכלכלה ולכלכלת ישראל באוניברסיטות. כי גם שם לא יודעים כבר מה לשאול. בקיצור, אין, ועד עכשיו לא גילו, את התיאוריה הכלכלית המתאימה לנו.

יש לי כמה שאלות: איך־זה, שעל פי נתוני הלישכה המרכזית לסטטיסטיקה, ההכנסה הממוצעת לחודש היא משהו כמו מאה אלף שקל ברוטו שהם, נניח, 75 אלף נטו, איך זה שב־375 דולר לחודש אפשר להחזיק מכוניות, לקנות בגדים במחיר שהוא כסול ממחירם בדולארים בחו"ל, לקנות מזון במחירו בחו"ל, לנסוע לחו"ל ולשלם מס־נסיעות. ועל הכל לחסוך בסת"ם וכל היתר. איך?

איך זה שחותמים על הסכמי תוספת־יוקר בשמינו, ונציגי האוצר, שגם הם בין מקבלי המשכורת, אומרים שההסכם פירושו שחיקת־שכר ריאלית נוספת של 15% עד 20%, ואיש לא קם. וכל אחד יודע בסתר ליבו שהשכר יזחל, אבל מה שהוא אינו יודע הוא, מה יקרה לחסכונותיו.

איך זה שמדינה ענייה, הסמוכה על שולחנה של מעצמה, יכולה להעשיר את

הפיתרון של רבנו בן־מימון
השבוע

אזרחיה, להתקיים מחובות שהיא חבה לאותה מעצמה ולאזרחיה היא, להאיץ את האינפלציה לרמה של 400% ועדיין להישרד.

איך זה שההוצאה לביטחון בישראל היא יחסית הגבוהה בעולם, מס־הכנסה הגבוה בעולם, האינפלציה מן הגבוהות בעולם, הריבית הריאלית הגבוהה בעולם, ועדיין כמעט הכל מתפקד באורח נורמלי וצמוד.

ושאלת השאלות היא, איך יוצאים מזה? ומי אמר שצריך לצאת מזה. יש פיתרון פשוט, שכבר רבנו משה בן־מימון עמד עליו: מדביקים את דיוקנו, המתנוסס על שטר אלף השקל, על שטר של חמישה דולארים. וזה צריך לקרות השבוע. כי בעוד כמה חודשים, לכל המאוחר, נצטרך להדביק את דיוקנו של רוטשילד, הנדיב הידוע, על שטר של דולר אחר.

הריח והמיסמכים נשארים טריים

ופותחן־הצדפות עושה נפלאות

וכרגיל, מי אם לא הכולבו המפורסם, הוא, הוא שבא לעזרתכם. מיתקן או מכשיר חדש, המיובא על־ידי הכולבו במיוחד מאיטליה: משמר מזון בוואקום (ריק). מה זה? דבר חכם. מערכת אריזת ואקום מסייעת לשמור על הטריות, הריח והטעם, הצבע והעמידות וכמובן, הערך התזונתי, של מזונות שונים על־ידי הוצאת האוויר ממיכלי־האיחסון.

טוב לאיחסון ושימור כל סוג של מזון — בשרים, גבינות, דגים, סירות טריים, ירקות, שקדים ואגוזים, אורז ופסה וגם שאינם מזון: מיסמכים, תשלילים (נגטיבים) קסטות־וידיאו ובליכסף.

משאבת־ואקום, המחוברת לשקית או לצנצנת, יוצרת ואקום של 90% ואלה נסגרים הרמטית בשיטה מיוחדת. שאת הסבר לה אינני מבין, והוא גם לא חשוב.

העיקר, השקיות, העשויות מניילון / פוליאתילן הן לשימוש חוזר. כך גם הצינצנות.

גם השקיות הנוספות והצינצנות הנוספות לא כלולות במחיר היסודי. המחיר 99.50 דולר ויש לכם בבית פסנט לא־נורמלי לשמור על טריות המיסמכים והגבינה הצהובה.

יש חדש גם בתחום הרדיו למכוניות: מגבר אותות אפ־אם לרדיו של מכוניות. מי שאוהב לשמוע מוסיקה, המשוררת באפ־אם, בשעת נסיעה, זה הדבר בשבילו, והמחיר נשמע טוב.

את המגבר מתקינים בין האנטנה לרדיו והוא בבר דואג להגביר סי שמונה את כל מה שקולטת האנטנה. המיתקן מגדיל את טווח־הקליטה ב־20% ומשתר אותה במאה אחוז.

וכאן באים כל מיני הסברים על מניעת רעשים עצמיים ועל תפוקה גבוהה, שאני לא מבין בהם כלום. מה שעוד כתוב הוא, שכדי להרכיב את המיתקן הקטן הזה, בגודל של שתי חפיסות סיגריות אמריקאיות, זקוקים למברג ולפלאייר. ההפעלה באמצעות מצבר המכונית, התנאה כולה שלך וכל זה במחיר של 40 דולר בלבד.

ועכשיו נחזור למזון. מי שרגיל לאכול מזון־ים, מה שקרוי בעברית חדשה סי־פוד. ומאוד מתאווה לצדפות, מן הראוי שיצטייד בהמצאה האחרונה בתחום הימי: פותחן־צדפות.

וכך מתואר המכשיר הנפלא: פותח צדפות במהירות, ביטחון ונוחיות רבה יותר מכל שיטה אחרת. ושוב למחיר: ארבעה בפחות ממאה דולר. מציאה של ממש.

ומשהו לילדים שטוב גם למבוגרים, והוא לדברי הכולבו, הקטן מסוגו בעולם: אופניים מתקפלים. נתחיל בגודל. 22.5 סנטימטר על 47.5 ס"מ, והיחיד בעל מיסגרת משולשת, עשויה צינורות פלדת אל־חלד, במקום מוט יחיד בדגמים אחרים.

האופניים תוכננו על־ידי מהנדסי־תעופה, נפתחים ומתקפלים בשניות, מאוחסנים, בקלות, בתא־המיטען של המכונית. המושב עשוי ויניל ומותאם לגובה הרצוי. כך גם הכידון. מתאים לרוכבי אופניים שגובהם מ־1.30 מטר ועד 1.95 מטר. מצוייד בכל האביזרים של אופני־תחרות רגילים, כולל מערכת־בלימה יעילה על שני הגלגלים, פנסים ומחזירי־אור, מינשא לחפצים מאחור, ידית־מהלכים (שלוש מהירויות) ועוד. כשהאופניים האלה בנסיעה, גודלם הוא זה: גובה — 105 ס"מ; רוחב — 32 ס"מ; אורך — 127 ס"מ. המישקל: 12.7 קילוגראם. המחיר 375 דולר ומחיר תיק־הנשיאה לאופניים המקופלות 24.5 דולר.

כדאי להביא אותו בחלקים, ארבעה לפחות, כדי להימנע ממכס. או, כמו שאומר מכר שלי: מי שיש לו להוציא על אופניים כאלה, שישלם את המכס.

המטלפן האלמוני, למה נבהלת?

זו לא הפעם הראשונה שמתקשרים אלי הביתה אלמונים. אומרים משהו, שצריך לברוק, ועד שאני מצליח לבדוק, הסקופ הוא של מישהו אחר. לא תמיד. לפעמים יש לי רק יום אחד שהות, אבל העולם הזה מופיע בעוד ארבעה או חמישה ימים, ואז, אני מתוסכל.

האחרון שעשה לי את הניבזות הזו, היה גם הוא אלמוני. אתה תרמור מהעולם הזה? כן, ומי אתה? לא חשוב, יש לי מה למסור לך. ראש אגף הכספים של... מה שמו. אני שואל, והוא ממשיך, בגלל תכלים אישיים... מה אמרת שמו, אני שואל שוב, והוא כבר נשמע מפוחד. ואומר: העניין עם ... והיחסים עם ... וטרח, טרק את השפופרת.

תארו לכם איזו ניבזות. אם אין שם שום דבר, אז מה הוא מצלצל, אבל אם יש משהו, אז... ראשית, תרשמו שאני הראשון שנודע לו על כך. ושנית, אני מבקש להבא מידע יותר מלא, לשתף בו את קוראיי. סוף סוף, זו המטרה, אני חושב. מי שיש לו מידע נוסף בנושא, מתבקש להתקשר, ומי שצריך להתחיל לפחד, שיתחיל.

החנייה דולארית, המחיר בשקלים

אתם בוודאי חושבים שהספורט הלאומי שלנו זה לנסוע לחו"ל. לא מדוייק. הספורט הלאומי שלנו הוא להסיע את הנוסעים לחו"ל לנתב"ג (נמל־תעופה בן־גוריון, או, בקיצור, לוד) ולהחזיר אותם כשהם חוזרים.

בין הראשונים שעמדו על תופעה מעניינת זו היתה רשות שדות־התעופה, שהיא רשות ממלכתית. כדי להיטיב עם קרובי וידידי הנוסעים והחוזרים, סודרו שני מיגרשי־חנייה גדולים, למכוניותיהם של אותם קרובים וידידים. טוב מאוד.

בכניסה לכל חניון יש אפילו בוטקה עם גובה, הנוטל ממך את כספי החנייה ואפילו נותן לך בתמורה כרטיס חנייה. בכרטיס כתוב שהם, החברה ששכרה את הזכות לטפל בחניונים, אינה אחראית לכלום, מלבד עצם החנייה.

חוכמה קטנה מאוד. ועכשיו, עבור הכבוד הזה היא גובה, החל מן ה־1 במאי, סכום של 350 שקלים, שהם שני דולארים של ארצות־הברית. לזכותה של החברה יש לומר שעבור סכום זה רשאי בעל המכונית להחנות את ריכבו כמה שעות שירצה. אבל זו חוכמה קטנה מאוד. רוב רובם של החונים מסתלקים תוך שעה עד שעתיים.

ביקשתי מכמה ממכרי לברוק מה קורה בנמלי־תעופה אחרים. ברוב המקומות החניון מקורה תחת גג, והמחיר לחנייה הוא בהתאם לאורך החנייה ומתחיל בשווה־ערך של דולר אחד לשעה או לשעתיים הראשונות.

מה שחשוב הוא, שעד לפני שנה, לערך, היה מחיר החנייה בחניונים של לוד צמוד לדולר אחד. מאז שבוטלה הדולאריזיציה, החנייה צמודה לשני דולארים.

מה אתה עושה מזה רעש, שאל־אמר מכר שלי. בסך הכל שני דולר. ואיפה המתנות שהבטיחו לך, זה כלום? זהו, עוד הוכחה שהמחירים הם בדולארים והשכר בשקלים. ועוד משהו: בנתב"ג אין לך ברירה. אתה חייב לחנות והמקום היחידי הוא בחניון.

מיור חניות בע"מ
עוסק מורשה 510685894
כרטיס חניה
כניסה וחניה חד-פעמית בנמל התעופה בן-ג
מנרש חניה זה מופעל בהתאם לסעיף 5 לכללי רשות שדות התע
(תעמדת רכב וחנייתו בנמל התעופה בן-גוריון), תשמ"ב-82
המחיר: 350 שקל-כולל מע"מ
(תמחיר עבור כניסה וחנייה רק במנרש בו נרכש הכרטיס)
ראה מעבר לדף
תאריך: _____
№ 07093
כרטיס־חנייה בנתב"ג
והמתנות שמביאים, זה כלום!

CAPITOL AIR

טוס לאמריקה

החל מ־599$ כל השנה!

למשלמים עד 15.6.84

חברת התעופה האמריקאית "קפיטול אייר" פותחת עידן חדש בטיסות בין ישראל לארצות הברית.
מעתה תוכל לטוס לאמריקה בטיסה נוחה וזולה ולהנות מיתרונות חסרי תקדים:

מחיר נמוך גם לאחר 15.6.84

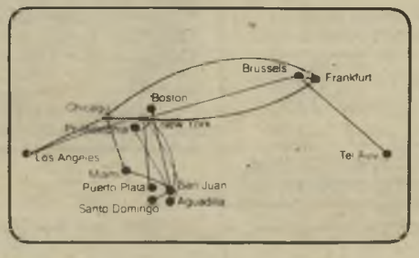
		הלוך ושוב	כיוון אחד
תל־אביב	ניו יורק	$699	$419
תל־אביב	שיקאגו	$799	$479
תל־אביב	לוס אנג'לס	$899	$539

כרטיס פתוח לשנה

טוס בזמן הנוח לך וחזור מתי שאתה רוצה.
הכרטיס פתוח למשך שנה שלמה!
אין דמי ביטול, אין הגבלה על שהיית מינימום או מכסימום

טיסות סדירות

ל"קפיטול אייר" טיסות סדירות וישירות לבריסל ולניו יורק היוצאות בקביעות בימים ג', ה' בשעה נוחה במיוחד 07.30 בבוקר. טיסת המשך ישירה לשיקאגו ולוס־אנג'לס.

היכרות עם בריסל

בדרך אל ארה"ב ו/או ממנה, תוכל להתעכב בבריסל (בלגיה) למשך כמה זמן שתרצה – ללא תוספת מחיר. תוכל לטוס "קפיטול אייר" גם לבריסל בלבד.

אמריקה כבקשתך

עם "קפיטול אייר" תוכל גם להגיע למבחר יעדים ברחבי אמריקה: ניו יורק, בוסטון, שיקאגו, פילדלפיה, לוס אנג'לס, מיאמי ביץ', סנטו דומינגו (הרפובליקה הדומיניקנית) וסאן־חואן (פוארטו ריקו) ועוד – במחירים הנמוכים ביותר.

כל המחירים לטיסות הלוך ושוב כוללים את ההנחה הניתנת למציגי שובר "100$ במתנה".

המחיר הנמוך ביותר

CAPITOL AIR INC.

קוי תעופה סדירים

כפוף לאישור ממשלתי

arkia ארקיע

קוי תעופה ישראליים בע"מ

אל תתפשר: הבטח לעצמך מחיר נמוך ביותר לכל השנה – טוס "קפיטול אייר"!

פנה אל סוכן הנסיעות שלך או אל: ארקיע קוי תעופה ישראליים בע"מ סוכנים כלליים של "קפיטול אייר" רח' פרישמן 11 תל־אביב, טלפון 236006, 03-240225

רחל מרחלת על כל העולם

דו"ח למעסיקים

יותר אינני נוסעת בשבילכם, בוסים כמוכם הייתי מביילת ומשלחת בבעיטה לנופש בעקרון. מה עשיתם? שלחתם אותי ללונדון ופאריס, כימעט בלי גרוש על המה־שמו, ואתם רוצים שאדווח על החיים הטובים בעולם הגדול? על מה אדווח? על הלחם היבש שאכלתי, ומי־הברז שש־תיתי?

לקראת הנסיעה הבאה, בעוד חודש או חודשיים, אני הולכת להחליף את קוראיי בנדיבים יותר. אולי אוכל פעם לסעוד גם במיסעדה הגונה על חשבונם, ואחר־כך אספר כיצד תיבלתי את פיתי ברוטב המשגע של הצרפתות, ועל לובסטר בנוסח לוקרצ'יה בורג'יה, טועמים ומתים!

בין קוראיי יש גם כמה נשמות טובות. אחת מהן מיהרה לצלצל לסגן־הנשיא של רשת הטלוויזיה האמריקאית הגדולה אן־בי־סי, וביק־שה רחמים עלי. גם סגן־הנשיא הוא נשמה טובה. הוא שמע על יסורי־הרעב שלי. רחמיו נכמרו, והוא הוציאנו מרעב לשובע גדול.

זה התחיל בצילצול פיתאומי בטלפון:

דרינג, דרינג.

„קן איי ספיק טו זה מרחלת?"

„זה מרחלת איז ספיקינג, יא טמבל!"

„שלום רחל. זה **אלכס גילעדי**."

„סורי, זה טמבל ווונט פור יו. מה שלומך אלכס?"

„מצויין, מה שלומך?"

„אותו הדבר. איך ידעת שהגעתי ללונדון?"

הנסיכה דיאנה
בתא אחד

„סורי. אינני מסגיר מקורות־אינפורמציה."

„בחיאת דינאק, אף אחד לא יודע שהגעתי!"

„אז אף אחד לא סיפר. מה את עושה הערב?"

„אוכלת איתך ארוחת־ערב, מותק."

„איך ידעת?"

„אינני מסגירה את מקורות־האינפורמציה שלי."

אחרי שעתיים אני עולה לדירתו של סגן־הנשיא. את הדלת פותחת יפהפיה, כוסית בידה, ומציעה משקה. סגן־הנשיא משוחח עם ניו־יורק מהחדר השני. קוראים לה **צ'ארלי**, והיא עוסקת, בין השאר, בהדרכת תיירים ברחבי אירופה. מחמאות היא מבינה גם בעברית. תהרגו אותי אם אין לה דם יהודי אדום כימעט בכל עורקיה, ואיזה עורקים!

השיחה לניו־יורק מסתיימת, סגן־הנשיא נכנס, מבטוט עד הגג. מה העניינים? הכל בסדר, ברוך השם!

יוצאים לסעודה צרפתית משובחת במרתף לונדוני צפוף.

„אלכס, מה הולך כאן בלונדון?"

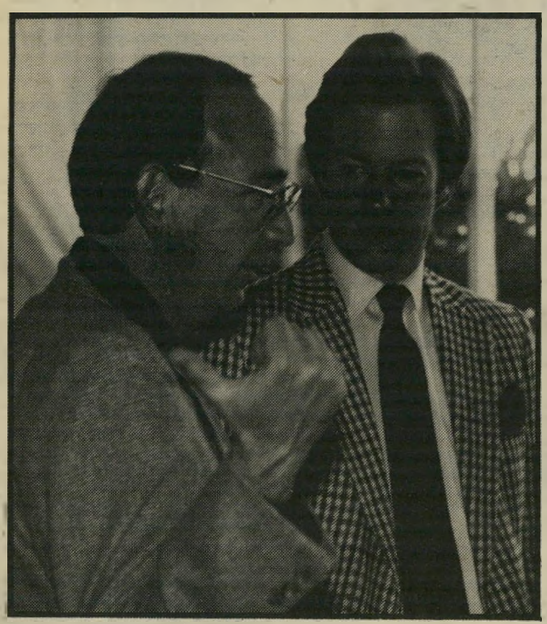
„שום דבר מיוחד, חוץ מההזמנה שקיבלתי מנשיא איגוד־הטניס האנגלי לתא המלכותי בווימבלדון."

„??? השתגעת?"

„השתגעת בעצמך! הנה ההזמנה: הזמנה זוגית ליום ו' ה־6 ביוני. באותו היום ייערכו מישחקי חצי־הגמר לגברים על המיגרש המרכזי."

„ומי יארח אתכם בתא המלכותי?"

„בימי־המישחק השונים מארחים בני מישפחת־המלוכה על פי סדר מסויים, כשבסיום מעניקה את הגביעים הנסיכה מקנט. ליום שבו אני מוזמן לתא עם בת־זוגי נקבעה המארחת הנסיכה **דיאנה**."

אלכס גילעדי (משמאל) עם בנה של מרגרט תאצ'ר
הזמנה מלכותית

„דיאנה! אני בת זוגך! שלא תעז, אתה שומע! חוץ מזה, הרי היא בהריון מתקדם."

„היא תהיה בחודש השמיני להריונה, ואת, מותק, שבי ליד הטלוויזיה."

„אז את מי תקח לתא?"

„זה קשה! ברור שאקח ישראלית, היא צריכה להיות יפה, כמובן. היא צריכה להיות טיפוס מיוחד, והיא צריכה להיות פיקחית."

„מה חסר לך אצלי, חומד? מתאימה בדיוק!"

„את רוצה שהנסיכה תברח מהתא כשתשמע מי הגיעה?"

„אז איזה ישראלית, מלברי, תענה על כל הדרישות?"

„נחיה ונראה, מותק."

„מה נחיה ונראה! הרי אתה יכול להביא את **שרונה מארש**, עונה לכל הדרישות, וגם היתה חברה שלך."

„הכל נכון, אבל אינני יודע את מיספר־הטלפון שלה, אצטרך לחפש אחרת."

„אבל לא כמו שרונה, אני בטוחה! איזה מעלות שיש לה, אוף..."

„את מספרת לי? את יודעת אצל מי למדתי לבשל מאכלים משגעים? גם אצל שרונה!"

„אז איפה תמצא את הדמות שאתה מחפש?"

„בחייך, רק ישמעו בארץ על ההזמנה, וכל המטוסים יתמלאו, יהיה בסדר אל תראני."

„אלכס, ומה אתה מציע לה, מילבר הצצה מקרוב בנסיכה?"

„איזה הצצה! נשב ביחד חמש שעות בתא המלכותי, יחד עם מיספר מצומצם מאוד של מוזמנים, כולם אח"מים כמוני, בהפסקה יגישו, כמובן תה."

„תציע למארחים עוגות, אם הם מגישים רק תה. אני מוכנה לאפות עוגה משגעת ולהביא אותה בעצמי. אני רק אכנס, אפרוס ואגיש לאורחים, אחייך קצת לכולם ואצא."

„או, זה רעיון! אני אעביר את ההצעה לדיאנה. היא מתה על העוגות שלך."

טרמפ לווסטמינסטר

לו קוראים **אבישי כץ**, עד לפני זמן קצר היה קציין־הנדסה ראשי של צה"ל. בוקר־בוקר היה יוצא מביתו בנווה־רסקו שברמת־השרון, בדרכו לעבודה.

לה קוראים **רמה**, עקרת־בית, אם לילדים, בבית סמוך. רמה עוסקת ככלכלנית באחד המישרדים בעיר.

מה יותר נחמד מלהציע טרמפ לשכנה, בדרכה לעבודה? אין דבר יותר נחמד! ומפה לשם, ועם חלוף הזמן, התפתח רומן בין השניים שהיה לשיחת־היום בין כל תושבי השכונה. רומן כזה עוד לא ראו, משהו מהסרטים.

בינתיים השתחרר אבישי מהצבא, והתחיל לנהל את סוכנות פג'ו בישראל. בראשית חודש מאי מצאו השניים את עצמם גרושים, וטסים ללונדון הגדולה, ושם נישאו, כפי שהודיעו במודעות־ענק בעיתונים.

„את אבישי כץ?"

„רק רגע."

„את אבישי כץ?"

„מדבר."

„רוצה לאחל לכם אושר והצלחה."

„מי?"

„אני, המרחלת."

„איך את מגיעה אלי?"

„בטלפון! מה הבעיה?"

„???"

„אני רוצה לספר לקליינטים על החתונה."

„ספרי."

„אוף! איך התחתנתם ואיפה?"

„בג'נסים וחולצות פשוטות, בעיריית רובע וסטמינסטר בלונדון."

„והיו הרבה אורחים?"

„איזה אורחים! מאיפה אורחים? פשוט בא איתנו זוג־ידידים כעדים."

„ולמה וסטמינסטר בלונדון, ורק זוג עדים?"

„את לא יודעת שכל כץ הוא כהן?"

„בוודאי, שכחתי. מסור לגברת את איחולי."

„אמסור."

„תודה."

אם בא לכם

נגיד שבא לכם לישון על מיזרנים כפולים. לא זוגי זוגיים! ונגיד שבא לכם לכסות את המיזרנים

יובל כספין
לחזור לסבתא

האלה בכילה תכולה, כמו חופה או אוהל־ענק, ולהציץ דרך הנקבים ולראות שמיים, עננים וכוכבים מצויירים על הקירות.

בא לכם? גם לי, אבל לי כבר יש שיגעון אחר, ולכמה מיטות אני יכולה להתגלגל?

אז אתם, רוצו לחפש את **יובל כספין**, כך נראה חדר־השינה שלו, שזכה במיטב ההערכה וההערצה של חתיכות וחתיכי ישראל.

יובל אורז את הפק"ל, ונוסע לניו־יורק, כדי ללמד את הנייטיבס פרק בהילכות תיכנון אופנה ועיצובה, ודירתו עומדת להשכרה.

אם הם ילמדו ממנו משהו, תראו את האמ־ריקאים הולכים תוך שנה אקסטראוואגנטים כמוהו. כתפיות ענקיות לגברים, פרוות מטורפות ומיכנסיים עם פייטים, ושניציס בחולצות, ועל הראש יבשלו משהו עם ג'לטין.

הפיצלה הזה (190 ס"מ) מופיע כך כימעט תמיד, כשחיוך שובה־לב על שפתיו.

אני לא נותנת לאמריקאים צ'אנס רציני עם יובל. למה? כי סבתא שלו אוהבת את השרון, ולא תיסע אחריו. ואילו סבתא היא הדמות הנערצת ביותר על יובל.

מעניין איזה חדר־שינה יתכנן כשיחזור, כדי להיות ליד סבתא.

רחל מרחלת על כל העולם

את יענקלה אגמון

"מדבר."
"**יענקלה**, זו המרחלת. מה שלומך?"
"מצויין. ואת?"
"כמוך! יענקלה, שמעתי ש**גילה** נסעה עם מישלחת־אמנים למוסקבה."
"נכון, הם חוזרים ביום הרביעי."
"אבל הרי גם **אילי גורליצקי** נסע."
"??"
"הוא היה בעלה בעבר."
"השתגעת! אחרי 23 שנים זה נקרא בעלה־לשעבר?"

סערה באופק

הגיבורים:
הוא — **דני זיתוני**, פלייבוי ואיש־עסקים, גיבור פרשה שעשתה כותרות לפני כמה שבועות, בעיקבות רומן סוער עם **שרונה מארש**.
היא — **אורית בהרליה**, אשתו־בנפרד של **שאול נמרי**, הצייר, המתגורר עתה בניו־יורק,

אורית בהרליה
מרחיבה את אופקיה

דני זיתוני
מחסה באלסקה

ושממנו נמלטה ארצה, על פי השמועות בעיר.
הסערה באופק: חסר לו לדני שלשאול ייוודע על הרומן הסוער, המתפתח והולך לעיני כל העיר. כשיגיע שאול חפשו מחסה, והזהרו מרי־קושטים. דני זיתוני גם הוא לא יטמון את ידו בכיס.
הרומן הנוכחי כימעט שניתן להגדירו כבלי־תי־אפשרי, גם לולא צילו המאיים של נמרי באופק.
דני בן תפנוקים של מישפחה עשירה מאוד, משכיל ומעודן, כשהאידיאל הנשי היה עד כה לגביו בלונדית עם עיניים תכולות.
גם אורית היא בת למישפחה אמידה מאוד. אביה איש־עסקים מצליח, אך, כאמור, היא אינה גרושה עדיין, והעיקר, היא שחרחורת משגעת, אחת היפות בארץ. כעת היא מרחיבה את אופקיה ולומדת ארכיטקטורה.
מעניין היכן היא תתפוס מחסה, אם אמנם יעלה זעמו של נמרי המרוחק. באלסקה?

לסלאו מתחתנת? נכון!

דרינג, דרינג.
"את **חנה לסלאו**."
"מדברת."
"חנה, שמעתי בעיר שסוף־סוף את ואביב מתחתנים."
"האלו, מי מדבר?"
"מדברים מהמדור המרכזי."
"נכון, אבל בינתיים אני עוד לא."
"טוב, אין דבר, שמעתי ופירסמתי גם על משוגעים המתחתנים ללא הרין."
בינתיים חיים **אביב גלעדי** וחנה זה כשלוש שנים ביחד, עם הפסקות קצרות באמצע, היא שד משחת, מלאת אמביציות ורצון עז להצליח בקאריירה שלה, ואילו הוא בן למישפחת בני־טובים מכפר־שמריהו, שהיה נשוי בעבר ל**מיכל מאיר** מהכולבו, במשך כמה חודשים. אביו מנתח פלסטי ידוע. עם הוריו ובלעדיהם טייל ברחבי

לסלאו ואביב גילעדי (באמצע: דודו טופז)
הזדאה מלאה

העולם, ספג וקלט את אווירת העולם הגדול.
הקשר ללסלאו הביא גם לעיסוקו הנוכחי, אמרגנות והפקה.
השניים מתגוררים בדירה יפה בתל־אביב הקטנה, בסביבות נחמני־מוא"ה, בדירה שריהטה ותיכננה לסלאו בעזרתו של אביב. את החתונה יערכו בגינת ההורים של אביב בכפר־שמריהו.

"איזה מדור, מה את רוצה?"
"זו אני, מותק, המרחלת."
"אם כך, אני מוסרת הודאה מלאה. מתחתנת. זה נכון."
"מתי?"
"בקיץ, עוד לא החלטנו בדיוק."
"סיפרת פעם שתתחתני רק אם תהיי בהריון!"

מהפרלמנט לגן־אורנים

טוב שלא חיפשתם את חברי הפרלמנט של ראשון ביום הראשון השבוע, בשעות הצהריים.
במקום ישיבת־המליאה של חבורת הבטלנים, נאספו כולם בגן־אורנים להרים כוסית ולנעוץ שן תותבת לכבוד הכנסת נכדו של **דני ברניצקי**.
הראשוני בבריתו של אברהם אבינו.
לקישוט הביא את **שימעון פרס**.
כולם הסכימו שהנכד הראשוני הוא על הכיפאק, ג'באר אמיתי, עבר את הקיצוצים בלי בעיות.
מהצד השקיפה בעניין רב הסבתא של היהודי הקטן, כשכרסה בין שיניה. מסתבר שדני היה נשוי, גרוש, ואלמן בטרם נשא את **קוני**, אשתו הנוכחית, צאצאית לשבט **המטלונים**. גם היא היתה נשואה בעבר והתגוררה בקנדה. אחרי גירושיה חזרה ארצה, הכירה את דני, נישאה לו, ועתה היא בהריון לראשונה, וכך הפכה לסבתא בטרם היותה אמא!
בבטן תפוחה לא־פחות ניצבה לידה **ניצה שולמן**, רעייתו של המנתח הפלסטי, **יוש**. על הרומן ביניהם, כשהדוקטור היה נשוי מאוד לאשתו הקודמת, כבר כתבתי לכם. עתה מצפים שני הזוגות למודלים 1984. שנה לא נורמלית, תשאלו בפורד ובסוברו.

עוד בר־מיצווה לריק?

רק חודשיים חלפו מאז שכיבדה אותנו **פיה זאדורה** בביקור קצר, בעת שהצטרפה לבעלה, **משולם** ("ריק") **ריקלים**, שהגיע לכאן כשהוא מלווה בבני־מישפחתו ומוזמנים רבים, לחגיגת בר־המיצווה של נכדו.
עתה התבשרתי, ישר מפי החדרנית בניו־יורק, שבשעה טובה ומוצלחת, ובסיעתא דבעלה, נכנסה הכוכבת להריון, ובעוד קצת פחות מתישעה ירחי־לידה נזכה בצאצא(ית).
בשעת ביקורה כאן סיפרה לי זאדורה על רצונה העז להרות וללדת בן או בת למשולם. בירכתי אותה, כמובן, להצלחה, וראו מה קרה תוך זמן קצר!
אם אתם רוצים בברכות (אחוזי־ההצלחה לא נורמליים!) חכו לידי המערכת בין 2 ל־4 בימי שישי אחר־הצהריים.

האלו, את מרים תמיר?

"מדברת."
"שלום **מרים**, זאת המרחלת."
"שלום."
"**לפני שלושה שבועות או ארבעה כתבתי את הסיפור על תורג'י ועליך. נסעתי לחו"ל, חזרתי ומצאתי שטעית קצת בעניין הכוכבים.**"
"איזה טעות? על מה את מדברת?"
"אמרת שאת צופה לקידום עצום בעתידו, והנה אני שומעת שהוא עוזב את תפקידו בתל־אביב, וכי מביאים מפקד חדש למחוז."
"נכון, או מהז?"
"או איפה הקידום?"
"מי שעוזב את תל־אביב, הכוכב שלו יורד?"
"אז את לא משנה את התחזיות שלך?"
"מה פיתאום? אני אומרת את זה באחריות מלאה. הכוכב שלו עולה!"

מרים ותורג'י
באחריות מלאה

אלף תודות

חברת "ביפר" מודה לשר התקשורת מר ציפורי,
למשרד התקשורת ולחברת "בזק" על
מאמציהם הרבים ויוזמתם הברוכה,
שאיפשרו הפעלת 1000 מספרי טלפון
חדשים לחברת "ביפר".
הפעלתם של הקווים החדשים תוריד
עומס עצום מרשת הטלפונים הכללית
לרווחת כל המשתמשים בה.
1000 מספרי הטלפון החדשים מאפשרים
לנו לשכלל את השרות ללקוחותינו
בהפעלת **"חי"פ"** : **חיוג ישיר פנימה** בו
נמסרת ההודעה בקולו של המוסר,
ללא המתנה על הקו, כשלכל מכשיר
ביפר מספר טלפון אישי.

על 1000 מספרי הטלפון הללו -
אלף תודות.

חברת ביפר.

ביפר
BEEPER
טל' 03-630055
המשרד הראשי: רח' הירקון 116 תל אביב.

טיולים גדולים עם קופל

עד 25% הנחה! על סדורי קרקע

לנרשמים עד 31.5

לטיולים היוצאים החל מ־1.6.84

מיני ספרד
8 ימים
25% הנחה על סדורי קרקע
לנרשמים עד 31.5
$610 ~~$690~~

מיני איטליה
8 ימים
25% הנחה על סדורי קרקע
לנרשמים עד 31.5
$635

אנגליה סקוטלנד ווילס
12 ימים
25% הנחה על סדורי קרקע
לנרשמים עד 31.5
$876

פורטוגל ספרד פלמה
15 ימים
20% הנחה על סדורי קרקע
לנרשמים עד 31.5
$915

בירות אירופה
אנגליה, הולנד, צרפת, בלגיה
12 ימים
25% הנחה על סדורי קרקע
לנרשמים עד 31.5
$921 ~~$1085~~

פניני אירופה
אוסטריה, איטליה, שוויץ
16 ימים
20% הנחה על סדורי קרקע
לנרשמים עד 31.5
$1020

מיני סקנדינביה
דנמרק, נורוגיה
10 ימים
25% הנחה על סדורי קרקע
לנרשמים עד 31.5
$1058

אורות אירופה
איטליה, שוויץ, צרפת
15 ימים
20% הנחה על סדורי קרקע
לנרשמים עד 31.5
$1029

מיטב אירופה
שוויץ, מערב־גרמניה, אוסטריה
16 ימים
20% הנחה על סדורי קרקע
לנרשמים עד 31.5
$1082

אירופה הקלאסית
איטליה, שוויץ, צרפת
הולנד, אנגליה
21 ימים
20% הנחה על סדורי קרקע
לנרשמים עד 31.5
$1375 ~~$1620~~

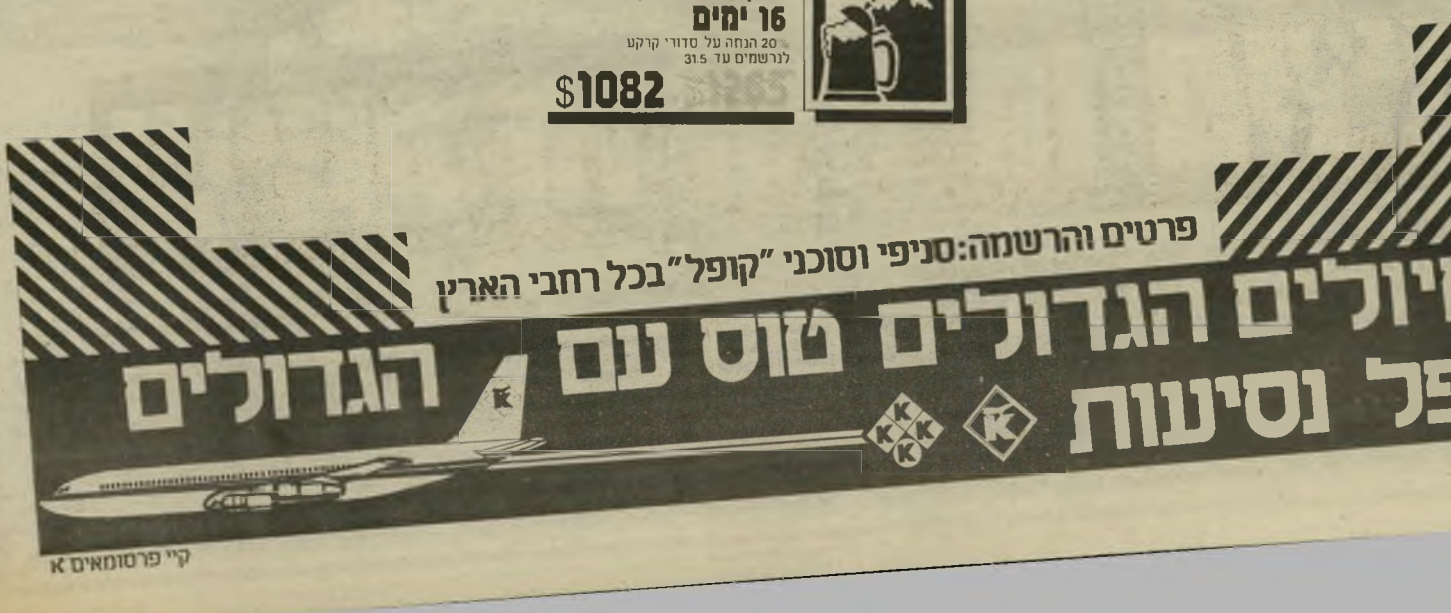
סקנדינביה
דנמרק, שבדיה, פינלנד, נורוגיה
19 ימים
20% הנחה על סדורי קרקע
לנרשמים עד 31.5
$1475

ארצות הברית
33 ימים
25% הנחה על סדורי קרקע
לנרשמים עד 31.5
$2764

המזרח הרחוק
הודו, נפאל, תיאלנד, סינגפור,
פיליפינים, הונג־קונג, יפן
31 ימים
25% הנחה על סדורי קרקע
לנרשמים עד 31.5
$2950

קיי פרסומאים א

עומרי ניצן, המנהל האמנותי של תיאטרון חיפה, מדבר על יחסי המבקרים והתיאטרון, מאשים את המבקרים בשטחיות, בצעקנות ובסנסציוניות, מדבר על תיאטרון פוליטי ומספר על מאמציו להביא לתיאטרון חיפה קהל־צופים ערבי. ניצן, שהתחיל את הקאריירה שלו כבימאי בגיל 20, אומר על המבקרים:

„מגיל 9 ידעתי שאהיה בימאי. היה לי תיאטרון־בובות בחוך עגלת־חה שבניתי בעצמי"

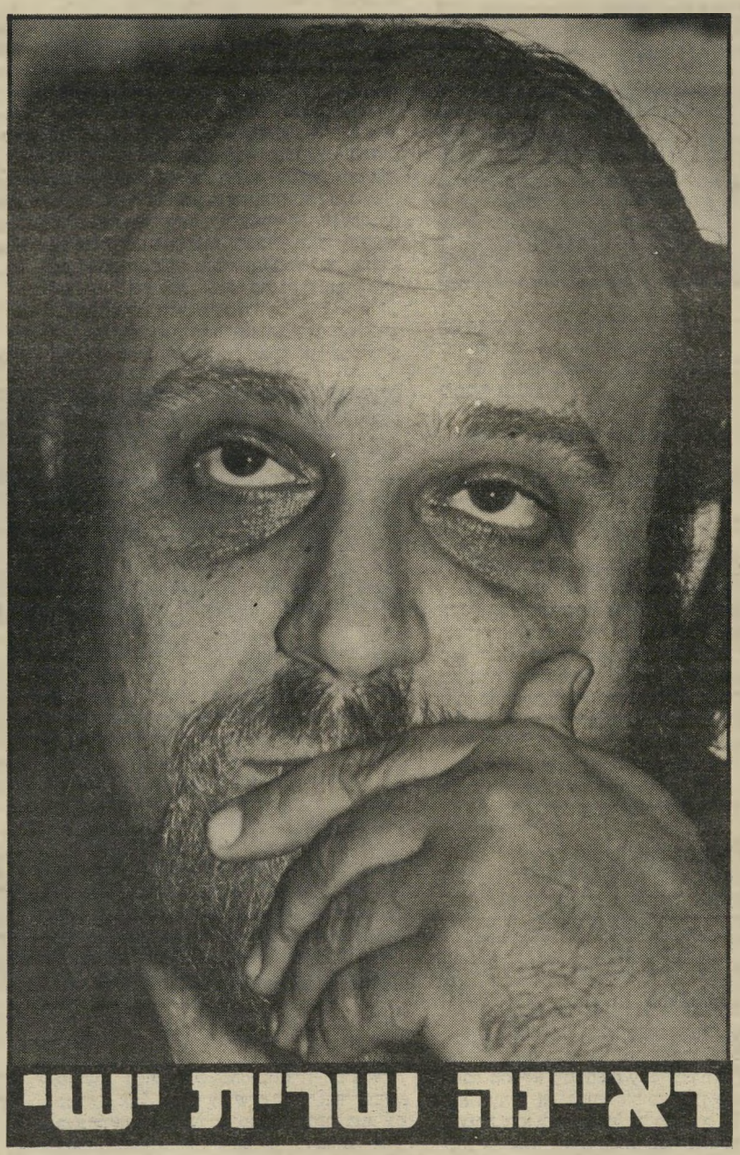
„חנן עזרן היה משורר. תארי לעצמך איך הטלוויזיה מייבשת את האנשים!"

„היה לי קהל יוצא מהכלל לתיאטרון הבובות: אחותי הקטנה"

„בלהקת פיקוד־מרכז היתי חבר של שלומית אהרון, ומגיש רפליקות לשלמה בר־אבא"

„היה לנו תיאטרון בחיכון. היו בו מיכל גוברין ומיכה לוינסון, היום בימאים; המחזאי היה חנן עזרן"

„בגיל 23 ביימתי ב„הבימה". ישבתי שם שבע שנים כבימאי בית, ושמור לו אצלי מקום חם בלב"

ראיינה שרית ישי

„הביקורת מזכירה לי שיטת הדיונים החפוזים!"

עוד כשהיינו צעירים וחולמים ידענו כולנו דבר אחד: עומרי ניצן יהיה בימאי־תיאטרון. אפשר להגיד על עומרי ניצן, המנהל האמנותי של תיאטרון חיפה, שהקאריירה שלו אינה בבחינת הפתעה. כבר בגיל 9 הוא ידע שרצונו להיות בימאי־תיאטרון. וכבר בגיל 17 ידעו הכל שזה מה שהוא יעשה בחיים.

בהיותו בן 20 קיבל הצעות מתיאטרון „בימות" ומתיאטרון חיפה. הוא סירב לכולן ונסע ללמוד ב„דרמה־סנטר" בלונדון. איש צעיר, בוגר להקת פיקוד־מרכז, משוגע לתיאטרון ורציני להחריד.

את עומרי ניצן פגשתי שוב בשבוע שעבר, כאשר הוזמנתי, עם אחרים, לסוף־שבוע של תיאטרון בעיר הכרמל. ניצן, ביחד עם המנכ"ל הצעיר של התיאטרון, נועם סמל – שגם עליו ידענו, עוד כשהיה צעיר, שהוא יהיה פעם מפיק ידוע או אמרגן ידוע או מנהל־תיאטרון ידוע (והוא אכן היה שלוש־תם) – אירגנו עבור אורחיהם חוויה תרבותית ממדרגה ראשונה. היתה זאת הצגת „האי", בביצועם המעולה של מכרם חורי ויוסוף אבו־וורדה. נדמה לי ש„האי" היא ההצגה החשובה ביותר המועלית בימים אלה על קרשי התיאטרון בארץ.

תיאטרון חיפה הוא תיאטרון מעניין. מבט אחד בלוח הרפרטואר שלו מגלה שורה שלמה של מחזות מכאן ומעכשיו, מחזות אקטואליים, מחזות הנוגעים למהות העם היהודי והעם החי בארץ־ישראל. תיאטרון חיפה כמעט שאינו מעלה מחזות מיובאים. בתיאטרון חיפה אי אפשר לראות מחזות כמו „כולם היו בני", „תשוקה", „שקרים" ומחזות אחרים, המועלים ב„הבימה" וב„קאמרי", מחזות צרפתיים, אנגליים, אמריקאים. דומה כי תיאטרון חיפה, במובן הזה, אינו קופא על שמריו.

גם העובדה שהתיאטרון העלה את „האי" בערבית, מוסיפה לו כבוד. בחיפה, ביתו של

(המשך מעמוד 69)

התיאטרון, יש אוכלוסיה ערבית. תיאטרון חיפה עשה כדי לקרב אותה אל התיאטרון. זה לא היה קל. בתחילה לא בא קהל. אחר־כך, תודות לעבודת־נמלים, בין השאר של השחקנים עצמם שהלכו לשכונות ושיכ־ נעו, ואחרי שהתיאטרון הציג הצגות־חינם, התחיל הקהל הערבי לבוא אל התיאטרון.

מכרם חורי ויוסוף אבו־וַרדה, שני שח־ קנים מעולים, זכו בשיבחי הביקורת. כאשר „האי" הועלה באמסטרדם ובפאריס. את הניצחון הגדול של „נפש יהודי" בפסטיבל אדינבורג עדיין לא שכחו בחיפה. אך עומרי ניצן מסתייג מפסטיבלים מסוג זה. „זה מזיק לתיאטרון," הוא אומר, „זה מטריף אותו." עומרי ניצן, איש צעיר בתחילת שנות ה־30 של חייו, מנהל – ביחד עם נועם סמל, גם הוא בתחילת שנות ה־30 של חייו – תיאטרון טוב, עכשווי, אקטואלי. ונדמה לי שבמיסגרת ממוסדת, לא כל־כך קל להיות לא־מימסדיים.

ניצן נשוי לרינה, מתגורר על הכרמל ולומד לאהוב את חיפה. נועם סמל עדיין לא התרגל. הוא תל־אביבי שרוף, שגר בחיפה. אך כששואלים את עומרי איך זה לגור בחיפה, הוא משיב, אני לא גר בחיפה, אני גר בתיאטרון.

■ ■ ■

● אירגנתם סוף־שבוע של תיאט־ רון, הזמנתם מבקרים ואנשי־תיאטרון לבילוי. האם תיאטרון חיפה יכול להר־ שות לעצמו מותרות באלה?

לא הוצאנו אגורה שחוקה! כל העסק בנוי על תרומות. המלון תורם חדרים, המיסעדה תרמה את ארוחת־הערב, חברת־יינות תרמה יין, בית־חרושת לגבינות תרם גבינות, המאפיה תרמה בייגלה. הכל תרומות. עיקר המאמץ היה לארגן את הקייטנה הזו. אבל כסף לא הוצאנו. אפילו האוטובוס נתרם, שלא לדבר על המונית, שהסתובבה כל סוף השבוע.

● מהי, בעצם, המטרה של סוף־ השבוע הזה?

בעיניי, תיאטרון זה פסטיבל. תיאטרון, ביסודו, הוא חגיגה. ביוון העתיקה חגגו יום־ תיאטרון, עם שלוש הצגות ותחרות. תכליתו של התיאטרון היא לצאת מהחול אל החגיגה. באביב אנחנו יוצאים עם שלוש, ארבע הצגות. במקום להריץ את המבקרים כל פעם לחיפה, החלטנו להזריק להם מנת תיאטרון מרוכזת.

● אין בזה מידה מסויימת של שוחד? אתה מזמין מבקר לבלות סוף־ שבוע במלון חמישה כוכבים, מארח אותו בארוחות.

אני לא רואה בזה קצה־קצהו של שוחד. מה את חושבת, שמבקר משחדים בסופשבוע? צריך הרבה יותר מזה. חוץ מזה, הכל גלוי ועל השולחן, ונעשה בהסכם עם תא המבקרים.

■ ■ ■

● הייתי בהצגת הבכורה של „גטו", ראיתי אותה, ביחד עם המבקרים. הקהל יצא מגדרו, המבקרים, למחרת, התלהבו הרבה פחות. מה היחס שלך לביקורת?

מורכב. לדעתי, המבקרים הפקיעו עצמם מריאלוג רציני עם היוצרים ובעת הם מדברים רק עם הצרכן. השיטה הזו של הקוויקים, החפוזים, מזכירה לי את שיטת הזיונים החפוזים. מייד, בתום ההצגה, בלי מחשבה, בלי נשימה, במיסגרת של שמונה שורות, דקה או שתיים לפני הפיפס של החדשות, הם מביעים ביקורת על הצגה שעבדו עליה זמן רב. זה לא יכול להיות מעמיק, זה מוכרח להאמר בסופרלטיבים כמעט פרימי־ טיביים, שום התייחסות רצינית ליצירה שלעיתים היא פרי־עבודה של שנים של הגות ועומק. זו תופעה אחת שמפריעה לי. תופעה שניה, היא תופעת המונופול. כיום יש מבקרים שיש להם רשתות־ביקורת. יש מבקר שמשמיע את עצמו ברדיו, כותב במגזין או בעיתון וגם מצביע בוועדת רפרטואר של איזה תיאטרון.

● אתה יכול לנקוב בשמו של מבקר כזה?

עזבי אותי משמות. את, וכל מי שקורא ביקורת, יודע בדיוק למי הכוונה. זו אולי לא רוגמה מדוייקת, אבל היא אופיינית. במקום שיהיה פלורליזם של דיעות, למעשה חמישה, שישה מבקרים קובעים את הטון. אני מבין שזה מאוד נוח. בשבילם הרי זה מאמץ בלתי־נסבל, כך אני מבין, לבוא להצגות. בשבילי זה עדיין בגדר תענוג. אני גם מבין שזה משתלם למבקר מבחינה כספית. תארי לך שאת כותבת מאמר אחד ומקבלת עליו חמש משכורות.

דבר נוסף הוא חוסר הרוטציה בין הביקורת. יש היושבים שנים על תקן של מבקר. אני מבין שיש קבועות ושזה חלק מהסיטואציה הסוציאלית במדינה. אבל, את יודעת שיש מבקר אחד שביקר כשנולדתי, והוא עדיין מבקר ויבקר בטח גם אחרי שאמות. אבל בעיקר מרגיזות אותי הביקורות החפוזות, השיטחיות, בסיגנון האיש שבא לצפות. ממליץ על הצגה כמו שהוא ממליץ על מיסעדה טובה. השירותים נקיים, המחיר סביר, תודה ולהתראות. אותנו הם ממיתים ומחיים כל חודשיים־שלושה אבל הם, המבקרים, הם ניצחיים, בני אל־מוות. אותנו קוברים ומנשימים, אבל הם חיים לנצח.

ניצן (באמצע) מביים
„אני נגד תיאטרון־אינסטאנט. אני בעד תיאטרון שהרתיחו שבע פעמים!"

„אותנו, אנשי התיאטרון, הם ממיתים ומחיים כל חודשיים־שלושה. אבל הם, אנשי הביקורת, נצחיים ובני־אלמוות"

ההפסד הוא שלהם, כי הם פיקחים ונבונים, ואנשי תיאטרון ומי שהפסיד את המישחק זה הם, כי הם הפסידו את הריאלוג עם אנשי התיאטרון.

● יהורם גאון סיפר לי, כי בזמנו נתנו היה לקחת ביקורת שכתבה לאה גולדברג וללמוד מתוכה. לעיתים, כך סיפר, שונו הצגות שלמות בגלל הביקורת של לאה גולדברג.

היום, הסיגנון של הביקורת הוא בוטה. ככל שאני יותר בוטה, צעקן, סנסציוני, אני יותר קיים.

● אתה מתכוון למישהו מסויים?

אני מתכוון למבקר מסויים מאוד, שהיה בזמנו שחקן נחשל. היום כל קיומו הוא ,עד כמה אני מרחיק־לכת בבוטות ובנאצות.' קשה לי לזהות בביקורות שלו דבר אחר. קשה לי לזהות סטנדרטים או דיאלוג. ומשום כך, הפטנט הטוב ביותר שיכול היה להמציא כדי להפוך לנושא־ השיחה ביום שישי אצל הברנג'ה, הוא להיות כמה שיותר בוטה, כמה שיותר מנאץ.

„בסיפרו הקודם גרם לי ניקוד למבוכה גדולה מאוד. אותי הוא שיבח, בעוד שאת חברי, שאותם אני מעריך, השמיץ עד עפר. לא היה לי נעים"

● האם מבקר מסוג כזה נחשב מבקר חשוב?

למי?

● לך, כמנהל אמנותי של תיאט־ רון?

השאלה היא עד כמה הוא מזיק להצגה. דעתו לא נחשבת בעיניי כהוא זה.

■ ■ ■

● עד כמה מבקר יכול להזיק?

אני לא יכול לתת לך תשובה אכסיומטית. יש הצגות, שבהן ביקורת שלילית תפיל הצגה, ויש שביקורת חיובית מאוד תרים אותה על הרגליים ויש הצגות שאיש לא ינצח אותן. הבעיה היא שכיום תיאטרון כמעט לא פותח קופה כאשר הוא יוצא מחוץ לבית. כל ההצגות מכורות מראש. הן נמכרות למקומות־עבודה ולקיבוצים, שם יש וערת רפרטואר. הקהל הרחב לא קורא ביקורת, אבל שמונת האנשים המחליטים עבורו איזו הצגה יראה, מתייעצים עם הביקורת.

● מי נחשב כיום המבקר החשוב ביותר?

אין לי תשובה נחרצת. מבחינה אמנותית רוכב ככולם ויתרו מראש על השפעה אמיתית על האמנות. סיפרת לי קודם על לאה גולדברג, שהיו לוקחים את הביקורות שלה ולומדים מתוכן. היום זה בלתי־אפשרי. לא ייתכן. המבקרים לא פונים אלינו, הם מדברים אל הצרכן, בחופזה, במהירות ובשיטחיות.

● ודאי יש צדיק אחד בסדום.

היה מבקר אחד שאני מאוד אהבתי, אבל הוא מת — משה נתן. הוא נתן לעצמו פריסה יותר רחבה, הוא לא צימצם את עצמו לצרורות חפוזים. הוא העמיק את נקודת־המוצא שלו ונתן כבוד ליצירה. הוא לא כתב על כל דבר, רק על דברים שהביאו אותו להתייחסות מסויימת. המבקרים של היום אומללים, הם צריכים לכתוב על כל דבר. זהו עונש נורא.

● האם לא קרה לך, לאורך הקאר־ יירה שלך, שקיבלת הארה מביקורת?

לא יודע. קשה לי להגיד לך, לא זוכר משהו שהאיר את עיניי, שאמרתי אה! על זה לא חשבתי. אגיד לך דבר אחד, אמיתי, בפרימיירה אתה מנחש לעצמך, או עם חברים או עם האשה שלך, ובביקורת שלי, על עבודה שלי, הייתי הרבה יותר חריף מהמבקרים. היו לי סטנדרטים גבוהים משלהם, עין בוחנת. אין ספק שהצעקנות ה־ כללית בארץ, ברחוב, בפוליטיקה, נכנסה גם לביקורת, שהפכה צווחנית, סנסציונית ואפילו חסרת־תרבות. דווקא אלה הטוענים כי הם משדכים בין התרבות ובין הקהל נדבקו בזה. אבל אני מבין למה, כי זה הפטנט הקל ביותר, כדי ליצור נוכחות.

■ ■ ■

● אתה ונועם סמל, מנכ"ל התיאט־ רון, שניכם בני אותו גיל, איך אתם עובדים ביחד?

יש בינינו שיתוף־פעולה נהדר, במישור האנושי והמיקצועי. בניהול תיאטרון יש שני קודקודים — אמנותי ואירגוני — וכל אחד מאיתנו מייצג קודקוד אחר. נועם שותף, מייצג ומזדהה עם המחשבה האמנותית ולהיפך. לא שאין בינינו ויכוחים ענייניים. ודאי שיש, אך סך הכל, אנחנו מנהלים את העסק במשותף.

● מי קובע את הרפרטואר?

האחריות על שנינו. אבל ההחלטה עוברת דרך פריזמה של צוות־חשיבה — הילל מיטלפונקט, שהוא הדרמטורג של התיאטרון; עמית גזית, שהוא בימאי־הבית וגם גדליה בסר, שהוא בימאי קבוע בלהקה.

● הרפרטואר, שאתם מציגים, הוא מקורי, אקטואלי, פוליטי? מה עומד מאחרי הרפרטואר הזה?

המחשבה שתיאטרון הוא אמנות, הצומחת וחיה במקום ובזמן מסויים, בניגוד לתמונה או לספר, שיש להם נצח.

● בעיון הקולנוע, מהו, למעשה, תפקידו של התיאטרון?

ליצור דיאלוג בין הקהל לעצמו, על מישור של זיכרון קולקטיבי, טראומטי או אישי, שבין אדם לאדם. לכן אני נגד תיאטרון מיובא או מתורגם. אני נגד התיאטרון שפיטר ברוק קורא לו מת־ממית. תיאטרון כזה מרחיק אותך מעצמך, לוקח אותך לעולמות רחוקים, אם זה קומדיה צרפתית, או מחזה־מתח אנגלי, המספר לך סיפור רחוק על אנשים אחרים ואז נקודת־ההשקה בינך ובין החוויה בלתי מורגשת.

● מטרתו של התיאטרון היא, בעצם, להרחיק אותך מבעיות היום־יום, לזכך אותך.

אני לא נגד הרחקה, במובן של להגניב אותי לטריפ, שאשכח את הצרות. אני בעד בידור, במובן המעמיק של המילה. קחי את גטו, זה מחזה שמפעיל אותך, שנוגע לך, ששייך אליך ומגדיל אותך ובונה לך עוד טבעת בעץ הפרטי שלך.

● מהי המגמה המסתתרת מאחרי העובדה שבחרתם להעלות בעונה הזו ארבע הצגות בנושא השואה?

שום מגמה מרכזית. הכי טבעי שאירועי 33'־45' יעניינו אותנו. אלה האירועים החריפים ביותר במאה שלנו והיינו שותפים לאירוע בצורה האינטנסיבית ביותר.

לכן אנחנו נמשכים לשוב ולבחון את האירועים מזוויות שונות. אין ספק, כי התקופה הזו היתה לאנושות שיעור היסטורי ממדרגה ראשונה על הטבע האנושי ועל האדם באשר הוא אדם. יש בנושא השואה משהו שנמשכים אליו, כמו מגנט סמוי.

■ ■ ■

● תיאטרון חיפה עשה השנה דבר נוסף, שהוא בבחינת חידוש. התיאטרון העלה את המחזה „האי", עם שני שחקנים מצויינים בשפה הערבית. האם ההצגה שבמרכזה שני אסירים פוליטיים, החיים תחת שלטון דיכוי,

„מרגיזות אותי הביקורות החפוזות בסיגנון „האיש שבא לצפות", ממליץ על הצגה כמו שהוא ממליץ על מיסעדה: השירותים נקיים, המחיר סביר, תודה ולהתראות"

המשוחקת בערבית על־ידי שחקנים ערביים, אמורה להעביר מסר פוליטי?

חיפה היא עיר דו־לאומית. יש בה אוכלוסיה ערבית משכילה. חשבנו שיהיה נכון לשרת אותם.

● בא קהל?

לא היה קל להביא אותו.

● למה לא?

הוא לא מורגל לבוא ולראות הצגה בתיאטרון ישראלי.

● איך, בכל זאת, הצלחתם להביא קהל ערבי לתיאטרון?

מזה שהשתקנים הלכו והדביקו מודעות בשכונות הערביות ובעכו. אירגנו הצגה פתוחה לנוער וכך, לאט לאט. התחילו להגיע תלמידי בתי־ספר והיתה התרגשות רבה.

היה קשה מאוד להיכנס לכפרים הערביים, מה שמכונה בעגת־ההסתדרות המיגזר הערבי. זה כל־כך מורכב. ייתכן שלא באו, בגלל שאין מסורת של צפייה בתיאטרון.

● או בגלל חוסר־רצון לשתף סער־ לה עם תיאטרון ישראלי?

לא. לא. לא. אחד הדברים שהפריעו לנו ושקיים בתרבות הערבית בישראל, זה שבכל הנוגע לתרבות הערבית יש מימשל צבאי, יש

אותו בית גפן. שבעיקרו מתרכז בהצגות לילדים. אז בסינדרלה. כמו שהם מציגים אותה, אין בעיה פוליטית, גם בסיפור־עם ערבי אין בעיה פוליטית, אז קל להפיק הצגות בנוסח כולם היו בניי למבוגרים. כי זה לא מזיק ולא מסוכן.

כשהצגנו את האי, הם לחמו בנו והפיצו שמו־עות־דיבה בנוסח חמור מאוד. מטעמים שלהם זה נשא אופי של ציד המכשפות המפא"יניקי של שנות ה־50.

● מה הם הפיצו?

שהמחזה הוא אנטי מדינת ישראל, מחזה אש"פיסטי. וזוהי הרי אחת היצירות החשובות, של אחד המחזאים החשובים בעולם, אטול פוגרט.

■ ■ ■

● תיאטרון חיפה ידוע בקולט שחקנים ערביים. מכרם חורי ויוסוף אבו־ירדה הם מכוכבי התיאטרון.

השאלה שלך לא־טבעית לגביי, מכיוון שההשתלבות של השחקנים כל־כך טבעית. הם שחקנים מוכשרים ביותר, המשחקים תפקידים מרכזיים בלהקה ואין שום חשיבות ללאומיותם. אנחנו תיאטרון ישראלי.

● אתם לא קוראים לעצמכם תיאטרון יהודי ישראלי?

תיאטרון יהודי, מכיוון שאנחנו עוסקים בחוויה היהודית. אני לא מתבייש ביהדות שלי.

● יש לכם שחקנים ערביים ואתם מנסים להגיע לקהל ערבי.

התיאטרון הוא גם יהודי וגם ישראלי.

את הרי יודעת שלא סתם בחרנו את מכרם חורי ואבו־ירדה לשחק בתפקידים הראשיים בהאי ולא סתם העלינו את המחזה שזכה, אגב, בביקורות מצויינות בשפה הערבית. בפאריס ובאמסטרדם הביקורות יצאו מגידרן.

● מה עשתה ההצלחה באדינבורג ללהקה?

זה לא ייאמן, המאסיוזיות של הביקורת. שבועיים ימים, בכל פעם שפתחנו עיתון מצאנו את עצמנו מרוחים על חצאי עמודים. זה היה אירוע גדול. זה היה קליימקס ואני לא חושב שצריך לחזור עליו, כי זה הטריף את התיאטרון.

■ ■ ■

● חיפה עיר שמרנית. איך מת־אפשר לכם להיות כל־כך לא־שמרניים?

אני מוכרח להגיד לך, ותאמיני לכל מילה, יש לנו 24 אלף מנויים ועוד שלושת אלפים בצפון. זה מיספר־ענק ביחס לאוכלוסיה. לדעתי, הגדול בעולם. זהו קהל נאמן ונפלא שלא מנהל איתנו פלירט ריגעי, אלא רומן־אהבה אמיתי.

● תיאטרון חיפה הוא תיאטרון של אנשים צעירים בעיקרו, ההולכים וב־אים. אתה בעד להקה קבועה?

כן. לא לכל החיים. אבל עד שהלהקה ממצה את הלהקתיות שלה.

ניצן בלהקת פיקוד־המרכז
.עוד טבעת בעץ הפרטי!

רינה ועומרי ניצן
.אני לא גר בחיפה. אני גר בתיאטרון!

● כשאתה בוחן שחקן, שגמר זה עתה בית־ספר למישחק, מה אתה מצפה ממנו?

שיהיה מוכשר.

● כמה אתה בוחן מדי שנה?

קרוב לשלוש מאות. ארבע מאות. מתוכם מתקבלים מעט מאוד: בין שישה לעשרה.

● קרה לך, בשלוש השנים שבהן אתה נמצא בחיפה, שעלית על שחקן ענק?

זה קשה להגיד ברגע הראשון. צריך כמה שנים כדי לדעת ששחקן הוא ענק. אבל גיליתי כמה שחקנים שאני צופה להם עתיד.

● אתה יכול להגיד לי מי?

אסור לי להגיד שמות. אני אבא לכולם.

● אז אשאל אותך. ב־סיטריות הרעל" משחק שחקן צעיר, מצויין לדעתי, שמו גיל אלון.

לגבי גיל אני מוכן להגיד לך שאני נורא סקרן לראות אותו בעוד תפקיד ועוד תפקיד ועוד תפקיד.

■ ■ ■

● בוא, נדבר קצת עליך. היית בלהקת סיקוד־מרכז.

כן. הגשתי רפליקות לברֶ־אבא. הוא היה מצחיק ואני העמסתי קוליסות ואהבתי לארגן את התאורה ואת הבימה.

● בלומר, כבר בלהקה ידעת ששחק־קן לא תהיה.

מגיל 9 ידעתי שאהיה בימאי. היה לי תיאטרון־בובות בתוך עגלת־תה. מאוד אהבתי את רגע עליית־המסך, שאותו ארגנתי מצעיפים של אמי, כשביד אחת חיללתי בחלילית ובשניה הרמתי את המסך. היה לי קהל יוצא מן הכלל, אחותי הצעירה ממני בחמש שנים. ניסיתי לעשות לאחותי קולנוע תנ"כי עם בד סאטין, שאם מאירים מאחוריו ושמים בובות לפניו, נוצרות צלליות. היא לא אהבה את זה לחלוטין וכך הגעתי לתיאטרון ולא לקולנוע.

היה לי ניסיון בקולנוע דרך מעגילת־הכביסה של אמי. לקחתי ניירות ארוכים מעל המשמר, שם עבר אבי, והדבקתי תמונות ממגזינים. אספתי את ילדי השכונה והעברתי להם את הסרט דרך המעגילה. בבר־מיצווה קיבלתי מקרנה של 8 מילימטר וזה היה מאוד חדשני ב־1963. ביימתי סרט בן 20 דקות על מילחמת־השחרור. אלה היו נסיונותי האחרונים בקולנוע. בתיכון היתה לי להקה כלל־תיכונית, קראנו לה להקה. כי המילה תיאטרון היתה בבחינת חרדת־קודש.

העלינו את הזמרת בעלת הקרחת. מיכאל הנדלזלץ, המבקר, היה אז שחקן, שחקן טוב אפילו. עוד השתתפו: מיכל גוברין, היום בימאית, מיכה לוינסון, היום בימאי ודני שרמן, היום גיניקולוג. הצייר דן קידר היה אבינו הרוחני וחנן עזרן, היום כתב בטלוויזיה, כתב לנו אז שני מחזות. בינתיים הוא התייבש והפך כתב לענייני יבשים. פעם היה משורר, תארי לעצמך. מייבשת את האנשים, הטלוויזיה.

היינו נוסעים מבית־ספר לבית־ספר בעגלה ששכרנו. זו היתה תקופה נהדרת. ערה בן־נחום אמרה לי, שההצגה הכי יפה שעשיתי בחיי היתה כשהייתי בן 17, הזמרת בעלת הקרחת.

● ומה אמרו בבית?

מצד אחד אהבו, מצד אחד קראו את התעודה. כשגמרתי תיכון חדש הלכתי ללהקה צבאית. שם זרקו אותי מאווירון. גאנרי הכריח את הלהקה לצנוח. אני לא צנחתי. אותי זרקו. ואז, כשהשתחררתי, באו הצעות מעודד קוטלר ומיעקב אגמון, אבל אני בחרתי ללמוד ונסעתי ללונדון לדרמה־סנטר. למדתי שלוש שנים וביימתי את הו, הימים הטובים של בקט באקט־אין. הביקורת כתבה: פתיחה מבטיחה. בחופשה באתי ארצה ועשיתי הצגת־ילדים בבימות. כשהקהל מתגלש לאולם ויושב בין הבובות דמויות־החיות. בגיל 23 נכנסתי ל־הבימה וביימתי את על קלות־דעת וצביעות. בהתחלה בבימתך. אחר־כך עברה ההצגה לאולם הקטן, משם לגדול ומשם לכל הארץ.

■ ■ ■

● שבע שנים היית בימאי־בית ב־.הבימה", עשית הצגות כמו .מי־תהום", .המטבח", .בובע הקש האיטל־קי", .חלום ליל קיץ" ואחרים. למה עזבת?

בתיאטרון אסור להיות קבוע. צריך להיות דינאמי. הוזמנתי לקאמרי, ביימתי את מהגוני ומותו של סוכן ומשם עברתי לחיפה.

● עבדת בשלושה תיאטרונים. איזה הוא האהוב עליך מבולם?

קשה להגיד ואני לא מתחמק. היום חיפה

„בית הגפן" מחדכז בהעלאת הצגות ילדים וסיפורי־עם ערביים. הוא לא מזיק ולא מסוכן. תיאטרון חיפה מעלה החזה פוליטי, עם שני שחקנים ערבים ובשפה הערבית. הוא מזיק, הוא מסוכן!"

חשוב לי. אבל אני זוכר בחום גדול את הלהקה של הבימה ואת החום המישפחתי בתיאטרון.

● פינקל, בזכרונותיו, כתב עליך שיש לך עיניים גדולות מעבר ליכולת העיכול.

הוא צודק. הוא יודע. הוא קורא עיניים ומעיים. אצל פינקל — אני כותב, משמע אני קיים. בספר הקודם הייתי במבוכה גדולה מאוד, כי אותי הוא שיבח בעוד שאת כל חברי, שאותם אני מעריך, השמיץ עד עפר.

● אתם, בתיאטרון חיפה, מצליחים לעורר סקנדלים לא מעטים עם הרמר־טואר שלכם. על „נפש יהודי" התקיים דיון במליאת הכנסת. „משיח" עורר סערה וגם „גטו" לא עובר בשקט.

באופן הכי טיבעי, תיאטרון שבוחר לעסוק בכאן ועכשיו, יוצא לו להתחכך עם המציאות שיוצרת ניצוצות שעפים על חביות אבק־שריפה, אז יש רליקות. אז פעם אתה מבין את מה שקורה ופעם אתה יודע שהסקנדל הוא מלאכותי ונובע מדינאמיקה פוליטית, ממישחקי כוח, שאין לך חלק בהם. דעי לך, שסקנדלים לא עושים הצגה ולא מביאים את הקהל. ובמיסגרת המציאות הקיימת, של שיווק הצגות, אנשים לא ששים לקנות הצגות השנויות במחלוקת.

בורג מכסח את איבצן

(המשך מעמוד 15)

ביקרו. עכשיו, מרוב כותרות בעיתונים ופתיחתה של תיבת פנדורה, שגם בורג חושש־ממנה, החליט השר, בעצת אנשיו, לפעול. הוא מקווה שהשי־נויים הקרובים יביאו לשקט במישטרה, לפחות עד הבחירות, ושהעיתונות תניח למישטרה לזמן־מה.

בשלב ראשון הוא דורש מאיבצן שישיב את קראוס לתפקיד פיקודי, למעשה רק במחוז תל־אביב. קראוס, שלא החלים לגמרי מהתקף־לב שבו לקה, לא יכול, למשל, לקבל לידיו את המחוז הדרומי, שהוא גדול־מימדים. בנוסף לכך, הוא קרוב מאוד למטה הארצי, ואיבצן אינו רוצה לראות את יריבו יום־יום.

קראוס ואיבצן היו פעם ידידים טובים. מאז עבודתם המשותפת בירושלים, עבר בין השניים חתול שחור.

בורג לא היה חייב לממש, רווקא עתה, ערב הבחירות, את ההסכם שיש לו עם קראוס. הוא עושה זאת מפני שהוא רוצה בכך, ועתה הוא יכול לכופף את זרועו של איבצן.

קראוס מקורב מאוד לבורג. יש ביניהם קשר אישי טוב. בורג אף השתתף לפני זמן לא רב באירוע מישפחתי של קראוס, והירבה לספר בשיבחי אבותיו של הנציב. כאשר הודח הרצל שפיר, בינואר 1981, היה זה קראוס שעצר את הפירסומים סביב פרשת תיק אפרסק. עד כניסתו של איבצן לתפקיד.

כדי להכניס את קראוס לתל־אביב, חייב איבצן להעביר ממקומו את תורגמן, אחרי שלוש שנים של כהונה במחוז הגדול והקשה.

תורגמן, ששמע לראשונה על העברת קראוס לתל־אביב ברדיו, נתקף כעס. הוא ראה בכך הדחה, על אחת כמה וכמה על רקע הפירסומים שהיו נגדו בזמן האחרון. בתחילה הוא שקל להתנגד, אך לפתע גילה שהוא אינו היחידי הלוטש עיניים למחוז הדרומי. בפגישה שהיתה לו עם איבצן, ביום השישי האחרון, הוא נטה לקבל את ההצעה.

איבצן, הרואה בתורגמן את ידידו ומקורבו, הסביר לו שבתפקיד זה הוא נמצא במוקד העניינים, ירושלים, קרוב לכלי־התיקשורת המ־קומיים והזרים, למישרדי־הממשלה ולכנסת. מפקד המחוז הדרומי, יהושע כספי, שאף הוא שמע ברדיו על ההצעה שתורגמן יחליף אותו, ייצא לארצות־הברית, על־פי בקשתו.

כניעה לצורך הישרדות

איבצן ינצל את כניסתו הצפויה של קראוס לתפקיד פעיל, וימשיך בשינויים במינויים הבכירים, על־פי אישור אגף־המישטרה.

הוא חייב למצוא מחליף לערן, שיפרוש ממחוז הצפון, וכך גם לחדד, הפורש בקרוב, למחוז־הצפון מועמדים מפקד מישטרת מחוז חיפה, תת־ניצב משולם עמית, ותת־ניצב יוסי לוי.

המפכ"ל עשוי לבקש מהשר לכרוך את השינויים במישטרה עם שינויים בשירות בתי־הסוהר ובהחלפת הנציב, מרדכי ורטהיימר. חלומו הישן של איבצן הוא לדחוף לשם את ראש אג"ם במטה הארצי, צבי בר, יריבו הגדול ומי שעמד בגלוי לצידו של חפץ ונגד המפכ"ל בשיאה של הפרשה. אך מה שאיבצן לא הצליח לעשות אז, הוא לא יוכל גם היום. מרקוביץ תומך בבר, והוא יראג שבר ישאר במוקד־ההכרעות ולא יועבר לתפקיד מחוץ למטה הארצי.

ניצב עמיר מבקש לעצמו תפקיד בכיר יותר במטה הארצי.

איבצן אמר באחרונה, שאם זה יהיה תלוי בו, הוא ישאר בתפקידו לפחות עד שנת 1985, מועד שבו ימלאו חמש שנים לכהונתו כמפכ"ל. הוא מקווה שכניעתו הנוכחית לבורג תאפשר לו להישרד בתפקיד, לפחות כל עוד השר ממשיך אף הוא בתפקידו. במטה הארצי, ובייחוד אותם הסבורים שיירשו את איבצן, ממתינים בציפיה ובמתח לבחירות ולתוצאותיהן. יריבי איבצן מקווים, שהוא יודח מייד אם יתחלף השילטון וימונה שר אחר במישרד־הפנים. איבצן מקווה, שלא ינהגו בו בצורה שאין לה תקדים במישטרת־ישראל.

כך או כך, המאבק על המפכ"לות מתעצם.

אם באחרונה היו מזכירים במאבק זה את בר, אחר־כך את קראוס וגם את תורגמן, שאמר כי הוא אינו רוצה להיות מפכ"ל, הרי שהשבוע השתנתה התמונה. אחרי שתורגמן נשאל אם הוא אינו רואה בהעברתו למחוז הדרום הדחה, שבסופה הוא יפשוט את מדיו, הוא ענה שדעתו הפוכה. ואם לא די בכך, יש לו עתה אתגר אישי להגיע לתפקיד הכי־בכיר, מפני שלדעתו הוא מתאים לכך, והוא יכול לחלץ את המישטרה מהבוץ שבו היא שקועה.

באגף־המישטרה רוו נחת מהודעה זו כי בכך גדלה יכולת התכנכנות של המטיילים במיסדרי־נותיו.

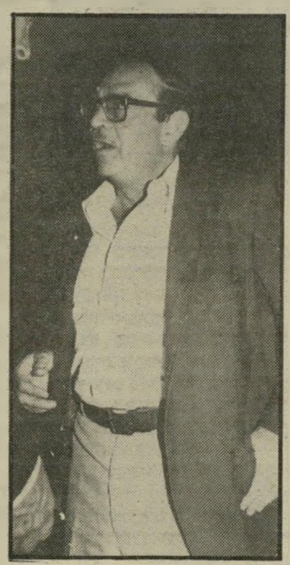
בן־ציון ציטרין ■

(המשך מעמוד 13)

מצרי, שבאו במקום הסדר כולל, שהיה אולי אפשרי.

דיניץ סיים את תפקידו כמשרת נאמן של ממשלת־בגין. הוא תמך בסומכי בהם־כמי קמפ־דייוויד, בסירושם ה־ניצי יותר.

עם שובו לישראל, בתחילת 1979, השתלב באוניברסיטה ובמוסדות מע־לגת העבודה. מאמריו בעיתונות היו ניציים, בנוסח גולדה. בשנים 1980־1981 סבר, כמו רוב הציבור בארץ, שממשלת בגין מתמוטטת. אשלייה זאת גרמה לו לתקוף את מדיניות

דיניץ
משרת נאמן

הליכוד, ולהטיף שוב לפשרה טריטוריאלית עם ירדן, שתשאיר בידי ישראל את רוב הגדה, תעניק למלך חוסיין „דריסת־רגל" באיזורים המאוכ־לסים ב„יהודה ושומרון". הוא הביע את ביטחונו שפרס ירכיב ממשלה וימצא עבורו „תיק הולם". בסופו של דבר ניצח בגין בבחירות, וה„פקידונצ'יק" לא הצליח אפילו להיבחר לכנסת.

בשנים האחרונות היה דיניץ שקט יחסית. הוא הופיע רק לעיתים רחוקות במועצת־המחוז של מיפלגת־העבודה בירושלים, ורוב פעילותו הציבורית היתה לצד פרס.

מכריו סבורים שהוא זקוק לפטרון, אחרי שהתייתם מגולדה מאיר, והתרחק גיאוגראפית מקיסינג'ר.

באורח אירוני הוא מצא את מקומו לצד שנוא־נפשה לשעבר של הבוסית שלו, שנגדו פעל בשיטות לא־הכי־נקיות בשירותה של גולדה.

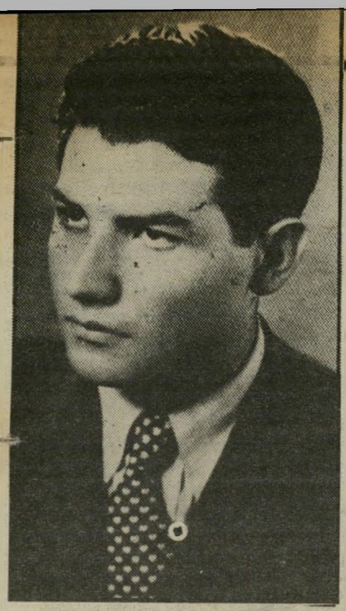
כתב מדיני בכיר, שכיהן בשעתו בוושינגטון, סיפר להעולם הזה שדיניץ יכול להיות איש יעיל ביותר, בתנאי שיתופעל על־ידי מישהו אחר. „קיסינג'ר ידע לשכנע אותו, שאת הרעיונות של שר־החוץ האמריקאי, שאותם הוא עומד לבצע, הגה דיניץ עצמו."

אך מבחינת עמדותיו המדיניות הוא עיקבי ביותר. הוא לא למד דבר ולא שכח דבר. דיניץ תומך בהתפשטות טריטוריאלית ושולל כל זכות לפלס־טינים. הוא נץ בזירה הגלובלית, עויין את העולם השלישי, חסר כל מסר חברתי.

מעניין שחרף שייכותו למחנה פרס, הוא קרוב מאוד בדיעותיו דווקא לאנשי רבין בקיבוץ המאוחד. יש להניח שהוא יתגבר את מחנה התומכים בממשלת „אחדות לאומית", ויוכל להשתלב בקלות בממשלה כזאת.

מי שחשב, ש„תנועת העבודה" נפטרה מגולדה, יקבל אותה בצורת שימחה דיניץ. הוא הועמדבמקום ה־37 ברשימת מיפלגת־העבודה, ועוד נכונו לו גדולות.

חיים ברעם ■

סטודנט צאלח ברנסי כ־שהיה סטודנט ב־ירושלים ב־1947. בזמן המנדט.

ב מרכז החדר עומדת מיטה זוגית גדולה. לידה שולחן־עץ קטן ועליו מנורת־קריאה עם אהיל לבן פשוט. בצד המיטה, מול החלון, ארון־קיר עמום בגדים, בעיקר חליפות וחול־צות. בצד הארון עומדת ערימת־ספרים גדולה המגיעה עד לגובהו של אדם. בערימה מונחים ספרים שונים, ביניהם תופסת את רוב המקום סידרת אנציק־לופדיה בריטניקה, הכרוכה בכריכה חומה מהודרת ועליה אותיות בזהב.

על הקיר שמול הארון, בצידי החלון, תלויות שתי תמונות, האחת רישום פשוט של אשה בשחור־לבן והשניה תמונת־נוף בצבע.

ומעל לכל, מן הקיר שמעל למיטה, מול הכניסה לחדר הקטן, גבוה גבוה, קרוב לתיקרה, מביט אדם בחצי פרופיל, מיקטורן ועניבה, ובעיניו חצי חיוך.

זהו צאלח ברנסי.

החדר ריק ונקי ומחכה לבעליו.

בחדר השני שוכבת אשה זקנה על מיטה צרה, שערותיה לבנות, לראשה מיטפחת, והיא מכוסה בשמיכות. זוהי דיבי ברנסי, אמו בת ה־85 של צאלח. היא חולת־לב ורתוקה למיטתה רוב הזמן. לידה, על הקיר, תלויה תמונה נוספת של בנה הגדול.

אנשים בטייבה, כפר הולדתו של צאלח ברנסי, שמחים לדבר עליו, והם עושים זאת בהערצה ובשימחה. ברנסי הוא מנהיגם.

לפני חודשים אחדים הקים ברנסי, ביחד עם אחרים, את המכון לחקר

לפני מאסרו ב־1969, כבר היה ברנסי מנהיג. הוא היה ממקימי תנועת אל־ארד.

הלב שלך שווה בדיקה!
בן 35+
הלחם בחשש המנקר,
בוא עוד היום לאיבחון מוקדם
השקט הנפשי שלך
שווה את זה.
הבדיקה כוללת:
בדיקת קרדיולוג, א.ק.ג.
א.ק.ג. במאמץ (ארגומטריה),
בדיקות מעבדה.
מכון לבריאות הלב
בית הרופאים, ריינס 18 פינת פרישמן תל־אביב
טלפונים: 03–221227, 03–244294
אלגנט מס 27

שולה
ציפורניים מלאכותיות
בשיטה אמריקאית
חזקות באחריות
וכן השתלת ריסים
ת"א, המלך ג'ורג' 89
טלפונים:
284919
295318
השתלת ציפורניים

איתן עמיחי
הדברת מזיקים
בע"מ
מומחים לחדברת תיקנים
(ג'וקים), תולעי עץ, חרקי
ספרים ובגדים.
רמת-גן, רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272
טל. 790114-5-6 רש"מס 21 עסק 48/75
שמירה על בריאותך ורכושך

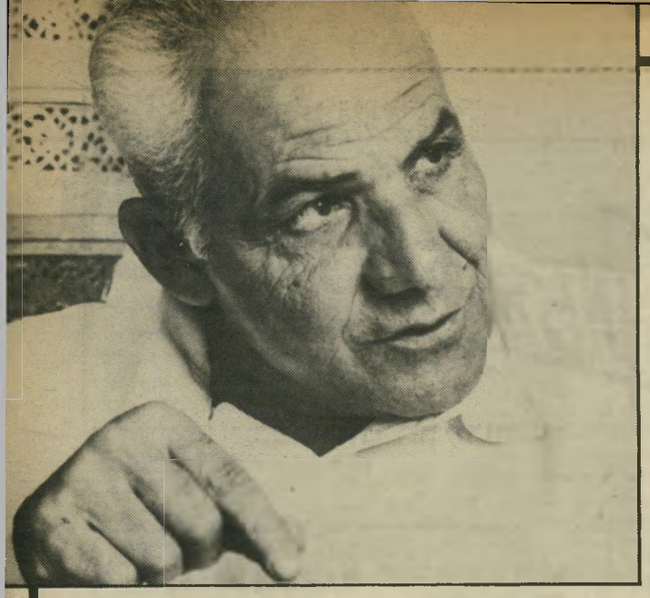
שלוש הנקודות
שבגללן מניעים
בסופו של סיבוב,
לאולמי הנוצץ
הנוצץ...
■ האוכל הטוב ביותר
■ השרות האדיב,
■ והמחיר הסביר
■ מטעמי גריל
נחלים
בנוסף לאולמי הנוצץ
גן טרופי מקסים
לעריכת שמחות
מתחת לכיפת השמים
(נר-בקיו)
רח' המסגר 49 ת"א טל. 331179

מיבצע קדם־קייץ
מלון „איתני הטבע" אשקלון
המלון הצימחוני הגדול בישראל
טל. 051־35111/4/5 בערב טל. 051־34047
ת.ד. 341 אשקלון
מציע:
יום נופש חינם לכל
מתארח שבוע ימים במלון
המלון נמצא מול שובר הגלים
באשקלון ☆ בריכת שחיה לרשות
הנופשים ☆ אפשרות להרזיה
מבוקרת בהדרכת רופא המלון ☆
תוכניות בידור, ספורט וטיולים
באיזור ☆ כשר למהדרין.

למכירה
דירה
3 חדרים גדולים
ברחוב יוספטל 43
בבת־ים
טל: 87 46 99

זקוק דחוף למודעה?
מודעון
לשרותך 24 שעות ביממה
03-622828, 623311
לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

מי זה צאלח ברנסי

המורשת הערבית בכפר טייבה שב־משולש. מטרות המכון, כפי שהוגדרו על־ידי מקימיו, הן ארבע: הקמת סיפריה ערבית אקדמית, הקמת יחידה לחקר המורשת הערבית, יחידה לחקר הפולקלור ותוכנית לימודים לסטודנ־טים.

צאלח ברנסי (56) נולד בטייבה למישפחה מוסלמית, אחד משיבעה אחים ואחיות. מבין האחים הוא הגדול. את לימודיו התיכוניים עשה ברנסי בטולכרם הסמוכה, בתקופת שילטון המנדט הבריטי. כשסיים את לימודיו שאקר ג'בארה, מי שהיה תלמידו של ברנסי ב־1954 בבית־הספר התיכון בטייבה, זוכר כי פעם ניסה לבדוק את המורה שלו: „מצאתי ספר דיקדוק ישן ובו ניתחו שיר בערבית בשלוש צורות. שאלתי את צאלח איך הוא היה מנתח את השיר, ולהפתעתי הוא הסביר בדיוק נמרץ את שלוש האפשרויות הדיקדוקיות לנתח את השיר."

„הוא גאון בערבית!" אומרים עליו תלמידיו לשעבר.

את שנותיו הראשונות כמורה עשה ברנסי תחת שילטון המימ־של הצבאי, שרר אז ביישובים הערביים במדינת ישראל.

„זו היתה התקופה הכי־קשה," נזכר עומר ברנסי, אחיו הצעיר של צאלח, הדומה לו כשתי טיפות מים. „בלילות היה עוצר מן השעה 9 בערב ועד לזריחת החמה למחרת. בלילות היינו יושבים בבית ומשחקים קלפים, או שומעים רדיו. לא היה מה לעשות. מדי פעם, בלילות, היו באים מן המימשל הצבאי לביקורת, לראות אם אנחנו אכן בבית. ובימים, מי שרצה לצאת מן הכפר, היה צריך לבקש רישיון מיוחד מן המימשל."

ב־1958 פרש ברנסי ביחד עם חב־רים אחרים מן המיפלגה הקומוניסטית הישראלית (מק"י), והשתתף בהקמת תנועת אל־ארד ביחד עם צברי ג'ריייס (כיום אחד ממנהלי המכון למחקר פלסטיני שהיה בביירות, נתפס על־ידי צה"ל עם כניסתו לעיר והוחזר בשל־מותו בעת שיחרור השבויים במיסגרת החילופין עם אש"ף), חביב קהוואג'י מחיפה (שהורשע מאוחר יותר בפעי־לות עויינת, גורש מן הארץ ב־1969 ומנהל כיום בית־דפוס בדמשק), מנצור קרדוש מנצרת (עוסק בהוצאת ספרים בנצרת).

הארבעה, ביחד עם פעילים נוספים, פרשו ממק"י על רקע סיכסוך גדול שהיה בין התנועה הנאצריסטית בעולם הערבי ובין תומכי עיראק, ברית־המועצות. ואחריה גם מק"י, תמכו במנהיגות העיראקית של עבד־אל־כרים קאסם. על רקע זה קמה תנועת אל־ארד (בעברית: האדמה). הם יצאו בריבריהם נגד הקו הקומוניסטי ששלט במק"י, וניסו להקים תנועה ערבית לאומית שקראה אז, בימים של מימשל צבאי חמור בכפרים הערביים, לשיוויון זכויות במדינת ישראל ולביטול ה־מימשל הצבאי.

דיבריהם של הערבים הלאומיים התפרשו בעיני השילטונות בארץ כלאומנות קיצונית, החותרת תחת השילטון החוקי במדינת ישראל, והם ניסו להכשיל את התנועה המתפתחת. באסיפת היסוד לתנועה, שהתקיימה ב־1959 בנצרת, החליטו הנוכחים להוציא עיתון. רישיון לא ניתן להם, כמובן, והם הוציאו בכל פעם כתב־עת תחת שם אחר, כשהמילה אל־ארד משולבת בכל אחד מן השמות השונים.

היתה זו הפעם הראשונה שערבים העלו בארץ דרישות של קבלת זכויות שוות, של הכרה בזכות הפליטים לחזור למולדתם, הכרה בתנועה הלאומית הערבית וקריאה לישראל להיות חלק בלתי־נפרד ממדינות המרחב.

ב־1960 הואשם ברנסי, ביחד עם אחרים, בהוצאת עיתון ללא רישיון ובעשה ברנסי תחת שילטון המימ־של הצבאי, שרר אז ביישובים הערביים במדינת ישראל.

„זו היתה התקופה הכי־קשה," נזכר עומר ברנסי, אחיו הצעיר של צאלח, הדומה לו כשתי טיפות מים. „בלילות היה עוצר מן השעה 9 בערב ועד לזריחת החמה למחרת. בלילות היינו יושבים בבית ומשחקים קלפים, או שומעים רדיו. לא היה מה לעשות. מדי פעם, בלילות, היו באים מן המימשל הצבאי לביקורת, לראות אם אנחנו אכן בבית. ובימים, מי שרצה לצאת מן הכפר, היה צריך לבקש רישיון מיוחד מן המימשל."

ב־1958 פרש ברנסי ביחד עם חב־רים אחרים מן המיפלגה הקומוניסטית הישראלית (מק"י), והשתתף בהקמת תנועת אל־ארד ביחד עם צברי ג'ריייס (כיום אחד ממנהלי המכון למחקר פלסטיני שהיה בביירות, נתפס על־ידי צה"ל עם כניסתו לעיר והוחזר בשל־מותו בעת שיחרור השבויים במיסגרת החילופין עם אש"ף), חביב קהוואג'י מחיפה (שהורשע מאוחר יותר בפעי־לות עויינת, גורש מן הארץ ב־1969 ומנהל כיום בית־דפוס בדמשק), מנצור קרדוש מנצרת (עוסק בהוצאת ספרים בנצרת).

הארבעה, ביחד עם פעילים נוספים, פרשו ממק"י על רקע סיכסוך גדול שהיה בין התנועה הנאצריסטית בעולם הערבי ובין תומכי עיראק, ברית־המועצות. ואחריה גם מק"י, תמכו במנהיגות העיראקית של עבד־אל־כרים קאסם. על רקע זה קמה תנועת אל־ארד (בעברית: האדמה). הם יצאו בריבריהם נגד הקו הקומוניסטי ששלט במק"י, וניסו להקים תנועה ערבית לאומית שקראה אז, בימים של מימשל צבאי חמור בכפרים הערביים, לשיוויון זכויות במדינת ישראל ולביטול ה־מימשל הצבאי.

דיבריהם של הערבים הלאומיים התפרשו בעיני השילטונות בארץ כלאומנות קיצונית, החותרת תחת השילטון החוקי במדינת ישראל, והם ניסו להכשיל את התנועה המתפתחת. באסיפת היסוד לתנועה, שהתקיימה ב־1959 בנצרת, החליטו הנוכחים להוציא עיתון. רישיון לא ניתן להם, כמובן, והם הוציאו בכל פעם כתב־עת תחת שם אחר, כשהמילה אל־ארד משולבת בכל אחד מן השמות השונים.

היתה זו הפעם הראשונה שערבים העלו בארץ דרישות של קבלת זכויות שוות, של הכרה בזכות הפליטים לחזור למולדתם, הכרה בתנועה הלאומית הערבית וקריאה לישראל להיות חלק בלתי־נפרד ממדינות המרחב.

ב־1960 הואשם ברנסי, ביחד עם אחרים, בהוצאת עיתון ללא רישיון ובעשה ברנסי תחת שילטון המימ־של הצבאי, שרר אז ביישובים הערביים במדינת ישראל.

„זו היתה התקופה הכי־קשה," נזכר עומר ברנסי, אחיו הצעיר של צאלח, הדומה לו כשתי טיפות מים. „בלילות היה עוצר מן השעה 9 בערב ועד לזריחת החמה למחרת. בלילות היינו יושבים בבית ומשחקים קלפים, או שומעים רדיו. לא היה מה לעשות. מדי פעם, בלילות, היו באים מן המימשל הצבאי לביקורת, לראות אם אנחנו אכן בבית. ובימים, מי שרצה לצאת מן הכפר, היה צריך לבקש רישיון מיוחד מן המימשל."

ב־1958 פרש ברנסי ביחד עם חב־רים אחרים מן המיפלגה הקומוניסטי

הבן הבכור אמו של ברנסי (85) היא חולת־לב. מעל מיטתה תמו־נתו של צאלח בנה. ברנסי הוא הגדול בין שלושת האחים. יש לו גם ארבע אחיות. מאז שיחרורו מן הכלא לפני חמש שנים הוא גר בבית אחד עם אמו ואחותו. משמאל למעלה: ברנסי אחרי שיחרורו.

התיכוניים עבר לירושלים להשלים את לימודיו. הוא הצטיין בעיקר בערבית ובאנגלית.

ברנסי שהה בירושלים עד 1948, וכשפרצה המילחמה חזר לביתו שב־טייבה והתחיל לעבוד כאיש מישרד־החינוך הישראלי, כמורה לערבית בבית־הספר בכפר, שבו רוב המורים והמנהל היו יהודים.

תלמידיו מאז זוכרים עד היום את שיעורי הערבית המרתקים שלו: „הוא לימד ערבית אחרת," סיפרו השבוע. „הסגנון שלו משך את כל התלמידים עד כדי כך, שאחרי השיעורים היינו רצים לחפש עוד ועוד ספרים בערבית, גם כאלה שמחוץ לתוכנית הלימודים."

זמן קצר אחרי שיחרורו מן הכלא קיבל את צו־הריתוק הראשון. לפי הצו, בתחימתו של אלוף פיקוד המרכז, אסור היה לברנסי לצאת מטייבה, כפרו. היה עליו להתייצב פעם ביום במיש־טרה, ובלילה אסרו עליו לצאת מביתו, כשהשוטרים באים מדי פעם לבית אמו הזקנה לוודא שהוא אכן שומר על תנאי הריתוק. וכך, בכל חצי שנה היה ברנסי מקבל צו מחודש לחצי שנה נוספת.

מקור־פרנסה לא היה לו, מכיוון שלא היתה שום אפשרות לחזור ללמד בבית־הספר בכפר, במיסגרת מישרד־החינוך.

אחיו הם שפירנסו אותו והוא התגורר עם אמו ואחותו.

„מה שהיה מקבל מאיתנו, היה מספיק לו," סיפר השבוע עומר, אחיו. „לא היה לו איפה לבזבז את הכסף מכיוון שהיה מרותק לכפר."

במשך כל התקופה סבל ברנסי כאבים איומים בגבו ובכל פעם הגיש בקשה לצאת לטיפולים רפואיים בחו"ל. השילטונות סירבו לאפשר לו.

לבסוף, לפני 10 חודשים, עתר ברנסי לבג"ץ בבקשה שיאפשרו לו לצאת לטיפולים.

בית־המישפט העליון קיבל את בקשתו, וביולי 1983 שוחרר ברנסי מן הריתוק ואיפשרו לו לצאת מן הארץ. „צאלח," אומר אחיו, „לא ישתגה.

עשר שנים ישב בכלא באשמה ביטחונית. עכשיו הוא הפך גיבור לאומי בכפרו

מה, אך ועדת הבחירות המרכזית פסלה את הרשימה ולא איפשרה לה להת־מודד. גם פניה לבג"ץ נדחתה, בטענה שרשימה זו שוללת את קיומה של מדינת ישראל.

יתרה מזאת: ראשי הרשימה — ברנסי, ג'ריייס, קהוואג'י וקרדוש — הוגלו, כל אחד למקום אחר בארץ, למשך כמה חודשים, עד לאחר הבחירות. ברנסי נשלח לערד ואחרי כן הועבר לבית־שאן. באותה תקופה אסור היה לו להיפגש עם איש מבני־מישפחתו. הוא היה בגלות.

חייו של צאלח ברנסי רצופים בשרשרת ארוכה של מעצרים, צווי־ריתוק ומאסרים.

ב־1967, ביום הראשון לפרוץ המיל־חמה, נעצר ברנסי מעצר מינהלי, ללא כל אישום, ושוחרר רק אחרי חודש.

ב־1969 נעצר שוב. הפעם היתה האשמה ביטחונית: קשרים עם איר־גונים עויינים. הוא הורשע בדין ונגזרו עליו 10 שנות מאסר בפועל.

ברנסי ריצה את עונשו עד תום והשתחרר ב־1979, כשהוא איש חולה, הסובל מבעיות קשות בחוליה השלי־שית בצווארו.

עם שיחרורו עלה לירושלים לבית־החולים אל־מקאסד בהר־הזיתים, שם קיבל טיפולים רפואיים.

נוג להיות רווק," מספר ווצפי מנצור, חברו הטוב, שהיה יחד איתו באל־ארד.

בשיחות אחרות נהג ברנסי לומר כי העתיד אינו נראה לו טוב דיו כדי להביא ילדים לעולם. הוא חשש כי ילדיו יסבלו כמוהו מצוויי־ריתוק וממא־סרים בגין דיעות.

ב־1964, לפני הבחירות לכנסת השישית, החליטה תנועת אל־ארד להקים רשימה מיפלגתית. אך השיל־טונות דחו את בקשתם להירשם כ־תנועה פוליטית. מנהיגי התנועה פנו לבג"ץ, אך גם זה דחה את טענתם ובפסק־הדין נאמר בין השאר: „זכותה האלמנטרית של כל מדינה לשמור על חירותה ועל עצם קיומה בפני אויבים מבחוץ ובפני הנוהים אחריהם בבית, ואין לדרוש משום מימשל, שבשם השמירה על חירות ההתאגדות הוא ייתן את הגושפנקא שלו להקמת גיס חמישי בתוך גבולות מדינתו..."

לוי אשכול, שהיה אז שר־הביטחון, החליט בעיקבות פסק־דין זה להוציא את אל־ארד אל מחוץ לחוק, בתוקף סמכותו לפי תקנות ההגנה, שעת חירום, 1945.

אולם אנשי אל־ארד לא ויתרו והקימו מיפלגה בשם „רשימת הסוצ־אליסטים", שהתכוונה להתמודד בבחי־רות ב־1965. ברנסי הוצב בראש הרשי־מה, אך ועדת הבחירות המרכזית פסלה את הרשימה ולא איפשרה לה להת־מודד. גם פניה לבג"ץ נדחתה, בטענה שרשימה זו שוללת את קיומה של מדינת ישראל.

יתרה מזאת: ראשי הרשימה — ברנסי, ג'ריייס, קהוואג'י וקרדוש — הוגלו, כל אחד למקום אחר בארץ, למשך כמה חודשים, עד לאחר הבחירות. ברנסי נשלח לערד ואחרי כן הועבר לבית־שאן. באותה תקופה אסור היה לו להיפגש עם איש מבני־מישפחתו. הוא היה בגלות.

חייו של צאלח ברנסי רצופים בשרשרת ארוכה של מעצרים, צווי־ריתוק ומאסרים.

ב־1967, ביום הראשון לפרוץ המיל־חמה, נעצר ברנסי מעצר מינהלי, ללא כל אישום, ושוחרר רק אחרי חודש.

ב־1969 נעצר שוב. הפעם היתה האשמה ביטחונית: קשרים עם איר־גונים עויינים. הוא הורשע בדין ונגזרו עליו 10 שנות מאסר בפועל.

ברנסי ריצה את עונשו עד תום והשתחרר ב־1979, כשהוא איש חולה, הסובל מבעיות קשות בחוליה השלי־שית בצווארו.

עם שיחרורו עלה לירושלים לבית־החולים אל־מקאסד בהר־הזיתים, שם קיבל טיפולים רפואיים.

(אחרי שהוצאו 13 גליונות בשמות שונים). הנאשמים הורשעו ונענשו בקנס כספי גבוה.

אך התנועה הערבית הלאומית ב־ישראל המשיכה להתקיים, כשצאלח ברנסי מהווה את אחד מעמודי־התווך שלה.

ברנסי המשיך ללמד בבית־הספר בכפר. מדי פעם הוטלו עליו צווי־ריתוק שונים בתחימת המושל הצבאי. קשה לשרטט את דמותו של צאלח ברנסי ללא התייחסות הדוקה לפולי־טיקה, שבה הוא עסוק משנות העשרים של חייו.

ברנסי אינו נשוי ולא היה נשוי מעולם. „הוא תמיד אומר שזה תע־

זמן קצר אחרי שיחרורו מן הכלא קיבל את צו־הריתוק הראשון. לפי הצו, בתחימתו של אלוף פיקוד המרכז, אסור היה לברנסי לצאת מטייבה, כפרו. היה עליו להתייצב פעם ביום במיש־טרה, ובלילה אסרו עליו לצאת מביתו, כשהשוטרים באים מדי פעם לבית אמו הזקנה לוודא שהוא אכן שומר על תנאי הריתוק. וכך, בכל חצי שנה היה ברנסי מקבל צו מחודש לחצי שנה נוספת.

מקור־פרנסה לא היה לו, מכיוון שלא היתה שום אפשרות לחזור ללמד בבית־הספר בכפר, במיסגרת מישרד־החינוך.

אחיו הם שפירנסו אותו והוא התגורר עם אמו ואחותו.

„מה שהיה מקבל מאיתנו, היה מספיק לו," סיפר השבוע עומר, אחיו. „לא היה לו איפה לבזבז את הכסף מכיוון שהיה מרותק לכפר."

במשך כל התקופה סבל ברנסי כאבים איומים בגבו ובכל פעם הגיש בקשה לצאת לטיפולים רפואיים בחו"ל. השילטונות סירבו לאפשר לו.

לבסוף, לפני 10 חודשים, עתר ברנסי לבג"ץ בבקשה שיאפשרו לו לצאת לטיפולים.

בית־המישפט העליון קיבל את בקשתו, וביולי 1983 שוחרר ברנסי מן הריתוק ואיפשרו לו לצאת מן הארץ. „צאלח," אומר אחיו, „לא ישתגה.

ענת סרגוסטי ■

צעירים, לכו הלאה לראות עולם

כל שרותי התיירות

ארה"ב

- טיסות מוזלות
- טיולי קמפינג
- טיסות פנים ללא הגבלת קופונים DELTA
- מדריך ומפת "בזק" - חינם

אירופה

- לכל היעדים
- טיולי קמפינג
- מחירים מיוחדים בכל סוגי הטיסות
- השכרת קראוונים

שרותים נוספים:

המזרח הרחוק
דרום אמריקה

- מחירים בלעדיים לכל היעדים
- יעוץ והדרכה חינם למטייל העצמאי

שרותים נוספים:

- תעודת סטודנט/תלמיד בינלאומית
- חב'לות נופש
- בתי מלון
- השכרת רכב במחירים מוזלים
- מחירים מיוחדים לסטודנטים ובני משפחותיהם
- קורסים לשפות
- ביטוח בחו"ל
- טיולים מאורגנים
- כרטיסי הפלגה
- כרטיסי רכבת

איסתא

תל-אביב רח' בן-יהודה 109 (פינת שד' בן-גוריון). טל' 247164, 244376
ירושלים רח' אלישר 5, טל' 225258.
חיפה בית הקרנות, רח' הרצל, טל' 669139 ובקמפוסים בארץ.

דגש

ריקה זראי

ריקה זראי בליווי תזמורתו של דוד קריבושי.
בת"א, באמפיתיאטרון ווהל, בתאריך 26.5.84 בשעה 20.30. בחלקה הראשון של התכנית הופעת להקת המחול בת-שבע.
בחיפה, אודיטוריום חיפה, 28.5.84 בשעה 20.30. בחלקה הראשון של התוכנית מכירה פומבית בהנחיית מני פאר.

הזמנות ריקה זראי לשתי הופעות בלבד בישראל

הכנסות קודש לניצן אגודה לקידום ילדים לקויי למידה, הסתגלות ותפקוד.
כרטיסים והפצה להשיג בהדרן, אבן-גבירול 90, ת"א, טל: 248787.
קופת חיפה, רח' ברוולד 11, הדר, טל: 668296.

• ארוח: מלונות דן, • טיסות אל-על; • תאורה וקול - קילים ובניו, חיפה;
• מכוניות: AVIS. • פרחים: פרחי דבורה חיפה.

מודעות בטלפון

לכל העתונים
בכרטיסי אשראי במחירי המערכת

DINERS CLUB INTERNATIONAL ISRAEL LTD
וידה
ישראכרט

שרות ת.ד. ללא תשלום - חניה חופשית במקום

פרסום אידיאל
אבן גבירול 110 ת"א, פתוח 7.30 - 20.00 רצוף
03-227117/8

סובל מסדירות?

אקס - לאקס

השוקולד המשלשל

להשיג בכל בתי המרקחת

אקס

כדורגל
משק הכדור ברשת והדהוד קורות־הברזל

האוהדים הספורים של הפועל תל־אביב שישבו במיגרש הירושלמי בין אלפי אוהדי בית"ר, לא העזו לפתוח את הפה או לציין. בטח לא בזמן הבקעות השערים של שחקניהם. הסיכון היה רב. גם בטריבונה הגבוהה, הירועה של אוהדי בית"ר הכי־שרופים, והנמצאת מאחורי השער שלתוכו הובקעו שלושת השערים של הפועל, ישבו כמה תל־אביבים, כאלה שסקרנותם היתה מעל ומעבר לכל שיקול היגיוני או ביטחוני. הם ראו כיצד הכל היה מוכן לקראת חגיגה גדולה של בית"ר, שציפתה, בזכות מישחק זה, לזכות בכתר האליפות: ניירות ורגלים צהובים לצד בקבוקי שמפניה. ואפילו נערכו חזרות בלתי־פוסקות על שיר־אליפות שחובר במיוחד.

אוהדי בית"ר היו בטוחים שהפועל לא יילחם על ניצחון. הם סברו כך, בהסתמכם, אולי, על ידידו הקרוב של אורי מלמילאן, משה סיני, כוכב הפועל. ואכן, במחצית הראשונה הכל דפק לפי ציפיותיהם. סיני לא הבריק במיבצעיו. יו"ר האגודה הירושלמית לשעבר, רובי ריבלין, לא התאפק ופסק: סיני לא נגע בכדור במחצית הראשונה.

התיקוות הגיעו לשיאן כשאקוויז בעט, מעמדה קורצת, לאי־שם לעננים, במרחק חמישה מטר מהשער ופיספס. אוהדי בית"ר רק גיחכו, משוכנעים בניצחונם.

שערים נדירים. אך הקערה התהפכה על פיה, עם תום המחצית הראשונה. היה זה רווקא סיני, שהצליח להבקיע שני שערים נדירים ביופיים. הם בוצעו בצורה מושלמת.

הדממה שהשתררה באותן שניות של הבקעה היתה כה עזה שניתן היה לשמוע במיגרש, המאוכלס מפה לפה, את משק הכדור ברשת, והידהוד קורות הברזל אחרי הבקעת השער.

וזה, כידוע, אירוע נדיר בכדורגל. אחרי הבקעות שערים, רוֹעד המיגרש כדרך־כלל מרעש האוהדים הצוהלים של המחנה בעל היתרון.

מדורה לשדר

"אנחנו נשרוף אותך," הבטיחו אנשי יהוד הכעוסים, שהתרכזו במיגרשם הביתי, בשבת בערב ל"ג בעומר, לשדר־הספורט של הרדיו, מאיר איינשטיין. השדר המזוקן, שהעביר את מהלך המישחק של הפועל־יהוד מול מכבי־חיפה לשיריים ושערים, דיווח על הקטטה שפרצה, לפתע, בין שחקנה חם־המזג של הפועל, שלום רוקבן, ובין ספסל מכבי.

הקטטה אילצה את השופט להפסיק את המישחק בעיצומו, כשהתוצאה ישבה על 0:1 לטובת החיפאים. איינשטיין הודיע בשידור החי שאינו יודע את הסיבה למריבה. זה הספיק לאוהדי הפועל כדי לחממם ולהוציאם מדעתם: הם הוציאו את תיסכוליהם על ראשו של השדר הגבוה. אחרי מטר־הקללות הם ניתקו את כבלי מכשירי השידור, והוא עצמו נחלץ רק בסיועם של השוטרים במקום.

למרות זאת לא איבד איינשטיין את עשתונותיו. רק אל טלפון מחוץ למיגרש, השלים את סיקורו, שהתרכז, ברובו, על שחקני מכבי חיפה הצוהלים והקופצים מאושר, על ניצחונם. שקרב אותם כדי פסיעה קטנה אחת בלבד אל התואר הניכסף של אליפות העונה בליגה בכדורגל.

שדר איינשטיין
לא איבד את העשתונות

אופניים
גלגלים חורקים

קשה לקיים אגודת ספורט פרטית ובלתי־מיפלגתית בארץ. זאת למד על בשרו, בשנים האחרונות, אלי סמוכה, תושב גיבעתיים. סמוכה הוא מזכיר אגודת גלגלי־עץ, שחבריה הם אנשי ספורט רוכבי־האופניים, שרמתו בארץ אינה מהמבריקות בעולם. למרות זכויותיה הכספיות, המאושרות על־ידי רשות הספורט, לא נעתרת עיריית גיבעתיים לשחרר כספים המיועדים לגלגלי־עץ, האגודה המיניאטורית, כפי שהדבר מקובל לגבי כל אגודת־ספורט אחרת בארץ.

למזלּ עונה על כך רובר עיריית־גיבעתיים, אפריים שטנצלר:

ראש־העירייה, יצחק ירון, הנמצא בחו"ל, יודע את הפרטים המדוייקים. ירון שישב לשיחה עם סמוכה, דרש ממנו להפסיק להפעיל ילדים בני 10, 12 נגד העירייה בנושא. סמוכה הבטיח, אך לא קיים, ולכן לא משולמים הכספים לאגודה.

בלי ארטיקים. מגיב איש גלגלי־עץ, אלי סמוכה:

רוכבי־האופניים המשתתפים במירוצי־האופניים מפגינים, מכיוון שאגודתם אינה מקבלת תקציב. אני לא אוסף ילדים מהרחוב ומבטיח להם ארטיקים. מה הם רוצים, שנמחא להם כפיים על כך שאינם שולחים לנו כספים שרשות הספורט במישרד־החינוך מקציבה לנו?

כדורגל:
הפתעה רטובה

במאבק בין יצרני המשקאות על זכות מתן החסות למשקה, באולימפיאדת לוס־אנג'לס, זכתה הבירה האמריקאית באדוויזר: היא נבחרה לבירה הרישמית של האולימפיאדה.

כמובן אין זה עיסוקם היחיד של בעלי באדוויזר בספורט: בעבר הם כבר רכשו את האיצטדיון בסנט־לואיס, בין הגדולים בארצות־הברית, והם גם ממנים את ההוצאות העצומות של מירוצי־המכוניות של כוכב־הקולנוע פול ניומן.

וכאשר הגיעו כדורגלני קבוצת־הצמרת האנגלית ליברפול, ארצה, ל־טקס נוסף של הכתרת כדורגלן השנה, ציפתה להם הפתעה רטובה: בירה באד־וויזר, בכמויות בלתי־מוגבלות, חינם־אין־כסף.

כי הם, כראוי לאנגלים חובבי בירה, פשוט, ידוע מתי לבוא. היה זה חודש אחרי שבאדוויזר החלה לשווק את הבירה שלה בארץ. ובהודעות זאת לא שכחה להזכיר, לכל המעוניינים, בהס־תמך על מחקרים, כי שתיית בירה, אולי מעלה את הכושר הספורטיבי, אבל היא, בוודאי, משפרת את פעילות מחזור־הדם.

נגיחה בראש, דמעות בעיניים

חלוץ מכבי חיפה, משה סלקטר (למעלה, בחולצת־הפסים) נוגח בכדור לעבר שער הפועל־יהוד ומבקיע גול. למטה: כדורגלן מכבי, ירון פרסלני (בתיספורת החלקה), מבקש להרגיע את כוכב מכבי, זאהי ארמלי, שפרץ בבכי מרוב שימחה על הניצחון נגד הפועל, ניצחון שהבטיח, למעשה, את האליפות למכבי חיפה, העונה, בליגה הכדורגל.

במשך שנתיים לא הפגנו. הם חשבו שנמשיך לא להפגין, ולא שילמו. לפני הבחירות האחרונות שלחו לנו 2500 שקל כדי שנישתוק, ולא נפגין. ואגב, זה היה בניגוד לדעתו של מנהל מחלקת־הנוער־והספורט בעיריה, דויד ברדוב.

אחרי שכלו כל הקיצין, ביקשו גלגלי־עץ את עורך־הדין יוסף סלטין להכין בג"ץ, בעזרתו הם ינסו לאלץ את העירייה העקשנית לבצע את התשלומים המאושרים והניכספים.

סיף
האלופים מן הגליל

מישפחת חתואל העכואית חולשת בשנים האחרונות על ספורט הסיף בארץ. בעוד חיים חתואל (35) מאמן את הסגל האולימפי של הבנות המסייפות לקראת האולמפיאדה, נכללת אחותו הצעירה לידיה (20) בסגל המצומצם. המונה אותה ואת נילי דבורי בלבד. יצחק חתואל, אחיו של חיים שייך לסגל הבנים, המתעתד לנסוע בקיץ ללוס־אנג'לס ואשר כולל גם את שלומי אייל בן ה־25.

מן העשירון התחתון. שורשיו הישראליים של ספורט הסיף, שאינו פופולרי בארץ, החלו באקדמיה לסיוף שבצירנית, שעל גבול העיירה שלומי וקיבוץ סאסא שבצפון. היה זה החיפאי אמנון כרמי (כיום שופט בית־המישפט המחוזי), שהחל במסורת. לפני 13 שנה כיהן כרמי כיו"ר ועדת הסיוף והצליח לסחוף כמה צעירים צפוניים תמימים לספורט שטיפח.

למה ספורט הסיף לא פופולרי בארץ?

לדעתו של חתואל, הסיבה העיקרית היא: הסיף הוא מזוהה עם בני־האצולה, שעד לראשית המאה היו היחידים שעסקו בו. "האמת היא כיום," מבהיר חתואל, "כי רוב העוסקים בסיף הם דווקא בני העשירון התחתון."

מקום טוב באמצע. בשנים האחרונות היו לישראל כמה נציגים בינלאומיים בסיף. באליפות־העולם האחרונה, שנערכה ביולי 1983, תפסה לידיה חתואל את המקום ה־26, הנחשב, לדעתו של אחיה־המיקצוען, למקום מכובד מאוד. לידיה השתחררה השנה משירותה הצבאי ומקדישה את רוב זמנה לאימונים לקראת האולימפיאדה.

אחיה, יצחק, זכה בתחרות גביע־העולם, שנערך לפני חודשיים בוונציה, במקום ה־20, ואילו נילי דרורי בת ה־24 זכתה, בשנת 1978, במקום השישי באליפות־העולם לנוער. גם שלומי אייל הצליח לגרוף בשנת 1982 מקום בין ה־20 הראשונים באליפות אירופה.

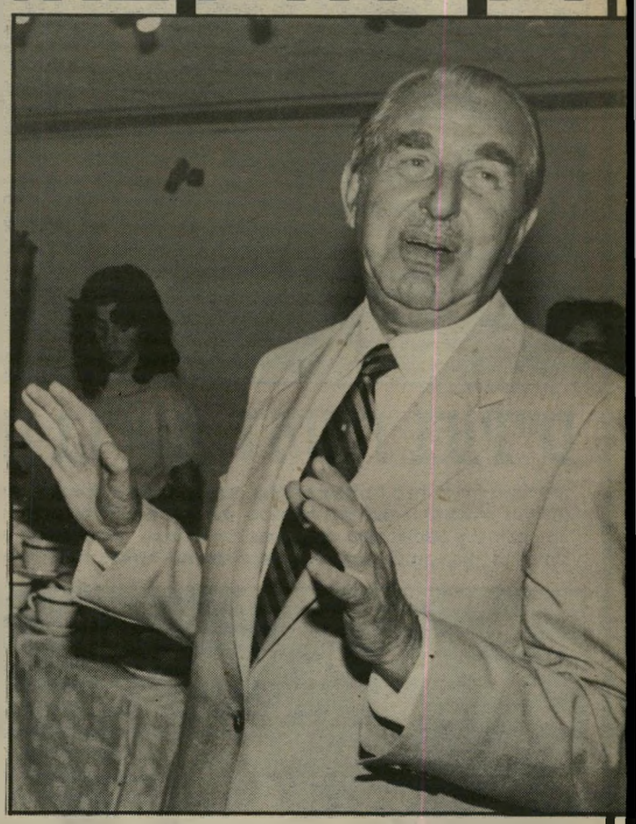
פתיחת פסטיבל ישראל: הנשיא בא, ראש־העיר־ייה לא בא, ראש הממשלה ורעייתו נהנו והאמנים הפגינו בחוץ

רק לא קפה!

הדודאים מימין: ישראל גוריון, ולידו החצי השני של הצמד, בני אמדורסקי. הם מופיעים בימים אלה במרץ. הם נחתו בקלאב, אחרי סיור ארוך ביבשת אמריקה. הסיור היה מוג־בל לעשרה ימים בניו־יורק, אבל לנוכח ההצלחה הם המשיכו את הסיור לקליפורניה. למטה: הדוגמנית שולמית אמיר, מימין, ושרונה מארש, משמאל, נותנות נשיקת יום־הולדת לחברתן חניתה.

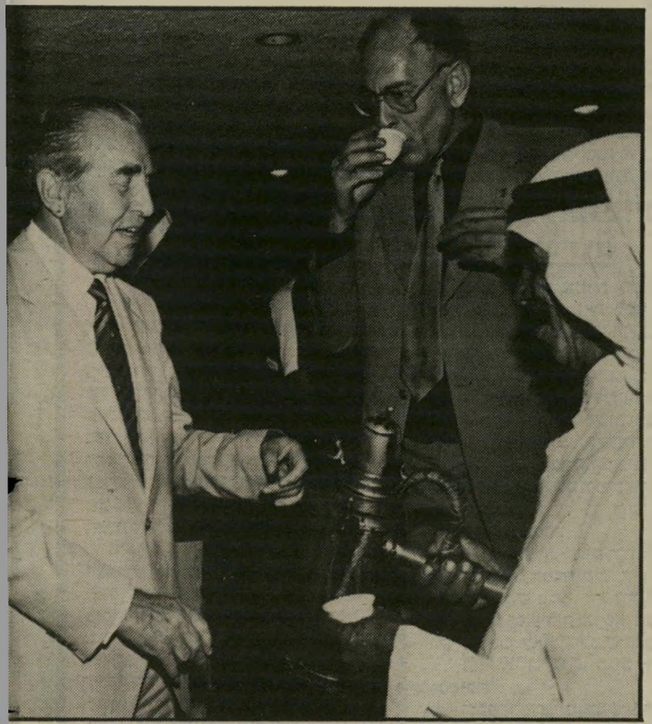

חיים הרצוג הנשיא התקבל על־ידי ליצנים, שהסתובבו באולם בנייני־האומה. בחוץ קידמו את פניו אמני ישראל, שאירגנו הפגנה על אי־שיתופם בפסטיבל. הנשיא בירך את המלחין נחום היימן על יצירתו, „מכות מצריים" ואמר לו שהוא מרוצה.

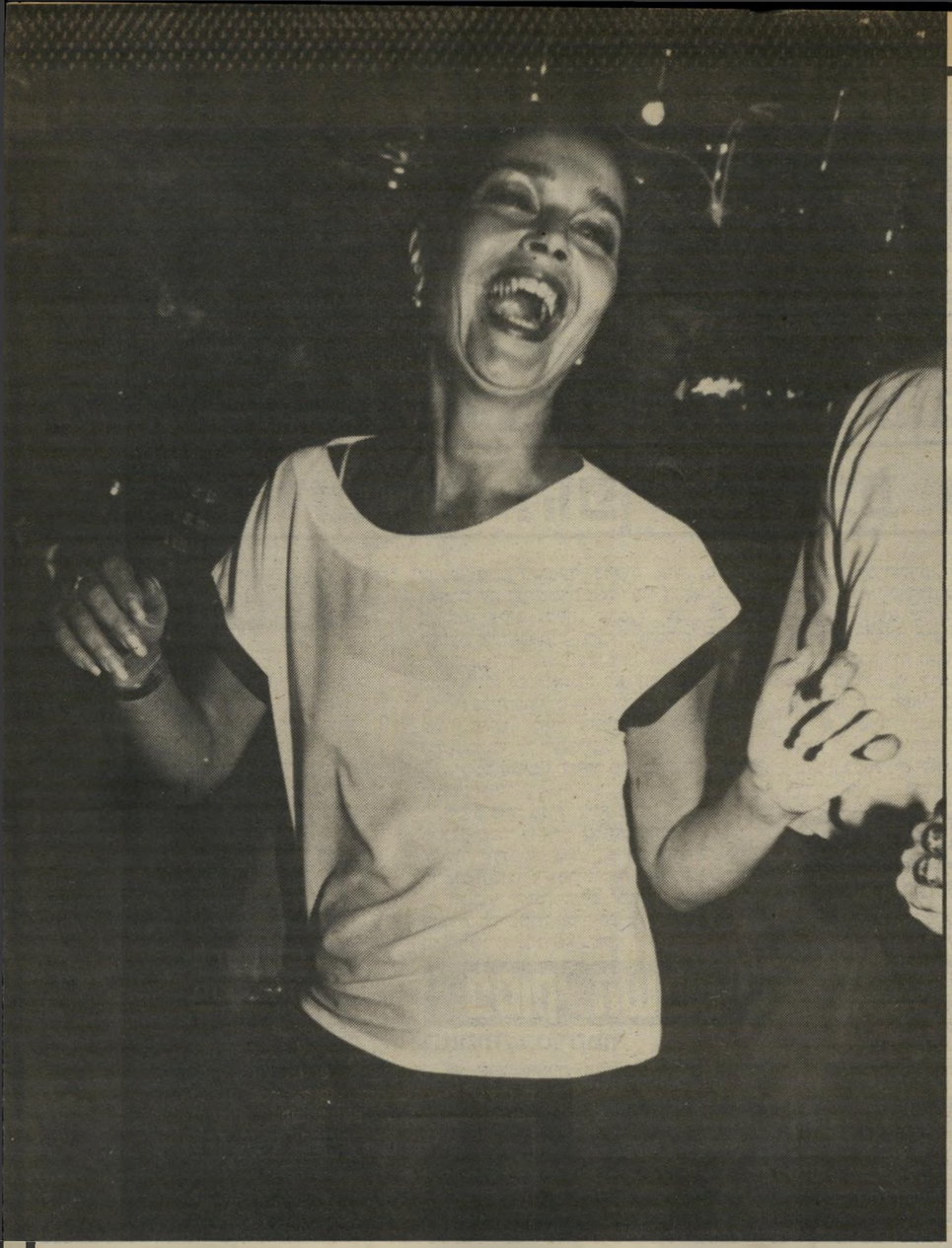
שרה כהן־אורגד אשת שר־האוצר, יגי־אל, בני הזוג היו לבושים חגיגית, ולא שכחו ללחוץ את ידיהם של המלחין היימן והמעבד גיל אלדמע. באירוע־הפתיחה לא נכח ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, אבל ראש־הממשלה ורעייתו כן כיבדו את האירוע בנוכחותם. ובחוץ המשיכו האמנים להפגין, למרות שבאולם הופיעו אמנים ישראלים ביצירה ישראלית.

אביטל מוסינזון מארגן ואחראי הפסטיבל, שותה קפה שהכין מוחמד, ממיזרח־ירושלים. הנשיא ויתר על הקפה. בשעה מאוחרת לא שותים קפה חזק, והנשיא רצה ללכת לישון. אבל הוא הראה התעניינות בקנקן־הקפה, שחציו מיתקן לגחלים.

אחת לניו־יורק ואחת ל־40

שימחה ועצב

יהודית נגר כל חברותיה של הדוגמנית ומלכת־המים לשעבר, באו לברך אותה. ערב יציאתה את הארץ, לנסיעה טובה ומוצלחת. יהודית מצטרפת אל בעלה, הנמצא בניו־יורק. היא תהיה דוגמנית־הבית של מיכנסי רולנד ששון ובעלה ימשיך לעבוד בזהב.

חניתה צנטנר רק אחרי שכולם שמחו עם הדוגמנית הוותיקה והזוהרת, המארגנת תצוגות־אופנה בקלאב A ביום־הולדתה ה־40, הלכו להיפרד בעצב מיהודית נגר, היוצאת לניו־יורק. חניתה קיבלה זר של שירים מהצמד אמדורסקי וגוריון, שגם גילו לכל חברי המועדון, שעורכים מסיבה לחניתה. לבסוף התמזגו השימחה והעצב – ומסיבת־הפרידה ויום־ההולדת.

מרגלית שרה ומונה מבקרת ומברכת

בדרך חזרה

מונה זילברשטיין (חיזקנית, דוגמנית, ונערת ש־) היתה מכורה לסמים קשים. הסיפורים אודותיה הסעירו את המדינה, והיתה רעבה ללחם. היום היא בת 35, יפה ועגולה, ולא רזה כמו פעם. היא גם לא גרה בארץ, אלא בניו־יורק. בחופשתה בארץ באה לחוף תל־אביב, לברך את מרגלית אנקורי (מימין), עם בנה אדם בן ה־16) לרגל צאת תקליטה.

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

גיליון "העולם הזה" שראה־אור השבוע לפני 25 שנה, הביא בכתבת־שער, תחת הכותרת "אל השוד — וחזרה", את סיפורו של אנוש שטמפפר, אחד ממשתתפי שוד הבנק הנועז בעפולה, שנערך שמונה שנים קודם לכן, בהשתתפות "האדם השלישי", מוטקה קדר ● מדור "הנדון הוקדש, תחת הכותרת "שנוריקרטיה", לביזוב המגבית היהודית המאוחדת, במודעות, על הגל הגואה של עליית יהודים מרומניה, שכל קשר בינו ובין המציאות מיקרי בהחלט ● ריתי ורד הביאה כתבה על בית־ספר לדוגמניות בתל־אביב, תחת הכותרת "בית־ספר לזוהרות", וביקורה של כוכבת־הקולנוע מילי פרקינס, שנבחרה לגלם את דמותה של אנה פראנק בגירסה הקולנועית נסקר בכתבה "ריקוד הבטן של מילי" ● בשער הגיליון: אנוש שטמפפר, שותפו של מרדכי קידר בשוד הבנק הנועז בעפולה.

"העולם הזה" 1130
תאריך: 27.5.1959

מכירת תעודות־בגרות לבני־טובים ★

„שולמן ישלם" הופך מנתבע לתובע

העם

פואימה פרגונית

תעודות־הבגרות של ממשלת ישראל נמכרו בכסף מלא — כך נתגלה לפני חודש. נעשה הכל כדי לצמצם את פירסום הפרשה, כדי למנוע את ירידת ערכן של תעודות אלה בעולם.

השבוע נתגלתה פרשה מוזעזעת עוד יותר: מנהל ותיק של בית־ספר תל־אביבי נחשד, כי מכר תעודות־סיום כוזבות לבני־טובים, והידיעה הראשונה על כך באה מחוץ־לארץ.

ער כה קיוו רבים כי מגיפת השחיתות והריקבון, שדבקה בחיי המדיניות, הכלכלה והתרבות של ישראל, תיפסח לפחות על מקדש החינוך הישראלי — ובכך ייפתח פתח לתיקווה כי לפחות הדור הבא יטהר את האווירה. עתה נסתבר כי היתה זאת תיקוות־שווא. הנוער, הגדל באווירה זו, בידי מחנכים מושחתים, מורים נידכאים, חסרי אומץ־לב, ועסקני מיפלגות, בתחפושת מנהיגי־סטודנטים — אינו יכול להיות טוב יותר.

מכל הסכנות הפנימיות שאיימו אי־פעם על המדינה — זו הסכנה החמורה ביותר.

מישטרה

שולמן שילם

הידיעה הגיעה למוקד מישטרת מחוז תל־אביב עוד בשעות הערב. „שולמן חזר לתל־אביב," הודיע האלמוני שהיה מצידו השני של קו־הטלפון. „הוא מזויין בנשק חם."

ב־3.45 לפנות בוקר צילצל הטלפון במוקד שוב. לשוטר־המקוף בשפת־חים היתה אינפור־מציה חיונית. „שולמן נמצא בקפה רון." תוך מיספר דקות היו במקום שלוש ניידות־מישטרה, שהוזעקו על־ידי המוקד. 15 שוטרים מזויינים באקדחים ירדו מהניידת, נעו בשרשרת־קרב לעבר בית־הקפה.

על מה שאירע לאחר מכן מסר פקד יוסף מגדל, בעדותו לפני שופט־השלום יהודה טרייבש. אחרי שביקש להוציא צו־מעצר נגד שולמן: „שולמן ברח לעבר כיכר־לונדון... בידו היה בקבוק שבור בו איים על השוטרים... נורו מיספר יריות באוויר... שולמן נפגע באפו בשעת הבריחה."

בפיו של מרדכי שולמן (33), בריא־הבשר, היה סיפור אחר. טען שולמן באוזני כתב העולם הזה: „לא עשיתי מאומה... נכנסתי לשתות משהו. לא הספקתי לשתות כשהגיעו השוטרים. התחבאתי מאחרי וילון והסתלקתי. רדפו אחרי וירו בי. הם פגעו בי באף. מתחת לעין. נפלתי. השוטרים עלו עלי, רמסו אותי עם נעליהם. זו לא הפעם הראשונה שרוצים להרוג אותי..."

במקום נשק חם — בקבוק. היתה זו טענה חמורה מאוד: מרדכי שולמן, שבמשך השנים האחרונות הטיל את חיתתו על שוטרי תל־אביב, היה מוכן להביא עובדות כדי להוכיח דברים אלה. סיפר שולמן: „לפני שנה רדף ג'יפ מישטרתי אחרי הג'יפ שלי. ליד המיובלה של מקווה־ישראל ירו בי כמה יריות. שני כדורים חדרו לג'יפ. בנס לא ניפגעתי. התלוננתי על כך וסמל המישטרה שירה בי נענש. לפני חודש, בצערה, נסעתי במהירות ליד חדרה ושוב ירו עלי. זו הפעם השלישית שיורים עלי."

טענת שולמן: „רוצים לחסל אותי. אומרים שאני עושה להם יותר מדי צרות."

מרדכי שולמן, יליד נווה־שלום, הידוע יותר בשמו שולמן ישלם, הסתכסך לא פעם עם המישטרה. כאדם מופרע, הנוהג להכליט עצמו כגבר אלים המשיג את רצונו בכוח הזרוע, היווה שולמן מקור תמידי לצרות. הוא היה נוהג לאכול במיסעדות שונות ומסרב לשלם. בעלי המיסעדות שהכירוהו, העדיפו להשליש לידיו סכומי כסף לבקש ממנו שיסעד במקום אחר. סיכסוכו האחרון עם המישטרה היה לפני חודש. שופט־השלום יעקוב גביזון, שבפניו הובא באשמת הפרעת־סדר במקום ציבורי, הסכים לשחררו בערבות, רק בתנאי שישהה 90 קילומטרים מתל־אביב. גם תנאי זה לא עזר. השבוע שכב שולמן בבית־החולים אחרי שעבר ניתוח של שש שעות באפו. שוטר מזויין שמר ליד מיטתו. המשטרה רדשה לעוצרו.

היקשה השופט החוקר טרייבש: „האם שולמן היה מזויין?"

השיב פקר מגדל: „לא בנשק חם. היה בידו בקבוק שבור בו איים על השוטרים."

עורך־דינו של שולמן, מרדכי שיטרית, ביקש לרשום תשובה זו בפרוטוקול החקירה. נראה היה כי השבוע יהפוך שולמן מנתבע לתובע. לפי פקודת המישטרה אסור השימוש בנשק חם, אם הצד השני אינו נושא נשק.

פסוקי השבוע

האמונה בטרקטור

● ראש עיריית תל־אביב **חיים לבנון**, בחגיגת יום־הולדתו, שבה צויין יושרו וניקיון־כפיו: „דומני שירדנו מאוד אם צריך כיום לשבח אדם על שהוא ישר והגון."

● המשורר הישראלי־ערבי **ראשיד חוסיין**: „בבחירות הקודמות הצביעו ערביי נצרת בעד מק"י, כדי לדפוק את מפא"י, הפעם הם הצביעו בעד מפא"י כדי לדפוק את מק"י."

● השייח' הבדווי **עודה אבו־מועמר**: „אני לא מאמין בספרים, לא מאמין בסרטים, לא מאמין בעיתונים ולא מאמין ברדיו. אני מאמין רק בדבר אחד — בטרקטור!"

אנשים

האצילה מנהלל

● בארץ לא פסקה הביקורת על **יעל דיין** (אשר פירסמה את סיפרה הראשון, פנים חדשות במראה, באנגלית). בתוכנית החדשה של תיאטרון סמבטיון הוכנס קטע, האומר: „היה היתה ילדה בנהלל / אשר הפכה סופרת אצילית / שמה ייזכר לנצח, רק בגלל / מה שתרמה היא לסיפרות האנגלית!"

● הקוסמטיקאית **עליזה עולש** ערכה בלוויית שחקנית הבימה **אלישבע מיכאלי**, סיור באילת. כאשר נכנס גרגיר־חול לתוך עינה, ביקשה **מרסי נלסון** (בעל העין האחת) להוציא את הגרגיר. אמר רפי: „בשביל אילת מספיקה גם עין אחת!"

● למרות הביקורות הקטלניות שקיבלה **ריקה זראי**, אחרי שהופיעה בחגיגות יום־העצמאות בפאריס, מאירה ההצלחה פנים לזוג זראי. בהופעת יום־העצמאות הופיעה ריקה בפאלייי דה־שאיו, במסכת שנקראה תחי ישראל! במסכת היה קטע של יציאת ישראל ממצרים, שבו הופיע משה רבנו במיכנסי ג'ינס ובתיספורת צרפתית חדישה, ואילו שאר בני־ישראל היו נערות צרפתיות־להודיות במיכנסי ג'ינס ובמחשופים. בינתיים חתם הזוג זראי על חוזה עם חברת פיליפס, להכנת שני תקליטים, אחד של מנגינות ישראליות, בעיבודו ובניצוחו של **יחזקאל זראי**, והשני של שירי ריקה בצרפתית. ריקה תופיע מעל בימת אולימפיה רק בתוכנית הבאה. היא לא הסכימה להופיע בתוכנית הנוכחית, מאחר שהיתה צריכה לשיר כשמסביבה רוקדות שש בחורות עירומות.

היבול הזוהר עם תום תקופת הצנע הגיע עידן השפע ויחד עימו גבר הביקוש לדוגמניות. סוכנות תל־אביבית לדוגמניות התגייסה וערכה קורס בראשות מדריכה צרפתית, שבו למדו כמה עשרות צעירות. תמורת 150 לירות (85 דולר של אותם ימים) כיצד להלך, להתלבש ולהתאפר. בין הבוגרות הראשונות (מימין לשמאל): עדנה, דליה וסוניה.

טעם העולם הגדול.

קשר בראל&שות'

Schweppes
טעם העולם הגדול.

מספר 2438 כא' אייר, 23.5.84 שנה 48 המחיר 250 שקלים (כולל מ.ע.מ.)

העולם הזה

הסיפור המלא של מילחמת הניצבים

סופו של אינבאן